Agenda van de gemeenteraad van 28 april 2010

De burgemeester van Groningen roept de leden van de gemeenteraad bijeen op:

Datum:	woensdag 28 april 2010
Aanvang:	16:30 uur
Locatie:	Nieuwe raadzaal
Voorzitter:	dr. J.P. (Peter) Rehwinkel
Griffier:	P. Kommerij (plv.)
Documenten:	**Bijlage 28 april 2010** (pdf)
	verslag van 28 april (pdf)

(datum opmaak: 28 april)

1. OPENING EN VASTSTELLING NOTULEN.
Notulen van 10, 11 en 31 maart 2010.
Verslag - Notulen raad 10 maart (pdf)
Verslag - Notulen raad 11 maart (pdf)
Verslag - Notulen raad 31 maart 2010 (pdf)

2. BENOEMINGEN (onder voorbehoud afronding collegeonderhandelingen).
a. Bespreking resultaat college-onderhandelingen.

b. Benoeming wethouders.
Raadsbesluit inzake benoeming wethouders (pdf)

c. Afleggen eed/belofte wethouders.

d. Toespraak van de burgemeester voor de vertrekkende wethouders.

e. Afscheidstoespraken van de vertrekkende wethouders.

f. Toespraak van de nestor van de gemeenteraad.

g. Onderzoek geloofsbrief en overige stukken van nieuw te benoemen raadsleden.

h. Afleggen eed/belofte nieuwe raadsleden.

i. -Benoeming raadsleden in een aantal besturen en gemeenschappelijke regelingen.
-Benoeming voorzitter en leden van de Rekenkamercommissie.
- Herbenoeming lid Adviescommissie voor de Sport
Raadsvoorstel inzake herbenoeming lid Adviescommissie voor Sport.Gr10.2247710 (pdf)
Raadsbesluit inzake benoeming commissievoorzitter (pdf)
Raadsbesluit inzake benoeming lid adviescommissie (pdf)
Raadsbesluit inzake benoeming raadsleden AB Gr Meerstad (pdf)

Raadsbesluit inzake benoeming voorzitter en leden van de Rekenkamercommissie (pdf)

3. MONDELINGE VRAGEN EN INTERPELLATIES.
n.v.t.

4. INITIATIEFVOORSTELLEN.
a. Initiatiefvoorstel van de PvdA: Teken de stad in 3d (+ preadvies van het college).
Collegebrief - De Stad in 3D.Gr10.2237492 (pdf)
Initiatiefvoorstel van de PvdA Teken de stad in 3 d Gr10.2182794 (pdf)
Raadsbesluit inzake Teken in de stad in 3D GR 10.2182794. (pdf)

b. Initiatiefvoorsel van de Stadspartij: Proef/pilot met de saniwall.
Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289 (pdf)
Raadsbesluit inzake Proef pilot met de Saniwall GR 10.2231289. (pdf)

c. Initiatiefvoorstel van de PvdA: WK uitzenden op de grote markt.
Initiatiefvoorstel van de PvdA WK uitzenden op de Grote Markt Gr10.2239170 (pdf)
Raadsbesluit inzake WK uitzenden op de Grote MarktGR 10.2239170. (pdf)

5. INGEKOMEN STUKKEN.
a. Ingekomen collegebrieven
b. Ingekomen overige stukken
Ingekomen stukken - Collegebrieven raad 28 april (pdf)
Overige ingekomen stukken (pdf)

6. CONFORMSTUKKEN.

a. Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koerierster-weg/Hoofdstation.
Raadsvoorstel inzake aanvullende kredietaanvragen herinrichting Diepenring en OV-as Koerier.Gr10.2217907 (pdf)
Raadsbesluit inzake Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koeriersterweg Hoofdstation GR 10.2217907.pdf (pdf)

b. Borgrapportage 2009.
Raadsvoorstel inzake BORG-rapportage 2009.Gr10.2212049 (pdf)
Raadsbesluit inzake Borgrapportage 2009 GR 10.2212049.pdf (pdf)

c. Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand.
Raadsvoorstel inzake Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand.Gr10.2212050 (pdf)
Raadsbesluit inzake Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand GR 10.2212050. pdf (pdf)

d. Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde.
Raadsvoorstel inzake Cofinanciering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde.Gr10.2217908 (pdf)
Raadsbesluit inzake Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde GR 10.2217908.pdf (pdf)

e. Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van VMBO West.
Raadsvoorstel inzake voortgang VMBO Noordoost en krediet tbv VMBO west.Gr10.2212048 (pdf)
Raadsbesluit inzake Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van VMBO WestGR 10.2212048. pdf (pdf)

f. Uitvoering Rijksduurzaamheidregeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs.
Raadsvoorstel inzake uitvoering rijksduurzaamheidsregeling verbetering binnenklimaat huisvesting.Gr10.2212051 (pdf)
Raadsbesluit inzake Uitvoering Rijks duurzaamheid regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs GR 10.2212051.pdf (pdf)

g. Interne opdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum
Raadsvoorstel inzake Interne overdracht grond 1e Montessorischool_te_Beijum.Gr10.2232988 (pdf)
Raadsbesluit inzake Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum GR 10.2232988. pdf (pdf)

h. vervalt, zie benoemingen, punt 2i
Raadsvoorstel inzake herbenoeming lid Adviescommissie voor Sport.Gr10.2247710 (pdf)

i. Aanvullend investeringskrediet ICT 2009
Raadsvoorstel inzake aanvullend investeringskrediet 2009.Gr10.2247715pdf (pdf)
Raadsbesluit inzake Aanvullend investeringskrediet 2009GR 10.2247715. (pdf)

j. Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009
Raadsvoorstel_inzake_correctieoverschrijding_Kimkiel_en_Meerpaal_bij_jaarrekening_2009 (pdf)
Raadsbesluit inzake Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009 GR 10.2252349.pdf (pdf)

7. 1-MINUUT INTERVENTIES.
n.v.t.

8. DISCUSSIESTUKKEN.
n.v.t.

gemeenteraad - woensdag 28 april 2010

Voorafgaand aan het agendapunt bestaat de mogelijkheid maximaal 3 minuten in te spreken over de agendapunten 4a, 4b, 4c, 6g, 6h en 6i

Insprekers kunnen zich aanmelden bij de Griffie tot 48 uur voor de vergadering, telefoon 050 – 3677725 (secretaris raad: mw. G. Mulder). De agenda is onder voorbehoud. De definitieve agenda wordt in de vergadering vastgesteld.
U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage 28 april 2010

BESLUITENLIJST GEMEENTERAAD GRONINGEN

Besluiten openbare raadsvergadering woensdag 28 april 2010, aanvang 16.30 uur

	Onderwerp + voorstel	Besluit	Moties/amendementen/stemming
1	**Vaststelling van de notulen**		
	Notulen van 10, 11 en 31 maart 2010.	**Vastgesteld**	Uit de notulen van 10 maart wordt mevr. Polman geschrapt in de lijst van aanwezigen.
2	**Benoemingen**		
a.	Bespreking resultaat collegeonderhandelingen		*Toezegging:* dierenwelzijn wordt toegevoegd aan de portefeuille van wethouder Visscher.
b.	Benoeming wethouders	**Benoemd**	1. dhr. F. de Vries: 25 voor, 14 tegen. 2. mevr. C.T. Dekker: 33 voor, 6 tegen. 3. mevr. J.A. Visscher: 33 voor, 6 tegen. 4. dhr. T. Schroor: 33 voor, 6 tegen 5. mevr. E.M. Pastoor: 33 voor, 6 tegen.
c.	Afleggen eed/belofte wethouders		
d.	Toespraak van de burgemeester voor de vertrekkende wethouders		
e.	Afscheidstoespraken van de vertrekkende wethouders		
f.	Toespraak van de nestor van de gemeenteraad		
g.	Onderzoek geloofsbrief en overige stukken van nieuw te benoemen raadsleden		
h.	Afleggen eed/belofte nieuwe raadsleden		
i.	Benoeming raadsleden in een aantal besturen en gemeenschappelijke regelingen.	**Benoemd**	39 stemmen, unaniem
	Benoeming voorzitter en leden van de rekenkamercommissie.	**Benoemd**	39 stemmen, unaniem
	Benoeming commissievoorzitter.	**Benoemd**	38 stemmen voor, 1 stem tegen
	Herbenoeming lid Adviescommissie voor de Sport.	**Benoemd**	39 stemmen, unaniem

Bijlage 28 april 2010

3	**Mondelinge vragen en interpellaties**		
	n.v.t.		
4	**Initiatiefvoorstellen**		
a.	Initiatiefvoorstel van de PvdA: Teken de stad in 3d	**Ingetrokken na toezegging college**	Toezegging: Starten met pilot, rapportage in cie. R&W 3 november 2010 (zie ook collegebrief 15 april 2010, *reg.nr. GR 10.2237492)*
b.	Initiatiefvoorstel van de Stadspartij: Proef/pilot met de saniwall	**Verworpen**	Voor: Stadspartij en PvdD
c.	Initiatiefvoorstel van de PvdA: WK uitzenden op de grote markt	**Ingetrokken**	
5.	**Ingekomen stukken**		
a.	Lijst met ingekomen collegebrieven.		*Geen opmerkingen.*
b.	Lijst met ingekomen overige stukken.		*Geen opmerkingen.*
6.	**CONFORMSTUKKEN**		**Moties/amendementen/ Stemming**
a.	Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koeriersterweg/Hoofdstation *(GR 10.2217907).*	**Aangenomen**	
b.	Borgrapportage 2009 *(GR 10.2212049*	**Aangenomen**	
c.	Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand *(GR 10.2212050).*	**Aangenomen**	
d.	Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde *(GR 10.2217908).*	**Aangenomen**	
e.	Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van VMBO West *(GR 10.2212048).*	**Aangenomen**	
f.	Uitvoering Rijksduurzaamheidregeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs *(GR 10.2212051).*	**Aangenomen**	
g.	Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum *(GR 10.2232988).*	**Aangenomen**	

h.	*vervalt, zie benoemingen, punt 2i.*		
i.	Aanvullend investeringskrediet ICT 2009 *(GR 10.2247715).*	**Aangenomen**	
j.	Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009 *(GR 10.2252349).*	**Aangenomen**	
7.	**1-minuut interventies**		
	n.v.t.		
8.	**DISCUSSIESTUKKEN**		
	n.v.t		

3

verslag van 28 april

VERGADERING VAN 28 APRIL 2010

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames Carine Bloemhoff (PvdA), Marloes Dekker (PvdA), Erica van Lente (PvdA), Betty de Boer (VVD), Sabine Koebrugge (VVD), Annie Postma (GroenLinks), Lizette van der Vegt (GroenLinks), Anna Riemersma (Stadspartij), Ria Rademaker (SP), Rosita van Gijlswijk (SP), Gabrielle van der Meulen (D66), Anne Kuik (CDA), Inge Jongman-Mollema (ChristenUnie), Rebecca Krüders (Student en Stad) en de heren Arjan de Rooij (PvdA), Jan Spakman (PvdA), Mohn Baldew (PvdA), Randy Martens (PvdA), Roeland van der Schaaf (PvdA), Wim Moes (PvdA), Arno Rutte (VVD), Dick Jager (VVD), Jan Evenhuis (VVD), Joost van Keulen (VVD), Benni Leemhuis (GroenLinks), Mattias Gijsbertsen (GroenLinks), Victor Möhlmann (GroenLinks), Amrut Sijbolts (Stadspartij), Gerard Offerman (Stadspartij), Jacob Bolhuis (Stadspartij), Robert Prummel (Stadspartij), Eelco Eikenaar (SP), Peter Verschuren (SP), Jetze Luhoff (D66), Paul de Rook (D66), Erik Akkermans (D66), Jan Seton (CDA), Martin Verhoef (ChristenUnie) en Gerjan Kelder (Partij voor de Dieren)

Vertrekkende wethouders: José van Schie en Jaap Dijkstra

(Plaatsvervangend) griffier: de heer P. Kommerij
Secretaris: de heer Leo Bosdijk

Wethouders: de dames Jannie Visscher (SP), Karin Dekker (GroenLinks), Elly Pastoor-Meuleman (PvdA) en de heren Frank de Vries (PvdA) en Ton Schroor (D66)

1. **Opening en vaststelling notulen**
   Notulen van 10, 11 en 21 maart 2010

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 28 april 2010 en heet iedereen op de publieke tribune van harte welkom. Daar zullen vast ook bekenden van nieuw te benoenen raadsleden bij zijn. In ieder geval weet ik dat de moeder van onze wethouder Karin Dekker ook op de tribune zit en dat de vader van de nieuw te benoemen wethouder Elly Pastoor hiervoor zit. Ik ken u niet allemaal, maar ik weet zeker dat er meer verwanten aanwezig zullen zijn en die heet ik niet minder welkom.

Aan de orde is de vaststelling van de agenda. Ik heb bericht gekregen dat de Partij van de Arbeid het initiatiefvoorstel onder agendapunt 4.c (het uitzenden van het WK voetbal op de Grote Markt) terugneemt. Is er verder nog iets met betrekking tot de vaststelling van de agenda van uw kant? Dat is niet het geval. Dan is de agenda zo vastgesteld.

Dan is aan de orde de vaststelling van de notulen van 10, 11 en 31 maart. Ik ga ervan uit, nu er geen wijzigingen zijn binnengekomen, dat deze notulen ...

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, bij de notulen van 10 maart hebben wij een kleine fout ontdekt. Daar was aanwezig het raadslid Jacob Bolhuis en niet het voormalig raadslid mevrouw Polman. Ik verzoek u de notulen te laten wijzigen.

De VOORZITTER: Waarvan akte en in het vervolg dit soort wijzigingen graag schriftelijk. Dan zijn de notulen verder akkoord wat u betreft? Dan kunnen ze zo worden vastgesteld.
Dan gaan wij over tot punt 2 van de agenda.

2. **Benoemingen**

2.a: Bespreking resultaat collegeonderhandelingen

03-2

De VOORZITTER: De basis voor het debat dat u daarover gaat voeren, is het (concept)collegeprogramma 2010 – 2014 van de PvdA, GroenLinks, SP en D66 dat aan de raad is toegestuurd en de bij persbericht aan u toegestuurde kandidaten voor het wethouderschap. Ik zou deze discussie met u in één termijn willen voeren. U hebt ongeveer acht minuten per fractie. Als eerste zal ik zo dadelijk het woord geven aan de hoofdonderhandelaar, de heer De Vries. Daarna geef ik in volgorde van fractiegrootte de woordvoerders het woord. Het woord is aan de heer De Vries als hoofdonderhandelaar.

De heer DE VRIES (PvdA): Dank u, voorzitter.
U introduceert een woord en een titel die in feite wettelijk niet bestaat en dat is tegelijk een van de facetten die verbonden zijn aan de totstandkoming van een college. Staat u me toe dat ik als onderhandelaar met een enkel woord terugblik op de procedure. Ik zal zo weinig mogelijk zeggen over de inhoud van dat programma, want dat doet straks de heer De Rooij namens de fractie van de PvdA.
We zien een paar fases in deze procedure die ik ook tussentijds in brieven aan uw raad zo heb geduid: een soort afronding van een verkennende fase die eigenlijk begon met een publiek debat op 8 maart van dit jaar. In de brief die ik u als hoofdonderhandelaar bij het conceptcollegeprogramma heb gestuurd, heb ik u geadviseerd in de komende vier jaar stil te staan bij de betekenis van zo'n publiek debat. Dit was niet helemaal nieuw, we hebben dat vier jaar geleden niet gedaan, nu wel. Het is raadzaam dat uw raad zich uitspreekt over de betekenis van zo'n moment. Als hoofdonderhandelaar heb ik geprobeerd een aantal conclusies te trekken. Die zijn u bij brief van 11 maart jl. medegedeeld voor de eerste verdere verkennende fase. Die verkennende fase is afgerond met een brief van 25 maart. Ik heb geprobeerd u hiermee enig inzicht te verschaffen in het proces van de onderhandelingen. Nogmaals, dat proces is weinig wettelijk gereguleerd en het is denk ik goed dat ook even vast te stellen en te kijken hoe de raad ook de volgende keer met dit gegeven omgaat.
Er ligt op dit moment een conceptcollegeprogramma van vier partijen die na afronding van die verkennende fase met elkaar drie dingen hebben gedaan. Ten eerste hebben we verkenningen gevoerd en afspraken met elkaar gemaakt over het mogelijke programma voor de komende jaren. Dat programma is u toegestuurd en u kunt uw oordeel daarover geven.
Ten tweede hebben we gekeken naar de haalbaarheid van de bezuinigingen van 70 miljoen, op basis van het door het zittende college voorbereide pakket. U heeft gezien dat dat heeft geresulteerd in een pakket van 45 miljoen euro. Inmiddels ligt dat dossier dat bij ons op tafel lag ook in de visietrommel en is het vertrouwelijk voor u beschikbaar.
Misschien even iets over dat element vertrouwelijkheid: u gaat er uiteraard zelf over als raad, maar we hebben bij het formuleren van dat pakket wel wat gekeken naar details, maar de uitwerking moet nog plaatsvinden en die komt uiteraard in volle omvang bij de voorjaarsnota en de daarop gebaseerde begroting bij u terug.
Uiteraard hebben we bij de afronding van de onderhandelingen ook gesproken over de portefeuilles en de kandidaten. De kandidaten ziet u hier voor zich en u heeft een beetje een idee gekregen van de verdeling van de portefeuilles die het college, als u dat benoemt, van plan is te maken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Mijnheer De Vries, u had het over de vertrouwelijkheid van de gesprekken. Waarom heeft die vertrouwelijkheid zich niet uitgestrekt tot het gesprek dat u met de fracties voerde voordat u aan de collegevorming zelf begon?

De heer DE VRIES (PvdA): Ik had het over de vertrouwelijkheid van de in de visietrommel neergelegde gegevens met betrekking tot de bezuinigingen, maar uw vraag slaat op iets anders denk ik. Die gesprekken zijn ook vertrouwelijk. Ik heb op geen enkel moment die vertrouwelijkheid geschonden. Ik heb in de PvdA-ledenvergadering, want daar verwijst u naar, als eerstverantwoordelijke PvdA-onderhandelaar verwezen naar het publieke debat dat we hebben gevoerd op 8 maart, waarin u die opvatting die u in de krant zag ook heel duidelijk hebt gegeven wat mij betreft.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dit klopt niet en we zullen hier nog op terugkomen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik stel u voor dat u gewoon de bandopname even bekijkt en dan weet u precies wat u gezegd heeft, maar dat terzijde.

Voorzitter, op deze plek nog een paar bijzondere dingen. De onderhandelende partijen hebben gemeend, indachtig de vast te leggen uitgangspunten in hun programma waar u straks over praat, om de stad er vroegtijdig bij te betrekken en nieuwe ideeën te verzamelen. Dit was een beetje een experiment, op het laatste moment ook georganiseerd. Dat heeft een hele hoop ideeën opgeleverd. Niet allemaal nieuw, maar sommige wel. We hebben een poging gedaan die in algemene zin te duiden in ons programma. De verdere uitwerking van die ideeën kunt u ook zien, die worden ook beschikbaar gesteld in de visietrommel en wij gaan daarmee aan de slag.
Tot slot, mijnheer de voorzitter, één ding is wel wettelijk geregeld: de burgemeester heeft een wettelijk recht om advies te geven over het tot stand te komen collegeprogramma. U heeft dat ook gedaan, dank daarvoor. Een afschrift van uw brief is inderdaad aan het dossier toegevoegd. U kunt daar uiteraard ook uw opvatting over geven.
Voor het overige heb ik uw raad nog drie adviezen meegegeven over dat publieke debat, over de ambtelijke ondersteuning en over de titel 'hoofdonderhandelaar' of anderszins. Daar kunt u uw voordeel mee doen. U kunt het ook laten liggen, maar het leek mij goed om vanuit deze aangeduide positie als hoofdonderhandelaar dit even bij uw raad neer te leggen. Daar wilde ik het bij laten.

Mevrouw DE BOER (VVD): U zegt het zelf al: hoofdonderhandelaar. Hoe kijkt u zelf op het proces terug? Vindt u zelf dat u het proces goed begeleid heeft?

De heer DE VRIES (PvdA): Nou ja, wat een beetje in het proces gebeurd is uiteindelijk dat zat hem ook letterlijk in de samenstelling van de groep. Op enig moment ontstond de situatie dat elk van de vier partijen die voornemens zijn het college te vormen met twee personen aan tafel zat en ik in mijn functie een soort technische voorzittersrol had. Vier jaar geleden was dat niet zo. Ik vind het voor de voortgang van het proces niet verkeerd om zo'n figuur aanwezig te hebben. Het kan inderdaad iemand uit het midden van die partijen zijn. Dat kan ook een andere persoon zijn. Vanuit het systeem zelf is er niets tegen om dat de lijsttrekker te laten zijn van de grootste partij. Dat kan ook anders. Ik zie in het land bewegingen naar meer betrokkenheid van derden. Daar valt veel op af te dingen, maar uw raad gaat daar zelf over, zou ik zeggen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer De Rooij, de voorzitter van de PvdA-fractie.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel, voorzitter.
Ik behoor niet tot de fanatieke gelovers in het dualisme en als ik naar deze lege stoelen kijk, dan denk ik: wat is hier toch aan de hand? Ik zie een burgemeester, ik zie het ambtelijk apparaat en ik zie de griffie: de stad wordt nog wel bestuurd zal ik maar zeggen, maar het is erg hard nodig dat we dit gaan aanvullen en ik ben blij dat we dit nu gaan doen.
Voorzitter, we hebben een publiek debat gevoerd waarin we met elkaar de verkiezingsuitslag hebben geduid. Hoe je die ook duidt en hoe je de uitslag ook weegt, één ding is duidelijk: er moest een andere coalitie komen. De zittende partijen hadden gewoon geen meerderheid meer.
We hebben uitgebreid met elkaar gepraat. We hebben een zoektocht gehad en we kwamen er al vrij snel achter dat GroenLinks, Partij van de Arbeid en D66 bij elkaar de goede chemie hadden om verder te gaan. Maar wederom was er geen meerderheid. U heeft de discussies via de pers kunnen volgen, de SP is aangeschoven en we hebben met elkaar hard gewerkt aan een collegeprogramma waar wij trots op zijn.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wanneer kwam de SP precies in beeld?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik kan me de datum niet meer zo voor de geest halen, maar ik geloof dat het laatste weblogbericht van de heer Mattias Gijsbertsen over verder praten met de SP van 4 maart dateert.
Er zijn een paar dingen gebeurd: er is een publiek debat gevoerd, we hebben met elkaar afgesproken hoe we hiermee verder gingen, welke partijen, hoe duiden we die verkiezingen. Ik kom zo meteen even terug op onze waardering voor dat publieke debat. De onderhandelaars moesten hun werk doen op basis van een niet zo goed economisch gesternte.

03-4

Voorzitter, de economie staat er niet zo best voor de laatste tijd. De werkloosheidscijfers stemmen ook niet vrolijk en er moet stevig bezuinigd worden. We vonden elkaar op een bezuiniging van meer dan 40 miljoen euro. We hebben geld gevonden om het nieuwe beleid dat we met elkaar wilden voeren – want daarvoor ben je de politiek ingegaan, je wilt wat met deze samenleving, je wilt wat met deze stad- en daar hoort vaak geld bij. Dat moet je dan ook vrij kunnen spelen.
Ik noem even een paar voorbeelden van het nieuwe beleid dat naar voren komt in het collegeprogramma:

- Veel meer aandacht voor burgerparticipatie, daar moeten we echt stevig op inzetten.
- Duurzaamheid uitbreiden, wel blijven focussen, maar we moeten meer gaan doen met duurzaamheid.

Ook zijn er een paar grote projecten die een behoorlijke rol hebben gespeeld:

- We zijn tot overeenstemming gekomen over de tram; de noodzaak van de regiotram. Het is van belang dat de stad bereikbaar blijft. De PvdA is blij dat we deze lijn vasthouden.
- We hebben afspraken gemaakt over de Zuidelijke Ringweg. We hebben ook vastgesteld dat er voorlopig nog geen geld is om dit prachtige project uit te voeren, maar het blijft op de agenda staan.
- We hebben gesproken over Meerstad.
- We hebben indringend met elkaar gesproken over het Forum en ik kan u namens de PvdA-fractie zeggen dat wij blij zijn met het besluit van het college om te zorgen dat het Forum zichzelf beter positioneert. Het moet, zo staat het in de krant, meer ‘smoel’ krijgen en daar zijn wij het van harte mee eens.

Mevrouw DE BOER (VVD): Kunt u, nu we het toch over het Forum hebben, toelichten hoe u met de financiën van alle grote projecten in de toekomst wenst om te gaan? Zitten eventuele tegenvallers bij die bezuinigingen van 40 miljoen? En waarom heeft de PvdA het Forum eigenlijk aan een andere partij in portefeuille gegeven?

De heer DE ROOIJ (PvdA): U stelt heel veel vragen in een keer. Houden wij rekening met tegenvallers? De bezuinigingen zijn groter dan we strikt noodzakelijk hebben gevonden. En u weet net zo goed als ik dat het verstandig is, op het moment dat je financiële afspraken maakt, ook af en toe buiten de stadsgrenzen te kijken hoe de economie zich ontwikkelt. Wij passen uiteraard de financiële paragraaf aan als dit nodig zou blijken te zijn. Dat zal ook wel moeten als het economisch tegen zit. Dan heeft u gevraagd hoe het zit met de financiën van het Forum. Wij gaan ervan uit dat dit gaat lukken binnen de kaders die daarvoor vastgesteld zijn. Niets aan de hand. En waarom de PvdA het Forum heeft ‘weggegeven’? U heeft een wat wonderlijk idee hoe die collegeonderhandelingen gaan. Je geeft niet wat weg, je pakt niet wat terug, je komt met elkaar tot de conclusie tot ‘dit willen wij met de stad doen’ en aan het eind van het onderhandelingsproces hebben we de portefeuilles ingevuld. Het is niet een kwestie van weggeven, het heerlijk avondje is niet gekomen, hoor.

Mevrouw DE BOER (VVD): Maar is het dan niet zo dat bepaalde partijen of bepaalde personen voorkeuren hebben voor bepaalde portefeuilles?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Jazeker, mevrouw De Boer, dat heeft u goed. Sommige partijen hebben voorkeuren. Andere partijen zitten niet op een bepaalde portefeuille te wachten. Dat regelen we in de vertrouwelijkheid. Op een gegeven moment kwam iedereen vrijdagochtend met een stralende glimlach naar buiten en daaruit had u kunnen afleiden dat iedereen tevreden was. Dat hadden wij goed gedaan, echt waar.
Voorzitter, met deze eigenlijk wel mooi optimistische opmerking wilde ik mijn betoog maar afsluiten. Ik denk dat de rest zich hier wel bij kan aansluiten. Als je het goed bekijkt, hebben we het goed gedaan.
Nog even de drie vragen die de heer De Vries stelde. Ik vind het wel belangrijk. Het is misschien niet het meest flitsende, maar het moet wel even.
Ten eerste. Het publieke debat zoals we dat gevoerd hebben, is mijn fractie goed bevallen. Het gaf alle partijen de mogelijkheid een duiding te geven aan de verkiezingsuitslag. Dat die duiding niet bij iedereen hetzelfde was, is duidelijk. In ieder geval lag op tafel hoe de partijen tegen de uitslag aankeken. Dat is ons goed bevallen.

Ten tweede. De ambtelijke ondersteuning. Degenen die bij de onderhandelingen aanwezig waren, zullen allemaal verklaren, daar durf ik mijn hand voor in het vuur te steken, dat dit een uitstekend middel is om een heleboel zoekwerk en dat soort toestanden te voorkomen. Het is ons goed bevallen en wij zouden toekomstige coalities, ongeacht de samenstelling, willen adviseren om dat te doen.
Ten derde. De situatie in de Groninger politiek was zo dat wij bijvoorbeeld niet de Rotterdamse verhoudingen hadden. De zaken stonden bij ons niet zo op scherp, alhoewel we stevig campagne hebben gevoerd. Een informateur of formateur was daarom niet nodig. De werkwijze zoals wij die met elkaar gekozen hebben, is ons goed bevallen, maar wij sluiten niet uit dat in andere situaties die informateur wel nodig is. Over dat laatste punt zou ik willen zeggen: handel naar bevind van zaken. Ik dank u wel.

Mevrouw DE BOER (VVD): Voorzitter, ik zou graag nog een vraag willen stellen. Het proces van collegeonderhandelingen bevindt zich natuurlijk altijd een beetje achter gesloten deuren. Toch mochten we af en toe eens 'meekijken', als de heer De Vries er in de krant iets over zei. Maar af en toe moesten we ook lezen over een kink in de kabel en over onderhandelingen die moeizaam verliepen. Zou u nog iets kunnen vertellen over welke punten echt onderwerp van discussie zijn geweest? Of vindt u dat zo'n proces in vertrouwen moet plaatsvinden?

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik vind in principe dat als je daar met elkaar afspreekt dat dingen in vertrouwen moeten worden geregeld, dat je dat ook moet doen. En als je aan zo'n gesprek deelneemt, moet je je aan die vertrouwelijkheid houden. Als je dat niet kunt, omdat je in een krant of op een weblog verslag wilt doen, moet je niet meedoen met die gesprekken. Er zijn echt wel een paar keer stevige discussies gevoerd. Je moet meer dan 40 miljoen bezuinigen en dat doet zeer en dat knettert af en toe. En waar dat geknetterd heeft, blijft wat mij betreft achter gesloten deuren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw De Boer van de VVD-fractie.

Mevrouw DE BOER (VVD): Dank u wel, voorzitter.
'Progressief met energie'. 'Met energie', ik ben blij dat dat laatste is toegevoegd. Stel je voor, alleen maar progressief.
Voorzitter, Links II start wat ons betreft door. De VVD was bereid verantwoordelijkheid te nemen voor het bestuur en een bredere coalitie had meer recht gedaan aan de verkiezingsuitslag. Helaas kunnen we deze rol nu niet vervullen voor de mensen in de stad. We zullen de komende tijd weer in de oppositie doorbrengen, onverminderd kritisch, maar constructief, mag ik hopen.
Ik snap dat dit een moment van vreugde is voor het college, althans het college dat zo meteen zal aantreden. Want natuurlijk, u bent het eens geworden. En u mag er ronduit trots op zijn om deze prachtige stad te besturen, de VVD zou dat ook zeker geweest zijn. Maar er komen moeilijke en zware tijden aan. Er moet nogal wat bezuinigd worden. Zonder op de details van het collegeprogramma in te gaan –tenslotte is het een programma op hoofdlijnen- is het kernachtig samen te vatten mijnheer De Vries, als een oppervlakkig aftreksel van het vorige collegeprogramma. Het staat eigenlijk ook al een klein beetje genoemd in de inleiding, voor alles wat niet aan de orde komt zet u het beleid van het vorige college voort. Kortom: zoek de verschillen. Een paar dingen worden wat zwaarder aangezet, zoals bijvoorbeeld burgerparticipatie, economisch beleid, het creëren van banen. U gelooft meer in de maakbare samenleving en liberalen geloven meer in het creëren van de goede randvoorwaarden, opdat ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen. Met ondernemen creëer je namelijk echte banen en dat bereik je niet door minder autoverkeer in de stad, om maar eens een voorbeeld te noemen. Of een start te maken met een mooiere Diepenring die in werkelijkheid zal leiden tot een verminderde bereikbaarheid van de binnenstad en grotere parkeerproblemen, waarbij de ondernemers het slachtoffer zijn; de groep die de PvdA zogenaamd koestert in de binnenstad en in de debatten. De vraag is echter wel: waar heeft u eigenlijk zo lang over vergaderd? Want veel stelt het inderdaad niet voor. Het blijft een beetje verhuld in vaagheden. Want waar is de financiële paragraaf die wij eigenlijk zo node missen? U noemt wel een aantal bezuinigingen, maar we missen echt de financiële paragraaf bij de wensen die erin staan. Hoe gaan we het eigenlijk allemaal betalen? Want 1 miljoen ruimte in de ozb-verhoging om de tegenvallers in het kabinet straks op te vangen en een lastenverzwaring van 5 miljoen die neerkomt op 5 euro per inwoner? Ik kan ook een beetje rekenen, dat is toch echt een hoger bedrag. Is dat over de hele periode? Dat wordt in feite niet duidelijk.

03-6

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, begrijp ik nu dat mevrouw De Boer ervoor pleit om de begrotingsonderhandelingen in dit debat te doen of zegt ze dat we de begrotingscyclus af moeten wachten en de nadere invulling dan later af te ronden?

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zou wel een globaal pakket neerleggen, dus waar wil je bezuinigen en de bedragen daarbij noemen en waar wil je als college extra investeren, waar wil je de accenten leggen. En dan krijg je inderdaad een heel scala aan overzichten, van posten waar bedragen achter staan. Ik kan u wel eens een collegeprogramma van een andere stad toesturen waar dat wel goed gebruik is en dan wordt het inderdaad inzichtelijk waar het college nu accenten gaat leggen. Want dit blijft een beetje bij proza, eerlijk gezegd. Het wordt niet duidelijk hoeveel geld waarnaartoe gaat.
Zoals gezegd: veel wordt niet duidelijk en we zullen het college de komende jaren moeten beoordelen op zijn daden.
Waar we wel van opkeken, is de portefeuilleverdeling.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik had eigenlijk gedacht dat de VVD wel blij zou zijn dat we niet al het geld nu al verdeeld hebben, want ik zou het eigenlijk wel aardig vinden om nog een debat met deze raad te hebben de komende vier jaar over waar we het geld aan gaan uitgeven. Dat vindt u toch ook hoop ik.

Mevrouw DE BOER (VVD): U kent ons verkiezingsprogramma, zou ik zeggen. Maar goed, als je dan die winsten zelf opschrijft als aankomend college, dan moet je daar ook een verantwoording bij afgeven en dat heeft u gewoon niet gedaan. Dat zullen we dan de komende jaren op zijn merites moeten beoordelen.
Waar we dus wel van opkijken, is de portefeuilleverdeling. De SP heeft een magere, geen gecompliceerde portefeuille, zou je kunnen zeggen. De PvdA mag op Sociale Zaken de puinhopen van de SP opruimen. En mevrouw Dekker: van harte gefeliciteerd. U hebt een prachtige portefeuille gekregen met veel macht. U bent de grote winnaar van de verkiezingen, maar dan niet als het gaat om het aantal stemmen, wel als het gaat om de collegeverdeling.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, mag ik mevrouw De Boer een vraag stellen?
U zegt dat wij een magere portefeuille hebben. Mag ik concluderen dat u de zorg en alles wat met de Wmo te maken heeft niet zoveel vindt voorstellen? Daar heeft u niet zoveel belangstelling voor?

Mevrouw DE BOER (VVD): Dat is een kleinere portefeuille. Integratie en emancipatie worden als aparte posten genoemd om het rijtje toch nog een beetje wat te laten lijken.

De heer EIKENAAR (SP): Het beheer van de stad vindt u ook volstrekt onbelangrijk, begrijp ik.

Mevrouw DE BOER (VVD): Hartstikke belangrijk, maar de milieudienst is volgens mij de best functionerende dienst. Het is een ongecompliceerde portefeuille, zoals gezegd.

De heer EIKENAAR (SP): Waarom wilde u dan de milieudienst verkopen, als die zo goed functioneerde?

Mevrouw DE BOER (VVD): Om die reden, mijnheer Eikenaar. Of wilt u liever de slechtst functionerende dienst verkopen? Zou dat het eerste voorstel van de SP zijn?

De heer EIKENAAR (SP): Als we dan toch zouden moeten kiezen, zou ik daar voor kiezen, ja.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik denk niet dat daar een koper voor te vinden is, mijnheer Eikenaar. Maar dat is misschien hoe de markt in elkaar zit en daar weet u wellicht iets minder van.
Het door de PvdA zo ongelooflijk bejubelde Forum is bij D66 neergezet. Blijkbaar heeft wethouder De Vries zoveel vertrouwen in de afloop van het project dat hij het graag aan D66 overlaat. Zoals gezegd, we zullen het allemaal wel gaan meemaken.

Het volgende statement wil de VVD vandaag afgeven bij het aantreden van dit college: wij zijn zeer, zeer teleurgesteld over het proces dat zich collegevorming mocht noemen. De formateur benadrukt in zijn inleiding van het collegeprogramma dat alle meningen tellen. Wij weten wel beter. Links I wilde door als Links II met D66 als troostpartij. De VVD voelde zich als gesprekspartner niet serieus genomen. En dat gevoel was terecht, omdat uit publicaties in het Dagblad van het Noorden van gisteren bleek dat de heer De Vries vond dat onze campagne te hard gevoerd was. Dat wist hij ook al vóór 4 maart. Waarom dan toch de illusie wekken dat hij serieus met ons in gesprek wilde? En hoe stijlloos is het om niet eens even te bellen om te vertellen dat de gesprekken zijn beëindigd.

De VOORZITTER: De heer De Rooij en dan is mevrouw De Boer bijna aan het eind van haar betoog.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nu moeten we toch even wat dingen recht gaan zetten. En mevrouw De Boer geeft wat mij betreft in de toon ook aardig aan waarom de gesprekken met de VVD wel moesten mislukken. Omdat de VVD er geen seconde vanuit is gegaan dat ze serieus genomen zou worden. Ik kan u verzekeren dat wij u zeer serieus hebben genomen. En toen wij dat zeiden in het publieke debat viel u bijna van uw stoel van verbazing. Ik blijf erbij dat dat gebeurd is. Ik blijf er ook bij dat door die harde campagne –even los of die van u komt of van een ander- maar als je zo'n stevige campagne voert, dan moet je ook een behoorlijke weg afleggen wil je tot elkaar komen. Als je in de campagne ver uit elkaar komt te liggen en weer bij elkaar wilt komen, moeten beide partijen een roteind afleggen en dat is niet gelukt.

Mevrouw DE BOER (VVD): Wie bent u om te oordelen dat wij een harde campagne hebben gevoerd? Dat was een campagne op de inhoud, mijnheer De Rooij. En dat u het niet eens bent met onze inhoud, dat is iets anders. Het spijt me wel, maar dat is de arrogantie van de PvdA. Wij zijn serieus de gesprekken ingegaan. Wij hebben op een zeker moment een lijstje aangeleverd met punten waar we het graag over wilden hebben. De gesprekken waren zelfs plezierig. Dat heeft u zelf ook gezegd. Maar we zijn gewoon afgebeld. We zijn niet meer teruggebeld voor een nieuwe afspraak, sterker nog, we hadden aangegeven op welk tijdstip we niet konden. Er werd eenzijdig een afspraak gepland. Ik wil hier neerleggen dat wij vinden dat dit proces niet goed verlopen is en dat is nog maar zacht uitgedrukt.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dat de VVD van mening is dat de kreet 'Groningen wil Betty' een inhoudelijke kreet is, dat mag. Als u begint met dat 'een socialistisch cultuurpaleis' een inhoudelijke omschrijving is voor het Forum, mag dat. Als u het heeft over 'de intercity die door de stad dendert' als u het heeft over de tram, dan mag dat. Volgens mij verwart u vorm met inhoud. En dat moet u niet te vaak doen, want dan blijft u buiten spel staan en dat zou zonde zijn.

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou mijnheer De Rooij, het gaat ook om campagne voeren, het is campagnetijd. En het gaat om de inhoud, ja. We hebben niet op de persoon gepeeld, nee.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Niet op de persoon gespeeld? Groningen wil Betty. Ik zag overal Betty's.

De VOORZITTER: Mevrouw De Boer, wilt u afronden?

Mevrouw DE BOER (VVD): Laten we zeggen dat dat de enige persoon is waarop gespeeld is, mijnheer de Rooij.
Ik wil inderdaad afronden. De heer De Vries zei net dat dat in het openbare debat is gezegd. Ik kan het mij niet herinneren, want wij zouden het ronduit beschamend vinden als u op deze manier uit de school zou klappen, zoals bij de Stadspartij aan de orde is geweest en zeggen dat dit in de onderhandelingen is gezegd. Zo stond het namelijk wel in de krant. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard, voorzitter.
Wij stemmen dan ook tegen de wethouder van Ruimtelijke Ordening en Sport, de heer De Vries. De manier waarop hij het proces van de formatie heeft geleid, heeft bij ons het vertrouwen weggenomen en de positie van deze wethouder is wat ons betreft omstreden. En dat brengen we tot uiting door op deze manier te stemmen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Gijsbertsen van de GroenLinks-fractie.

03-8

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel.
Ik wil eigenlijk terug naar het programma zoals het er ligt, over wat wij de komende vier jaar met elkaar willen gaan doen als nieuwe coalitiepartijen als zij zo meteen gaan worden benoemd. Ik zei het al tijdens de campagne: in een tijd van bezuinigingen is het van belang de blik op de horizon gericht te houden. En een grote bezuinigingsoperatie waarmee wij nu worden geconfronteerd kan een nogal verlammend effect hebben en dat hebben we ook in de onderhandelingen gemerkt. Maar wie zich concentreert op behoud van wat er nu is, vergeet al te gauw om antwoorden te geven op de vragen van morgen. En het zijn die vragen van morgen die mij tijdens deze collegeonderhandelingen hebben beziggehouden. En ik ben blij dat de vier nieuwe collegepartijen GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66 en SP elkaar hebben gevonden in een programma dat inderdaad verder kijkt dan alleen naar het hier en nu, of zelfs alleen naar deze collegeperiode. Samen zijn we in staat geweest om de gemeentelijke financiën sluitend te krijgen, risico's beter te dekken en en passant nog een beetje geld vrij te maken om nieuwe impulsen te geven aan de stad. En wij gaan daar graag de komende jaren, zeg ik in de richting van mevrouw De Boer, met de raad over in discussie hoe we dat dan kunnen gaan doen. We ontzien de laagstbetaalden, ondanks een bezuinigingsbedrag van maar liefst 45 miljoen euro en we weten te investeren. We maken Groningen ook in de toekomst aantrekkelijk en bereikbaar en houden duurzaamheid hoog als uitgangspunt in al onze beslissingen.
Voorzitter, u begrijpt, hier staat een tevreden fractievoorzitter van GroenLinks.

Mevrouw DE BOER (VVD): Legt u minder auto's in de stad uit als beter bereikbaar?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Wel als je vervolgens het openbaar vervoer goed verzorgt, het fietsenbeleid goed verzorgt, P+R goed verzorgt, dan maak je die stad juist meer bereikbaar. Want als we alle auto's toelaten tot de binnenstad, staat het hier hartstikke vast, zeg ik tegen de VVD en daar kan geen enkele ondernemer blij mee zijn.
Om onze doelen te bereiken, grijpt het nieuwe college diep in in de eigen organisatie. Meer dan 20 miljoen euro bezuinigen we op de gemeentelijke overheid, maar ook dit doen we met zorg. Er vallen geen gedwongen ontslagen en we hebben oog gehouden voor de arbeidsvoorwaarden. De gemeente Groningen blijft een aantrekkelijke werkgever en dat moet ook, want de vergrijzing komt eraan en we hebben als organisatie ook jonge instromers nodig. Wel moeten we efficiënter gaan werken en nog veel belangrijker, we moeten ervoor zorgen dat die burger meer centraal komt te staan. We moeten meer gericht raken op wat de moderne burger van ons vraagt.
We willen de burger niet lastig vallen met de organisatieproblemen van onze gemeente. Voorkomen moet worden dat Stadjers verdrinken in bestuurlijke drukte en van het kastje naar de muur worden gestuurd. Ik moet denken aan het rapport van de ombudsman, het jaarverslag van de gemeente dat heet *U spreekt met de gemeente*; dat geeft een beetje aan hoe je het eigenlijk zou moeten organiseren. Het nieuwe college stelt de indringende vraag of de gemeente met de huidige organisatiestructuur in staat is om de noodzakelijke draai richting de burger goed te maken. En op die vraag zal zorgvuldig een antwoord moeten worden gevonden.
Voorzitter, een meer dienstverlenende overheid en helderheid over de zeggenschap van burgers krijgt in dit collegeprogramma meer dan ooit prioriteit. Mijn fractie houdt niet van half werk en zal er in de komende jaren voor waken dat dit over vier jaar geen dode letter zal blijken te zijn geweest.
Voorzitter, voor zover dit college oud beleid voortzet, is dat maar goed ook. Inderdaad, wij gaan door met het Forum en de tram. We gaan door met de bouw van Meerstad en studentenhuisvesting. We gaan door met het verkeersbeleid, inderdaad: openbaar vervoer, fiets en P+R. Waarom? Omdat we willen dat Groningen ook over tien jaar nog bereikbaar is, nog bruist, dat er genoeg werk is, dat nieuwe studenten voor Groningen blijven kiezen en dat we ook straks ons mooie stelsel van sociale voorzieningen nog houden zodat iedereen mee kan blijven doen, nu en ook straks.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik had een beetje van 'zoek het verschil'. Vindt u ook niet dat het hele collegeprogramma dan in feite wel op één A4'tje had gekund?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Nee, u onderschat de grootte van de taakstelling met 45 miljoen bezuinigen. Daar moet je echt goed met elkaar over praten en dan moet je ook een programma durven neer te zetten van wat je de komende jaren met de ambities samen wilt gaan doen.

Ik begrijp dat u er weinig nieuws in vindt. Ik kan me een beetje voorstellen dat u dat wat tegen vindt vallen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Waar staat dat, denk ik dan.

De heer GIJSBERTSEN (VVD): Waar staat wat, pardon?

Mevrouw DE BOER (VVD): Die bezuinigingen wat meer uitgelegd, zodat je een idee krijgt van wat er gaat gebeuren en waar de pijn valt.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): U zei daar zonet ook iets over. Ik vind dat wel een beetje bijzonder. In de financiële paragraaf van het collegeprogramma staan de grote lijnen van de bezuinigingsoperatie met een tabelletje, daaronder uitgesplitst waar die maatregelen in de bedrijfsvoering nu precies inzitten. En we kunnen natuurlijk niet nu alles al uiteenzetten. Het is zaak dat het nieuwe college dat aan de slag gaat, dit zorgvuldig samen met de organisaties voorbereidt. Natuurlijk hebben we daar goed naar gekeken en nu alles al op een rijtje zetten zou niet goed zijn voor onze organisatie en dat komt allemaal later bij u weer langs.
Voorzitter, de afgelopen decennia waren duurzaamheid en milieu vaak het kind van de rekening. Een sluitpost in goede economische tijden. In Groningen hebben we daarmee afgerekend. De afgelopen jaren heeft de raad het nieuwe duurzaamheidsbeleid breed gesteund. De agenda om van Groningen in 2025 een energieneutrale stad te maken, blijft dan ook pal overeind. Ook nu het economisch tegenzit. We geven zelfs een impuls aan de opwekking van duurzame energie. Zo houden wij oog op het effect van onze keuzes, op mensen elders en op het mondiale klimaatprobleem en tegelijkertijd grijpen we zo de grote economische kansen die de groene energiesector voor Groningen biedt. Het programma geeft terecht aan dat duurzaamheid zijn weerslag heeft op alle beleidsterreinen. Wij gaan voor duurzame mobiliteit, waarvoor onze Karin Dekker straks in het college goed gepositioneerd is als ze wordt benoemd. Voor energieneutraal bouwen, voor zonne- en windenergie, voor duurzame scholen, voor verantwoord inkopen en ga zo maar door. Wie werkt aan een duurzame stad, werkt ook aan een groene stad, waar mensen kunnen genieten direct buiten onze compacte stad en onze parken, en van groen in de binnenstad.
Voorzitter, GroenLinks heeft er zin in de komende vier jaar. Het zullen geen gemakkelijke jaren zijn, dat ben ik eens met mevrouw De Boer. Maar wij gaan de uitdaging aan om Groningen in crisistijd sociaal, duurzaam en toekomstgericht te houden. Dit collegeprogramma biedt daarvoor een uitstekend uitgangspunt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de heer Gijsbertsen laat het woord windenergie vallen. Nu wordt er van alles vastgelegd in dit collegeprogramma, maar bent u er zich van bewust dat er op dit moment hele belangrijke technologische ontwikkelingen aan de hand zijn rond zonne-energie en windenergie? En dat windenergie wel eens het verkeerde paard zou kunnen zijn om op te wedden? Bent u voldoende flexibel om dan nog, gedurende de periode van dit college, op een ander paard te gaan wedden?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, GroenLinks is een stuk flexibeler geweest als het gaat om duurzame energie dan veel andere partijen. We hebben namelijk telkens gezegd: je moet geen keuze willen maken. Als je echt energieneutraal wilt worden, moet je alles doen. Moet je energie besparen, moet je gebruik maken van alle duurzame energiemiddelen die je hebt. Daar moeten we de komende jaren goed op inzetten en kijken wat de meest efficiënte manier is om onze doelen te bereiken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Maar voorzitter, dan kan het zijn dat het geld van de gemeente aan het verkeerde doel wordt besteed, dat we op het verkeerde paard wedden.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Nee, ik zeg juist dat we gaan inzetten op duurzame energie en dat we daarvoor de methoden kiezen die het meest effectief zijn, die de meeste milieuresultaten halen en die ook het meest kostenefficiënt zijn. Dank u wel.

03-10

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, een collectors item lijkt het te moeten worden, het schitterend uitgevoerde collegeprogramma dat vier partijen nu hebben gemaakt. Het is eigenlijk al meteen een verkeerde start, want waarom begin je dan met zo'n duur document als je wilt gaan bezuinigen? Ik kan me herinneren van vorige colleges dat die dat heel wat eenvoudiger hebben gedaan en die hadden in hun collegeprogramma's ook nog eens meer te vertellen.
De titel belooft ook niet veel goeds: *Groningen progressief met energie, stad voor iedereen*. Dat lijkt erop alsof men een aantal woorden achter elkaar heeft gezet zonder dat men nou precies wist wat men wil, want ja, het ene is in het rood, het andere in het zwart. Is dit de indeling van de verschillende partijen?
En laat ik u vertellen, voorzitter, Groningen ís een progressieve stad, want alle partijen in deze raad hebben zich, toen wij een burgemeester zochten, progressief verklaard. Allemaal. Goed: energie; ja dat hebben we, dat weet iedereen, het gas komt hier uit de grond en een stad voor iedereen waren we altijd al. Tot zover de titel van dit programma.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dan zult u het er wel mee eens zijn, neem ik aan.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, voorzitter, want behalve het schutblad zit er toch ook nog wel wat inhoud in, niet heel veel.
Voorzitter, het is vast heel gezellig om een college te vormen. Je krijgt kusjes van Karin Dekker en dat wordt dan ook nog op de televisie uitgezonden, je krijgt hapjes en drankjes, je vergadert in een imponerende omgeving, maar heeft men daarbij dan ook de uitgangspunten van de partijen vergeten? Vergroot men die verschillen? Waarom neemt D66 plaats in dit college? D66 had de stad toch beloofd dat er niet zo'n reusachtig grote regiotram op de Grote Markt zou gaan rijden? Waarom gaat de SP nu weer verder met een college waarmee ze medeverantwoordelijk zijn voor het Groninger Forum? Een punt waarop de kiezers, de eigen kiezers, de SP de vorige keer toch flink hebben afgerekend. Het lijkt erop of, wanneer de verkiezingen zijn gehouden, de leden van deze raad als konijntjes in de koplampen van de PvdA gaan kijken. Ze hebben niet beseft dat ze ook een andere kant op konden lopen, ze hebben gewoon gewacht totdat ze bij de oren gepakt werden en door het college, Frank de Vries, in het PvdA-college zijn gedropt. Nou, daar zitten ze dan. En dat college zal een aantal grote problemen ondervinden. Ik voorzie niet dat het college het eens zal kunnen worden over bijvoorbeeld de Noordzijde van de Grote Markt. Dit doet mij overigens denken aan, ik weet niet wat het is, als je hem zo openslaat dan lijkt het erop of het een menukaart is. Welk gerecht heeft de heer Ton Schroor van D66 nu uitgezocht? Hij heeft besteld: een broodje pluche. Een heel interessant gerecht, het bestaat uit twee boterhammen, boter en dan pluche.

De heer DE ROOIJ (PvdA): U krijgt er trek van, volgens mij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, een broodje pluche. Hij zal ontdekken dat het gerecht er misschien wel heel aardig uitziet. Het wordt ook misschien wel door een bode geserveerd, heel vriendelijk, het ligt op een zilveren blaadje, echt waar, maar het is onverteerbaar. Dit, voorzitter, zal voor D66 best wel eens een onverteerbaar collegeprogramma kunnen blijven.
Gezien de tijd, voorzitter, kan ik echt niet alles zeggen over wat er verder nog instaat. Over het verkeer: ja, dat gaat natuurlijk helemaal mis. Een van de belangrijkste punten die de Stadspartij aan de orde zal stellen in de volgende collegeperiode is dat het verkeerscontact tussen wijken bewaard moet blijven. Want dit is een volkomen verkeerde keuze, om iedereen die in de stad van de ene wijk naar de andere wil rijden te dwingen om over, zeg maar, het kruispunt Stationsstraat / Hereweg te gaan rijden, waar men ook nog een tram wil laten rijden, ook een heel, heel slecht idee.
Nou, we hebben nog een paar minuten over, voorzitter. Ton Schroor, zo vraag ik u, wat gaat u doen op die wethoudersbank? U gaat het Forum realiseren, begrijp ik. Nou, daar zullen wij tegen stemmen, zoals de Stadspartij altijd tegen het Forum is geweest. Maar soit, het staat wel in uw eigen programma. U kunt dat met een opgeheven hoofd doen. Maar u zou Groningen toch behoeden voor wat u zelf noemt 'een intercity op de Grote Markt'? Hoe kunt u dan in dit college gaan zitten en daar het woord 'regiotram' laten opduiken?

Mevrouw DE BOER (VVD): Voorzitter, ik wil toch graag iets vragen ter opheldering. Heeft u nou tijdens die raadzaal daarboven tijdens het openbare debat aangegeven dat u het Forum wel wilde inleveren?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Zeker niet. We hebben hoogstens wat realiteitszin getoond. Het Forum inleveren is niet aan de orde.
Er zit weinig bestuurlijke vernieuwing in dit programma. De PvdA en GroenLinks zijn allebei tegen referenda. Wat doet D66 daar dan in? Waarom is er hierin niet vastgesteld dat burgers lid kunnen worden van de welstandscommissie? Dat was terecht een paradepaardje van D66 in de vorige collegeperiode. De andere raadspartijen zijn er niet mee akkoord gegaan en het komt nu ook niet meer terug. D66 had zijn huid wel duurder kunnen verkopen. Maar het kan ook zijn, voorzitter, dat er een hele bijzondere truc is uitgehaald door Ton Schroor en zijn collegae van D66, dat hij iedereen een kool heeft gestoofd. Want als je het goed leest, zie je dat er duidelijk financiële grenzen zijn gesteld aan die tram. En zo gelezen, is dit college akkoord met een streep door de tramplannen die er nu al liggen. Want als D66 woord houdt en er niet meer mag worden besteed dan 299 miljoen euro aan de plannen voor de tram, dan is de tram op het moment dat deze raad het collegeprogramma aanneemt, dood verklaard. Want de tram kan nooit voor dat geld worden aangelegd.
Zo gezien, zou Ton Schroor nog wel eens kunnen worden tot de redder van onze binnenstad en in de toekomst de grote held van Selwerd en Paddepoel.
Ik wens het college heel veel succes met dit koekoeksei in de eigen rijen, want wie dit collegeprogramma aanneemt, legt zich vast aan een duidelijke financiële grens voor die tram en daarmee nemen wij ook in de praktijk afstand van de regiotram in de stad. En dan kunnen we eindelijk eens gaan zoeken naar een realistische oplossing voor de verkeersproblemen van Groningen. Zoals daar zijn: lichtere busmodellen, Translohren. Heel goed zou zijn om te gaan kijken naar een moderne trolleybus en dan komt de Stadspartij u helpen, omdat wij nu meer dan ooit kennis in huis hebben om de stad een behoorlijk openbaar vervoer te geven en verkeer te geven dat echt kan doorstromen. Punt.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Prummel die iets buiten zijn betoog gaat. Ik mis wat in zijn betoog, want ik las in de krant een vrij pontificaal verhaal dat de Stadspartij begonnen was met eigen coalitieonderhandelingen. De Stadspartij wilde een eigen college en ik had eigenlijk wel willen weten hoe het daarmee staat.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, deze gesprekken hebben geen college opgeleverd. Nee, dat is niet gelukt. Zoals ik al zei, men kijkt als konijntjes in de ogen van de PvdA-fractie zodra het om collegevorming gaat. Maar onze tijd komt nog wel, voorzitter. Jarenlang heeft de SP in dit huis moeten meemaken dat allerlei christelijke partijen en burgerlijke partijen niet met de PvdA wilden regeren. Misschien zijn wij nu in deze positie, maar het duurt niet voor altijd.
Als laatste wil ik excuses en wel van de heer Frank de Vries, voor wat hij tegen zijn eigen ledenvergadering heeft gezegd. Hij heeft ofwel mijn woorden in een vertrouwelijk gesprek verkeerd weergegeven, dan verwacht ik daar excuses voor. Of hij heeft zich helemaal vergist ten aanzien van mijn bijdrage aan het debat hierboven naar aanleiding van de verkiezingen. Dat zou dan, voorzitter, zo onzorgvuldig zijn geweest van een man van de statuur van Frank de Vries dat ik ook daarvoor excuses verwacht. Excuses, voorzitter, dat vraag ik van de heer Frank de Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter, die lijken mij niet op zijn plaats. Ik heb verwezen naar het openbaar debat, waarin u inderdaad tamelijk helder stelling nam. U heeft daar gezegd –en eventueel moeten we samen de bandopname maar bekijken- dat u de tram, zoals u dat hier ook doet, niet zo'n goed idee vindt en u heeft zich daar in bepaalde bewoordingen bereid verklaard om mee te denken en medeverantwoordelijkheid te nemen voor het Forum. Ik kan u meedelen dat u niets anders heeft gezegd tijdens de vertrouwelijke gesprekken en dat siert u.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij heeft gezocht naar mogelijkheden om met andere partijen een college te vormen. Dat is ook de opdracht die onze kiezers ons hebben meegegeven, maar wij hebben nooit, nooit ja gezegd tegen dat Forum. We hebben een andere mogelijkheid geopperd en die is dat diverse partijen een 'open kwestie' zouden kunnen laten vastleggen. Maar dat kun je niet brengen als tegen die leden zeggen 'Prummel zei ja tegen het Forum'.

03-12

Prummel heeft nooit ja gezegd tegen het Forum. Prummel zegt nee tegen het Forum en dat heeft hij altijd gedaan.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar en dan is de heer Prummel door zijn tijd heen.

De heer EIKENAAR (SP): U heeft nadrukkelijk de mogelijkheid opengelaten dat u in een college zou zitten waarin het Forum werd uitgevoerd, waarmee u eigenlijk gewoon een ja gaf voor het Forum, want u maakt het dan mogelijk dat het Forum er komt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, voorzitter. Het zou kunnen zijn dat de raad dat mogelijk maakt. De Stadspartij zal dat zeker nooit mogelijk maken, want wij zullen altijd tegen het Forum stemmen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Eikenaar van de SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Het akkoord ligt er. En nu is de vraag aan de orde of de achterbannen van de partijen die dit akkoord gesloten hebben er ook mee in kunnen stemmen. Namens mijn partij kan ik zeggen, en volmondig: 'ja'. Gisteren stemde de ledenvergadering unaniem voor het akkoord dat we gesloten hebben.
Opnieuw zal de SP vier jaar aan het college deelnemen, tenminste, als het goed is, vier jaar. Je weet maar nooit, maar in dit stadium heb ik er alle vertrouwen in. Als fractievoorzitter en als medeonderhandelaar ben ik er erg blij mee dat mijn leden hebben ingestemd met het collegeakkoord.
Ik wil daar namens mijn fractie even iets over zeggen. Ik begin met de titel. En dan moet ik eerlijk zeggen dat 'Progressief met energie' bij de SP-fractie tot enige verzuchting leidde, net alsof er nog niet genoeg energiemaatschappijen waren met holle reclameslogans. Dat werd overigens geheel goed gemaakt door de ondertitel: 'Stad voor iedereen', die de fractie meer aansprak. Wij zijn blij met de ruimte die in het akkoord geschonken wordt aan de inzet voor de ongedeelde samenleving. Een samenleving die voor iedereen de mogelijkheid schept mee te doen en ook iedereen uitdaagt en stimuleert om dat ook daadwerkelijk te doen. Tevreden zijn wij met de woorden die erin staan over het op peil houden van de sociale voorzieningen, ondanks de bezuinigingen die op ons af kwamen. Dat was ook de inzet van onze campagne en dat vinden wij zeer helder terug in dit akkoord.

Mevrouw DE BOER (VVD): Hoeveel geld is daarvoor vrijgemaakt?

De heer EIKENAAR (SP): Ik kom straks nog even terug op de financiële paragraaf. Daar staan hele duidelijke woorden in over de sociale voorzieningen. Misschien moet u het eens lezen, ik kom er zo op terug.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik de spreker erop wijzen dat hij dat laatste verwijt eigenlijk altijd voor mij had gereserveerd en dat dat niet bij mevrouw De Boer thuishoort?

De heer EIKENAAR (SP): Daar heeft u gelijk in. Ik zou bijna zeggen: mijn excuses. Groningen blijft met dit akkoord de sterke en sociale en duurzame stad die het onder de vorige colleges is geworden. En Groningen wordt met dit akkoord een stad waarin de burgers nog meer te vertellen krijgen over hun eigen leefomgeving en de stad en waarin de gemeentelijke organisatie beter aangepast wordt aan de eisen die de huidige tijd stelt. En daarmee is het een goed akkoord. Het is een mooi akkoord, maar we beseffen heel goed dat daarmee de discussie over wat er de komende jaren gaat gebeuren niet gesloten is. Het is duidelijk dat het realiseren van alle ambities die in het akkoord staan een flinke opgave is. En de risico's zijn natuurlijk ook groot, want wat voor kabinet hebben we de komende jaren, dat kan een behoorlijk effect hebben op de financiële paragraaf. Dat hoeft geen probleem te zijn. Het is immers nog onduidelijk hoe we er de komende jaren financieel voor komen te staan. De wijze waarop we er de afgelopen weken met elkaar over hebben gesproken, geeft mij in ieder geval het vertrouwen dat we er ook bij de begroting en de komende begrotingen uitkomen.

Mevrouw DE BOER (VVD): U zei zoiets als dat de komende bezuinigingen van het kabinet behoorlijk kunnen oplopen, maar dat we nog niet weten hoe dat eruit komt te zien. Maar dat doet er niet toe, zei u? Of dat maakt niet uit?

De heer EIKENAAR (SP): Nee, dat zei ik niet. Dat maakt minder uit omdat we de afgelopen weken goede gesprekken hebben gevoerd en dat we er vertrouwen in hebben dat we daar samen goed uitkomen. Daarom doet het er minder toe. Maar u gaat waarschijnlijk naar Den Haag, u kunt daar gewoon verandering in aanbrengen, dus ik zou er echt een pleidooi voor willen houden om dat een beetje sociaal te doen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik zit nog in Groningen en ik zou dat toch nog wel eens nader toegelicht willen zien, want dat doet vermoeden dat er nog andere afspraken op papier staan. Hoe bedoelt u dat dan?

De heer EIKENAAR (SP): Precies zoals ik het net zeg: dat ik er vertrouwen in heb dat we daar in gezamenlijkheid fatsoenlijk uitkomen. Dat is wat ik zeg en meer moet u er volgens mij ook niet achter zoeken. Wel wil ik zeggen dat in die discussies wat ons betreft de voorzieningen, de mensen en de buurten die in de knel komen uiteraard zwaar zullen wegen.
In mijn ogen is het een helder en concreet collegeprogramma. Dat zal niet iedereen met me eens zijn. Mevrouw De Boer, las ik op haar weblog, viel in slaap bij het lezen ervan. En voorzitter, ik heb echt te doen met mevrouw De Boer, want het proza dat in gemiddelde kamerstukken wordt voorgesteld, verhoudt zich tot dit collegeprogramma als een slaappil tot een peppil.

Mevrouw DE BOER (VVD): Even een kleine correctie: ik viel in slaap bij het bedrijfsplan van het Groninger Forum destijds. Dat klopt inderdaad, maar ik was hier zomaar doorheen.

De heer EIKENAAR (SP): Ik zag dat u in slaap raakte omdat u allemaal z'tjes op uw weblog schreef, dus vandaar. En als je in slaap valt van een peppil, dan raak je volgens mij in coma van een slaappil.
De opmerking van mevrouw De Boer inspireerde mij overigens wel om het collegeprogramma van 2002 nog eens door te lezen. Helaas was dat niet het spannende betoog dat ik na de kritiek wel had verwacht. Mevrouw De Boer mag mij na de vergadering uitleggen wat haar partij bedoelde in het collegeprogramma met de volgend zinsnede: "Het scheppen van randvoorwaarden voor een betere ontplooiing van jongeren in de stad door een integrale aanpak van onderwijs en welzijnsvoorzieningen in die wijken waarin sprake is van jongerenproblematiek." Nou, ik kan me helderder proza voorstellen. U mag het na de vergadering aan mij uitleggen.
Ook miste zij de financiële paragraaf in het programma. Ik vind die paragraaf zelf op pagina 30 en moet constateren dat die twee keer zo lang is als die uit het collegeprogramma uit 2002.
In de campagne heeft mevrouw De Boer al met het schaamrood op de kaken moeten erkennen dat het vorige college de ozb alleen maar nominaal heeft verhoogd. En dat het laatste college met de VVD daar ruim 8% bij op heeft gegooid. Ik ga die verhoging die wij doorvoeren graag inhoudelijk verdedigen.
Als de gemeente vele miljoenen moet bezuinigen vanwege een economische crisis, vinden wij dat wij het offer van gemiddeld vijf euro per jaar kunnen vragen van de burgers.

Mevrouw DE BOER (VVD): 5 miljoen, gedeeld door 180.000 inwoners, hoeveel is dat?

De heer EIKENAAR (SP): Het gaat om ozb hè, waar u het over heeft. U moet even de totale gemiddelde stijging nemen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb het over de totale lasten.

De heer EIKENAAR (SP): Wij hebben het hier over afvalstoffenheffing en ozb. De afvalstoffenheffing gaat naar beneden. Misschien moet u die financiële paragraaf nog eens lezen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, dat kleine tabelletje inderdaad. Misschien is het wel handig om dat de totale lasten te noemen.

03-14

De heer EIKENAAR (SP): Ik vind dat te verdedigen, ook al omdat een groot deel van de burgers, de huurders, dat offer niet hoeft te brengen. Natuurlijk zijn er ook mensen met een koophuis, dat besef ik heel goed, die dat geld moeilijk kunnen missen. Ik zou graag de kwijtscheldingsmogelijkheden verruimd zien, maar dat mag helaas niet van het Rijk.
Samengevat: Dit is een collegeprogramma waarin volgens mij ook in hele moeilijke tijden hele sociale afspraken zijn gemaakt. Het is nu aan het nieuwe college dat we straks gaan installeren, als het goed is, om waar te maken dat ook de komende jaren onze stad een stad voor iedereen is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Schroor van D66.

De heer SCHROOR (D66): Ja voorzitter, bedankt.
Met verbazing heb ik mevrouw De Boer en de heer Prummel aangehoord over het 'collegeprogramma zonder inhoud', waarbij ze het boekje omhooghielden om het te laten zien. Ik kan me haast niet aan de indruk onttrekken dat de fractiemedewerkers per ongeluk de eigen verkiezingsprogramma's in het rode kaftje hebben gedaan. Een andere verklaring daarvoor heb ik niet, want het programma is namelijk een hartstikke inhoudsvolle agenda. Dat staat als een huis. Dus wat dat betreft begrijp ik het niet.
'Progressief met energie' is de titel waarin wij ons kunnen vinden. En ik moet eerlijk zeggen dat hij bij ons ook wel een beetje rood was, dat geef ik eerlijk toe, dus in dat opzicht kan ik wel met u meevoelen. Hij had ook wel wat groener gemogen hoor, wat ons betreft.

Mevrouw DE BOER (VVD): Als ik dan even doordenk, mijnheer Schroor, dan heeft u zich met úw verkiezingsprogramma misschien wel gebaseerd op het vorige collegeprogramma.

De heer SCHROOR (D66): Ik ga u daar zo mee helpen, mevrouw De Boer.
'Progressief met energie', een goede titel die bij D66 past. Het is een vooruitstrevend programma. Wij zijn een vooruitstrevende partij, wij denken wél na over wat er in de toekomst op ons afkomt en wij zijn bereid om in economisch moeilijke tijden te blijven investeren in werkgelegenheid en in onze economie.
D66 is de verkiezingen ingegaan met een 'anders ja'-geluid. Voor ons was heel belangrijk dat er ook daadwerkelijk andere accenten gelegd zouden worden en we ons progressief-liberale geluid in het collegeprogramma goed een plekje konden geven. De zin: 'we gaan uit van de kracht van mensen, het zijn de inwoners die de stad maken' is daar een fantastisch voorbeeld van. Ook zijn we tijdens de collegeonderhandelingen gestart met een open vraag aan de bevolking: kom met een goed idee; een hartstikke leuk proces om ons ook tijdens de vorming van een collegeprogramma te laten inspireren. Dat heeft uiteindelijk 116 reacties vanuit de bevolking opgeleverd. Daar zaten voorstellen bij als touwtrekken voor zwaarlijvigen, die, zoals u zich kunt voorstellen, hier geen plekje hebben gevonden. Maar er waren ook hartstikke goede voorstellen bij die we in dit collegeprogramma hebben meegenomen en waar we de komende tijd ook nadrukkelijk naar gaan kijken. Dit initiatief was een experiment waar we de komende jaren wat mij betreft mee doorgaan.

Mevrouw DE BOER (VVD): Is dat echt een punt wat D66 heeft binnengehaald? Had het er zonder u waarschijnlijk niet ingestaan? Was de PvdA daar geen voorstander van, omdat deze partij aan het eind van de vorige collegeperiode riep om meer burgerparticipatie?

De heer SCHROOR (D66): Ik kom daar straks even op terug. Dus als u mij even die tijd geeft? Maar u begint al met ons mee te denken. En dat is een goede ontwikkeling, ik zie het al gebeuren.
Even iets over de totstandkoming van het collegeprogramma. Hoe is dat nou gegaan. De partijen en de vertegenwoordigers daarvan moesten eerst uit hun verkiezingsstrijd komen. We zien ook een aantal partijen die er nog een beetje inzitten. Gekeken naar mijn partij en bijvoorbeeld de SP lagen wij van de vier partijen in eerste instantie programmatisch natuurlijk het verst van elkaar vandaan. Door vooral op zoek te gaan naar overeenkomsten tussen de partijen bleek dat de eerdere gedachtekloven goed te overbruggen waren. Natuurlijk blijven er verschillen over, dat is ook gezond. Maar met geven en nemen, in combinatie met ook eens een keer over je eigen schaduw heen kunnen stappen, zijn we gekomen tot een gezamenlijk gedragen programma voor de komende vier jaar. Ook kom je dan soms

voor verrassende ontdekkingen. Terwijl Arjan de Rooij en Karin Dekker luidkeels *De Internationale* ten gehore brachten, waren Jannie Visscher en ik het eens over de op het individu gerichte aanpak bij de re-integratie. Ja, Betty en Robert, jullie hebben echt wat gemist.

Mevrouw DE BOER (VVD): U blijft een beetje in vaagheden praten. Zou u wat concreter kunnen worden? Welke dingen waren er te overbruggen? Noemt u eens een paar voorbeelden.

De heer SCHROOR (D66): Ik begrijp uw ongeduld, maar ik heb acht minuten en ik kom er zo aan toe, mevrouw De Boer.
Samen kiezen de vier partijen ervoor om in economisch zwaar weer te blijven investeren in de stad en zeker ook in belangrijke projecten, zoals de tram, het Forum, Meerstad en de Zuidelijke Ringweg. Juist nu. Dat schept banen en economische voorspoed en dat zorgt ervoor dat onze zeer compacte stad ook bereikbaar blijft.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dan heb ik toch een vraagje voor de heer Schroor. Wat gaat er nu gebeuren als die tram meer kost dan de 229 miljoen euro die u er zelf aan hebt willen besteden? U hebt ooit toegezegd dat die er dan niet komt, houdt u zich aan uw woord?

De heer SCHROOR (D66): Voorzitter, in het collegeprogramma staat heel duidelijk dat wij verdergaan met de plannen rondom de regiotram, conform zoals we dat een tijd geleden hebben besloten, binnen die kaders. Die kaders zijn wat ons betreft leidend en staan ook keurig beschreven in het collegeprogramma.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, betekent dat dat D66 geen steun zal verlenen aan het bouwen van een regiotramtraject wanneer het meer dan 229 miljoen euro kost?

De heer SCHROOR (D66): Voorzitter, ik heb geen behoefte om op ‘stel dat’-vragen in te gaan. Volgens mij komen de cijfers en de exacte gegevens deze zomer nog op de agenda te staan en dan ga ik daarover graag met u in debat.
Voorzitter, dat brengt mij op de bezuinigingen. Structureel 45 miljoen euro bezuinigen gaat niet vanzelf. We zullen stevige keuzes moeten maken waarvan iedereen in meer of mindere mate wat van gaat merken. Het heeft ook een grote impact op onze eigen organisatie. Maar liefst 23,6 miljoen euro zal hiermee gemoeid zijn. Niet in de laatste plaats door de forse bezuinigingsopgave heeft de vorming van het college zeven weken geduurd. We zijn daarbij, zoals u zult begrijpen, niet over één nacht ijs gegaan. Niettemin was er na het bestuderen van het totaalpakket niet genoeg over om een kleine lastenverzwaring te voorkomen. Wij hebben ons steeds hard ingezet om de lastenverzwaring zo klein mogelijk te houden, wat heeft geresulteerd in verlaging van de beoogde lastenverzwaring van 5 miljoen naar 4 miljoen en wat heeft geresulteerd in een gemiddelde stijging van de jaarlijkse woonlasten vanaf 2011 met 5 euro. De gemeentelijke organisatie veranderen is een topprioriteit. We zullen starten met een intensieve slag om de organisatie om te vormen tot een dienstverlenende organisatie. We zetten daarbij een stip aan de horizon. In 2020 moet de gemeentelijke organisatie structureel hervormd zijn om optimaal op de burger gericht te kunnen opereren. Wat mij betreft is 2020 echter te ver weg. In 2020 moet het er stáán. De komende jaren gaan we er wat mij betreft keihard aan werken om dit voor elkaar te krijgen.
Tot slot, en nu ga ik mevrouw De Boer en de heer Prummel even helpen. Waarom is dit collegeprogramma voor D66 een goed programma?
Werken: de economie van Groningen staat centraal. Met als concreet voorbeeld: we gaan een economisch stimuleringsprogramma uitvoeren met praktische activiteiten op het gebied van dienstverlening, vestigingslocatie, internationale samenwerking op het gebied van handel, innovatie en kennis.
Wonen in de stad: er komt voldoende aanbod voor alle doelgroepen, met als voorbeeld: meer mogelijkheden voor particulier opdrachtgeverschap, voldoende huisvesting voor jongeren, maatwerking als het gaat om normering en meer zeggenschap over de eigen woonomgeving door het inzetten van nieuwe methodieken en instrumenten om die zeggenschap ook daadwerkelijk vorm te gaan geven.

03-16

Mevrouw DE BOER (VVD): Gaat u ook zorgen dat er geld bij komt bij die economische maatregelen? Voor dit jaar was het incidenteel geregeld, dus er moet wel geld voor worden vrijgemaakt. Hoeveel?

De heer SCHROOR (D66): Natuurlijk, zonder geld kun je geen nieuwe accenten leggen, dus wij zullen ons absoluut inzetten om het optimale voor onze economie voor elkaar te krijgen, maar daar komen wij natuurlijk straks in de voorjaarsnota op terug. Dat kunnen we nu nog niet doen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik nog een aanvullende vraag stellen? Mijnheer Schroor, u hebt toch niet uw handtekening hieronder gezet zonder dat u geld kreeg voor het budget, want dat is echt een beginnersfout hoor. Echt waar. De truc die de PvdA ook heel vaak landelijk heeft uitgehaald, is dat ze je een prachtige portefeuille geven, maar je er vervolgens geen budget bij geven. Daar moet u wel voor oppassen hoor.

De heer SCHROOR (D66): Mijnheer Prummel, dat is nou essentieel. Dan kijk ik even naar u en ook naar mevrouw De Boer. Waar het in dit geval om gaat, is vertrouwen. En als je geen vertrouwen hebt dan moet je überhaupt niet in een college stappen. Als je geen vertrouwen hebt, had je dit proces niet moeten starten. Als je geen vertrouwen hebt, kom je ook niet in dit proces. Dat is ook wel gebleken. En op basis van dat vertrouwen, dat rotsvast is wat ons betreft, zullen wij u straks in de voorjaarsnota laten zien dat er op alle portefeuilles, maar met name op wat er in dit collegeprogramma als leidraad staat, budgetten bijkomen, zodat we ook werkelijk die accenten kunnen leggen die voor het komende college, maar ook voor D66 heel belangrijk zijn.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, ik heb nog een andere vraag. Vier jaar geleden stond uw vorige fractievoorzitter hier en die was behoorlijk aan het reageren op het college dat toen aantrad. En als je ziet dat dit programma toch ook wel doorborduurt op het programma van vier jaar geleden, dan is het toch wel frappant dat u nu heel erg voor bent waar u vier jaar geleden heel erg tegen was en zelf ook tegen de wethouders hebt gestemd. Blanco weliswaar, maar in ieder geval niet voor. Kunt u dat verklaren?

De heer SCHROOR (D66): Dat verklaar ik als volgt, mevrouw Jongman. Dit collegeprogramma is een wezenlijk ander programma dan wat er vier jaar geleden voorlag. Dit programma, en ik ben net bij punt 2 en ik heb er nog een stuk of vijf, laat zien waar andere accenten gelegd worden. Dit programma heeft hele andere ambities, zelfs in hele moeilijke economische tijden. D66 staat volmondig achter dit programma en dat heeft onze ledenvergadering gisteren ook volmondig bevestigd.

Mevrouw DE BOER (VVD): Zou je kunnen zeggen dat u eigenlijk het meest heeft binnengehaald van alle vier partijen?

De heer SCHROOR (D66): Voorzitter, ik kom bij punt 3.
Leven in de stad: wij zetten in op een bereikbare stad met een focus op hoogwaardig openbaar vervoer in de vorm van een tram en we zetten in op voldoende fietsenstallingen. Fietsen is ook belangrijk in onze stad.
Onderwijs in de stad: Groningen ...

De VOORZITTER: Mijnheer Schroor, u bent aan het eind van uw spreektijd.

De heer SCHROOR (D66): Ik had er nog zoveel, mevrouw de Boer, maar ik pak de belangrijkste er nog even uit.

De VOORZITTER: Mevrouw De Boer is wel tevreden.

De heer SCHROOR (D66): Ze zit al een beetje te glunderen, ik zag het.
Onderwijs in de stad: Onderwijs is natuurlijk een punt waar wij ons altijd enorm voor hebben ingezet, het hoger onderwijs en het basisonderwijs. Het is ook heel keurig en heel goed in dit collegeprogramma terechtgekomen. En met name de verbinding leggen tussen het onderwijs en het

bedrijfsleven, om op die manier op het gebied van innovatie verder te komen, op het gebied van werkgelegenheid verder te komen, op het gebied van stages en om op die manier een heel aantrekkelijke werkgever voor vele bedrijven te kunnen zijn in de toekomst. Want we krijgen te maken met een enorme vergrijzingsproblematiek. Groningen heeft één unique selling point: wij barsten hier van de hoogopgeleide talentvolle mensen en dat gaan we de komende jaren heel stevig neerzetten. En wat D66 betreft hebben wij alle vertrouwen in dit collegeprogramma en in onze partners. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Seton van de CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel.
Het klinkt misschien gek, maar wat ben ik blij dat het college er is. Niet per se dit college, maar dat er in ieder geval een college is. Want er was de laatste weken absoluut niets te beleven in de Groningse politiek. Alles op de automatische piloot: introductie hier, conformstukje daar, zelfs in de politieke wandelgangen leek het uitgestorven en dan wilde het ook nog maar niet opschieten. Er was dan ook geen beter nieuws dan dat het nieuwe college er was en de witte rook werd met gejuich begroet. Vanaf deze plek ook de felicitaties voor de coalitievormende partijen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Ik vind dit een uiterst deemoedige CDA-fractie. Daar had u toch wat aan kunnen doen? Wat vuurwerk, kom op: dualisme! Hup!

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, het is jammer, ik mag niet uit de coalitieonderhandelingen klappen, maar vuurwerk kunt u altijd van mij krijgen. Maar als er een college wordt gevormd, dan wachten wij netjes af wat er komt en ik geef nu een reactie daarop en ik was nog maar in mijn inleiding.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het siert u dat u niet uit de collegeonderhandelingen klapt, maar nu de formateur van dat college dat heeft gedaan, denkt u dan niet dat u dat ook zou mogen doen?

De heer SETON (CDA): Nee, dat denk ik helemaal niet. Dan kent u mij ook helemaal niet.
Direct na de presentatie van de collegeploeg en zijn programma waren de kwalificaties niet van de lucht. Uiteraard waren de onderhandelaars moe maar tevreden, dat is logisch. Vanuit de oppositie kwam de reactie dat het programma te vaag was. En voorzitter, eerlijk gezegd vind ik die kritiek te gemakkelijk. Natuurlijk is het een programma op hoofdlijnen en uiteraard heb ik ook last van die ronkende linkse teksten die we al kennen van vier jaar geleden. Maar de grootste kritiek moet zijn op de inhoud en niet op de mate van detaillering. ‘Waar hebben ze nu zoveel tijd voor nodig gehad’, bekt lekker voor de camera, maar wat stel je daar inhoudelijk tegenover?
Wij zien in het collegeprogramma veel terug van het beleid van vier jaar geleden en niet een antwoord op de veranderde omstandigheden. Dit is zo 2006. Kijk maar eens naar de verkiezingsuitslag en de vertaling daarvan. Vooropgesteld, ik ben zeker iemand van het kamp dat stelt dat meerderheden uiteindelijk de stad besturen en ik kan ook tellen. Ja, er is nog steeds een meerderheid voor de twee verkiezingsitems: het Forum en de tram. Links en D66 hebben 22 van de 39 stemmen en dus is er een volkomen democratische legitimatie voor het doorzetten van welk plan dan ook. Maar als je dan toch aan het tellen bent, zie je dat diezelfde partijen er per saldo vier zetels op achteruit zijn gegaan. Dat links haar meerderheid heeft verspeeld en dat D66 als enige winnaar de verliezen van de PvdA en de SP moet goedmaken. En als je dan nog verder kijkt, zie je dat de partijen die fel tegen Forum of tram zijn geweest samen juist vier zetels hebben gewonnen. Nogmaals, ik respecteer de meerderheid, maar ik respecteer ook het signaal van de kiezers die ook vanuit het politieke midden de Stadspartij en de VVD aan hun winst geholpen hebben. En wat doet het college met deze optelsom die even waar is als de optelsom van de meerderheid? Helemaal niets. Ik zie in het programma opnieuw veel grote verhalen, maar verontrustend weinig over datgene wat grote delen van de stad zo bezighield en houdt. Het is alsof het college even de adem inhield na de verkiezingen, maar nu weer opgelucht durft uit te blazen: we kunnen weer verder.

03-18

De heer DE ROOIJ (PvdA): Wat had de heer Seton zich dan voorgesteld? Hadden wij moeten zeggen: er is nog een meerderheid voor de tram, zij het minder groot, maar omdat de tegenstanders gegroeid zijn, doen we het maar niet? Hoe legt u dat democratisch uit?

De heer SETON (CDA): U maakt er een zwart/wit-stelling van, want 'dan doen we het maar niet'. Dat is het omgekeerde van wat ik zeg. Er is een meerderheid en u zegt: ook al is die meerderheid is er, dan doen we het maar niet. Dat zou natuurlijk onzin zijn. Maar in de manier waarop je als college omgaat met dit soort items die in de verkiezingen een belangrijke rol hebben gespeeld en die toch ook een duidelijk signaal van de kiezers hebben opgeleverd, daar zie ik te weinig van terug. Als u zonet in de discussie over het Forum tegen mevrouw De Boer zegt: niks aan de hand, dan is dat niet het signaal dat die kiezers willen horen. Dan had ik gewild dat u duidelijk had gemaakt dat u de uitslag hebt gezien en dat u bereid bent om te kijken naar de kritiek. U hoeft uw plannen niet opzij te gooien, maar wat meer empathie naar de stad toe mis ik in het programma.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dat is dus een pleidooi voor *windowdressing*, want je kunt niet een halve tram aanleggen. Je kunt niet een half Forum aanleggen. U pleit er dus gewoon voor dat de PR anders moet en daarna doorgaan. Dat is wat u zegt.

De heer SETON (CDA): Dan begrijpt u niet, maar dit is de afgelopen vier jaar al wel vaker fout gegaan, dan begrijpt u onze instelling niet. Kijk, aan PR heb ik net zoals u een vreselijke hekel, we zeggen het een en doen intussen toch het ander. Mijn kritiek is juist dat er, ook als u nog steeds een meerderheid hebt voor het Forum en de tram –ik ben zelf ook voor de tram als het geld ervoor is, dus u hebt in mij ook een medestander op onderdelen- maar dan nog moet je laten zien dat je daar ook iets mee doet, met al die mensen die zich zorgen maken over het geld, over de inpassing, over de effecten in hun eigen omgeving van die tram, of die zorg hebben over het geld van het Forum. En dat zie ik niet terug.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, we hebben onze vingers blauw gepend over burgerparticipatie. We hebben gezegd dat je dat veel beter moet doen. Er staan stukken in het programma over hoe je als organisatie anders moet reageren op signalen uit de stad en uiteraard moeten wij dat als politici ook. Wat moet u nog meer?

De heer SETON (CDA): Dan komen we op die discussie over burgerparticipatie en dat ga ik niet redden in die acht minuten. Als u het niet erg vindt, ga ik nu even door.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ik wilde er nog even een element aan toevoegen, want u vergeet volgens mij een ding. Het is maar wat de meerderheid in dit geval waard is, want de SP is in feite ook tegen het Forum en D66 heeft ook altijd de nodige kritiek gehad.

De heer SETON (CDA): Dank voor die aanvulling. Dat belooft wat voor de komende vier jaren.
Ten tweede valt op dat de ambities van het vorige college nog onversneden recht overeind staan, terwijl er toch beduidend minder geld is dan eerst. Voor het bereiken van die 'stip op de horizon' laten we ons niet door een economisch dipje tegenhouden, lijkt het college te zeggen. Maar dan heb je al snel meer visie dan geld. In hoeverre is dit programma nu anders vanwege de economische recessie? Wij vinden het goed dat er op de overheid bezuinigd wordt, maar dat had wat ons betreft wel meer mogen zijn. Met de economische recessie en cultuurverandering als stok achter de deur is dit hét moment om legitiem stevig in te grijpen in de organisatie die in de jaren van overvloed gegroeid is tot de huidige omvang. En niet vanuit de populistische opvatting dat ambtenaren zitten te niksen en dat je daar dus pijnloos op kunt bezuinigen, want het tegendeel is waar. Maar wel omdat verantwoord bezuinigen ook kan betekenen dat je je ambities inperkt en aanpast aan de grootte van je portemonnee, in plaats van dat je je portemonnee aanpast aan je ambities.
En dat brengt me dan gelijk bij de …

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Seton zegt dat er wel wat dieper gesneden had kunnen worden in de eigen organisatie. Ik vraag me af waarop u dat baseert, want het is een fors

bedrag, dat moet u toch met me eens zijn en dat gaat allemaal niet pijnloos wat we allemaal gaan aanpakken.

De heer SETON (CDA): U herhaalt in feite wat ik zei: ik ben blij dàt er bezuinigd wordt en inderdaad, het zal niet pijnloos zijn, maar wij zouden daar verder in hebben willen gaan dan het college, omdat je aan de andere kant ook maatregelen neemt die de burger geld kosten. En als je meer in de overheid had gesneden, ik heb dat in de campagne ook meermalen gezegd, dan hoef je daar, aan die kant, minder te doen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Mijn vraag is hoe u kunt beoordelen dat er blijkbaar meer gesneden zou kunnen worden in uw ogen.

De heer SETON (CDA): Dat kan altijd. Je kunt altijd dieper snijden, tot er geen ambtenaar meer over is. Dus dat is gebaseerd op keuzes die je maakt vanuit je eigen politieke instelling. En dat u daar een andere keuze maakt begrijp ik, maar u moet niet net doen of dit het uiterste is wat je kon bereiken.

De VOORZITTER: Dan bent ook u bijna aan het eind van uw spreektijd, dus u rondt af neem ik aan.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, in deze beperkte tijd kan ik niet alles langsgaan en gelukkig hebben we vier jaren om samen met het college over de volle breedte te discussiëren. Ik wil nu nog wel kwijt dat we blij zijn met het aangekondigde veiligheidsbeleid, tevreden zijn met de status quo van coffeeshops en dat er blijvend wordt ingezet op cameratoezicht, dat had ook anders kunnen gaan. Daar heb ik links wel eens anders over gehoord en wellicht is dat de zegenrijke invloed van D66. Dat is sowieso al een partij waarop we gaan letten, want zij hebben de sleutel om al te links beleid weer wat meer naar het redelijke te trekken. Die kans hadden we in de vorige periode niet en die zullen we nu met beide handen aanpakken. Want wij blijven scherp op veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid; al die zaken die de mensen in de wijk belangrijk vinden. We willen zien dat de banden met de ondernemers worden aangetrokken, dat de binnenstad meer aandacht krijgt en dat burgerparticipatie nu eindelijk vorm krijgt.
Conclusie, voorzitter: met dit college zijn we niet blanco begonnen, terwijl zowel de verkiezingsuitslag als de economische omstandigheden daarom vragen. Er wordt stevig, maar aan dezelfde weg, getimmerd. Misschien is het een voordeel dat het allemaal nog wat vaag is, dan kunnen we nog flink wat bijstellen. En het CDA zal zich met ziel en zaligheid inzetten om juist dat te doen, in samenwerking met coalitie en oppositie.
Ten slotte: net als vier jaar geleden zullen wij niet vóór het college, maar blanco stemmen. Maar ook, net als vier jaar geleden, bieden wij een uitgestoken hand en een open constructieve opstelling aan om gezamenlijk deze periode, die niet altijd makkelijk zal zijn, de stad te besturen. Dank u wel.

De VOORZITTER: En ik weet dat u zich realiseert dat u niet blanco kúnt stemmen en dat u daardoor tegen zult stemmen.
Dan is het woord aan mevrouw Jongman, van de ChristenUnie-fractie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter, allereerst gelukwensen aan het nieuwe college: ‘Progressief met energie’. Dat woord progressief past wel bij de ChristenUnie, want onlangs werd gekopt in een column: ‘Onvervalst protestantse ChristenUnie kiest voor een progressief sociaal profiel’. Maar goed, wij gaan ook weer niet zover als een ex-CU’er in Leeuwarden die een nieuwe partij heeft opgericht: een Progressief Christelijke Partij. Zover gaan wij niet, wij blijven ChristenUnie, christelijk en sociaal.
Vooraf moet ons eerst ook iets van het hart. Want wij vragen ons met anderen af waarom tegenwoordig van alles een hele glossy versie moet verschijnen. Het collegeprogramma *Parels aan de ketting*, straks krijgen we nog een *Karin* of een *Jannie*-versie glossy. Wat ons betreft kan het in deze tijden best een beetje minder, want als het college 5 euro per huishouden meer gaat vragen, dan wat ons betreft ook minder glossy uitgaven. Een paar bedrukte A4’tjes geven even goed de inhoud weer als een hele mooie gedrukte versie. En daar is de duurzaamheid mee gediend. Een van de wethouders gaat dat thema oppakken en alhoewel het een druppel op de gloeiende plaat is, vinden wij dat het gaat om het principe.

03-20

In algemene zin over dit collegeprogramma: er staan hoge ambities in verwoord. Deze hebben wat ons betreft een redelijk passieve uitkomst en geven veel onduidelijkheid. Dat komt door zinsneden in de tekst als ‘we laten het aan de markt’ en ‘we stimuleren initiatieven’, bijvoorbeeld het Ebbingekwartier en de Gelkingestraat. Nou, aan het Ebbingekwartier moet je wel heel hard trekken en stimuleren van initiatieven alleen is niet voldoende. Er staan ook zinsneden als: ‘we zoeken naar’ of ‘we proberen’. We vinden het een gemiste kans dat een aantal onderwerpen niet wat beter onderbouwd is. Ook valt het ons op dat er veel aandacht is voor het individu en minder voor het collectief van verenigingen, maatschappelijke organisaties en gezinnen. De ChristenUnie redeneert juist vanuit het ‘samen’ en vindt dat mensen niet op een onbewoond eiland wonen. Dat kan ook al helemaal niet in deze stad. Wij vragen ons dan af of dat toch de invloed is van D66, maar als je het hele programma bekijkt, dan valt toch op dat het grotendeels een voortzetting is van oud beleid. En het frappante is, wat ik al eerder zei, dat D66 vier jaar geleden heel erg tegen dit programma, wat nu voortgezet wordt, in is gegaan. We vragen wat er nieuw in is waarmee D66 akkoord is gegaan.

De heer EIKENAAR (SP): Volgens mij moeten we alle ‘samen’-woorden eens gaan tellen. Volgens mij komen ze tot in den treure terug op elke bladzijde.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik zie dat wel terug bij burgerparticipatie. Maar ik mis het collectief in hoe je naar de samenleving kijkt. Die verenigingen en het maatschappelijke middenveld. Dat is wat ik dan toch mis. Ik zie meer het individu hierin verschijnen.
Maar goed, als altijd beoordelen wij colleges op hun daden en dus gaan wij de komende vier jaren kijken wat er van al die ambities terecht gaat komen.
Ik heb vier punten over dit collegeprogramma: ik heb een minnetje, ik heb een vraagteken, ik heb een plusje en een uitroepteken.
Ik begin bij het minnetje: alhoewel het nieuwe college aangeeft geen nieuwe vergunningen te willen afgeven voor de coffeeshops, willen wij als ChristenUnie heel graag de coffeeshops letterlijk uitroken. ‘Een joint in de morgen lijkt een dag zonder zorgen’, zegt men. Alhoewel niet gebaseerd op ervaring in onze fractie, schijnt het zo te zijn. Maar ik weet niet of het zo is, helaas wordt helemaal vergeten dat dit geen garantie biedt voor een zorgeloos bestaan en al helemaal niet voor een goede gezondheid. Wat ons betreft heeft softdrugshandel criminele elementen en ik vraag me echt af waarom dit college dit wil witwassen. Wij vinden dit onbegrijpelijk en zijn hier faliekant op tegen.
Daarentegen heeft het nieuwe college wel oog voor een ernstige vorm van criminaliteit.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Is het de ChristenUnie bekend dat het Nederlandse softdrugsbeleid ertoe heeft geleid dat binnen de Westerse wereld weinig contact is tussen mensen die softdrugs en harddrugs gebruiken? Zou u dan liever zien dat iemand die harddrugs pusht ook andere mensen softdrugs gaat leveren, zodat deze op de markt verstrengeld gaan raken?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Is het de heer Prummel ook bekend dat op het moment dat je harddrugsgebruiker bent en verslaafd bent, dat je ooit begonnen bent met softdrugs? In die zin wilde ik de discussie afsluiten. Want het college heeft gelukkig wel oog voor ernstige vormen van criminaliteit.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Mevrouw Jongman heeft mij een vraag gesteld.

De VOORZITTER: We gaan elkaar toch niet over en weer vragen stellen, hè? Nee, dat gaan we niet doen. Mevrouw Jongman kan haar betoog vervolgen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Een ernstige vorm van criminaliteit is mensenhandel. In het vorige collegeprogramma stond nog wel iets over de tippelzone vermeld en nu staat daar helemaal niets over. Zoals u weet gaat de veiligheid van de vrouwen daar ons zeer na aan het hart. Dus we vinden het jammer dat u daarover niets hebt opgenomen, maar ook daarover zullen wij het college op zijn daden volgen.
Een minnetje wat ons betreft ook voor de teksten over de Wmo. Daar staat: ‘slimmer omgaan met de beschikbare middelen’. Onze fractie denkt echt dat we dat nu al doen. Wie iets nodig heeft, krijgt iets en de Wmo is geen zak van Sinterklaas waar onbeperkt cadeautjes uit komen. Ik vind het jammer dat het op deze manier in de tekst is gekomen.

Het vraagteken: waar wij moeite mee hebben, is de vooruitziende blik op de financiën. Wij vinden het heel erg goed dat het college gaat kijken naar de eigen organisatie. Maar als je kijkt naar de scope van die reorganisatie -tien jaar-, dan vraag ik mij af hoe een college in vier jaar tijd 23,6 miljoen kan gaan besparen. Ik zie het wel in de begroting, maar ik ben heel erg benieuwd hoe ze dat gaan doen. Ik vraag me ook af hoe je nu al een dekking kunt zoeken in de structurele vrijval van het Wmo-budget en dat tegelijkertijd wordt gedacht aan het heffen van een eigen bijdrage, want voor beide zaken geldt een verband en voor beide zaken geldt wat ons betreft: dat doen we nu niet. Wat wel van dit geld zou kunnen en hoeveel mensen er überhaupt een eigen bijdrage kunnen betalen en of die eigen bijdrage niet meer uitvoeringskosten gaat vragen en wat het aan inkomsten oplevert, is allemaal een groot vraagteken voor ons. De bezuiniging van 6,5 miljoen bij voorzieningen roept ook vragen bij ons op. Over wie gaat het? Waarom doen we dat? Mensen en organisaties in de stad willen heel graag weten wat hen boven het hoofd hangt. Het geeft veel onduidelijkheid. En dan heb ik het nog niet eens over de overschotten bij de WWB. Daar staat nu al dat die worden toegevoegd aan de algemene reserve. Dan vraag ik me toch echt af: hoezo overschotten? Want de gemeenteraad heeft tot dusver alleen maar vergezichten gekregen van tekorten. Ook een groot vraagteken voor onze fractie. Als we dit allemaal optellen, vragen we ons af of die bezuinigingsronde wel voor elkaar komt, want er wordt vervolgens nergens anders op bezuinigd. Wij zullen daarin het nieuwe college scherp volgen.
Een plus na dit grote vraagteken: dat is wat ons betreft het doorgaan van de grote projecten: het Groninger Forum, de regiotram, de Zuidelijke Ringweg en Meerstad. Het is goed dat het nieuwe college deze thema's onverminderd energiek oppakt. Als altijd vindt de ChristenUnie dat je in tijden van bezuiniging niet roekeloos met geld om mag gaan, maar op het moment dat het geld er is, is het goed om te investeren in de economie van de stad, in de bereikbaarheid en in een goed woonklimaat. We vinden het wel opmerkelijk dat er in de tekst staat *als* de regiotram er komt.
Een ander punt betreft de sociale huurwoningen. Ik zou het nieuwe college willen oproepen om eens te bevorderen dat die inkomenstoets gehandhaafd wordt, want nu woont een aantal mensen met hoge inkomens in zo'n sociale huurwoning. Wat ons betreft zou het in een sociale stad zo moeten zijn dat iemand met een te hoog inkomen niet in een sociale huurwoning woont.
Als laatste het uitroepteken: het kan gezien ons profiel, wat ik al eerder geschetst heb, niet anders dan dat wij een aantal zaken kunnen onderschrijven: de sterkste schouders de zwaarste lasten, de zinsnede over sociale cohesie, de openheid die de overheid naar haar inwoners moet uitstralen en mensen op tijd betrekken bij besluitvorming. Dat heeft onze hartelijke instemming.
Alles overziende zullen wij dit college op zijn daden beoordelen. En zoals net aangegeven hebben we nog wel wat scherpe kanttekeningen en missen we nog wel wat christelijke punten in het programma, maar wij vinden wel dat er na acht weken een nieuw bestuur klaar moet staan om de stad te besturen. Wij zullen daarom de voorgestelde wethouderskandidaten onze stem geven.
Tot slot nog een reactie op de heer De Vries die sprak over het publieke debat, ambtenarenondersteuning bij de collegevorming en het aanwijzen van een hoofdonderhandelaar. Ik sluit me aan bij anderen die gezegd hebben dat het goed is om zo'n debat te organiseren. Alhoewel ik eerst wat sceptisch was, is het ons ook goed bevallen. Ambtelijke ondersteuning: het dossier ziet er indrukwekkend uit, dus het is heel goed om daar informatie over te krijgen. En die hoofdonderhandelaar: laten we het van de situatie laten afhangen, maar ik hoop niet op een Rotterdamse situatie hier. Ik dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Krüders van de fractie van Student en Stad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Allereerst wil ik natuurlijk de vier fracties feliciteren dat ze samen uit deze onderhandelingsperiode zijn gekomen. Via twitter-updates volgde ik de onderhandelingen op de voet. Er kwam vaak naar voren: 'belangrijke dag', 'positief', 'vol goede moed', 'ik heb er zin in', 'terugkoppelen met de partij' en ga zo maar door. Dan is het nu eindelijk de tijd dat wij als raad hierover ons oordeel mogen vellen.
Het is een stuk waar we het op hoofdlijnen eigenlijk niet mee oneens kunnen zijn.

De heer DE VRIES (PvdA): Mevrouw Krüders, u wilt toch niet beweren dat ik getwitterd heb?

Mevrouw Krüders (Student en Stad): Nee, ik zou niet durven, mijnheer De Vries. Voor de rest spreekt het voor zich, denk ik. Ik denk dat de persoon in kwestie heel goed weet over wie ik sprak.

03-22

Ik zei dat het een stuk is waar we het op hoofdlijnen eigenlijk niet mee oneens kunnen zijn. Een stukje politiek proza zou ik het willen noemen. Op zich is dat een positieve constatering.
Tijdens de openbare onderhandelingen heeft mijn partij al aangegeven dat het nieuwe college er moet staan met een sterk mandaat. Er komen zware jaren aan voor deze stad en de beslissingen die genomen moeten gaan worden, moeten op een brede steun kunnen rekenen. Om dit college te kunnen steunen in zijn mandaat, is het zaak dat niet alleen mijn partij, maar ook de stad weet wat dit mandaat inhoudt. In dat opzicht kan ik mijn voorganger Finn van Leeuwen noemen. Ik citeer: ”Het is meer een etalageprogramma dan een overzicht van heldere keuzes. Toch zullen er keuzes gemaakt moeten worden.”
De korte vraag die wij blijven houden bij het lezen van dit stuk is in één woord samen te vatten, namelijk: hoe? Het programma geeft aan dat het om hoofdlijnen gaat. Deze hoofdlijnen hebben 39 pagina’s nodig gehad. We worden nog steeds erg afhankelijk gesteld van de jaarlijkse begrotingen en beleidsdocumenten die nog naar ons toe zullen komen. Wat dat betreft wordt er ons op dit moment maar een ontzettend klein kijkje in de keuken gegund.
Ik wil graag even stil staan bij de vier verschillende clusters en als laatste de financiën.
De cluster Werken. Toen wij de ambities van het college onder het eerste kopje doornamen, was het alsof wij ons eerste speerpuntenprogramma aan het lezen waren. Kennis als economische motor, het vestigingsklimaat voor ondernemers en studenten verbeteren en het laatste punt: een aantrekkelijke binnenstad, ook tijdens de uitvoering van bouwwerkzaamheden. Deze cluster kreeg dan ook veel krullen, maar ook nog heel veel ‘hoe dan?’ in de kantlijnen. Investeren, inzetten, continueren, uitbreiden; allemaal heel erg mooi, maar heel erg wijs worden we er niet van.
De prominente plek die het Akkoord van Groningen gaat innemen, stemt ons tevreden. Niet alleen dat het Akkoord ingezet gaat worden om de kennis te gaan toepassen, maar ook om te kijken welke rol het Akkoord kan gaan vervullen ten aanzien van ondernemers en hoe het internationale netwerk van onze Akkoordpartners beter gebruikt kan gaan worden.
Ten aanzien van het onderdeel Werk en Inkomen had mijn fractie graag een ambitie willen zien om zoveel mogelijk mensen duurzaam aan het werk te hebben en te houden op de reguliere arbeidsmarkt.
Een compliment voor het feit dat jongeren en studenten deze keer een prominentere plek mogen innemen in vergelijking met het vorige programma, want daar werden wij alleen bij huisvesting genoemd. Dat mag ook wel, gezien de uitspraken die gedaan zijn over jongeren tijdens de verkiezingen. De waarde van deze groep zal met het oog op de toekomst, namelijk de vergrijzing, alleen maar groter worden.
Ten aanzien van het cluster Wonen: dit begint ook met een ambitie waarover wij erg te spreken waren. Voldoende betaalbaar aanbod voor alle doelgroepen in de stad: jongeren, studenten, starters, gezinnen en ouderen. Dit zorgt automatisch voor een natuurlijke doorstroming van de huisvesting. Maar die huizen staan er morgen nog niet. De taakstelling van 1150 te bouwen woningen wordt inderdaad gehaald. Dat is mooi, maar dat is niet goed genoeg. Vooral niet als we willen dat die jongeren en studenten hier blijven komen, maar ook dat ze hier moeten kunnen blijven wonen. Waar is dan die ambitie? De heer Gijsbertsen sprak net over de blik naar de toekomst. Niet voor niets is er door onze raad gesproken over dat het college ook moet gaan kijken naar wat uw opvolgers in het nieuwe college zouden moeten doen, namelijk het college nà 2014.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Volgens mij geeft het programma ook duidelijk aan dat wij niet alleen hier ophouden, maar dat we ook kijken naar wat de behoefte aan studentenhuisvesting in de toekomst is en dat we ook onze voorbereidingen daarvoor willen treffen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Goed, dan zal ik de zin verder afmaken in aansluiting op uw punt, want wij zijn namelijk teleurgesteld dat de ambities ten aanzien van jongerenhuisvesting nu en in de toekomst en ten aanzien van starters niet terugkomen in de concrete afspraken; het samenvattinkje dat u gaf aan het einde van dit hoofdstuk.
Het cluster Leven. De keuze die het college maakt voor de fiets, het openbaar vervoer en het onderwijs ondersteunen wij van harte. Alleen hadden we graag gezien dat de ambitie die wordt uitgesproken voor cultuur ook geldt voor de ambitie voor sport. Niet zozeer in de vorm van een bepaalde ranking, hoger of lager op de lijst, maar meer in het niveau van de voorzieningen en de deelname aan sport die we graag wat hoger zouden willen zien. Groningen kenmerkt zich door het hoge aantal profsporters, gebruik dit dan ook in het kader van je City of Talentcampagne of welke andere marketingcampagne

dan ook. Dit komt ten goede aan het imago van de stad, maar is ook goed ter ondersteuning van de breedtesport.
Het laatste cluster: de eigen organisatie. De grootste slok bezuinigingen moet hier vandaan komen. Ook hier komt de 'hoe?'-vraag weer om de hoek kijken, al worden er wel wat voorzetten gegeven door het nieuwe college. Wat niet vergeten moet worden, is hoe belangrijk de rol van de gemeente als werkgever is en de uitstraling die de gemeente hiermee afgeeft. Vooral het gezond houden van je eigen organisatie is erg belangrijk. Het is dan ook niet zonder reden dat wij een motie hebben ingediend om een uitzondering voor jongeren te maken op de vacaturestop. Wij zullen er nauw op toezien dat deze motie ook in acht wordt genomen. Op deze manier geven wij een signaal af naar andere ondernemers, maar ook houden we onze eigen organisatie gezond. Daarnaast zou de organisatie zich meer als één naar buiten toe moeten presenteren. Het maakt voor de burger niet uit of hij belt met Piet of Annie, hij belt met de gemeente. Het nieuwe college geeft hiertoe een goede voorzet. Maar zorg ook dat de organisatie achter deze eenheid flexibel genoeg is, zodat meerdere mensen bepaalde zaken kunnen afhandelen.
Voorzitter, ik rond af. Ten aanzien van de komende plannen zal het risicomanagement een nog veel belangrijkere plek innemen dan het tot nu toe heeft gedaan. De rol van het weerstandsvermogen zal nog veel belangrijker gaan worden. Matig is een verbetering. U kent ons standpunt ten aanzien van het weerstandsvermogen en we zullen hier ook bij terugkomen tijdens de begrotingen de komende jaren.
Het vorige college, of eigenlijk het nieuwe college, heeft ons een pakket van 70 miljoen bezuinigingen voorgelegd. Het college kiest hiervan 46 miljoen aan opties om te gaan bezuinigen. De vraag waarmee ik begon, namelijk hoe dan?, komt dan ook hier weer terug. Welke keuzes maakt het college hierin? En misschien nog wel belangrijker: welke niet? Welk mandaat gaan wij u meegeven? Dat was ons niet geheel duidelijk. Ik zal dan ook graag in de toekomst daar verder met u over spreken.

De VOORZITTER: En dan is ten slotte het woord aan de heer Kelder van de fractie van de Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter.
Allereerst willen wij het nieuwe college van harte gelukwensen. De felicitaties gelden niet alleen voor het college als geheel, maar ook voor elke wethouder afzonderlijk aan het begin van een nieuwe wethouderscarrière. De Partij voor de Dieren wenst hen veel succes en we hopen op een goede, diervriendelijke samenwerking.
Wij zijn blij met een groot aantal punten uit het programma. We herkennen ons met nadruk op duurzaamheid, het autoluw en groener maken van de binnenstad en de wens de sociaal zwakkeren te ondersteunen. De Partij voor de Dieren is echter teleurgesteld in het feit dat het welzijn van dieren een ondergesneeuwd thema is gebleven in dit programma, terwijl de Groningse bevolking duidelijk heeft laten merken dit een belangrijk thema te vinden. Bovendien is een vijfde van de nieuwe ideeën die zijn binnengekomen gerelateerd aan dierenwelzijn. Deze reacties zijn, naast een ruime zege voor de Partij voor de Dieren, voor ons weer een bewijs dat dierenwelzijn voor de inwoners van Groningen een belangrijk punt is. In het begin van de voorstellen voor het vormen van een college hebben wij het belangrijke verzoek gedaan om dierenwelzijn een prominente plek te geven door een wethouder dierenwelzijn, natuur en milieu te benoemen. In het collegeprogramma wordt aangegeven dat dierenwelzijn wordt ondergebracht bij een van de collegeleden. Ons is echter niet duidelijk welke wethouder dierenwelzijn en natuur in zijn of haar portefeuille gaat onderbrengen en op welke manier hier vorm aan gegeven wordt.

De heer EIKENAAR (SP): Begrijp ik nu goed dat u één wethouder wilt voor alleen dierenwelzijn, natuur en milieu? Zou dat niet een erg dure aangelegenheid zijn? Want daarvoor is een extra wethouder nodig, voor een relatief kleine portefeuille, of je dat nu wilt of niet. En of die wethouder dan gaat doen waarmee u het eens bent of niet, het zal al met al een dure aangelegenheid zijn, vooral in tijden waarin we moeten bezuinigen.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Het zou mooi zijn geweest als we dat voor elkaar hadden kunnen krijgen, want dierenwelzijn, natuur en milieu zijn hele belangrijke dingen in een samenleving waarin we steeds minder rekening houden met dat soort dingen. Maar wij zouden ook genoegen nemen met een wethouder die dat op zou nemen in zijn portefeuille.

03-24

De heer EIKENAAR (SP): En dat hebben we nu, want toevallig is het een voorgedragen wethouder van mijn partij die dat in de portefeuille krijgt. Er is gewoon een wethouder Dierenwelzijn in deze stad. Die was er de afgelopen vier jaren en die zal er de komende vier jaren ook zijn.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik heb het niet terug kunnen vinden, niet in het persbericht en niet in de Gezinsbode. Ik heb nergens de term dierenwelzijn kunnen vinden, in geen enkele portefeuille van de wethouders. Als dat zo is, dan zijn we heel blij. Zo niet, dan hebben we daar een motie voor. Misschien kan een wethouder daar zo meteen antwoord op geven. Het grootste aantal inwoners in de stad wordt gevormd door dieren en het is een beetje vervelend dat hun belangen niet op een duidelijke wijze zouden zijn vertegenwoordigd in het komende college.
Wij kunnen het niet vaak genoeg zeggen: frisse lucht en schoon water zijn het belangrijkste wat we hebben en dieren het mooiste. In deze wereld die steeds meer gevuld raakt met wegen, huizen en industrieterreinen raken dieren steeds meer in de verdrukking en daarom is het belangrijk dat er iemand is die zich inzet voor hen en daarnaast een vast aanspreekpunt is voor burgers die zich ook bekommeren om dieren.
De Partij voor de Dieren zegt het vaker: dierenbelangen zijn ook mensenbelangen; een schone leefomgeving voor dieren is ook belangrijk voor mensen. Bij het aantasten van natuur en milieu komen niet alleen dieren verder in de verdrukking, maar benadelen we ook onszelf. Wat is de Hoornseplas als we daar niet lekker veilig kunnen zwemmen? Wat is het Noorderplantsoen zonder vogels, zonder vlinders, zonder bijen? Natuur, milieu en dieren zijn het mooiste en het belangrijkste wat we hebben. Die verdienen een eigen wethouder. Zoals in het collegeprogramma staat bij punt 4: de stad voor iedereen. Dus ook voor de dieren?
Voorzitter, de Partij voor de Dieren is blij dat er verdere stappen worden gezet ten aanzien van het openbaar vervoer. Grootschalig durven investeren in openbaar vervoer getuigt van politiek lef en een langetermijnvisie die wij al heel lang missen. We hopen dan ook van ganser harte dat er een duurzame oplossing wordt gevonden voor de steeds grotere aantallen mensen die in de toekomst vanuit de regio naar de stad en terug moeten reizen.
Ik wil even een aantal zaken uit het programma die wij onderstrepen toelichten.
We vinden het belangrijk dat er goede studentenhuisvesting is en huisvesting voor andere Stadjers.
We lazen in het kader van duurzaamheid dat leegstand boven winkels en bedrijven fors gaat worden aangepakt. Voor ons is dit iets dat uitstekend met elkaar samengaat. De noodzakelijke nieuwbouw die overblijft, na gekeken te hebben hoe je met leegstaande gebouwen om moet gaan om Stadjers huisvesting te bieden, zal op een energieneutrale manier plaatsvinden. Het zal geen verrassing zijn dat de Partij voor de Dieren hier achter staat. Ook is de Partij voor de Dieren een warm voorstander van kennisontwikkeling, vooral waar dit ten goede komt aan milieuvriendelijke technologie en schone energie. De uitwisseling van studenten draagt hieraan bij door middel van internationale samenwerking en cultureel begrip. Door te blijven investeren in studentenstad Groningen, stimuleren wij ook onze economie.
Naast een stad die blijft investeren in fair trade, Fair Trade stad Groningen en duurzaamheid willen wij meer inspanningen in dierenwelzijn en natuur, zeg maar een eco- en biogemeente.
Over een aantal punten uit het collegeprogramma hebben we het hier ook: een groter aandeel groene energie, door Stadjers en bedrijven zelf op te wekken; meer ecologisch groen in de stad; meer groene daken, zonnepanelen en wat ons betreft vogelvriendelijke windmolens; een afvalstoffenheffing met een rechtvaardige relatie tot afvalproductie en hoogte van de heffing kan bijdragen tot een bewust omgaan met afval.

Mevrouw DE BOER (VVD): Voorzitter, mag ik een ding vragen ter verduidelijking? Dit is wat u eigenlijk allemaal mist in het collegeprogramma?

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Die laatste punten ondersteun ik. Dat was misschien niet helemaal duidelijk.
Ik wil verder alleen nog zeggen dat duurzaamheid, aangevuld met dierenwelzijn ook in het belang van mensen is. Dank u wel. Dan heb ik nog een motie.

De VOORZITTER: Dat is een motie, ingediend door de Partij voor de Dieren en de Stadspartij, met de constatering dat het onderwerp dierenwelzijn niet terug te vinden is in de definitieve portefeuilleverdeling en dat dierenwelzijn wel in het programma is opgenomen; en het verzoek aan het college om alsnog dierenwelzijn onder te brengen in een van de portefeuilles.
Dit staat er in de motie en daarmee gaan we over tot de orde van de dag en maakt de motie deel uit van de beraadslagingen.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, als de motie overbodig is omdat hier verklaard wordt door de onderhandelaars van …

De VOORZITTER: … Mag u daar tegen stemmen. De Stadspartij en de Partij voor de Dieren mogen hem ook intrekken. Daar gaat u allemaal zelf over.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, over diezelfde orde: als het nieuwe college, als het gekozen wordt, de motie overneemt, dan zou dat te overwegen zijn.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u de motie nu aanhoudt, maar dat zult u dan ten minste moeten afstemmen met de eerste indiener van de motie en dat is de heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik hoor hier naast me dat het al besloten is dat dierenwelzijn in een van de portefeuilles wordt opgenomen. Als dat zo is, trek ik in ieder geval de motie in.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u behoefte heeft aan het woord van de eerste onderhandelaar, de heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat is inderdaad de juiste titel. Twee dingen zijn voorbijgekomen: iedereen heeft kunnen zien dat dierenwelzijn genoemd is in het programma. Dat is één. En twee: we hebben bij de verdeling van de portefeuilles uitdrukkelijk stilgestaan bij dit thema. In die zin is dat aan de orde gekomen, maar niet specifiek benoemd, want dan had het lijstje er anders uitgezien. Als de raad nu zegt: bevestig dat nog eens een keer dat dat bij een van de portefeuilles zit als je bij elkaar zit, dan gaan we dat doen.

De VOORZITTER: U hoopt tenminste dat het college zo wil besluiten, begrijp ik.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat zei ik ook. Als u goed geluisterd heeft, dan zei ik ook ‘we’.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Voorzitter, ik hoor van mevrouw Dekker dat dit op het lijstje staat. Als het op een officieel lijstje staat, vind ik het goed. Maar ik heb het niet gezien.

Mevrouw DEKKER (GroenLinks): Misschien moet u naar de heer De Rooij kijken, want die heeft zich vrijdagochtend intensief beziggehouden met het lijstje en in mijn herinnering hebben we op een gegeven moment toen we bezig waren met de verdeling van de portefeuilles nog wat geschoven en is dierenwelzijn naar mevrouw Visscher gegaan.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dat klopt en als er iemand te verwijten valt dat er iets is weggevallen, dan ben ik dat.

De VOORZITTER: En ik begrijp dat de heer De Vries nu toezegt dat hij wil bevorderen dat het college dat nog even heel nadrukkelijk bevestigt. Dat is de toezegging die is gedaan.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): De heer Prummel zei zonet tegen mij: dan trekken wij de motie in.

De heer EIKENAAR (SP): Ik heb hier het lijstje en het staat er inderdaad op: bij mevrouw Visscher.

03-26

De VOORZITTER: Het college zal het neem ik aan ook nog bevestigen. Ik kan u melden dat het nieuwe college, zo u tot de aanwijzing van de wethouders overgaat, vanavond in de avondvergadering bijeenkomt. De motie is ingetrokken.

Dan hebben wij deze ronde gehad, waarbij de hoofdonderhandelaar en de fractievoorzitters van de verschillende partijen het woord hebben gevoerd.
Is er behoefte om een stemverklaring af te leggen? Niet ten aanzien van een motie of een amendement of een voorstel dat aan de orde zou zijn, maar is er behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? Dan heeft u daartoe nu de gelegenheid.

Stemverklaringen:
Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ondanks dat wij hebben gezegd dat wij een sterk mandaat gunnen aan het huidige college, is er voor ons ten aanzien van de financiën te veel onduidelijkheid over waar er gesneden gaat worden en waar niet. Daarom zullen wij blanco stemmen. Wij beseffen dat dit een tegenstem zal zijn.

De VOORZITTER: U gaat tegen stemmen, begrijp ik van u.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Wij laten het onder andere afhangen van deze motie waarvan we de behoefte hebben die alsnog in te dienen, naar aanleiding van wat er gezegd is.

De VOORZITTER: Maar ik ben inmiddels met stemverklaringen bezig. We hebben een ronde gehad, dat hebben we ook afgestemd in het presidium, waarbij we één spreker per fractie hadden. Daar had u de tijd om moties in te dienen. Nu ben ik met stemmingen bezig en met het afleggen van stemverklaringen vooraf en nu krijg ik opeens nog een motie in de handen gedrukt.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Over de orde, voorzitter. Ik had gerekend op een tweede termijn.

De VOORZITTER: We hebben in het presidium heel nadrukkelijk afgestemd dat er één ronde zou zijn. Dus ik stel u voor dat we het dan tot die ene ronde beperken en dat u probeert nog iets van uw treurnis, want daar gaat het over, in een stemverklaring te verwerken. Daartoe wil ik u nog wel in de gelegenheid stellen, maar niet mij alsnog moties in de handen drukken terwijl ik nu met stemmingen bezig ben. Wilt u dan nu uw stemverklaring afleggen?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, nog even over de orde.

De VOORZITTER: Ik vraag u echt om nu uw stemverklaring af te leggen, mijnheer Prummel, anders wordt het een rommeltje.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het is zo dat ik wel degelijk iets over de orde kan zeggen.

De VOORZITTER: Nee, ik ga over de orde. Daar hebt u me voor aangesteld. U hebt nu de gelegenheid, en daar ben ik al royaal in, om de essentie uit uw motie van treurnis in uw stemverklaring te verwerken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de manier waarop de heer Frank de Vries is omgegaan met de vertrouwelijkheid van de collegevorming stemt de Stadspartij zeer bedroefd. Wij hadden dat graag in een motie uitgedrukt, maar in ieder geval is dat voor ons reden, ook gezien de manier waarop dit gegaan is en ook gezien de inhoud van het collegeakkoord, om tegen dit college te stemmen.

De VOORZITTER: Is er bij anderen nog behoefte aan het afleggen van een stemverklaring?

Mevrouw DE BOER (VVD): Wij hechten eraan om toch nog te benadrukken dat we tegen wethouder De Vries zullen stemmen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij hebben al aangegeven dat onze fractie dit college zal steunen. De kandidaten zijn bekend en we willen de nieuwe wethouders Gods zegen toewensen bij het werk voor de komende vier jaar.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat waren de stemverklaringen. Dan gaan wij over naar de benoeming van wethouders.

2.b: Benoeming wethouders

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer De Rooij van de PvdA.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Als eerste kandidaat wil de PvdA de heer Frank de Vries voordragen voor de portefeuille Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting, Wijkvernieuwing, Grondzaken, Monumenten, Coördinatie Grote Stedenbeleid en Sport.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Gijsbertsen van GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, met veel trots dragen wij mevrouw Karin Dekker voor als wethouder voor de tweede vacature, voor Duurzaamheid en Milieu, Verkeer en Vervoer, Binnenstadsontwikkeling en Financiën.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar, SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Namens de SP-fractie dragen wij vol trots mevrouw Jannie Visscher voor, voor de portefeuille Welzijn en Zorg (Wmo), Ouderen, Reiniging, Stadsbeheer en Ecologie, Recreatie, Integratie, Emancipatie en last but not least: Dierenwelzijn.

De VOORZITTER: De heer Luhoff , D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel. Met gepaste trots draagt D66 de heer Ton Schroor voor, voor de portefeuille Personeel en Organisatie, Economische Zaken en Innovatie, Cultuur, Internationale handelsbetrekkingen, Grote Markt Oostzijde / Forum en Arbeidsmarktbeleid.

De VOORZITTER: De heer De Rooij nogmaals, Partij van de Arbeid-fractie.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel. Als onze tweede kandidaat dragen we voor: Elly Pastoor, voor de portefeuille Sociale Zaken, DSW Stadspark, Onderwijs en Jeugd.

De VOORZITTER: Dan benoem ik tot leden van de commissie van stemopneming mevrouw Jongman, de heer Spakman en mevrouw Krüders en verzoek ik u om het rode stembriefje wat u voor zich ziet liggen, in te willen vullen. Ik schors de vergadering.

Schorsing (18.25 – 18.35 uur)

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering en geef ik het woord aan mevrouw Jongman voor de uitslag van de stemming over de benoemingen van de wethouders.

Mevrouw JONGMAN: Dank u wel, voorzitter. Voor de benoemingen in de vijf vacatures zijn 39 stembriefjes ingeleverd. Daarbij zaten drie blanco stemmen, die wij als tegenstem hebben beschouwd.
Voor de heer De Vries: 25 stemmen voor, 14 tegen.
Voor mevrouw Dekker: 33 stemmen voor, 6 tegen.
Voor mevrouw Visscher: 33 stemmen voor, 6 tegen.
Voor de heer Schroor: 33 stemmen voor, 6 tegen.
Voor mevrouw Pastoor: 33 stemmen voor, 6 tegen.

03-28

De VOORZITTER: Dat betekent dat de dames J.A.Visscher, C.T. Dekker, E.M Pastoor en de heren F. de Vries en T. Schroor zijn benoemd tot wethouders van de gemeente Groningen (applaus). Ik dank de commissie voor haar werkzaamheden en ontbind haar.

2.c: Afleggen eed/belofte wethouders

De VOORZITTER: Dan verzoek ik de vijf door de raad benoemde wethouders om hier voor mij plaats te nemen voor het afleggen van de eed of de belofte en daarbij verzoek ik u allen, voor zover dat mogelijk is, te gaan staan.
Ik lees zo dadelijk de tekst voor van de eed en de belofte. Daarna verzoek u om te zeggen 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig' of 'Dat verklaar en beloof ik'.

Ik lees de tekst voor:
"Ik zweer of verklaar dat ik om tot wethouder benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer, of verklaar en beloof, dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer, of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen."
Ik verzoek u om mij na te zeggen: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig' of 'Dat verklaar en beloof ik'.

Mevrouw VISSCHER: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw DEKKER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer SCHROOR: Dat verklaar en beloof ik.
De heer DE VRIES: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw PASTOOR: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De VOORZITTER: Dan dank ik u hartelijk en feliciteer ik u met uw benoeming tot wethouder van de gemeente Groningen en wens ik u daarbij heel veel succes toe (applaus).
Mag ik u vragen nog even te gaan zitten. U hebt zo dadelijk alle kans om de nieuwe wethouders te feliciteren, namelijk tijdens de avondpauze die u daar geheel voor mag gebruiken.

Dan ga ik over tot het instellen van een commissie van onderzoek voor de geloofsbrieven en overige stukken van nieuw te benoemen raadsleden. En daarin benoem ik de heer Seton, de heer Eikenaar en mevrouw Koebrugge. Ik zou hen willen vragen om hun werkzaamheden aan te vangen. Ondertussen schors ik de vergadering tot 19.55 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing (18.40 – 19.55 uur).

De VOORZITTER: Mag ik u vragen om weer te gaan zitten. Ik heropen de vergadering. Aan de orde is inmiddels het afscheid van wethouders en dat zijn er drie, zoals u heeft kunnen constateren. Ook verwelkomen wij twee nieuwe wethouders.

2.d: Toespraak van de burgemeester voor de vertrekkende wethouders

De BURGEMEESTER: Wij nemen afscheid van Jaap Dijkstra, José van Schie en Peter Verschuren. Ik spreek ze graag namens de raad en het college toe.

Jaap, daar zit je dan. Dat is een heel bijzondere plek waar jullie neergezet zijn, maar daardoor horen jullie er nog echt even bij. Ik hoop dat jullie het zo willen zien.
Jaap, jij bent een door de wol geverfde sociaal-democraat. Allergisch voor onrecht, zo typeren partijgenoten je en zo ken ik je ook nog uit een vroeger verleden, laat ik het zo maar formuleren.
Je kwam in 2006 vanuit Provinciale Staten als wethouder voor onder andere Economische Zaken en Cultuur. En Jaap, zoals jij hebt moeten leren ontdekken: hier gelden wél spreektijden. Daar heb je even aan moeten wennen en volgens sommigen heb je het ook nooit geleerd.

Je was in de afgelopen vier jaren alom aanwezig in de stad en wat dat betekent, ik heb het ook maandag gezegd, is dat ook in de weekenden wordt doorgewerkt, aanwezig zijn, en op die manier ken na vier jaren echt wel iedereen en dat geldt voor jou. Je was door de week vaak heel veel aanwezig bij bedrijven en in de weekenden dan vooral ook bij de culturele instellingen, waar ook opviel hoe gemakkelijk je je in gezelschap bewoog. Een toespraak hier, een praatje daar, het ging jou heel gemakkelijk af.
De vorige week maakte je bekend dat de bouw van het tijdelijke creatieve dorp op het CIBOGA-terrein definitief doorgaat. En dat tekent je. Je hebt je tot het laatste moment ingezet voor de ontwikkeling van het Ebbingekwartier. Je wilde de creatieve economie stimuleren en dat was ook een van die speerpunten die jij voor jezelf formuleerde toen je aantrad. Net als een betere aansluiting tussen het onderwijs en het bedrijfsleven, ook dat was met een uitdrukkelijk doeleind voor ogen. Het meer richten van de blik op het oosten –en het moet je voldoening geven dat dat ook zo heel nadrukkelijk verwoord werd in het nieuwe collegeprogramma- en talent de kans geven om zich te ontwikkelen. En daar heb je op je eigen wijze handen en voeten aan gegeven. Er kwam een ondernemerstrefpunt waar onderwijs en bedrijfsleven elkaar ontmoeten. En de samenwerking met Oldenburg en Hamburg is zeker ook dankzij jouw inzet flink verstevigd. Jij bent daar in die vier jaren vaak aanwezig geweest. Jaap is ook een begrip in Hamburg, Oldenburg en zeker ook in Bremen, heb ik gemerkt.
Je hebt de kar getrokken bij het ontwikkelen van het nieuwe economisch businessplan. De raad heeft dat opgepakt als een van de eerste 'Raad van de voorkant'-projecten. En veel van de door de raad aangedragen ideeën zijn verwerkt in het nieuwe EPB, wat nu G-kracht heet en ook daar heb je resultaat weten te boeken.
Je kwam op voor belangen van bedrijven en culturele instellingen in de stad. Je hebt je ingezet voor de redding van Simplon, inmiddels ook weer een bloeiend podium. Je haalt extra geld binnen voor cultuur en miljoenen subsidies voor de revitalisering van het bedrijfsleven. Je realiseerde bijvoorbeeld de Wijk als werkplaats, een mooi project om meer mensen bij cultuur en kunst in de wijk te betrekken. En voor wat betreft het ondernemersfonds wist je vorige week nog een gesprek heel bevredigend af te ronden.
Jaap, de stad zou je dankbaar moeten zijn en is je dankbaar voor je inzet in die afgelopen vier jaren en voor wat je voor de stad hebt bereikt en wat je eerder al voor de provincie hebt bereikt.
En wij danken je dan ook heel erg voor je bijdrage, voor je plezierige omgang, zo hebben we je leren kennen, en wensen je alle goeds toe, waar de toekomst jou ook maar mag brengen (applaus).

Dan komen we bij José. José, wij nemen na acht jaar afscheid van jouw bijdrage aan het gemeentebestuur. Jij bent in 2002 begonnen als raadslid en je hebt al heel snel de overstap gemaakt naar het wethouderschap, want je volgde in 2004 Wicher Pattje op als wethouder. In die tijd speelde het faillissement van WiN, de welzijnsinstelling, en in de eerste jaren van je wethouderschap heb je ook in belangrijke mate tijd besteed aan het op orde brengen van het welzijnswerk.
Je bent in 2006 opnieuw tot wethouder benoemd, nu met die mooie portefeuille van Onderwijs, Jeugd, Welzijn, Sport en Recreatie. Je hebt bijvoorbeeld de basis op orde gebracht; je hebt dat gedaan in de sport, in de onderwijshuisvesting en in de welzijnssector; onderwerpen waar jouw hart sneller van ging kloppen, waar je echt voor ging en waar je met deze raad heel regelmatig intensief over in debat ging.
Je hebt het aangedurfd om een groot aantal, soms ook ingewikkelde dossiers op te pakken. Je ging resultaatgericht te werk. Je ging grondig te werk. Je staat ook bekend als een harde werker, als een perfectionist en als iemand met een heel goede dossierkennis. Ik heb je maandag al gezegd hoe ik me je hier letterlijk herinner toen je in die donkere wintermaanden met de raad een stevig debat aan moest. Onder jouw regie is het openbaar onderwijs in de stad verzelfstandigd. Dat is nog betrekkelijk recent gebeurd. Het was een schoolvoorbeeld van hoe participatie kan verlopen en hoe het goed verloopt. Daarop mag je trots zijn. Je mag op het eindresultaat trots zijn. Er wordt hard gewerkt aan betere onderwijshuisvesting. Er wordt, nu je afscheid neemt, gewerkt aan twee nieuwe vmbo-scholen in zowel het oosten als het westen van de stad.
Je ging aan de slag met het op orde brengen van het beleid rondom de buurthuizen, de wijkcentra in de stad, je wilde dat er voldoende ontmoetingsplekken zouden zijn in de buurt, maar je wilde ook dat bestaande accommodaties efficiënter werden gebruikt. En dat is lastig, want dat gaat soms gepaard met pijnlijke keuzes, zoals soms ook het sluiten van accommodaties. Maar er is nu wel een

evenwichtige en volgens mij ook heldere subsidiesystematiek, waardoor mensen nu wel weten waar ze aan toe zijn.
Er is flink geïnvesteerd in de sportaccommodaties in de stad. Wat dat betreft is het ook plezierig voor Frank de Vries om jou op te volgen als de nieuwe sportwethouder; er kwamen kunstgrasvelden en nieuwe clubgebouwen op verschillende van de sportparken. Het Helperbad is gerenoveerd en net ook weer geopend en Sportpark Esserberg kreeg een nieuwe tribune.
Je hebt dus het beleid van deze stad denk ik op een heel sociale manier verzakelijkt. Je laat de zaken keurig achter voor je opvolger en alleen daarmee al mogen wij ook jou bedanken voor je bijdrage, zowel vanuit de raad als vanuit het college als bestuur van deze stad. Dank je wel, José (applaus).

Dan Peter. Peter Verschuren. Na twintig jaar in de oppositie in de raad, waarover ik me graag laat vertellen hoe jij daar ook altijd kleurrijk in te werk ging, trad de SP in 2006 voor het eerst toe aan het college van burgemeester en wethouders en wilde je ook die andere uitdaging aan, namelijk bestuurder zijn.
Je hebt een mooie portefeuille gekregen: Sociale Zaken, DSW, Stadspark, Integratie, Arbeidmarktbeleid en Emancipatie; onderwerpen die jou denk ik ook op het lijf zijn geschreven. Dat bestrijden van armoede, en schuldhulpverlening; zaken die je altijd al belangrijk vond en al helemaal belangrijker bent gaan vinden denk ik. In deze stad moet iedereen volwaardig mee kunnen doen en dat maakte je ook op die emancipatieportefeuille waar. Je hebt je zeer ook voor dat thema ingezet.
Onder jouw leiding introduceerde de gemeente de populaire seniorenbanen en kwam het Groninger armoedepact tot stand; een breed samenwerkingsverband om armoede en sociale uitsluiting tegen te gaan.
Je zette je in voor een stad waarin op een prettige manier wordt samengeleefd en daarmee onderscheiden we ons denk ook als stad. En hopelijk blijven we ons daarmee de komende jaren ook onderscheiden. Je ging in gesprek met Stadjers met verschillende culturele achtergrond, schreef er een boekje over –veel geciteerd maar niet altijd even goed, herinner ik me dat ik dat ook zelf heb gedaan. De titel was volgens mij *Eigenlijk mag iedereen elkaar wel*, integreren op zijn Gronings. En dat was een optimistisch verhaal, maar wel met een waarschuwing dat integratie probleemloos kan verlopen als we de samenleving maar weten te behoeden voor een al te scherpe sociaaleconomische tweedeling.
Het actievoeren zit je in het bloed en daarom is het ook wel knap dat je wethouder durfde te worden, maar wij hebben er ook wat aan gehad, want je bleef ook als wethouder soms actievoeren, bijvoorbeeld rondom het participatiebudget, het re-integratiebeleid en je zong samen met de troubadour en muzikaal activiteitenbegeleider Otto Tuppema die een seniorenbaan heeft als protest tegen de Rijkskorting op de re-integratiebudgetten. Ook de pen neem je vaardig ter hand: je schreef ook een boekje met verhalen uit de praktijk.
Moeilijke dossiers heb ook jij gehad. Besluitvorming over de nieuwbouw van Sociale Zaken en Werkgelegenheid was een zware bevalling. Ik heb wel eens gehoord dat dat misschien voor het vorige college -daarover kunnen we misschien wel spreken- het lastigste dossier is geweest. Je voerde stevige discussies met de VVD over het collegebesluit om het bedrag voor vervanging van TV's omhoog te brengen. De 'flatscreendiscussie' leverde het nodige tumult op, maar alle aandacht en publiciteit leverde wel op dat het niet gebruikmaken van voorzieningen flink is teruggebracht. En dat heb je samen met de VVD, ik moet jullie daar wel nadrukkelijk samen voor bedanken, dat heb je dan toch maar mooi samen met de VVD voor elkaar gekregen.
Je was, ik heb het maandag ook gezegd, toegankelijk. Je was een heel plezierige collega. Je wilt overtuigen op inhoud en niet op macht en dat maakte jouw bijdrage in het college ook wel eens verrassend. Bij jou stond het niet vast waarmee je zou komen, je had niet het idee van daar zal Peter wel zus of zo over denken. Nee, dat kon soms gewoon vanuit een originele invalshoek van jouw kant een bijdrage zijn. Dat deed ook altijd luisteren.
De collegialiteit die je opbracht sierde je ook. Alleen daarvoor al moeten we jou bedanken, maar zeker ook voor jouw bijdrage aan het overige voor het bestuur van deze stad, zowel vanuit de raad als vanuit het college. En je gaat voorlopig in de raad weer verder. We verheugen ons erop je ook daar weer terug te zien. Bedankt (applaus).
Jullie vinden het hopelijk goed dat wij jullie vanuit de raad en ook vanuit het college met bloemen en een hierbij passend geschenk bedanken en dan weten jullie waarschijnlijk al wel welke kant dat op gaat.

En met jullie bedanken wij ook zeker jullie partners, waarvan ik er in ieder geval twee nu op de tribune zie zitten, want die hebben jullie toch een beetje afgestaan.

2.e: Afscheidstoespraken van de vertrekkende wethouders

De VOORZITTER: Willen jullie zelf misschien iets zeggen? Het lijkt er namelijk naar. Peter, ga je gang.

De heer PETER VERSCHUREN: We hebben net even geloot en ik mocht beginnen, maar vooral ook denk ik omdat ik het heel kort hou. Ik neem niet echt afscheid.
Ik denk dat een aantal van u wel wat boekjes kent van Francien Oomen. Dat is de serie van *Hoe overleef ik…*, *Hoe overleef ik vakantie*, *Hoe overleef ik de brugklas*, dat soort titels. *Hoe overleef ik mezelf* is ook een heel populaire. Mijn jongste dochter heeft *Hoe overleef ik mijn ouders*; daar put ze veel troost uit, maar zelf heb ik al decennia lang op het nachtkastje staan: *Hoe overleef ik Jan Evenhuis*. Dat ik zo lang in de raad ben gebleven, daar zat maar één reden achter: ik wil niet een afscheidstoespraak van Jan Evenhuis hebben, die wil ik ontlopen. Daarom dacht ik ook: nu ik niet meer in het college kom, blijf ik in de raad. Dat was de enige mogelijkheid om te ontsnappen, maar ik heb begrepen dat het vergeefs is. Want Jan heeft de afgelopen weken allerlei mensen in mijn omgeving gestalkt met verzoeken om smeuïge anekdotes en compromitterende foto's, dus ik vrees dat er dadelijk toch wat gaat gebeuren.
Jan, zonder gekkigheid, jij hebt dadelijk het laatste woord, dus ik kan je dan niet meer bedanken. Maar bij voorbaat alvast bedankt voor de geweldige happening die er dadelijk komt.
Voor de internetkijkers: Jan Evenhuis is de nestor van de raad die altijd de eer heeft om vertrekkende raadsleden van een mooie toespraak met lichtbeelden te voorzien. U gaat het dadelijk ook allemaal meemaken, denk ik.
Goed, Jan dus bedankt alvast en Peter, ook erg bedankt voor de mooie woorden die je net sprak.
Ik zal het nu verder heel kort houden, want ik neem niet echt afscheid. Ik verhuis van die kant van de zaal naar die kant van de zaal en dan past het niet om een heel lang afscheidsverhaal te houden.
Wel wil ik heel kort terugkijken op het wethouderschap. Ik heb het wethouderschap vooral ervaren als een mengeling van allerlei spannende en ook een hele vreemde mengeling van functies, taken en rollen. Ik heb geen warme gevoelens over elk moment van de afgelopen vier jaren en elk debat, maar terugkijkend over die hele periode –en die vier jaren zijn echt voorbij gevlogen- zeg ik dat ik ontzettend blij ben en dankbaar dat ik de kans gekregen heb om me op die manier voor de stad in te zetten en dat ik daar met heel veel genoegen op terugkijk.
Wat het wethouderschap vooral mooi maakt, is alle contacten die je hebt vanuit je functie, dat je over allerlei zaken aan de praat raakt en dan ook de passie van die mensen ervaart van hoe zij ermee bezig zijn. Maar ook de problemen die zij ervaren, dat je daar heel goed bij betrokken bent. Voor mij was dat echt iets heel leuks om dat mee te maken de afgelopen jaren.
Verder ga ik daar niet veel meer over vertellen, maar wel wil ik nog een dankwoord uitspreken aan iedereen die dat mogelijk gemaakt heeft. Want als wethouder heb je een geweldige periode, maar alleen maar dankzij al die mensen die dat mogelijk maken. Dat zijn in de eerste plaats mijn collega's in het college waar ik de afgelopen vier jaren heel prettig mee heb samengewerkt. Dat zijn ook alle raadsleden; dat ging soms heel prettig, soms iets minder prettig, maar toch heel erg bedankt voor de manier waarop we met elkaar omgegaan zijn. Maar vooral ook alle ambtenaren van de gemeente Groningen, in het bijzonder de huishoudelijke dienst. Bea zit daar, maar de verzorging hier is fantastisch, dus veel dank daarvoor. En helemaal speciaal wil ik Nico Beets en Anja Jansen bedanken –ik zie Anja op de tribune zitten- zij waren mijn steun en toeverlaat in de afgelopen jaren en mede dankzij hen is het voor mij zo'n leuke periode geweest.
Goed, ik verhuis van die kant naar die kant. Het wethouderschap houdt op, maar de strijd voor een menselijke en sociale samenleving houdt niet op en ik hou ook niet op.

Mevrouw JOSÉ VAN SCHIE: Ja, dames en heren, ik heb twee versies van deze toespraak, een blauwe en een zwarte. U kunt kiezen, maar ik beslis toch uiteindelijk zelf. Het wordt de zwarte, die is nog wat korter.
Ik ben in 2002 lid van deze raad geworden. Ik ben volksvertegenwoordiger geworden en dat is eigenlijk het hoogste ambt dat je in deze democratie kunt bekleden. Ik ben dat geworden in de tijd dat

03-32

we het dualisme invoerden; een structuurwijziging van bovenaf die in de loop der jaren de nodige cultuurveranderingen met zich heeft meegebracht. Als raadslid ben ik er altijd bij blijven werken. Ik vind dat een heel goede combinatie, ik kan u dat echt aanbevelen. Als raadslid ben je permanent bezig met het wegen van belangen, het opzoeken van belangen, het onder woorden brengen van belangen, maar ook uiteindelijk het wegen van belangen en het kiezen. En het vervolgens uitleggen aan al die mensen die je gekozen hebben.
Wij hebben hier met elkaar, raad en college, de afgelopen jaren heel erg ingezet op de verbetering van de burgerparticipatie en ik denk dat in dat opzicht het dualisme ons wel iets heeft gebracht. Ik denk dat het ons geleerd heeft om hier anders met burgers om te gaan, om meer aan de voorkant hen op te zoeken, hen meer te betrekken bij het beleid en ik ben heel erg blij dat het nieuwe college die lijn wil voortzetten.
In 2004 werd ik wethouder en toen kreeg ik meer nog te maken met de andere rollen van de raad, de kaderstellende en de controlerende. Ik herinner me nog de eerste Welzijnsnota die ik mocht maken. De raad wilde aan de voorkant mee discussiëren. Dick Vrieling, helaas hier vandaag niet aanwezig, had een bijeenkomst georganiseerd en het was wel een beetje lastig, want hoe deed je dat nou precies? En waar leidde dat nou toe? Het leidde uiteindelijk tot twee A4'tjes, waar achteraf misschien niemand blij mee was, maar het was wel een begin. En wat ik vaststel, is dat we met elkaar, u als raad en wij als college met name die kaderstellende rol en de taakverdeling daarin eigenlijk steeds beter met elkaar zijn gaan doen. Ik heb erg genoten van het proces dat we met elkaar hebben gevoerd rondom de verzelfstandiging, maar ik zie ook op een heleboel andere terreinen dat u als raad steeds beter die kaderstellende rol in de vingers krijgt en dat we dat met elkaar ook steeds beter leren doen en ik denk dat dat de winst is van het dualisme.
Ik ben iets minder optimistisch over de controlerende rol van de raad. Ik vind af en toe dat die te veel nadruk krijgt. Natuurlijk, het is belangrijk, u moet controleren wat wij doen als college, maar het is een middel en geen doel. En wat mij af en toe toch wel is opgevallen, is dat het soms wel heel veel accent krijgt en dat het soms bijna niet meer om de inhoud gaat, maar alleen om de controle of –in het ergste geval- wie is er nou de baas: het college of de raad. Ik vind dat soms nuttig, maar soms ook niet en ik denk dat we er belang bij hebben dat we uiteindelijk altijd weer die inhoud opzoeken. Die controle is nodig, die kaderstelling is nodig, maar het gaat om het resultaat voor de stad en de Stadjers.
Ik heb ook in deze raad als wethouder, maar ook als raadslid, echt genoten van de goede verhoudingen. Ik vind dat we met elkaar een goede sfeer hebben. We zoeken de scherpte op, maar achteraf zoeken we elkaar ook op. Het debat wordt goed gevoerd, al moet ik zeggen dat mij de laatste maanden af en toe ook wel enige zorg bekroop omdat ik soms vind, en dan blijkt ook maar weer hoe nauw dat paadje is, dat we wel een beetje die andere kant opschuiven. Dat het ineens veel meer over het op de man spelen gaat. Dat er soms toch wat sprake is van een lichte verruwing en dat is niet altijd even goed. Ik had de hoop dat dat kleine dwaalspoor dat ik af en toe toch heb waargenomen dat we dat –en ik denk dat u daar heel goed toe in staat bent- weer in het rechte, Groningse, spoor weten te houden. Want één ding is heel erg duidelijk: democratie is gebaat bij een helder debat, met goede argumenten, met heldere besluiten en niet met kinnesinne, populisme en wat al dies meer zij.
Mijn zorg wil ik toch even bij u neerleggen, want het is belangrijk dat we hier voor de kiezer als raad ons werk goed doen, raad en college.
Ten slotte: ook ik wil mijn dank uitspreken aan allen met wie ik de laatste jaren zo plezierig heb kunnen werken. In de eerste plaats mijn collega's uit het college. Ik zal jullie missen. Maar tot mijn genoegen hebben we in ieder geval de feminisering van de Groningse politiek nu echt goed op de rails staan: dames, ga ervoor! Ik wil ook u als raad danken. Ik heb met u en uw voorgangers een aantal hele lastige debatten gevoerd, maar ik stel ook vast dat we het meestal wel weer eens konden worden. Sterker, u heeft mij eigenlijk altijd gesteund. Ik dank de griffie, die ook de laatste acht jaren een geweldige ontwikkeling heeft doorgemaakt, ook niet altijd makkelijk om je rol daarin te vinden. Ik dank de huishoudelijke dienst, niet alleen voor hun ondersteuning hier in deze zaal, maar ook elke dag 's ochtends dat kopje koffie, ik zal het missen. Die zorg als we er af en toe ook wat gestoord bij lopen, zal ik maar zeggen. U laat het over u heen gaan en u bent er voor ons. Ik heb ook genoten van jullie grappen en jullie steun.
Tot slot wil ik de gemeentesecretaris bedanken. In hem en zijn voorgangers wil ik ook het hele ambtelijk apparaat bedanken. Want ik kan u één ding vertellen: ik ben eigenlijk geen ambtenaar tegengekomen die niet met hart en ziel zich inzet voor u, de stad en de Stadjers. Het ga u allemaal goed. Veel succes!.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan Jaap Dijkstra.

De heer JAAP DIJKSTRA: Allereerst wil ik natuurlijk onze nestor van de raad nu al vast bedanken voor zijn treffende en even humoristische vertelling uit de serie 'Dit is uw leven'.
Ja, de volgorde is omgedraaid en dan moet je zelf ook weer wat natuurlijk. Maar ik wil natuurlijk ook Jan –ik mag Jan zeggen, want, dat weten jullie vast niet, ik ken Jan al heel lang, want ik was die derdejaars student van de Pedagogische Academie in Winschoten en toen kwam mijnheer Evenhuis, de bevlogen docent Onderwijskunde binnen die pal stond voor democratisering en vernieuwing en ik heb ontzettend genoten van die man, want die man heeft daar in Winschoten het nodige bereikt, dat wil je allemaal niet weten- en het leuke is dat je dan na zoveel jaren Jan weer tegenkomt, hier in de stedelijke politiek, nog even bevlogen, met datzelfde jeugdige elan.
En Jan, ik vind het ontzettend leuk om jou hier de afgelopen vier jaren als raadslid en als nestor mee te hebben mogen maken.
Goed, ja, hoe zit dat met mijn eigen politieke loopbaan. Er was laatst een jong aanstormend talentvol politicus die mij de vraag stelde: "Hoe lang is het nu geleden dat jij voor jezelf je politieke loopbaan uitstippelde?" Ik was bijzonder verrast door die vraag, ik was zelfs een beetje van mijn stuk gebracht, want die gedachte was nog nooit bij me opgekomen; dat je dat plant, dat je dat uitstippelt.
En ik kan u eerlijk zeggen, met de hand op mijn hart, dat ik nooit bewust een politieke carrière, laat staan politieke macht heb nagestreefd. Het is eerder aan toeval en een dosis geluk te danken dat ik, alhoewel al heel lang lid van die partij, elf jaar lang volksvertegenwoordiger heb mogen zijn.
Als ik daar op terugkijk, ben ik echt van mening als ik destijds mijn verkiezing als lid van de Provinciale Staten, dus als volksvertegenwoordiger, had gezien als de start van een politieke loopbaan, dan had ik het domweg niet gered en was mijn politieke leven op een persoonlijke teleurstelling uit gelopen.
Mijn drijfveren zijn altijd geweest om als politicus nieuwsgierig en leergierig te zijn en vooral om iets te presteren. Door vakinhoudelijke kennis, door inhoud, door te willen weten hoe het zit en natuurlijk je dienstbaar te maken aan de sociaal-democratische idealen en aan de provincie en aan een stad die je dierbaar zijn; hoe lastig en moeilijk dat soms ook is geweest, maar ook hoe mooi het is geweest, zeker als ik terugkijk op mijn periode als wethouder. Vooral omdat je de mogelijkheid hebt om een koers uit te zetten en natuurlijk op de momenten dat je ervaart dat je echt het verschil kunt maken. Op de momenten dat je ervaart dat je vooral samen het verschil kunt maken.
In dat samen het verschil maken heb je nog een buitencategorie en daar wil ik u iets over zeggen. Dat zijn namelijk dè piekmomenten in het leven van een wethouder die de zelfrealisatiepiramide van Maslow overstijgen. Ja, ja, het werd tijd dat ook eens een keer een psycholoog wethouder van deze stad werd. Te veel en te vaak waren dat sociologen en nu zijn het mensen van de rechtenfaculteit en wat allemaal niet.
Dus ik heb het over de zelfrealisatiepiramide van Maslow overstijgen. Om die piekmomenten gaat het. En waar heb ik het dan over: dat zijn de piekmomenten waarin je merkt als bestuurder dat je samen met de raad en je collega's unaniem een collectief belang dient voor de stad en zijn inwoners. Dat is wat ik noem: het VWA-gevoel. Dat is het moment waarop je merkt dat je samen aan de bak moet in Den Haag, daar in die machtcentra, en moet knokken voor het belang van een vestiging van de Voedsel en Waren Autoriteit in deze stad. En dan merk je dat je gesteund wordt, unaniem, door de raad, je collega's en dan ga je samen op de bres voor dat collectieve belang, voor die collectieve missie.
En dan heb je Inge daarbij nodig en Bert en Rosita, daar heb je het CDA bij nodig en D66. Ik kan iedereen opnoemen; GroenLinks, alle fracties, de hele gemeenteraad die achter je staat en je helpt bij die lobby.
Dat is een VWA-gevoel en daar zijn wij goed in in Groningen. Daar hebben we een hele lange traditie in. Want wat dacht u van die bisschop uit Münster die even had bedacht deze stad te veroveren? Wat dacht u van de strijd die we gezamenlijk en collectief hebben gevoerd om hier in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw middelen te krijgen om de hoge werkloosheid te bestrijden? Of om die Rijksdiensten hiernaartoe te krijgen? Dat was een kwestie van zij aan zij staan; allemaal de schouders eronder.
Dat is een belangrijk element in onze geschiedenis en dat past in de beste Groningse traditie. Dat is ook denk ik het antwoord op de zorg die José net uitsprak; dus dat VWA-gevoel.

03-34

En ik kan u nu al zeggen dat dat VWA-gevoel ontzettend belangrijk wordt in een periode van Rijksbezuinigingen die nu op ons afkomt. Dat wij dus heel scherp moeten gaan letten op wat het Rijk gaat doen met die bezuinigingen. En ik zou u willen vragen: let daar goed op wat er daar in Den Haag gaat gebeuren en misschien zelfs wel in Brussel, hoe wij gezamenlijk hier dat collectieve belang dat we ook dienen voor Stad en haar inwoners in Den Haag weten te verwoorden en te bewerkstelligen. Dat betekent namelijk ook denk ik dat we in de komende periode daar goed kennis van moeten nemen en misschien zelfs wel tot een gezamenlijke VWA-strategie moeten komen. Het zou heel goed zijn om daar alvast met elkaar over na te denken.
Nou, dit klinkt natuurlijk allemaal erg serieus en dat is het natuurlijk ook, maar ik denk dat daar in de komende periode voor deze stad misschien meer te verdienen valt dan in deze stad zelf. Dat betekent wel dat we zo nu en dan even over die partijpolitieke tegenstellingen, die hier ook zijn, heen moeten stappen.
Dat is mijn boodschap.
Kijk, als je naar Den Haag gaat en je wilt daar wat halen, dan zul je er ook wat moeten brengen. Dus daarom heb ik daar een Gronings lobbypakketje voor samengesteld. Dat bestaat uit Groningse **V**oedsel**W**aren en de **A** is uiteraard Alcohol, dat hebben we ook. Dat ga ik straks even overhandigen, maar dat is het VWA-lobbypakketje en ik zou het college en ook de raad willen voorstellen om gratis zo'n pakketje mee te geven aan die raadsleden die zo nu en dan naar Den Haag gaan om te pleiten voor de goede zaak, want je moet wat brengen om iets te kunnen halen. Dat lobbypakketje krijgt u zo van mij.
Dan, even terugkijkend hoe dat VWA-gevoel tussen ons was: dat is gegroeid. Voor mijn gevoel was het in het begin een beetje het gevoel van een kat in een vreemd pakhuis, maar dat gevoel van elkaar **V**ertrouwen, **W**aardering hebben, **A**andacht hebben –voelt uw wel: VWA?- van de collega's voor de inhoud van de portefeuilles waarvoor ik verantwoording droeg, heb ik bijzonder gewaardeerd. En als ik naar u kijk, dan ging het af en toe nog verder, want dat betekende ook een hele persoonlijke en ook vriendschappelijke benadering, zowel in het stadhuis als daarbuiten en daar wil ik u allen heel erg voor bedanken.
Dat VWA-gevoel had ik natuurlijk ook richting mijn collega's. Ook mijn collega's daar hartelijk voor bedankt. Het was heel bijzonder deze stad op die manier met jullie te mogen doen besturen.
Dan ga ik even naar de nieuwe collega's.
Elly, jij wordt natuurlijk de alfa en omega van het onderwijs.
Ton, ja dat is natuurlijk de geluksvogel, kun je wel zeggen. Hij krijgt de mooiste portefeuille die de stad kent: Economische Zaken, Cultuur en dan mag hij ook nog het Forum gaan realiseren, nou wat wil je dan nog meer.
Ik wens dit college, samen met de burgemeester natuurlijk heel veel succes met het collegeprogramma in de komende periode en ik ben er echt van overtuigd dat er met de inzet van ons allemaal heel veel moois en fraais tot stand zal worden gebracht.
Ook van mijn kant natuurlijk dank aan al die bevlogen hardwerkende ambtenaren, in het bijzonder het team dat heel dicht om me heen stond: de bestuursadviseur, mijn slimste zou ik zeggen en getalenteerdste bestuursadviseur die je maar hebt hier in het stadhuis: Jeroen, dank. Arda natuurlijk, mijn secretaresse Annet en mijn dank gaat natuurlijk ook uit naar de huishoudelijke dienst op de tweede verdieping. We hebben af en toe vreselijk moeten lachen. Ze hebben me altijd, gevraagd en ongevraagd, omringd met de zorg voor ons allen en voor mij in het bijzonder. Dat geldt trouwens ook voor de schoonmakers. Die worden wel eens vergeten, maar ook die mensen zorgen er elke keer weer voor dat de boel er hier heel netjes bij staat.
Kortom: hier voor u staat iemand die nu al met heel veel voldoening terugkijkt op een prachtige periode en ik wens dan ook dat het u allen in de komende periode echt voor de wind mag gaan. Ik dank u wel.
(Vervolgens geeft de heer Dijstra aan de voorzitter een 'lobbypakketje', bestaande uit onder meer fair trade koek, fair trade tabak en fair trade jenever.)

De VOORZITTER: Dank je wel, Jaap Dijkstra. Het ga je goed.
Dan is nu het woord aan de nestor van de raad, Jan Evenhuis. In ieder geval voor het onthullen van de compromitterende foto's van Peter Verschuren.

2.f: Toespraak van de nestor van de gemeenteraad

verslag van 28 april

03-35

De heer EVENHUIS: Voorzitter, ik dank u wel. Ik zou graag Inge en Berend op de stoelen hebben daar.
Voorzitter, net als José had ik ook een tekst in het zwart en in het blauw. Nu ik de bedankjes al gekregen heb, heb ik de zwarte maar voor me genomen.

Peter, ik begin met jou. Als wethouder ben je, ik heb dat uit eigen ervaring gehoord, zeer geliefd bij de bodes, mannen en vrouwen. En hoe komt dat? Je bent zeer gewoon, zeggen ze. Altijd benaderbaar, altijd. Geen poeha. En je deur staat altijd open, ook letterlijk. Je bent ook een zeer flexibele persoon. Je was een van de scherpste debaters in deze raad en nu ben je een rustige bestuurder, maar wel zeer betrokken.
Je gaat voor de minima, ik heb dat zelf gezien, door het vuur. Je bent één met de minderheden. Ik mocht een dag met je meelopen, je weet het nog wel, op de Chinese school. Daar waren twintig groepen mensen uit andere landen, die brachten allemaal een kenmerkend iets uit het land naar voren. Je had met iedereen een gesprek. Ik luisterde en bewonderde jouw betrokkenheid met de diversiteit. Dat vond ik heel erg mooi. Koken bijvoorbeeld door Antilianen, muziek en dans door Polen, taallessen bij Somaliërs en voor iedereen dus evenveel belangstelling. Ik heb daarvoor bewondering zoals je dat deed.
Peter, jij hebt veel voor Groningen gedaan. Ik ga het niet allemaal weer opsommen, dat hebben de anderen al gedaan. Toen je in de gemeenteraad kwam, had je één zetel. In 2006 had je zeven zetels, een spectaculaire groei. Je bent geboren onder de twee grote rivieren, Waal en Rijn, maar boven de Maas. Je komt dus niet uit Oss. Je zachte ‘g’ verraadt dat je uit de buurt van Nijmegen komt, Malden.
Voorzitter, er is al veel gesproken en geschreven over deze drie vertrekkende wethouders. Ik ben de laatste in dat rijtje en ik wil dus liever niet in herhaling vallen. Daarom zal ik dus, het is al verraden, beelden vertonen.
Deze beelden laten een andere kant, soms een dubbele moraal van de wethouder zien. Ik toon die beelden met een zekere knipoog naar het befaamde taalgebruik van Johan Cruijff: “Ik spreek altijd de waarheid, niet als ik lieg.” De beelden heb ik niet zelf gemaakt, dus ik kan niet instaan voor de waarheid.

Peter, jij kwam als zeer knappe jongeman in de raad (1: *Peter als jongeman*). De SP-fractie groeide snel, wij eerst met je eerste fractiegenoten, Irene Bulk en Theo Bakker. Met de laatste heb ik vele sportmoties ingediend die een meerderheid haalden, alhoewel dat in een vorige periode niet door mij gezegd mocht worden.
Peter, jij wordt wethouder. Jij vindt zelf eigenlijk dat je een probleem hebt. Je draagt nooit een das, althans tot je wethouderschap. Zelfs niet op de trouwdag van je mooie dochter Rosa (2: *Trouwdag dochter Rosa*). Daarom bestudeerde jij de oude filmpjes van wethouder Hekking en burgemeester Van der Vaart van Juinen (3: *Koot en Bie als wethouder en burgemeester*). En je ziet: de burgemeester draagt een das en een ambtsketen en de wethouder niet.
Je oefent thuis, voor het eerst met das en ambtsketen. Je vrouw Evelien leert je de das strikken, onder het kritische oog van je drie kinderen (4: *Peter met das en ambtsketen*).
Dan je eerste grote ontvangst. Je kiest voor de opstelling van burgemeester Van der Vaart en wethouder Hekking. De gelijkenis met Hekking en Van der Vaart is sprekend. De Chinese gast, mijnheer Wo, past zich vlekkeloos aan. Alleen, je hebt weer geen das meegenomen. Je krijgt een das te leen van de bodes (5: *Peter met das van de bodes en mijnheer Wo*).
Peter, in de zomer mag je graag wielrennen en fietsen. Je bent lid van een zeer beroemde wielerploeg in Nederland: www.sp.nl, met op de shirtjes: tomaten.
Helaas krijgen jullie nog geen licentie voor de Tour de France (6: *Tour de France*).
Naast wethouder werk jij met anderen met man en macht aan de kracht van de SP, zelfs met meerdere Jannie Visschers tegelijk (7: *Actie voeren met Jannie van de SP*). Helaas voor jullie verloor de SP. Het hielp wel, maar niet genoeg.
Peter, dit betekent voor jou ook weer een nieuwe toekomst. Wat is er dan beter om daarover na te denken met een blik over de velden (8: *Peter uitkijkend over een glooiend landschap*).
Je wordt weer raadslid. Je legt weer de vinger op de zere plek.
Ik toon een artikel uit de tijd dat jij nog geen wethouder was. Jullie schrijven: “Wij gaan niet naar de opening van het museum.” en “Voor de hapjes zijn wij niet in de raad gekozen.”.

03-36

Peter, we zien je dus terug met je eigen boterhammetjes in de raad. Wij danken je zeer (applaus).

José, jij komt uit het Westen. Je woonde in Den Haag, Zaandam en Leiden, zoals je zelf zegt. Vader slager, moeder melkboer, broers Wim en Rob. Je studeerde geschiedenis en werkte als docent aan de universiteit van Leiden.
Je ging met je man Jan-Willem mee naar Groningen en startte hier dus als werkloze. Nu vertrek je als wethouder.
Van jou als wethouder viel ons het volgende op: je bent net een diesel. Je komt langzaam op gang en uiteindelijk komen er vele harde, concrete resultaten. Sport op orde, openbaar onderwijs zelfstandig, nieuwe vmbo-scholen in Groningen en West, sanering van de welzijnsaccommodaties, Ambiente in Beijum.
En je bent een sober bestuurder, integer en moedig. Dat heb ik zelf met eigen ogen aanschouwd. Jij stond zo in je eentje tegenover ongeveer 300 boze Lewenborgers in een sporthal. Toen nam jij het woord. Ik wou je trouwens zo bij de hand nemen om die bende daar te verlaten, maar je bleef staan. Fier, rechtopstaand. Je sprak gedecideerd en de kritiek kan ik je nu zeggen, is bijna geheel verstomd.
Nu zal ik de raadsleden aan de hand van beelden iets laten zien van jou -mag ik haast wel zeggen- dubbelleven.

José, we beginnen met jou als baby (1: *José als baby*). Je lijkt sprekend, vind ik zelf, op de huidige José. Dat was ook zo toen jij drie jaar was (2: *José als driejarige*). Wat een schatje. Nog steeds ben je uiterlijk als de José van vroeger.
Dat is, moet ik zeggen, heel anders met jouw man Jan-Willem. Hij is na deze foto die we nu gaan zien sterk veranderd (3: *Met man Jan-Willem*). Vóór je trouwen breide jij je eigen truien en truien en jas en sokken voor jouw verkering Jan-Willem. Na je trouwen was dat niet meer nodig natuurlijk (4: *Breiend in de trein*): Jan-Willem is na zijn trouwen ook veel grijzer geworden. Je kunt wel zien wie thuis het beste leven heeft (5: *Jan-Willem, grijzer geworden*).
José, we hebben het over jouw dubbelleven. Je hebt geen rijbewijs, toch weet je dat jouw eerste auto, waar je nooit achter het stuur kruipt, een Opel is (6: *Bij de auto*), maar in de vakanties en vrije tijd ben je niet achter het stuur weg te slaan van simulatieauto's en dagelijks zit je dan achter het stuur (7: *In een simulatieauto*) en daarbij ga je zeer fanatiek door de bochten.
Jouw openbare presentatie in de politiek is zakelijk, correct en to the point. Als de raad de kritiek heeft ingeslikt, ben je achter de schermen heel anders. Flamboyant, bourgondisch en 'immer Lustig'. Hier met jouw assistente Tineke Bennema (8: *Met de benen op tafel*).
Privé hou je van kaarten. Bridgen en ook het spel om de knikkers (9: *Bridgend*).
José, je houdt van het water. Ik heb vele foto's van jou in het water gezien. Wij kijken daar natuurlijk naar als mannen. En wat valt ons op? Altijd boven de waterspiegel met je vrouwelijke voorkant (10: *Badend in het water*): voor de mannen, hè?
José, je had het zeer druk. Ik zou zeggen: rust wat (11: *Vakantiehuisje 'Rust wat'*). Dank je wel (applaus).

Jaap, jij zei het al, we kennen elkaar 37 jaar. Jij als student, ik toen als docent. En samen werkten wij, met veel publiciteit, aan de democratisering van de onderwijzersopleiding. De journalist was Dick Vrieling, nu griffier. Ik was vaak zijn gastschrijver.
Jij werd wethouder in 2006. En je belde me op. 'Wil je met me eten', zei je tegen mij. Je weet het nog, Jaap? Ik zei ja. "Ja", zei jij, "ik heb een eigen bedrijf met tien personeelsleden en ik wil eigenlijk niet struikelen in de politiek." Je vroeg aan mij: "Wat zijn de gevaren van de politiek in Groningen in de gemeenteraad?" Ik zei: "Wat wil je weten?" "Nou", zei je tegen mij, "Één: alles over de PvdA-fractie. Twee: alles over die juffrouw met die groene ogen op de achterste rij. Zij weet alles van financiën." Je bedoelde bankdirecteur Dorien Rookmaker, fractielid toen van D66. Jouw vraag was: "Is zij gevaarlijk?" Het werd zeer gezellig, weet ik nog.
Je deed als wethouder zeer veel. En je bent nooit gestruikeld. Je zat ook nooit in moeilijkheden, integendeel. Ik heb veel waardering mag ik wel zeggen voor jouw cultuurbeleid. Geen bezuiniging, maar extra geld. Simplon werd gezond gemaakt. De linkse rijders van de G7 zoals het Grand Theatre en Vera deden moeilijk over het Forum. Jij wist alles in goede banen te leiden. Petje af.
Je bent een doorzetter. Je komt uit Muntendam. Je werd leerkracht in Rotterdam en werd later in Groningen aan de universiteit doctorandus Jaap Dijkstra.

Nu de beelden van jouw leven.
Ik ga eerst even naar de foto die we allemaal goed zullen bestuderen en dat is de torso van Jaap (1: *De torso van Jaap in het zwembad*). Deze is zeer sportief. Op de lange latten ben jij, Jaap een ster (2: *Jaap op de ski's*). Je schaatste de Elfstedentocht (3: *Jaap op de schaats*) en de Oldambt-rit, samen meer dan 300 kilometer in barre kou. Je bent een vervent motorrijder (4: *Op de motor*), nog steeds. Jouw Tomos-brommer (5: *Tomos-brommer*) voerde je eigenhandig op tot 80 kilometer per uur. Die werd jou dan ook afgenomen door de politie. En wat is het bijzondere: je vader werkte bij de politie als wachtmeester. In jouw Saab (6: *de Saab van Jaap*) deed je mee aan rally's in bijzondere omstandigheden. Je zeilt (7: *Jaap in zeilbootje met Gerard Nijboer*) met Europees marathonkampioen van '82 Gerard Nijboer. En, heel bijzonder Jaap: jij redde mevrouw Popping, die met haar auto in het Kanaal reed, het leven. Vele omstanders deden niets. Kordaat sprong jij in het water. Hier de bedankbrief van de burgemeester van Veendam aan jou. (8: *Brief burgemeester Veendam*).
De muziek zat er bij jou al vroeg in. Net als Goethe ben jij eigenlijk een homo universalis (9: *Jaap met blaasinstrument*). Je speelt in jouw band de sterren van de hemel.
Je hebt een prachtige vrouw, Matty (10: *Echtgenote Matty*). Jouw kinderen heten Laura en Tom (11: *Kinderen Laura en Tom*). Je bent dus eigenlijk heel gelukkig en toch is het voor jou nog niet genoeg, je houdt er ook nog een luxe vriendin op na (12: *Maxima*).
Jaap, dank je wel.

Dan krijg je eerst nog een boeket van Inge (applaus) en is er meer cadeau, gemeenschappelijk van de raad.
Het is april. José, de zon scheen toch vandaag, de hele dag. De bomen lopen uit, de knoppen gaan in bloei en daar is een heel mooi lied over gezongen door Pat Boone: *April Love*.
Wat wij gaan doen, op basis van de adviezen vanuit de raad, is het volgende:
Wij nemen met weemoed afscheid van jullie drieën en als afscheidsgroet krijgen jullie op deze, mag ik toch wel zeggen mooie lenteavond, een serenade aangeboden door zangeres José Zweerink en pianist Diederik Iewema.
Dat gebeurt buiten. Maar we doen het als volgt:
Als het lied *We'll meet again* begint, vertrekt een open voertuig wat daar staat. In het open voertuig ga jij, Jaap, achter het stuur zitten. Het voertuig heeft drie versnellingen en je moet dubbel clutchen. Dat kun je wel, hè?
Wij gaan straks naar buiten en zwaaien de wethouders uit.
Inge, Berend, ik en jullie drieën blijven eerst hier, terwijl de rest vast naar buiten gaat.
Als de mensen een plaats innemen tussen het stadhuis en het voertuig, dan komen wij daarna naar buiten.
En als de wethouders dan uit het zicht zijn, en niet door de politie gepakt zijn, wat ook nog een mogelijkheid is, gaan wij weer naar binnen, burgemeester, en dan vervolgen wij de raadsvergadering.
Zullen wij met elkaar naar buiten gaan?

In de zachte avond vormt zich buiten op de Grote Markt een kring. Buiten de kring staat een jeep, de M8 DL .15. 87 van de Marechaussee. Vanaf het balkon van het stadhuis klinkt zang en pianospel. Passanten blijven nieuwsgierig staan.
'We'll meet again' *wordt ingezet vanaf het balkon, alsof Vera Lynn zelf de vertrekkende wethouders toezingt. De wethouders wringen zich onder begeleiding in het militaire voertuig. Jaap zit achter het stuur en krijgt de motor zonder problemen aan de praat. Omstanders kiezen het hazenpad als Jaap vervaarlijk enkele rondjes rijdt op de Grote Markt. Allen zingen ondertussen uit volle borst mee, tot ineens de jeep uit het zicht verdwijnt. De stille raadzaal wacht geduldig op het vervolg van de vergadering.*

De VOORZITTER: Mag ik vragen aan iedereen weer te gaan zitten? Goed, dan geloof ik dat de vergadering geschorst was en dan heropen ik (om 21.14 uur) de vergadering.
Ik geef het woord aan de heer Seton als voorzitter van de commissie van onderzoek voor de geloofsbrieven.

2.g: Onderzoek geloofsbrieven en overige stukken van nieuw te benoemen raadsleden

03-38

De heer SETON: Voorzitter, dank u wel. Onze commissie heeft de geloofsbrieven en de bijbehorende stukken van de dames E. van Lente en R. van Gijlswijk en de heren V. Möhlmann en E. Akkermans onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert dan ook de benoemd verklaarden toe te laten als leden van de raad.

De VOORZITTER: Dan stel ik aan de raad voor de dames E. van Lente en R. van Gijlswijk en de heren V. Möhlmann en E. Akkermans inderdaad tot de raad toe te laten. Daar bent u mee akkoord. Dan is aldus besloten.
Ik dank de commissie en zeker de voorzitter, de heer Seton, voor haar werkzaamheden en ontbind de commissie.
Ik zou aan de bodes willen vragen om de nieuwe raadsleden binnen te geleiden, zodat zij de belofte kunnen afleggen en ik verzoek aan een ieder om te gaan staan.

2.h: Afleggen eed/belofte nieuwe raadsleden

De VOORZITTER: Ik zal zo dadelijk de tekst van de belofte voorlezen. Ik heb begrepen dat u allen de belofte zult afleggen. Aan het eind zal ik u vragen mij na te zeggen: ‘Dat verklaar en beloof ik’.

“Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de weten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u om mij na te zeggen: ‘Dat verklaar en beloof ik’.”

Hierna leggen de dames E. van Lente en R. van Gijlswijk en de heren V. Möhlmann en E. Akkermans de belofte af met ‘Dat verklaar en beloof ik’.

De VOORZITTER: Dan bent u geïnstalleerd als lid van de gemeenteraad van Groningen. Wij feliciteren u daarmee van harte, zeker wanneer het de eerste keer is, maar niet minder als het de tweede keer is, of misschien zelfs de vierde keer, mevrouw van Gijlswijk. Wij wensen u opnieuw een hele goede periode toe (applaus). En u mag uw plaats innemen.
Ik verzoek u om nog even met de felicitaties te wachten, want daar is zo dadelijk weer een moment voor. Wij gaan nu over tot het benoemen van raadsleden in een aantal besturen en gemeenschappelijke regelingen.

2.i: Benoeming raadsleden in een aantal besturen en gemeenschappelijke regelingen;
Benoeming voorzitter en leden van de rekenkamercommissie;
Benoeming commissievoorzitter;
Herbenoeming lid Adviescommissie voor de Sport

De VOORZITTER: U hebt stembriefjes gekregen. Het stembriefje voor de benoeming van de raadsleden in de besturen gemeenschappelijke regeling is blauw; het stembriefje voor de benoeming van de Rekenkamercommissie is geel; het stembriefje voor de benoeming van de raadscommissievoorzitter is roze en het stembriefje voor de herbenoeming van een lid van de Adviescommissie voor de Sport is groen.
Ik stel een commissie voor stemopneming in, met de heer Van der Schaaf, mevrouw De Boer, nu het nog kan, en mevrouw Postma. Ik verzoek de leden van de commissie voor stemopneming de stembriefjes te verzamelen.
Als alle briefjes zijn verzameld, verzoek ik aan de commissie om de stemmen te gaan tellen en dan hebben alle andere leden de gelegenheid om de nieuw benoemde raadsleden te feliciteren.
Ik schors de vergadering.

Schorsing (21.19 -21.27 uur)

De VOORZITTER: Ik verzoek u om weer te gaan zitten.
Dan heropen ik de vergadering en geef ik het woord aan de heer Van der Schaaf voor het voorlezen van de uitslag van de stemming. Het woord is aan de heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF: Dank u, voorzitter. Voor de benoeming van raadsleden in diverse commissies zijn 39 stemmen uitgebracht. En voor alle commissies geldt dat alle 39 stemmen conform zijn.

De VOORZITTER: Dat zijn 39 stemmen uitgebracht voor de heren Seton, Van Keulen, De Rooij, Prummel, De Rook, en Verschuren en mevrouw Postma, waarmee zij zijn benoemd tot lid van het Algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Meerstad.
Er zijn 39 stemmen voor de heer Seton uitgebracht, waarmee hij is benoemd tot lid van de Gemeenschappelijke Regeling Groninger Archieven.
Er zijn 39 stemmen voor mevrouw Van Gijlswijk uitgebracht, waarmee zij is benoemd in de Stichting Sociaal Voorzieningenfonds Gemeentepersoneel.
Er zijn 39 stemmen uitgebracht op de heer Rutte en de dames Riemersma, Bloemhoff en Krüders, waarmee zij zijn benoemd als lid van de Bezwaarschriftencommissie Sociale Zaken en Werk.
Er zijn 39 stemmen uitgebracht op de heren Luhoff, Leemhuis en Spakman, waarmee zij zijn benoemd tot lid van het Meerschap Paterswolde.
Er zijn 39 stemmen uitgebracht op de heer De Rook, waarmee hij is benoemd in het bedrijvenpark Rengers.
Er zijn 39 stemmen uitgebracht op de heer Prummel, waarmee hij zitting neemt in de Eems Dollard Regio.
En er zijn 39 stemmen uitgebracht op de heren Baldew en Van Keulen en de dames Krüders en Jongman, waarmee zij vast en zeker lid zijn geworden van de orde van het Audit Committee.
Dan is aldus besloten.

De heer VAN DER SCHAAF: Bij de stemming over de benoeming van de voorzitter en leden van de Rekenkamercommissie zijn ook 39 stemmen uitgebracht, waarvan alle 39 voor.

De VOORZITTER: Dat betekent dat de heer Johanns tot voorzitter van de Rekenkamercommissie is benoemd en mevrouw Van der Vegt, mevrouw Koebrugge, de heer Sijbolts en mevrouw Dekker tot raadslid van de Rekenkamercommissie. Mevrouw Wertheim is tot extern lid benoemd.

De heer VAN DER SCHAAF: Bij de benoeming tot commissievoorzitter, de heer Akkermans, zijn 39 stemmen uitgebracht, waarvan 39 voor en 1 tegen.

De VOORZITTER: Waarmee de heer Akkermans benoemd is tot commissievoorzitter.

En dan komen we bij de herbenoeming tot lid van de Adviescommissie voor de Sport tot 1 juli 2013.

De heer VAN DER SCHAAF: Ook daar zijn 39 stemmen uitgebracht, alle 39 voor.

De VOORZITTER: Waarmee de heer G.R. Dijksma is herbenoemd tot lid van de Adviescommissie voor de Sport.
Ik dank u wel en ontbind de commissie.

3. **Mondelinge vragen en interpellaties** (*niet aan de orde*)

4. **Initiatiefvoorstellen**

4.a: Initiatiefvoorstel van de PvdA: Teken de stad in 3D (+ preadvies van het college)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Dat is de heer De Rooij.

03-40

De heer DE ROOIJ (PvdA): Kwade tongen beweren soms dat ik digibeet uit overtuiging ben. Het is niet uit overtuiging, het is gewoon per ongeluk zo gekomen. Maar dat neemt niet weg dat wij ons voorstel hebben gedaan omdat wij van mening zijn dat het driedimensionaal weergeven van bestemmingsplannen het een en ander beduidend duidelijker kan maken. We zijn blij met het preadvies van het college en we willen iedereen oproepen dit voorstel te steunen. Dank u wel.

Mevrouw KUIK (CDA): Het CDA vindt het een goed idee om bouwplannen inzichtelijk te maken voor burgers via 3D. We zullen het initiatiefvoorstel dan ook steunen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ook de GroenLinks-fractie lijkt het interessant om een pilot te doen met het in 3D weergeven van bepalingen in het bestemmingsplan. We hebben nog wel een paar vragen en we hopen dat die meegenomen worden in de pilot. Wat gaat het kosten als het uiteindelijk zou worden ingevoerd? Kan er nog meer gezegd worden over ervaringen in andere gemeenten? En tot slot een kanttekening: het moet niet zo zijn dat als je iets in 3D weergeeft het niet zo simpel wordt dat het eigenlijk de regelgeving niet meer duidelijk weergeeft. Dan zou het richting desinformatie gaan. Ik zou daar toch nog graag aandacht voor willen vragen.

De VOORZITTER: Dit was volgens mij uw maidenspeech, of niet? (applaus). En die was zo overtuigend dat die niet eens werd onderbroken, zonder dat we wisten dat het een maidenspeech was. Van harte gefeliciteerd met deze maidenspeech. De griffier vond hem een beetje kort voor een maidenspeech, maar het was er toch wel degelijk een.
Wie wil er verder nog het woord voeren? Niemand? Heeft het college nog de behoefte om het woord te voeren?

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, ik denk dat het projectvoorstel op zichzelf helder was. We gaan het gewoon doen. We gaan het proberen. We leggen dat aan u voor. Alle aspecten die de heer Leemhuis benoemt, zullen we daar ook bij betrekken. Het moet natuurlijk wel uit te voeren en te betalen zijn, maar de grondgedachte - een verheldering van wat er nu precies in die bestemmingsplannen staat - is helder. We zijn al bezig met een stevig project van digitalisering en daar kan deze extra opgave aan worden toegevoegd. Ik hoop eerlijk gezegd dat de pilot zal opleveren dat het goed uit te voeren is. We komen daarop terug in de loop van het najaar.

De VOORZITTER: Dan denk ik dat u tot besluitvorming over zou willen gaan. Dan stemmen we over het initiatiefvoorstel. Wie is daar voor? Dat is volgens mij de volledige raad, waarmee het initiatiefvoorstel is aangenomen.

4.b: Initiatiefvoorstel van de Stadspartij: Proef/pilot met de Saniwall

De VOORZITTER: Hier is een brief van het college bijgevoegd. Het woord is aan de heer Bolhuis.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. De reden om dit initiatiefvoorstel in te dienen, ligt in het feit dat het college enkele maanden geleden de Urilift wilde verplaatsen van de Grote Markt naar de Peperstraat. En wel vlak voor de muur van het Pepergasthuis, een muur uit het jaar 1669. De bewoners van het Pepergasthuis, de omwonenden en andere belanghebbenden, de Stadspartij en het CDA waren tegen de komst van de Urilift op deze locatie, om extra ongemak, lawaai en overlast te voorkomen voor de toch al zo geplaagde omwonenden.
Wildplassen gebeurt voornamelijk in de beide stegen van de Peperstraat. En daar moet de oplossing worden gezocht. De VARA besteedde twee keer aandacht aan dit probleem in hun programma De Ombudsman en de Stadspartij en het CDA hebben hierover nog schriftelijke vragen gesteld. Uiteindelijk resulteerde dit in een gesprek met wethouder Jannie Visscher om met alternatieve locaties te komen. Dat is ook gebeurd. Maar ook is er door de Stadspartij gekeken naar goede alternatieven voor de Urilift. En dat werd de Saniwall. De prijs van de Saniwall is circa 20.000 euro. Dat is bijna de helft goedkoper dan de Urilift. En met een reclame-uiting kan de Saniwall zelfs kostenloos worden geplaatst. De onderhoudskosten zijn een derde goedkoper dan die van de Urilift en het apparaat is ook op afstand te bedienen. Het is vandalismebestendig en na elke toiletbeurt reinigt het apparaat zichzelf met een bacteriedodend middel en dat is minder arbeidsintensief dan de Urilift die elke ochtend of

avond moet worden schoongemaakt. De Saniwall vergt een veel minder diepe installatie, namelijk 30 cm in plaats van de 2 m van de Urilift. Er is dus meestal geen verlegging van kabels en andere zaken nodig. De Saniwall levert door zijn geringe breedte geen beletsel voor de hulpverleningsdiensten. En vanwege de minder ingewikkelde techniek is de Saniwall ook minder onderhoudsgevoelig.
De onderhoudskosten zijn 50% lager dan die van de Urilift. Een nadeel is wel dat er maar één persoon tegelijk gebruik van kan maken.
Inmiddels is de Saniwall al met succes geplaatst en in gebruik genomen in onder andere Rotterdam, Eindhoven, IJsselstein, Scheveningen en Amsterdam. En ik hoorde vanmorgen dat Amersfoort de Urilift zelfs alweer aan het afbreken is.
Verder wil nog even iets zeggen over de brief van het college. Daar staat onder andere in: “Wij zullen zeer terughoudend zijn met reclame-uitingen op zo’n Saniwall.” Als je om je heen kijkt, zie je dat er toch wel veel reclame-uitingen in de stad te zien zijn.
Verder stond er ook nog iets in over dat er men zich zorgen maakt om de hoeken bij de deuren die mogelijk als plaspaal gebruikt kunnen worden, wat niet de bedoeling is. Ik denk dat als je hoge nood hebt, je dat overal kunt doen, tegen lantaarnpalen of wat dan ook, dus dat is volgens mij niet zo’n probleem. Er staat ook nog iets over de schoonmaakkosten. Die zouden per Urilift maandelijks 50 euro zijn. Dat lijkt me een vreemde zaak, omdat de Urilift zeker vijftien keer per week omhoog. Dan zou een schoonmaakbeurt op gemiddeld 3 euro terechtkomen; zo’n schoonmaker wil ik ook wel thuis.
Dat is het wel zo’n beetje. Dus daarom wil de Stadspartij graag voorstellen om een proef, een pilot te starten met de Saniwall, bijvoorbeeld het liefst in de Papengang of de Peperstraat en na een proefperiode van een jaar de raad te informeren over het effect en te bekijken of de Saniwalls op meerdere plaatsen in het Groninger uitgaansgebied kunnen worden geplaatst.
Dat was het voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Zijn er meer leden van de raad die over dit onderwerp het woord willen voeren? De heer Möhlmann.

De heer MÖHLMANN (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Ik had nooit verwacht dat ik mijn maidenspeech over dit onderwerp zou mogen beginnen.
Met respect voor het initiatiefvoorstel van de Stadspartij meent mijn fractie dat het niet verstandig is om een pilot hierover te starten, in plaats van de Urilift. Gelet op de ervaringen met de Urilift lijkt het voorstel ook geen oplossing voor de toekomst. Wij onderschrijven het advies van het college met betrekking tot het niet kunnen verzinken van de Saniwall en de beperkte capaciteit. Tevens zal bij zo’n initiatief overleg met omwonenden dienen plaats te vinden. Ook de aanschafkosten, te weten 20.000 euro voor een Saniwall en de plankosten tegenover de werkelijke prijs van 35.000 euro voor een Urilift kunnen ons niet overtuigen.
Tot slot blijkt dat de onderhoudskosten voor een Urilift geen 500 euro, maar in werkelijkheid 50 euro per maand bedragen. Dat is wat ik wilde zeggen.

De VOORZITTER: Dan complimenteren wij u met uw maidenspeech (applaus). Met dit onderwerp was het meer een soort ontgroening, maar u hebt die doorstaan. Wie wil verder nog het woord? De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, wij waarderen altijd initiatieven van de Stadspartij, zeker als ze constructief meedenkt over problemen die worden gevoeld in de stad. Wij zijn niet erg enthousiast over dit idee. We vinden het inderdaad een groot voordeel dat de Urilift verdwijnt in de grond en dat missen we met dit verhaal. Daarnaast hebben we de indruk dat er ietwat optimistisch is gerekend. Wij zullen dit voorstel dan ook niet steunen. Dank u wel.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Ik wil het eigenlijk nog even in een breder kader plaatsen (gelach). We lachen er allemaal heel hard om, maar ik vind wildpissende mannen –want daar hebben we het over- een van de grote ergernissen bij het uitgaan in de stad. De mannen die het doen zijn of gewoon te lam of te lui om naar een wc te gaan, want die zijn er wel. Wat mij betreft mag de boete voor wildplassen ook naar 250 euro, maar daar hebben we het nu niet over. En eigenlijk vind ik het ook te zot dat de gemeente moet betalen voor deze mannen die zich niet kunnen inhouden en even wachten tot ze fatsoenlijk naar een wc kunnen gaan.

03-42

Wij zien eigenlijk niets in het voorstel van de Stadspartij. Wij vinden het niet nodig dat er een alternatief komt voor de Urilift. Met de Urilift hebben we een oplossing en het mooie is inderdaad dat het ding op een gegeven moment niet meer zichtbaar is. Dus wij hebben geen enkele behoefte aan dit alternatief en ik ben benieuwd welke producten de Stadspartij de volgende maand gaat promoten. Dank u wel.

De heer LUHOFF (D66): Afgelopen maandag hadden wij in de fractie een heel groot probleem om een principiële uitspraak te kunnen doen of zo'n wc nou in de grond zou moeten verdwijnen of in de muur. Wat ons betreft maakt het niet zo heel veel uit waar die in verdwijnt. Overigens vinden wij Uriliften of Saniwalls wel een goede manier om overlast tijdens het uitgaan in de binnenstad te voorkomen. Wij hebben dus geen principieel standpunt tegen een Saniwall. Wel zijn wij er door de brief van het college van overtuigd dat het helemaal niet handig is. Ook kan ik me voorstellen dat dit voor sommige plaatsen waar er niets de grond in kan wel een oplossing zou kunnen zijn. Nou, laten we dat dan doen, dan hoeft het ook geen pilot te zijn. Maar wij zullen tegen dit voorstel stemmen. Wij gaan mee met het college. Dank u wel.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Initiatief vanuit de raad is altijd goed, maar de argumenten van het college, Saniwall versus Urilift, geven wel aan dat de Urilift meer voordelen biedt: het is verzonken en het is zo weinig mogelijk zichtbaar in de openbare ruimte. Die reclame-uitingen moeten we ook niet meer hebben en wat ik het grootste voordeel vind, is dat er drie mannen tegelijk in plaats van één man gebruik van kunnen maken. Dus wij zijn tegen het voorstel.

De heer SETON (CDA): Er is wel eens wat kritiek op de oppositierol van de Stadspartij en je kunt natuurlijk allerlei grapjes maken over de Urilift, maar wij zijn blij dat ze met een constructief voorstel komen. We hebben wel wat last van de onjuiste bedragen die in het verhaal stonden. Voor een deel is dat rechtgezet, maar het verhaal over het onderhoud staat eigenlijk nog steeds en voor ons is nog steeds de vraag of die Saniwall goedkoper is als je alles bij elkaar optelt. Ook voor ons is het grote voordeel van de Urilift dat die onder de grond verdwijnt en dat je daar met meer mannen tegelijk gebruik van kunt maken. Meer principieel vragen wij ons af of je in de middeleeuwse Peperstraat een Saniwall moet plaatsen. En zeker vraag je dan om schreeuwerige reclame bij zo'n ding. Ook de mening van omwonenden telt voor ons en de vraag hoe vandalismebestendig zo'n Saniwall is. Dus we hebben nogal wat vragen over dit alternatief. We kunnen de verklaringen in de brief van het college volgen en zijn benieuwd naar het rekensommetje van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog vanuit de raad? Nee? Dan gaan we naar wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, dank u wel. Ons college is het wel eens met de fractie van de SP die zegt dat het eigenlijk een trieste zaak is dat we hier ons geld en onze tijd aan moeten besteden, omdat mensen ervoor kiezen om in de openbare ruimte te urineren. Maar we weten ook dat het een feit is dat het veel overlast veroorzaakt in de binnenstad. Als we met ons huiskamerteam in gesprek zijn met de binnenstad, met ondernemers, horecaondernemers, bezoekers en bewoners van de stad, wordt dit vaak als een hele grote ergernis ervaren.
Daarom willen wij oplossingen bieden voor dit probleem. De meeste fracties zijn het met ons eens dat we kiezen voor de Urilift in onze binnenstad, waar we heel zuinig moeten zijn op de ruimte en waar van reclame op zo'n apparaat al helemaal geen sprake kan zijn omdat dit in strijd is met onze welstandsregels en ons beschermde stadsgezicht.
Mijnheer Seton, ik heb niet helemaal de rekensom gemaakt voor de Saniwall, maar we hebben in de brief denk ik behoorlijk genuanceerd dat de financiële aspecten ook geen reden kunnen zijn, nog afgezien van de nadelen.
Voorzitter, zijn wij principieel tegen een Saniwall? Nee, dat is niet het geval. Wij proberen maatwerk te leveren en te kijken naar die oplossing die op een bepaalde plek het beste is. En dat is eigenlijk ook waar de fractie van D66 bij monde van de heer Luhoff voor pleitte. Dat willen we graag blijven doen: de ruimte houden om maatwerk te bieden en te kijken wat het beste is. Misschien komt er ooit ergens een Saniwall, maar dit voorstel lijkt ons niet verstandig om voor te stemmen. Dank u wel.

03-43

De VOORZITTER: Kunnen wij dan gaan besluiten over dit voorstel? Dat is het geval. Dan vraag ik u wie dit initiatiefvoorstel van de Stadspartij kan en wil steunen. Willen diegenen hun hand opsteken? Dat zijn de Stadspartij en de Partij voor de Dieren. Anderen niet, waarmee het voorstel is verworpen. Dan gaan we naar agendapunt 5: de ingekomen stukken.

5. Ingekomen stukken

5.a: Ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 28 april 2010

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Langetermijnagenda, toezeggingen en moties	31 maart 2010	Via cie. F&V
2.	Evaluatie proef kleine boten	1 april 2010	Via cie. B&V
3.	Bouwplan Chopinlaan	1 april 2010	Via cie. R&W
4.	Rapportage voortgang Persoonlijk Herstel plan	1 april 2010	Via cie. O&W
5.	Wijkpark 'De Groene Long' Beijum	1 april 2010	Via cie. B&V
6.	Uitvoering handhaving Wet milieubeheer	1 april 2010	Via cie. B&V
7.	Chippen minicontainers	1 april 2010	Via cie. B&V
8.	Evaluatie oefening Buitenspel	1 april 2010	Via cie. F&V
9.	Rapportage Grondbedrijf	1 april 2010	Via cie. R&W
10.	Vertrouwelijke Collegebrief	6 april 2010	Via cie. B&V
11.	Aanbieden Jaarprogramma duurzaamste stad 2010	6 april 2010	Via cie. B&V
12.	Toezeggingen en moties wethouder Van Schie	7 april 2010	Via cie. O&W
13.	Cd-rom verkeersmaatregelen V&V	8 april 2010	Tkn
14.	Tweede crematorium en aula/koffiekamer	8 april 2010	Via cie. B&V
15.	Inbreng Noord-Nederland verkiezingsprogramma's	8 april 2010	Via cie. F&V
16.	Revitalisering Groninger Museum	8 april 2010	Via cie. O&W
17.	Evaluatie Goed idee	9 april 2010	Via cie. B&V
18.	Werkzaamheden Parkeergarage Damsterdiep.	9 april 2010	Via cie. B&V
19.	Notitie 'Één jaar De wijk als werkplaats'.	9 april 2010	Via cie. O&W
20.	Ontwerp bestemmingsplan Campus Augustinus	9 april 2010	Via cie. O&W
21.	Opwaarderen Oosterhaven Z.Z.	9 april 2010	Via cie. B&V
22.	Aanpassing beleidsregels voor horecaterrassen.	12 april 2010	Via cie. W&I
23.	Sleutelprojectrapportage sep-dec 2009	15 april 2010	Via cie. R&W
24.	Eduglas	15 april 2010	Via cie. O&W
25.	Uitbreiding camperplaatsen in Groningen	15 april 2010	Via cie .O&W
26.	Huisvesting dakloze vreemdelingen	15 april 2010	Via cie. O&W
27.	Westpoort, verlegging gasleiding	15 april 2010	Via cie. R&W
28.	Stad in 3D	15 april 2010	Via cie. R&W
29.	Voortgangsrapportages in 2010	16 april 2010	Via cie. F&V

03-44

30.	Regionale samenwerkingsafspraken bedrijventerreinen Regio Groningen-Assen	19 april 2010	Via cie. W&I
31.	Afkoop Maatschappelijke banen bij Grand Theater en Liga 68/Images	22 april 2010	Via cie. O&W
32.	Meedoen in een voortraject	22 april 2010	Via cie. W&I
33.	Samenwerking	22 april 2010	Via cie. F&V
34.	Vrijwilligerswerk- en mantelzorg	22 april 2010	Via cie. O&W
35.	Inspraak ontwerp fietspad Groningen-Hoogezand	22 april 2010	Via cie. B&V
36.	Ontwerpbestemmingsplan De Hunze/Van Starkenborgh	22 april 2010	Via cie. R&W
37.	Jaarplan Ebbingekwartier 2010	22 april 2010	Via cie. W&I
38.	Manege Advendo, ultieme poging oplossing	22 april 2010	Via cie.O&W
39.	Pre-advies Saniwall	23 april 2010	Behoort bij agendapunt 4b.
40.	Initiatiefvoorstel: WK uitzenden op Grote Markt	26 april 2010	Behoort bij agendapunt 4c.
41.	Aanbiedingsbrief bij collegeprogramma 'Progressief met energie'	26 april 2010	Behoort bij agendapunt 2a.
42.	Aanbiedingsbrief bij de Gemeenterekening 2009	27 april 2010	Via cie. F&V

5.b: Ingekomen overige stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 28 april 2010

Nr.	**Afzender**	**Ontvangen d.d**	**Advies/afhandeling**
1.	Provincie Groningen: begrotingscirculaire 2011	15 maart 2010	Tkn.
2.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.003/132)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
3.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.015/133)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
4.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.014/131)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
5.	Ministerie VROM: circulaire wijziging van de Onteigeningswet.	31 maart 2010	Tkn.
6.	Brief van burger: weigering opnemen aangifte politie Groningen	6 april 2010	Tkn (doorgezonden naar bgm ter beantwoording).
7.	Gemeente Winterswijk: Brief gemeenteraad Winterswijk aan Tweede Kamer over subsidiëring politieke partijen.	9 april 2010	Tkn.
8.	Vereniging Nederlandse Gemeenten: opschorting GO/OR.	14 april 2010	Tkn.
9.	Gemeente Menterwolde: Reactie Provinciale Staten RSP-gelden Forum.	22 april 2010	Tkn.
10.	Brief van burger: 'Struikelstenen'.	22 april 2010	Tkn (brief aan college).
11.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport	22 april 2010	Tkn (rapport aan

	klachtenonderzoek RO/EZ (10.1.026/174)		college).
12.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.009/173)	22 april 2010	Tkn (rapport aan college).
13.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.013/172)	22 april 2010	Tkn (rapport aan college).

De VOORZITTER: Ik stel voor deze voor kennisgeving aan te nemen.

6. <u>Conformstukken</u>

De VOORZITTER: Ik leg ze aan u voor:

6.a: Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koeriersterweg/Hoofdstation

6.b: Borgrapportage 2009

6.c: Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand

6.d: Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde

6.e: Voortgang vmbo Noordoost en krediet ten behoeve van vmbo West

6.f: Uitvoering Rijksduurzaamheidsregeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs

6.g: Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum

6.h: *Zie benoemingen punt 2i*

6.i: Aanvullend investeringskrediet ICT 2009

6.j: Raadsvoorstel Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009 (toegevoegd)

Kunt u besluiten zoals aan u is voorgelegd? Er was behoefte aan een stemverklaring vooraf bij agendapunt 6.a bij de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Onder andere, ja. Dank u wel voorzitter. Bij 6.a speelde dat er achteraf extra geld moest worden besteed aan de participatie, wat we trouwens goed vonden. Onze vraag was of we dat voortaan niet gelijk mee kunnen nemen, zodat je er niet achteraf nog geld in hoeft te stoppen. De wethouder heeft dat toegezegd, dus we kunnen gewoon instemmen.

De VOORZITTER: Dan was er ook behoefte bij u om een stemverklaring af te leggen bij agendapunt 6.b.

De heer SETON (CDA): Bij de Borgrapportage speelt het verhaal van de bezuinigingen en de vraag in hoeverre de vermindering van de budgetten die we daarvoor hebben invloed heeft op het niveau. In het stuk staat dat dit het geval zou kunnen zijn en dat we dat in de loop van 2010 zien. Intussen gaan we de bezuinigingen al vaststellen. Het enige dat ik nu kan doen, is dat constateren en bij mijn bijdrage over de bezuinigingen zal ik daar verder op ingaan.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij sluit zich kortheidshalve aan bij wat het CDA heeft opgemerkt.

De VOORZITTER: Dan is er bij agendapunt 6.c bij de heer Seton ook behoefte aan een stemverklaring.

03-46

De heer SETON (CDA): Wij vonden dat er hier wat dingen fout waren gegaan die voorzien hadden kunnen worden en de wethouder heeft dat zo ruiterlijk toegegeven dat ik nu verder niets anders kan doen dan instemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kan met deze stemverklaringen worden besloten zoals aan u is voorgelegd bij agendapunt 6? Dat is het geval en is aldus besloten.

7. **1-minuut interventies** (*niet van toepassing*)

8. **Discussiestukken** *(niet van toepassing)*

De VOORZITTER: Dan is er alleen nog een verjaardag morgen van onze collega Annie Postma. Wij wensen haar vast een goede verjaardag.

Dan is hiermee deze vergadering geëindigd en sluit ik de vergadering (21.50 uur).

Verslag - Notulen raad 10 maart

VERGADERING VAN 10 MAART 2010

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de heren J.A Marion (SP), J.D. Hukema (PvdA), J. Evenhuis (VVD), M. Baldew (PvdA) en H. Miedema (GroenLinks), mevrouw R.F. Slors (PvdA), de heer J. Vogel (CDA), mevrouw A.J. Vos (PvdA), de heren B. Oost (PvdA), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) en H.F.B. van der Heijdt (PvdA), mevrouw A. Postma (GroenLinks), de heren J. Spakman (PvdA) en R. van der Schaaf (PvdA), mevrouw K.A. Hazewinkel (PvdA), de heren S.W. Telgt (PvdA), M. Azghoughi (PvdA) en J.M. van Keulen (VVD), mevrouw H.J. van Mameren (VVD), de heren P.J.R. van der Wilt (D66), J.P.T. Klijnsma (GroenLinks), D. de Haan (GroenLinks) en D. Jager (VVD), mevrouw B.G. de Boer (VVD), de heren J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA), R.P. Prummel (Stadspartij Groningen), S. Antuma (Student en Stad), A. de Rooij (PvdA) en E. Eikenaar (SP), de dames L.R. van Gijlswijk (SP), H. Rademaker (SP), T. Kirienko (SP) en A.B.M. Schlebusch (SP), de heer M.A. in 't Veld (SP), mevrouw I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), de heer D. de Jong (SP), mevrouw F. Polman (Stadspartij), de heer J. Bolhuis (Stadspartij) en de heer B.H. Koops (CDA)

Griffier: de heer D.H. Vrieling
Secretaris: de heer H.P. Bakker

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), J.C.M. van Schie (PvdA) en J.A. Visscher (SP) en de heren P.W.G. Verschuren (SP) en F. de Vries (PvdA)

Afwezig: J.J. Dijkstra (PvdA)

De VOORZITTER: De vergadering van de gemeenteraad van Groningen van woensdag 10 maart 2010 is geopend.
Aan de orde is allereerst punt 1 van de agenda, waarbij ik iedereen natuurlijk welkom heet, zeker ook degenen die op de publieke tribune hebben plaatsgenomen.

1. **Raadsvoorstel rechtmatigheid verkiezing leden van de gemeenteraad**

De VOORZITTER: U heeft een voorstel van de plaatsvervangend griffier en mij bereikt, met aan u de suggestie om te besluiten dat de verkiezing van de leden van de gemeenteraad op 3 maart op rechtmatige wijze heeft plaatsgevonden. Wilt u aldus besluiten? Dat is het geval. Dan is aldus, in ieder geval hier in Groningen, besloten.

2. **Onderzoek geloofsbrieven nieuw benoemde leden van de gemeenteraad**

De VOORZITTER: Voor het onderzoek van de geloofsbrieven, benoem ik vier commissies. Ik zou willen vragen of in de eerste commissie willen plaatsnemen de heer Evenhuis, de heer De Rooy en mevrouw Postma. In de tweede commissie de heer Seton, de heer Prummel en de heer Spakman. In de derde commissie mevrouw Rademaker, de heer Gijsbertsen en de heer Antuma. En in de vierde commissie mevrouw De Boer, de heer Eikenaar en de heer Luhoff.
Ik zou aan de commissies willen vragen om de geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden van de raad te bestuderen en te onderzoeken. En voor de duur van dit onderzoek schors ik de vergadering. De vergadering is geschorst.

De VOORZITTER: Ik heropen deze vergadering. Ik zou willen vragen wat het onderzoek van de commissies Geloofsbrieven heeft opgeleverd. Allereerst geef ik het woord aan de heer Evenhuis. Ik zou u willen verzoeken ons mee te delen wat het onderzoek van de eerste commissie heeft opgeleverd.

De heer EVENHUIS: Voorzitter, dank u wel. Onze commissie heeft de geloofsbrieven en bijbehorende stukken van de dames C. Bloemhof, B. de Boer, C. Dekker, M. Dekker, I. Jongman-Mollema en de heren B. Baldew, J. Bolhuis en E. Eikenaar, M. Gijsbertsen en D. Jager onderzocht. Ze zijn in orde bevonden, voorzitter. Zij adviseert dan ook de benoemden te verklaren lid te worden van de raad.

Verslag - Notulen raad 10 maart

De VOORZITTER: Dank u. Dan is het woord aan de heer Seton, om ons mee te delen wat het onderzoek van de tweede commissie heeft gebracht.

De heer SETON: Voorzitter, dank u wel. Onze commissie heeft de geloofsbrieven en bijbehorende stukken van de dames S. Koebrugge, M. Kruders, A. Kuik, G. van der Meulen en de heren J. Evenhuis, G. Kelder, J. van Keulen, W. Leemhuis, J. Luhoff en R. Martens onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert dan ook de benoemden toe te laten als leden van de raad.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan mevrouw Rademaker voor het onderzoek van de derde commissie.

Mevrouw RADEMAKER: Dank u wel. Onze commissie heeft de geloofsbrieven en bijbehorende stukken van de dames A. Postma, A. Riemersma en de heren W. Moes, G. Offerman, R. Prummel, A. de Rooy, B. de Rook, A. Rutten R. van de Schaaf en J. Seton onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert dan ook de benoemden toe te laten als leden van de raad.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw De Boer namens de vierde commissie.

Mevrouw DE BOER: Onze commissie heeft de geloofsbrieven en bijbehorende stukken van de dames H. Rademaker, L. van de Vegt, J. Visser, de heren T. Schroor, A. Sijbolts, J. Spakman, M. Verhoef, P. Verschuren en F. de Vries onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert dan ook de benoemden toe te laten als leden van de raad.

De VOORZITTER: Dan stel ik u als leden van de raad voor conform de adviezen van deze vier commissies conform te besluiten. Kan aldus worden besloten? Dat is het geval. Ik dank de commissies voor hun werkzaamheden.
(…)
U zag de aarzeling, want ik weet niet of het mogelijk is na nog niet eens een halfjaar burgemeesterschap, maar ik sta hier met weemoed. Hoe moet dat dan wel niet voor u zijn? Bijvoorbeeld voor mijnheer Klijnsma, voor mijnheer De Haan of voor u, mijnheer Vogel? Het had zo anders moeten gaan eigenlijk, vorige week. Ik ga u al missen. En nee… Maar u verdwijnt toch wel wat meer op afstand en wij weten met hoeveel overgave u dit werk heeft gedaan, hoezeer je dan een fase in je leven afsluit. Sommigen hopen wij ook te zien terugkeren als er misschien in de komende weken onder leiding van de heer De Vries heel voortvarend wordt gewerkt – maar daar hoor ik als burgemeester even heel weinig van te vinden.
Ik denk dat wij met zijn allen hier, en ik dus nog niet het meest, met weemoed bijeen zijn en terugkijken op wat gebeurd is. Zoals het in een gedicht van Nina Laverona wel eens is gezegd ‘uit het oog’ (nou, u heeft beloofd dat dat niet gebeurt, mijnheer Vogel). Maar het gedicht – of althans een aantal regels uit dit gedicht – is als volgt: “En dan is het tijd om te gaan, de antwoorden in te pakken op de nooit gestelde vragen die ooit zo belangrijk waren.”

We nemen afscheid van heel velen van u. Ik vraag mij zelfs af, maar daar ga ik niet over, daar gaat de kiezer over, of het er niet té veel zijn. Velen die niet zullen terugkeren in de raad die morgen wordt geïnstalleerd. En natuurlijk zal ik zo dadelijk een paar woorden wijden aan ieder die hier vandaag voor het laatst zit, heel persoonlijk, maar ik wil eerst u als gehele raad bedanken voor het belangrijke werk dat u de afgelopen jaren heeft verricht. En ik weet dat ik daarbij ook namens velen spreek. Voor u allen geldt dat het dienen van de publieke zaak uw aandacht en toewijding had en daar kan Groningen u erkentelijk voor zijn. Want u heeft zich ten dienste gesteld van de democratie. Vaak een leuke maar heel vaak ook niet zo’n eenvoudige taak. En democratie kan ook heel naar zijn, kan ook heel hard zijn. U heeft vol overgave de afgelopen jaren gelezen, u heeft vergaderd, u heeft gedebatteerd, u heeft geïnterrumpeerd, u heeft het college – en soms ook elkaar – het vuur aan de schenen gelegd met vragen, moties, amendementen en initiatiefvoorstellen. U bent het lang niet altijd eens geweest met elkaar. Altijd níet eens met elkaar, zou ik bijna zeggen, maar dat is ook niet helemaal waar. U heeft in de afgelopen vier jaar heel veel bereikt. Mag ik, als degene die hier nog maar zo kort rondloopt, uw successen nu noemen?
De invoering van de Wet werk en bijstand is uitstekend verlopen.
Bij het economisch businessplan, nu G-kracht, heeft u het fenomeen ‘raad aan de voorkant’ vormgegeven. Bijvoorbeeld met werkbezoeken en expertmeetings. G-kracht, Jaap Dijkstra heeft hier ook erg aan getrokken. Hij vindt het erg jammer dat hij vandaag helaas niet aanwezig kan zijn.

We zijn gestart met bijeenkomsten om de burgerparticipatie te versterken en we hebben een cultuurverandering in gang gezet, bepaald geen sinecure.
De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is een intensief proces geweest, waar José van Schie ook een belangrijke rol in vervulde, samen met u als raad.
Ik herinner me nog dat moment, ik weet nog precies waar ze zat en ik was er erg van onder de indruk van hoe beheerst en hoe inhoudelijk en overtuigd ze toen was.
U heeft grote stappen gezet in de verbetering van sportaccommodaties en er is een nieuwe cultuurnota 2009-2012 vastgesteld.
Twee grote bouwprojecten die in het oog springen zijn de Abel Tasmantoren aan het Eemskanaal en de woningen en de appartementen op de Kop van Oost.
Met het project 'Schoon, heel en veilig' wordt met politie, bewoners en veel andere betrokkenen samengewerkt aan een prettige leefomgeving.
Ten slotte, hier staat elke keer 'wij' maar ik maak er 'u' van, heeft u op het terrein van duurzaamheid veel bereikt. U heeft een nieuwe groenstructuurvisie tot stand gebracht, er zijn veel energiebesparende maatregelen geweest en er wordt steeds meer hier in Groningen aan ecologisch beheer gedaan met de grazende schapen als een levend en levendig visitekaartje.
Natuurlijk zijn nu, aan het eind van deze raadsperiode gekomen, niet alle dossiers afgerond. De nieuwe raad wacht een schone taak. Sommigen van de nieuwe raadsleden zitten letterlijk op de tribune klaar om de vele zaken voort te zetten, waar u een begin mee heeft gemaakt. Sommigen van u zullen daar opnieuw als raadslid bij betrokken zijn. Voor sommigen van u begint nu een nieuw leven. Een leven na het raadslidmaatschap. Tot iedereen wil ik zeggen: heel hartelijk bedankt voor alle inzet in de raadsperiode 2006-2010. En dan wil ik mij nu graag wat persoonlijker tot u richten. Tot u, die vanaf vandaag, dat is zojuist beloofd, in ieder geval betrokken burger blijft. Blijft u nog even op uw plaats zitten, zo dadelijk zal ook nog door anderen het woord worden gevoerd. En zeker hebben we ook iets tastbaars, dat we u mee zouden willen geven.

Stephan Antuma:
Beste Stephan, Stephan volgde in 2008 Finn van Leeuwen op als raadslid voor Student en Stad en het is bijna een understatement om te zeggen; je was een waardig opvolger. De door Finn ingezette lijn om betogen beknopt, helder en uit het hoofd te doen, werd door jou moeiteloos overgenomen. Je hebt brede kennis van zaken, je hebt gezag – dat heb je bijvoorbeeld vanmiddag nog getoond – en je hebt je inhoudelijk goed ondersteund geweten door medewerkers uit je partij. Daardoor kon Student en Stad zich echt profileren als een partij met goed doordachte opvattingen over alle onderwerpen die in de gemeente Groningen spelen. Jij ook, heel uitdrukkelijk, weigerde zich als 'one-issuepartij' neer te zetten. En ik hoorde vorige week een reactie van iemand van jullie op de verkiezingsuitslag en dat was inderdaad het beste compliment dat jullie jezelf mogen geven. Dat je misschien niet die zetelwinst hebt behaald, maar dat je voor de zoveelste periode hier zit. En dan ben je dus geen eendagsvlieg. En dat ben je dus geworden door iemand als jij, Stephan, doordat je dus niet die 'one-issuebeweging' was.
Jullie hebben het als eenmansfractie moeten doen de afgelopen jaren en jullie boekten successen in de raad. Bijvoorbeeld met een motie om dynamisch verkeersmanagement in te voeren in de stad en fietsen buiten winkeltijden mogelijk te maken in de Herestraat en de Zwanestraat. 's Morgens mopper ik altijd even op jou als ik er langsloop, dat is net de tijd dat er gefietst mag worden en ik dus soms bijna van de sokken gefietst wordt. Je hebt de belangen van Student en Stad de afgelopen twee jaar waardig vertegenwoordigd. Door die inhoudelijk goede en constructieve opstelling heb je als kleine eenmansfractie succes geboekt en werd jouw partij zeer serieus genomen. En daar mag je volgens mij heel trots op zijn.
U mag zo dadelijk applaudisseren nadat ik heb gezegd dat we Stephan namens u, alle succes toewensen in zijn verdere carrière en namens u spreek ik ook uit, ik weet dat ik dat mag doen, dat we hopen dat we hem in de toekomst in het openbaar bestuur opnieuw zullen zien.

Dan kom ik bij Mohamed Azghoughi:
Beste Mohamed, een beetje een stille kracht op de achtergrond. Zo kunnen wij jouw aanwezigheid in deze raad denk ik wel kenschetsen. Je bent niet iemand van grote woorden. Maar, en dat siert jou, je maakt op rustige en bescheiden manier wel duidelijk waar jouw partij voor staat. Gelijke kansen voor mensen, de mogelijkheid om jezelf te ontplooien, zelfredzaamheid, dat zijn zaken die jij belangrijk vindt. Daar heb jij de afgelopen vier jaar sterk voor gemaakt in de raad. Onder meer met een initiatiefvoorstel om een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren.

Naar aanleiding daarvan is de gemeente een proef gestart met een coördinatiepunt op een bedrijventerrein voor werving en begeleiding van stagiaires. Ook heb je Karin Hazewinkel als voorzitter van de raadscommissie Werk en Inkomen vervangen tijdens haar zwangerschapsverlof. Een taak die je uitstekend hebt vervuld. Wat mij ook geraakt heeft, en ik vind het bijzonder om dat uit te spreken, was toen we een paar weken geleden spraken over de positie van homoseksuelen en transseksuelen, en uitgerekend jij daar woordvoerder was. Dat vind ik heel bijzonder. We danken je dus voor je bijdrage aan het gemeentebestuur van de stad in de afgelopen vier jaar. En ook voor jou een applaus.

Rosita van Gijlswijk:
Beste Rosita, in december 2006 verliet je de raad om naar de Tweede Kamer te gaan. Maar twee jaar later kwam je weer terug in deze raad om Jasper van der Schaaf op te volgen. Je hebt je partij in de stad voor de gemeenteraadsverkiezingen steeds zien winnen, maar dit was vorige week helaas een keer niet het geval. En daarom zien we jou dus nu, toch tamelijk onverwacht, niet terug in de raad (hier staat gewoon: 'nou ja, voorlopig dan').
Rosita, het is geen understatement als ik zeg dat je steeds behoorlijk aanwezig was in het debat. Het is bekend dat je het hart op de tong hebt liggen. Rosita van Gijlswijk was voor mij een bekend fenomeen. Ik wist echter niet, want ik had je voor mijn komst hier nooit ontmoet, dat er zo'n leuk mens achter schuilgaat. Dat is een compliment.
In de raadscommissies Ruimte en Wonen en Financiën en Veiligheid heb je verschillende onderwerpen opgepakt. Je timmerde in april 2009 een proclamatie op de deur van het stadhuis voor het veiligstellen van de sociale voorzieningen in de stad. Onlangs diende je samen met Bert Oost, van wie we ook afscheid moeten nemen, een initiatiefvoorstel in om in de subsidieverordening op te laten nemen dat de Balkenende-norm ook moet gelden voor instellingen die door de gemeente worden gesubsidieerd. Dat zijn duidelijk onderwerpen waarmee jij je sociale hart hebt laten spreken – want dat heb je – en zo hebben we je dus leren kennen in de afgelopen jaren en we hopen je dus terug te zien.

Dan kom ik bij Drewes de Haan:
Drewes, als er iemand is die het raadslidmaatschap met veel inzet en met enorme toewijding heeft vervuld, dan ben jij dat. Ruim veertien jaar heb jij deel uitgemaakt van de gemeenteraad van Groningen. En het is dat de regels van je eigen partij voorschrijven dat drie raadsperiodes voor een raadslid genoeg is, anders had je er denk ik met plezier nog jaren aan vastgeplakt. Voor jou was het raadslidmaatschap een fulltime functie. Iets waarvoor je je met meer dan 100% inzette. Je nam voor je partij de grote dossiers voor je rekening zoals Ciboga, Meerstad en de tram. En dames en heren, een gemeenteraad moet een zekere mate van continuïteit hebben. Raadsleden die weten wat er eerder besloten is en waarom. En daar sloeg mijn eerdere opmerking ook op. We hebben het dan over het geheugen van de raad. Je hebt al die jaren thuis een enorm eigen archief bijgehouden. Je stond onder collega's bekend als de wandelende archiefkast. Voor de fractie van GroenLinks en soms ook voor andere raadsleden was jij al die jaren een belangrijke informatiebron. Dankzij die goede dossierkennis wist je nieuwe besluiten in historisch perspectief te plaatsen. Raadsleden die zonder historische kennis van zaken debatten voerden, waren jou een doorn in het oog. Dan was ook letterlijk de verbazing van je gezicht te lezen en de interruptiemicrofoon snel gevonden. Dan legde je geduldig uit hoe het zat met de besluitvorming rondom bijvoorbeeld het Groninger Forum. Zowel in de raad deed je dat, maar ook op je weblog en via ingezonden stukken in de krant. In 2002 werd je fractievoorzitter van GroenLinks, je volgde Karin op die namens jullie partij als eerste wethouder van GroenLinks in de geschiedenis toetrad tot het college van B en W. Nu maakten jullie eindelijk deel uit van het college. En dan werd je, zeker in het duale tijdperk, ook geacht om het kritisch te volgen. Dat heb je, naar het schijnt, in het begin niet altijd gemakkelijk gevonden. Als je je eigen wethouder wat al te nadrukkelijk in bescherming nam, leidde dat wel eens tot hilariteit in deze raad. Maar je bent gegroeid in die rol en je hebt het fractievoorzitterschap in deze tweede raadsperiode als coalitiepartij met verve en dus ook kritisch vervuld. We wensen je na al die jaren heel veel succes met het leven na de raad, hopen dat je gauw een andere vervulling in je leven vindt en danken je voor je gedegen bijdrage aan het besturen van deze stad.

Karin Hazewinkel:
Karin, na twee volle raadsperiodes, met kleine onderbrekingen om twee gezonde kinderen op de wereld te zetten, ben je vandaag voor het laatst in deze raad. En jij was, kijkend naar je portefeuille, een zwaargewicht. Intensief betrokken bij verschillende, heel belangrijke onderwerpen zoals het intensieve proces rondom de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, goede huisvesting voor scholen en sportac-

commodaties, het Groninger Forum en de cultuurnota. Natuur en milieueducatie hebben je beziggehouden en bijvoorbeeld ook het belangrijke onderwerp van de ontwikkeling van Meerstad. Je stond open voor nieuwe vormen om burgers te betrekken bij het gemeentelijk beleid. Zo lanceerde je namens de PvdA een speciale Hyvessite om burgers te laten meepraten over het concept van de gemeentelijke cultuurnota. En kort geleden vroeg je het college in een initiatiefvoorstel om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om ruimtelijke plannen driedimensionaal te presenteren zodat belanghebbenden beter inzicht in de bouwvolumes kunnen krijgen. Je was, naast vicevoorzitter van de PvdA-fractie, voorzitter van de raadscommissie Werk en Inkomen en later voorzitter van de raadscommissie Ruimte en Wonen. En met al die verschillende rollen toonde je een enorme betrokkenheid en inzet. En dat heeft ons respect verworven. Met jouw afscheid denken we een zeer betrokken en inhoudelijk zeer deskundig raadslid te verliezen en we willen je zo ook graag bedanken voor die afgelopen jaren.

Huub van der Heijdt:
Ja, ik mag natuurlijk al niets van de kiezer vinden, van mijn eigen partij zeker ook niet, Karin?
Beste Huub, ook van jou nemen we na vier jaar in deze raad helaas afscheid. Je hebt je deze raadsperiode ontpopt als een uitstekend raadslid. En het is jammer, en volgens velen – laat ik het maar zo formuleren – onterecht dat daar na één periode al einde aan komt. Je was voor de fractie van de PvdA woordvoerder op belangrijke onderwerpen als de cultuurnota, het Groninger Forum en jongerenhuisvesting. En daarbij maakte je op heldere en beknopte wijze duidelijk waar de fractie voor stond. En die helderheid en duidelijkheid kenmerkte jou ook als voorzitter van de raadscommissie Beheer en Verkeer. Toen jij in augustus 2008 de voorzittershamer moest overnemen van Joop Vogel, viel op hoe snel je was ingewerkt. Ondanks je jeugdige leeftijd leidde je de commissie alsof je nooit anders had gedaan. Je wist er op een vriendelijke doch besliste manier voor te zorgen dat iedereen zich aan zijn spreektijd hield. Ook wethouder Dekker en die mag daar nu even niets van vinden. Huub, we wensen je heel veel succes in je verdere carrière en we hopen ook jou nog eens in het openbaar bestuur terug te zien.

Dan ga ik naar Sander Huisman:
Sander, ja, dat leidt tot wat verwarring. Net gekomen, het gevoel dat je doorgaat. Maar dat wisten we natuurlijk ook wel; je had zelf ook duidelijk genoeg aangegeven dat jouw verblijf in deze raad van korte duur zou zijn. Op 30 september vorig jaar werd je geïnstalleerd als opvolger van David de Jong. En je hebt ervoor gekozen om je carrière op een andere manier te vervolgen en hebt je daarom niet opnieuw verkiesbaar gesteld. In die korte periode heb je het gedachtegoed van de ChristenUnie in de raad op heel duidelijke en volgens ons uitstekende manier vertolkt. Uit niets bleek dat we hier met een beginnend raadslid van doen hadden. Je had dan ook al de nodige ervaring opgedaan als lid van de steunfractie en ook binnen je partij. Maar het blijft een flinke overstap om dan ineens in een raadszaal ten overstaan van pers en publiek je standpunten te moeten verkondingen. En dat heb je, nogmaals, uitstekend gedaan. En ook zeker in een heel plezierige omgang met anderen. Wat niet iedereen weet, is dat jij in deze raad begonnen bent als spits. Bij de eerste editie van het tweejaarlijks zaalvoetbaltoernooi voor gemeenteraden in 2006 in Rotterdam won jij de prijs voor de beste speler. Een legendarisch team, met onder andere Mark Boumans, de huidige burgemeester van Haren. Ook voor je vele doelpunten zijn we je zeer erkentelijk en ook daar danken we je voor.

Dick Hukema:
Wie aan Dick denkt, denkt aan water. Varen is jouw grote passie. Ook in deze raad heb jij je ingezet voor waterzaken. We hebben er wel eens over gesproken. Je diende namens je fractie het initiatiefvoorstel met als titel ‘Welkom watertoerisme’ in. En daarin pleitte je voor uitbreiding van het aantal ligplaatsen voor passanten, voor aanpassing van de kades in de binnenstad, voor goede voorzieningen (o.a. sanitaire voorzieningen in de havens) en voor betere informatievoorzieningen bij de havens. En daarmee zou Groningen volgens jou de economische potentie van het watertoerisme veel beter kunnen benutten. En dit voorstel kreeg brede steun in de raad. Ook sprong je in de bres voor de ligplaatsen voor historische charterschepen in de Oosterhaven en aan het Hoge en Lage der Aa. Wie met het winterfestival de prachtige plaatjes heeft gezien – en eigenlijk elke dag de prachtige plaatjes ziet – moet jou dus dankbaar zijn!
Wij denken dat de stad er alles aan moet doen om te zorgen dat die prachtige schepen in de winter in de stad kunnen blijven liggen. Het zou je tekortdoen om alleen je bemoeienis met watergerelateerde zaken te noemen. Je was namens je fractie ook nauw betrokken bij verschillende stedenbouwkundige plannen, bij verkeerskwesties in de stad, bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Diepenring. Wij bedanken ook jou en hoe kunnen we jou beter bedanken door je een zomer met veel waterplezier toe te wensen.

Dan kom ik bij Tanja Kirienko:
Beste Tanja, in april 2006 kwam je als jongste raadslid in de raad. Je was toen 20 jaar. Tanja zet zich in voor alles wat groeit en bloeit. Zo zouden we jou en jouw bijdragen in de raad denk ik het beste kunnen kenschetsen. Dat we namelijk in Groningen tegenwoordig steeds meer groene daken zien, danken we aan jou. Je diende met succes een initiatiefvoorstel in om de aanleg van die daken te subsidiëren. Ook op andere momenten heb je je ingezet voor een duurzame stad. En bij grote bouwprojecten in de stad, zoals de nieuwbouw aan de Kempkensberg, riep jij op dat zo duurzaam mogelijk te doen. Je maakte je ook sterk voor het behoud van de kinderboerderij, de Wegafarm. In mei 2008 maakte je indruk met je oproep in de krant om jongeren veel meer te betrekken bij de stille tocht op 4 mei. Je schaamde je tegenover de ouderen dat er zo weinig jonge ouders met kinderen meeliepen. De gemeente moest via projecten op scholen meer jongeren bij de stille tocht betrekken. Deze gemeenteraad dankt jou hartelijk. Je hebt de stem van een jonge generatie in deze raad op prima wijze laten doorklinken. Doe ook de groeten aan je moeder die ik een keer als gast van de raad heb mogen verwelkomen. We wensen jou en je familie alle goeds toe.

Hans Paul Klijnsma:
Beste Hans Paul, sinds juni 1996 maak jij deel uit van deze raad. En dat is een zeer respectabel aantal jaren. Op gedegen en steeds goed onderbouwde wijze heb jij je bijdrage geleverd aan de vele raads- en commissievergaderingen die je in die tijd hebt bijgewoond. Je hebt de overgang naar het dualisme meegemaakt. Ik zou bijna willen opmerken dat je eerst al de overgang van andersoortige politiek, namelijk universiteitspolitiek naar gemeentepolitiek, hebt meegemaakt. In die gemeentepolitiek heb je vervolgens de overgang meegemaakt naar het dualisme. En dat viel samen met feit dat jouw partij deel ging uitmaken van het college van B en W. Je hebt je een heel goede voorzitter betoond, van verschillende raadscommissies de afgelopen vier jaar. Eerst van de raadscommissie Ruimte en Wonen en later van Werk en Inkomen. Ook was je voorzitter van de tijdelijke raadscommissie Cultuurverandering, die door de raad werd ingesteld na de kredietoverschrijding bij het Europapark en de onderzoeken van het trio Andersen, Postma en Klaassen. Maar bovenal, en die plek moeten we zien te vullen, was je vicevoorzitter van deze raad. Met gezag en met overwicht. Ik kan het beoordelen, want ik mocht er al in 1984 getuige van zijn. Met gezag en overwicht wist je ook hier prima leiding te geven aan de vergadering. Maar ook inhoudelijk heb je meerwaarde voor deze raad gehad. Goed voorbereid, onder andere op basis van een heel goede dossierkennis, ging je het debat aan over verschillende onderwerpen. Vooral uiteindelijk wel op het terrein van verkeer, vervoer en sport. Voor het politieke spel was je altijd te porren, het was wel eens een soort pingpong tussen ‘hier’ en ‘daar’. Je was ook altijd bereid om de oppositie stevig aan te pakken. Je had er wel eens moeite mee om tijdens raadsvergaderingen lang op je stoel te blijven zitten, maar gelukkig bood het roken van een sigaret dan een goed excuus om de benen even te strekken en ‘en passant’ de aanwezige pers ook even van je mening op de hoogte te stellen.
Hans Paul, we bedanken je voor alle inspanningen voor de raad en we hopen je uit hoofde van een andere functie hier nog eens terug te zien.

Dan ga ik naar Bernard Koops:
Bernard, sinds 2002 maak jij deel uit van deze raad. Met name op het terrein van de financiën heb je je laten gelden. Je ervaring uit het bankwezen kwam daarbij goed van pas. Zo heb je het college van B en W al in een vroeg stadium gewaarschuwd voor het beleggen van gemeentegeld bij IJslandse banken (dat is wat ik in Naarden al nodig had gehad…). Maar ook op het gebied van onderwijs en welzijn heb je een stevige bijdrage geleverd. Wat daarbij opvalt, is dat je niet te beroerd was om een compliment uit te delen. Ook aan het college, als er iets in jouw ogen goed was gegaan en dat siert je ook. Verder heb je je bijdrage geleverd als lid van de rekenkamercommissie waarbij je onder andere betrokken was bij het onderzoek naar de erfpacht. Ook voor jouw fractie is je vertrek een aderlating, denken wij. Als een soort vliegende keep was je namens jouw fractie heel vaak aanwezig bij werkbezoeken, recepties en dergelijke. We bedanken je dan ook, mede namens je fractie zou ik bijna zeggen, voor je inzet in de afgelopen acht jaar. We wensen je heel veel vrije tijd toe en hopelijk blijf je op een of andere wijze betrokken bij de lokale politiek.

Lenneke van Mameren:
Beste Lenneke, jij neemt vandaag afscheid van de raad. Je had je verblijf graag nog wat verlengd. Je hebt je best gedaan om via een eigen campagne terug te komen, maar het mocht helaas niet baten. De politiek is hard en je hebt dat aan den lijve ondervonden. Je bracht je meningen altijd stevig naar voren en liet

vaak ook via non-verbale communicatie merken of je het al dan niet eens was met opvattingen die van onderen naar voren werden gebracht. Je bent de afgelopen vier jaar actief geweest in de raadscommissies Onderwijs en Welzijn en Ruimte en Wonen. Op het gebied van de sportvoorzieningen en de huisvesting van het onderwijs heb je stevige discussies gevoerd met de andere raadsleden en ook met de wethouders. Maar ook buiten de raadszaal bewees je je meerwaarde. Zoals bij het raadsuitstapje op de 'Voorwaarts Voorwaarts' in juni vorig jaar. Samen met Dick zorgde je ervoor dat het schip koers hield op een kennelijk nogal ruige Waddenzee. En we herinneren ons natuurlijk ook van jou je bijdrage aan de site die in de verkiezingscampagne nog zo'n belangrijke rol speelde. We bedanken je dus eigenlijk voor alles.
Michel Marion:
Beste Michel, sinds 2002 maak jij deel uit van de raad. Eerst in een oppositiepartij en de laatste vier jaar als lid van een coalitiefractie. Je hebt dus beide kanten van de medaille meegemaakt. Als voorzitter van de raadscommissie Financiën en Veiligheid gaf je goed leiding aan de vergaderingen en groeide je steeds meer in je rol. Op verschillende terreinen maakte je je sterk, bijvoorbeeld voor het behoud van de Oosterpark-Euroborg Express, de bus die op wedstrijddagen van FC Groningen vooral ouderen naar het nieuwe stadion rijdt. Jij zorgde ervoor dat die lijn werd opgenomen in het bestek voor de aanbesteding van het busvervoer. Ook maakte je er een mooi filmpje van met je mobiele telefoon voor het festival 'Viva la focus' in 2008. Verder was je vanaf het begin in 2003 lid van de auditcommissie, de commissie die namens de raad de accountant aanstuurt. Je hebt in heel belangrijke mate, waarvoor dank Michel, bijgedragen aan de ontwikkeling van dat instrument voor de raad. Daar danken we je voor en voor de genegenheid die jij hebt gebracht. Dank je wel!

Harrie Miedema;
Harrie, we kunnen jou wel als het natuurmens van deze raad bestempelen. Want als geen ander in de zaal weet jij veel van de natuur. In de vorige periode had jij je eigen geluid al laten horen in de raad. In deze raadsperiode kwam jij met dit natuurgeluid terug, toen jij begin 2008 Linda Voortman opvolgde, die naar Utrecht ging. Aan jou hebben we initiatiefvoorstel over de huismus te danken. Jij bent dus voor altijd in de geschiedenis die man van de huismus, zoals Robert die man van de steenmarter voor altijd zal zijn. Daarbij heb je gewezen op het risico dat de huismus dakloos dreigde te worden en daardoor zou verdwijnen uit het stadsbeeld. En dat kan worden verhinderd door een betere huisvesting voor de mussen. En met aanbrengen van zogenaamde mussenpotten zou dit leed voorkomen kunnen worden. En jouw voorstel is met algehele stemmen aangenomen. En we doen hier absoluut niet denigrerend over, want wat heeft, in ieder geval mij, de afgelopen dagen meer plezier bezorgd dan de vogels die weer beginnen te fluiten? Volgens mij moeten mensen daar ook van genieten! Mede dankzij jouw inzet zijn er vorig jaar 48 bomen geplant in de binnenstad die er daardoor een stuk groener op is geworden. Ook voor ecologische bermen en bloemrijke rotondes heb jij je sterk gemaakt. Het zal nog de vraag worden wie dat geluid in de toekomst zal kunnen laten horen. Iemand dus met net zoveel detail en kennis van de natuur… Dat zal nog lastig zijn. We bedanken je voor die inbreng in deze raad.

Bert Oost:
Bert, ook van jou nemen we vandaag afscheid. Vier jaar heb je in deze raad gezeten en in die periode heb je je vooral bezig gehouden met Werk en Inkomen, hoewel ik je ook in andere commissies zelf aan de slag heb gezien. Op basis van een gedegen voorbereiding ging je het debat aan in de raad en bracht je duidelijke opvattingen naar voren. Je was nauw betrokken bij het initiatiefvoorstel 'Rente en Meesterschap', waarbij je aandrong op een werkconferentie van de raad over een goede besteding van de stadsmijnengelden. Het moest geen grabbelton worden, die pot van 25 miljoen euro, maar het moest volgens jou gaan om een duidelijke inzet van middelen, gericht op de groei van banen in de stad. Die werkconferentie kwam er, mede georganiseerd door jou en Jan Spakman. Daarmee werd nog eens de positie van de raad duidelijk op de kaart gezet. Ook over de nieuwbouw van de dienst SoZoWe heb je stevig mee gediscussieerd. Je werd niet overtuigd door de argumentatie van het college om de dienst te verplaatsen naar het Europapark en het speet Peter Verschuren oprecht dat hij jou niet had kunnen overtuigen. Ook jij had graag anders gewild, we hebben je strijd gezien. Je hebt een paar honderd voorkeursstemmen weten te verzamelen maar toch niet genoeg om door te gaan in deze raad. Daarom moeten we je op dit moment bedanken voor je inzet tot nu toe en hopen we ook je te blijven tegenkomen.

Agnes Schlebusch:
In december 2006 kwam jij in de raad als opvolger van Rosita, die toen vertrok naar de Tweede Kamer. Hoe we jouw periode in de raad ook willen noemen, onopvallend was die zeker niet. Op kleurrijke wijze

heb je invulling gegeven aan je raadslidmaatschap en je wist je verhalen altijd met mooie anekdotes te larderen. Een zekere oom Johannes heeft daarin ook een bijzondere rol gespeeld. Verder heb je in maart 2008 een initiatiefvoorstel ingediend voor het project Petemoei, waarin je voorstelde om kinderen die het wat minder goed getroffen hebben in onze samenleving te koppelen aan een vrijwilliger die van tijd tot tijd leuke dingen gaat doen met dat kind. De raad heeft dit sympathieke voorstel unaniem aangenomen. Dat is volgens ons één van die dingen waar jij met trots op kunt terugkijken. Volgens mij was jij ook toe aan het zetten van deze stap. Je hebt het raadslidmaatschap op heel kleurrijke wijze ingevuld, maar je kijkt kennelijk ook vooruit naar de periode die komen gaat. We hopen dat je hiervan zult kunnen genieten op de manier zoals je verwacht. Dat wensen we je toe.
Sherlock Telgt:
Beste Sherlock, via een hypermoderne persoonlijke campagne heb je geprobeerd om met voorkeursstemmen je verblijf in de raad te verlengen. Dat is helaas niet gelukt. Dat het verlies van de PvdA nog een beetje beperkt is gebleven lag natuurlijk wel degelijk aan die shirtjes die je een paar maanden geleden droeg. Dat was wel heel duidelijk succesvol. Na bijna vier jaar word je geacht een punt te zetten achter je raadslidmaatschap. Volgens mij ben je het bekendste raadslid bij jongeren in deze stad. Daar ben ik zelf ook wel eens getuige van geweest, bijvoorbeeld ook nog bij de jeugdgemeenteraadsvergadering die ik anderhalve week geleden mocht voorzitten, toen verschillende vmbo-leerlingen jouw naam wisten te noemen. Om iemand maar eens een compliment te geven… Het is dan ook niet vreemd dat je op dat gebied ook de woordvoering hebt gedaan namens jouw fractie. Ook was je betrokken bij het initiatiefvoorstel voor het vinden van nieuwe locatie voor een skatepark. Voor jongeren was je dus met recht en terecht een volksvertegenwoordiger te noemen. Dat speelde ook een rol bij het openblijven van Simplon. Aan de andere kant vond je het ook wel eens lastig om in een grote fractie te opereren en een gezamenlijk standpunt naar buiten te moeten brengen. Ik denk dat we met recht kunnen zeggen, Sherlock, dat we afscheid nemen van opnieuw een kleurrijk raadslid, die we bedanken voor zijn bijdrage aan deze raad. Helaas verdwijnt voor mij de levende herinnering aan het feit dat ik ook weer eens aan het sporten moet, als ik je zo zag zitten en beloof mij, Sherlock, heel persoonlijk, dat je een goede vader voor Silver zult blijven.

Dan ga ik naar Fien Slors:
Fien, ook van jou nemen we afscheid tijdens deze raad. We moeten dat helaas doen na vier jaar, waarbij je in het begin ook vicevoorzitter van de PvdA-fractie was. Je hebt je vooral bezig gehouden met de gebieden Veiligheid en Werk en Inkomen. Samen met Ab Prins heb je in juni 2007 een initiatiefvoorstel ingediend voor jongeren die tussen wal en schip dreigden te vallen. Jullie signaleerden toen dat er jongeren in de stad waren die uit het zicht van de gemeente verdwenen omdat zij hun opleiding niet afmaakten en niet werkten. Ik herinner mij dat we er over gesproken hebben en moest eraan denken toen ik vorige week een gesprek met leerplichtambtenaren voerde. Dan blijkt dat we resultaten hebben bereikt maar ook nog een weg te gaan hebben, als blijkt dat sommige leerlingen helemaal nog niet bij een school staan ingeschreven. Dat is echt iets wat zorgen baart en waar jij je terecht sterk voor hebt gemaakt. Je hebt in 2007 ook het belang van een goede startkwalificatie van jongeren op de arbeidsmarkt benadrukt. Ook om problemen in latere fases van het leven te voorkomen. Je oog voor die problemen is kenmerkend voor de wijze waarop je invulling hebt gegeven aan je raadslidmaatschap. Sociaal betrokken en met oog voor detail. We bedanken je op die manier voor je bijdrage die je hebt geleverd. Dank je wel.

Marco in ’t Veld:
Beste Marco, je bent een raadslid dat niet opvalt door het gebruik van grote woorden, maar daar moet je er ook geen 39 van hebben volgens mij. Daar heb je soms ook andere mensen in fracties voor. Vooral in de raadscommissie Werk en Inkomen heb je je met verschillende onderwerpen bezig gehouden. Nogmaals, niet met grote woorden, maar wel degelijk intensief. Zoals de nieuwbouw van de dienst SoZoWe en het nieuwe economische businessplan. Door een duidelijke stellingname bracht je je standpunten naar voren en vertolkte je op die manier het gedachtegoed van je fractie. Verder belandde je in een discussie over het al dan niet aanlijnen van honden bij het Hoornse Meer. Je opvatting werd je geloof ik niet door iedereen in dank afgenomen. We bedanken je voor je inbreng in deze raad, we wensen je succes met je bezigheden in de toekomst, hopelijk hebben de ervaringen die je hier hebt opgedaan er positieve invloed op.

Joop Vogel:
Ik heb het al laten merken en het is ook niemand ontgaan hoe bij verkiezingen vreugde en verdriet heel dicht bij elkaar liggen. Hoe heeft iemand dat van een andere partij dat toen toch heel treffend gezegd, dat

de nooduitgang en de ereloge heel dicht bij elkaar liggen? En dat bleek ook Joop, toen ik vorige week donderdag in Oldenburg na de verdeling van de restzetels jullie moest melden dat het CDA toch op twee zetels eindigde terwijl jullie een dag eerder nog drie zetels haalden. En toen bleek dat Anne Kuik met voorkeursstemmen in de raad werd verkozen en daarmee kwam dus toch een tamelijk onverwacht afscheid en einde van jouw lidmaatschap van deze raad. We hebben je leren kennen als een zeer betrokken raadslid, iemand met zeer stevige opvattingen. Je nam voor het CDA lastige onderwerpen voor je rekening zoals het Blauwe Dorp, de Bruilwering, studentenhuisvesting, de Brugwachter. Door jezelf soms ook aangeduid als 'hoofdpijndossiers', maar jij kon het hebben kennelijk en zo mocht jij het geluid van het CDA laten horen. Je was een uitstekend voorzitter van de raadscommissie Beheer en Verkeer en tweede plaatsvervangend voorzitter van de raad. In augustus 2008 besloot je het voorzitterschap van de commissie Beheer en Verkeer neer te leggen omdat je werd aangesteld als voorzitter van de centrale directie van de christelijke scholengemeenschap in Drachten. En die baan en het voorzitterschap van een commissie was lastig te combineren. Gelukkig bleef je wel raadslid, maar ongelukkig genoeg komt daar nu ook een eind aan. We hopen dat je je ook buiten deze raad je zult blijven inzetten voor je partij. Je partij zal het met twee zetels ook echt nodig hebben dat er ook kracht van buiten is. We danken je voor je bijdrage in deze stad.

Anneke Vos:
Beste Anneke, als echte backbencher heb je je de afgelopen vier jaar ingezet voor jouw fractie en voor de raad. Dat heb ik even helemaal uitgesproken, want dan worden sommige mensen heel zenuwachtig van, want backbencher, dat wil je dus helemaal niet weten, maar dat heb je dus nodig. Dat heb je nodig in een grotere fractie op zijn minst en dat heb je nodig in een raad. Het is misschien een niet altijd even dankbare taak maar ik denk dat heel veel mensen zullen kunnen bevestigen dat het wezenlijk is voor het functioneren van een fractie en een raad. Je hebt ook wel degelijk op het gebied van Wmo en de zorg de afgelopen jaren het woord gevoerd in de raad. Over de invoering van de Wmo heeft in deze raadsperiode een flinke discussie plaatsgevonden en daar heb jij een heel belangrijke bijdrage aan geleverd. Maar ook voor specifieke doelgroepen als ouderen en gehandicapten heb jij je sterk gemaakt. En altijd was je dus even vriendelijk in dat persoonlijke contact. In oktober vorig jaar heb je namens de raad een bezoek aan Moermansk gebracht en daarmee de contacten met die zusterstad aangehaald. Ook daar had de zorg voor zwakkeren in de samenleving je aandacht. Als ik nog niet het bewijs heb geleverd dat je iemand als Anneke nodig hebt, dan kan ik dat nu wel doen, want je kunt ook als de officiële dropjesleverancier van de raad worden bestempeld. En hoe moet dat nu verder? Die enorme zakken drop die ik daar zag liggen, waren voor menig raadslid aanleiding om even bij je langs te lopen – dacht jij misschien. Maar nu weet je dus dat dat was om dat ze je allemaal even aardig vinden, Anneke. We danken je voor je inzet in de raad en wensen je heel veel succes voor de toekomst.

Elko van der Wilt:
Beste Elko, je hebt vier jaar in de raad gezeten maar op een of andere manier lijkt het of je veel langer lid bent geweest. Dat komt waarschijnlijk omdat je je heel snel had ingewerkt en je je de dossiers eigen had gemaakt. En dat verdient waardering. Op de verschillende onderwerpen die voor jouw fractie belangrijk zijn, heb je je in de discussie ook gemengd. Daardoor was je zichtbaar, zoals op het punt van de studentenhuisvesting: moet er wel of niet een 15%-norm per straat komen? De invoering en later ook weer de afschaffing van de 0 dB-norm als het om geluid gaat. Jullie zagen in ieder geval andere oplossingen voor het probleem. En ook in de discussies over het Groninger Forum heb je je flink laten horen. En dat geldt zeker ook voor het debat over de nieuwe parkeernota. Je initiatiefvoorstel over het vereenvoudigen van aanvragen voor lichte bouwvergunningen is met algemene stemmen hier aanvaard. Ook het initiatiefvoorstel over het verbeteren van de skatevoorzieningen in de stad en het zoeken naar een nieuwe locatie voor een skatepark, dat je samen met PvdA, VVD en CDA hebt ingediend, werd met algemene stemmen aangenomen. Je kiest nu voor verdere ontwikkeling van je eigen bedrijf en dat valt niet te combineren met het raadslidmaatschap. Hoe jammer we dat ook vinden, we kunnen die keus vanzelfsprekend ook begrijpen. Bedankt voor je inzet in de afgelopen vier jaar. Veel succes met je andere werkzaamheden en heel persoonlijk, mag ik misschien op dit moment doen, dank ik ook jou en anderen uit de benoemingsadviescommissie voor het vertrouwen dat ook tot mijn burgemeesterschap heeft geleid.

Dat waren ze. Jammer. Maar er is nog een moment waarop anderen je gaan toespreken, dat ga je nog tegemoet. Dat gaat nu eerst gebeuren voordat ik jullie straks nog een keer naar voren zou willen hebben. Als blijk van dank overhandig ik jullie in ieder geval een cadeau en een bos bloemen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Klijnsma.

De heer KLIJNSMA: Voorzitter, dank u wel. Het is mij een eer en genoegen om namens de afscheidnemende raadsleden kort het woord te voeren. Kort in vergelijking met de woordvoering van u, burgemeester, en ongetwijfeld kort in vergelijking met de woordvoering straks van Jan Evenhuis. En ik wil u nu, namens de afscheidnemende raadsleden bedanken voor de mooie woorden die u als voorzitter van deze raad tot ons gesproken heeft. En waarschijnlijk is de volgorde van de speeches zo geweest, dat Jan Evenhuis aan het eind mag als nestor om dan nu te kunnen zeggen dat ik hem daar bij voorbaat vast voor kan danken zonder dat ik weet wat hij over mij en al die andere afscheidnemenden zal gaan zeggen. Hij zal straks vast op zijn onnavolgbare manier een luchtiger bijdrage aan dit geheel leveren.
Voorzitter, morgen, na de verkiezingsuitslag van 3 maart, zal de raad voor meer dan de helft worden ververst. En dat levert, dat is al eerder gezegd, verschillende gemoedstoestanden op bij de betrokkenen. Er zijn raadsleden bij die opgelucht zijn dat ze ermee ophouden. Anderen hadden nog graag door willen gaan. Hun wens is echter door hun ledenvergadering of door de kiezers niet gehonoreerd. In sommige gevallen is dat slechts door een verschil van enkele of enkele tientallen stemmen niet gelukt. Er is door alle partijen met groot enthousiasme campagne gevoerd maar dat levert niet altijd op wat je er van tevoren van hoopt. De landelijke trend bepaalt dan of je door mag gaan of niet. En de uitslag is dan hard. Maar, zo wordt gezegd, de kiezer heeft altijd gelijk. En het gevolg is nu dat 22 raadsleden afscheid nemen. Hier zittend van ofwel een half jaar tot meer dan 14 jaar ervaring. En ik heb het net even kort uitgerekend, het collectief geheugen dat verdwijnt, is zo'n 118 jaar raadservaring. En daarmee verslaan wij Haren wel, maar dat is ook makkelijk met meer raadsleden. De raad verandert, maar gaat ook gewoon door. En alle herkozen en nieuw gekozen raadsleden wil ik hierbij van harte feliciteren met hun verkiezing.
Voorzitter, aan het begin van de verkiezingscampagne voor de gemeenteraad bracht het NOS-journaal een item met de Tilburgse bestuurskundige Marcel Boogers. Het ging daarin om de moeite die politieke partijen hebben om goede kandidaten te vinden. Zijn boodschap was nogal cynisch. In mijn eigen woorden: dat het raadslidmaatschap niet echt iets is om trots op te zijn. Het is voor sukkels die er op verjaardagsfeestjes niet voor uit durven komen. Voorzitter, ik vind zo'n uitspraak onbegrijpelijk. Er is namelijk geen mooiere manier om volksvertegenwoordiger te zijn dan het raadslidmaatschap. Het brengt je gewild of ongewild dicht bij alle Stadjers. Op je werk, in je buurt, bij de supermarkt, iedereen spreekt je aan. Je krijgt natuurlijk klachten en boosheid over je heen maar ook tips en nuttige suggesties. Je kunt mensen op weg helpen, je eigen ideeën en die van je politieke partij verwezenlijken. Controleren of je stad goed bestuurd wordt door het college. En het maakt niet uit of je partij in de oppositie zit of in het college. Er is, als je wat met de stad wilt, altijd wel een rol te vinden die bij je past. Je moet wel een dikke huid hebben en iets van dingen vinden. Het publieke bestuur kent één opvallend verschil met beslissingen die je in je dagelijks werk moet nemen: het is openbaar. Je zit in een glazen huis. Natuurlijk moet je je in je werk ook verantwoorden voor je daden maar dan is je publiek beperkt. In het openbaar bestuur sta je in de spotlights. Er blijft niets verborgen en je wordt erop afgerekend. Niet alleen door je directe leidinggevende, maar indien nodig, door de hele stad. Mensen volgen je via de media en het internet. En tegenwoordig hoeft je publiek niet meer lijfelijk aanwezig te zijn, het kan je verrichtingen thuis op de computer volgen. Dat maakt het in tijden waarin ook de politiek te maken heeft met toegenomen complexiteit, niet gemakkelijker. De raad en elk raadslid moeten de uiteindelijke afwegingen maken van het door hen gekoesterde belang en voor of tegen voorstellen stemmen. Dit in tegenstelling tot vele andere betrokkenen die slechts een deelbelang naar voren hoeven te brengen.
Voorzitter, het is niet mijn bedoeling om onze opvolgers de stuipen op het lijf te jagen, maar juist om hen warm te maken voor de mooie taak die hen te wachten staat. Elke dag kunnen zij, net als wij tot vandaag, door de stad lopen of fietsen om te bedenken wat er moet gebeuren. Ze hebben de mogelijkheid om daar snel wat aan te doen. Voorzitter, bij een afscheid is het een gewoonte om terug te kijken op je grootste successen en flaters. En voor 22 verschillende raadsleden is dat geen doen en daar begin ik dus niet aan. Maar ik hoop dat de 21 anderen het mij niet kwalijk nemen om zelf één persoonlijke daad in herinnering te roepen. In 1997 werd op het Drentse platteland een tentenkamp gebouwd door de stichting Inlia. Zij wilde hiermee duidelijk maken dat er een groep van uitgeprocedeerde asielzoekers was die niet teruggestuurd kon worden naar het land van herkomst. Dat tentenkamp was voor mij en GroenLinks aanleiding om hiervoor aandacht te vragen in de raad. Het gevolg was dat de Groninger gemeenteraad bij motie uitsprak geen uitgeprocedeerde asielzoekers op straat te zetten. En na vele discussies en nog veel meer moties in gemeenteraden en het parlement, resulteerde dit uiteindelijk in het generaal pardon. En dat is iets

waar ik tot op de dag van vandaag trots op ben. De flater van mij laat ik straks graag aan Jan Evenhuis over.
Voorzitter, het met plezier jarenlang in de gemeenteraad zitten heeft vele oorzaken. Een belangrijke daarvan is de sfeer in deze raad. Binnen en buiten de vergaderingen heerst hier een relaxte manier van omgaan. We gooien weinig met modder en maken elkaar zelden uit voor rotte vis. Bovendien wordt er onder het genot van een borrel na afloop geëvalueerd. En die manier van omgaan relativeert en lijkt onbegrijpelijk voor buitenstaanders, maar het houdt het plezier in de politiek in stand en ik dank daarom alle collega's voor de prettige samenwerking.
Ook een woord van dank aan alle bezoekers op de publieke tribunes. En aan alle insprekers, bewonersorganisaties en belangenorganisaties die de afgelopen jaren de revue hebben gepasseerd. Jullie met zijn allen zorgen ervoor dat de raadsleden weten wat de mensen van de voorstellen vinden en ze houden ons scherp. Te weinig mensen weten dat er via mail, telefoon of persoonlijke gesprekken zaken aan de orde gesteld kunnen worden en ook aangepast kunnen worden. Ook een woord van dank aan de vertegenwoordigers van de media. Natuurlijk vonden wij het onbegrijpelijk dat die ene quote jullie stukje niet haalde, maar jullie vonden ons vaak waarschijnlijk ook onbegrijpelijk en heel erg saai. Toch hebben wij elkaar nodig. De raadsleden om hun opvattingen voor een breder publiek over het voetlicht te krijgen, de media om de krant, die internetpagina of dat programma vol te krijgen. Maar ook om ons te controleren en ons werk naar behoren te doen. Dank ook aan het college van B en W en het ambtelijk apparaat. Jullie zorgden ervoor dat wij 's avonds en in het weekend genoeg leesvoer hadden om ons op stuk te bijten. Dat houdt politici van de straat en helaas ook af van het lezen van een goed boek. Maar dat zorgt er wel voor dat een stad wordt bestuurd, meegaat met zijn tijd en klaar is voor de toekomst.
Dank aan alle ambtenaren voor hun geduld, uitleg en bereidheid om met ons in discussie te gaan.
Voorzitter, elke maand zien wij op de afrekening van onze tegemoetkoming die wij krijgen als raadslid dat er een bedrag van € 2,74, maar het kan ook € 2,56 zijn, wordt afgetrokken voor de koffie die wij drinken. Dat tarief is zeker niet kostendekkend, mevrouw de wethouder van Financiën! En dat is het zeker voor mij niet geweest in de afgelopen veertien jaar. De koffie en alle andere praktische zaken worden hier geregeld door de huishoudelijke dienst, de bodes. Zij laten de raad zo veel beter functioneren. Dames en heren dank voor alle goede zorgen!
Dank ook aan de griffie. Sinds 2002 heeft de gemeenteraad eigen ondersteuning. Dat leidt tot een beter proces en hopelijk ook tot een betere besluitvorming. Jullie inzet voor de raad, voor de commissievoorzitters en de individuele raadsleden is groot en mag niet ontbreken. Gelukkig heerst er op de griffie een ontspannen sfeer waarin humor en zelfreflectie niet ontbrak. En dat heeft mij altijd veel plezier gebracht. Datzelfde geldt ook voor alle ondersteuners, de besturen van de lokale afdelingen van politieke partijen, de leden van steunfracties en niet te vergeten, de fractieassistenten. Met raad en daad wisten jullie ons te helpen. zaken uit te zoeken en te assisteren. Onze vragen kwamen altijd te laat en de oplossing moest er gisteren al zijn, maar jullie bleven de kalmte zelf.
Voorzitter, ten slotte een woord van dank aan onze thuisfronten. Partners, kinderen, familie en vrienden hebben ons vaak moeten missen. Er waren momenten bij waarop het een voordeel was dat je in de raad zit, bijvoorbeeld bij de aankomst van Sinterklaas, het kampioenschap van Donar, of het behalen van Europees voetbal door FC Groningen. Maar vaak was je als raadslid afwezig. Zelfs als je thuis was, want dan waren je gedachten bij een komende discussie in de raad. Aan dat vele afwezig zijn, kleeft nog een ander aspect. Huiselijke patronen zijn erop gebaseerd. En dat was de reden voor mijn voorganger Dick Smit om acht jaar geleden de thuisfronten niet alleen te bedanken maar ook veel sterkte te wensen. Vanaf morgen zijn we weer thuis, maken jullie je borst maar nat.
Voorzitter, dit dankwoord is niet als een basisdemocratisch proces tot stand gekomen. Ik heb mijn tekst niet eerst aan 21 collega's voorgelegd. Ik ga ervan uit dat mijn woorden van dank wel door allen gedeeld worden. Voor het overige ben ik zelf verantwoordelijk en erop aanspreekbaar maar vanaf 00.00 uur vannacht niet meer als raadslid. Ik heb gezegd.

De VOORZITTER: Dat ik u nu op het allerlaatste moment nog moet corrigeren…? Want volgens mij bent u nog iets langer aanspreekbaar. Tot morgen 16.30 uur. U kunt met uw klachten nog tot morgenmiddag 16.30 uur bij de heer Klijnsma terecht!
Dan is nu het woord aan de heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS: Voorzitter, ik dank u wel. Het is een eer om de 22 raadsleden die weggaan te mogen toespreken. 22! Een grote meerderheid dus in deze raad. Tussentijds vertrokken er al 11 raadsleden. Omdat er heel veel raadsleden vertrekken, zal ik straks per raadslid kort zijn. Ik kan wel zeggen: deze 22

raadsleden zijn de aardigste van de raad. Hoe kan het toevalliger? Ik ga niet 22 positieve verhalen achter elkaar vertellen. Ik doe het anders dan u, burgemeester. Ik doe een raadspelletje per persoon. En ik zal soms een ondeugende opmerking maken.
Van elk vertrekkend raadslid noem ik eerst enige kenmerken en als laatste de naam. Mijn assistente vandaag, Inge Jongman, zal voor ik de kenmerken noem, het cadeautje noemen. Berend de Boer zal haar assisteren. Dan noem ik de kenmerken van de persoon en dan kunt u in gedachten raden over wie ik het heb. Om geen 22 verhalen achter elkaar te vertellen, heb ik kleine intermezzo's ingelast. Onder meer met zangpedagoge Marthe Westers, Marieke Klooster van Vrouw Holland en pianist Reinout Douma van Vrouw Holland. Zij zorgen voor een kleine muzikale omlijsting zo nu en dan. Deze inleiding afsluitend: de 22 raadsleden vormen een ruime meerderheid van deze raad. Ik heb een computer, ik lees enige tips over deze situatie. En ze zeggen: kunnen wij niet een motie indienen dat wij allemaal een dik afscheidscadeau krijgen? Dan kunnen wij allemaal voor stemmen, dan hebben we de meerderheid.
Een andere motie was: kunnen we niet een eind maken aan die overijverige kandidaatstellingscommissies? En de laatste was: eigenlijk moeten nieuwe raadsleden stevigere posities hebben in de raad en niet zomaar weggeschoven kunnen worden.
Nou, die moties heb ik in concept wel gezien maar ik vind het niet mijn taak om deze in te dienen. Dat moeten zij zelf maar doen.
Voorzitter, ik ga beginnen.

Popmuziek. Deze persoon is hartelijk, aardig en attent. Hij wist met gevoel voor humor – nee, ik ben het niet! – de vergaderingen zeer strak te leiden. Hij is cultuurfanaat, hij is enthousiast en werkt nu als gewaardeerd reisleider in Duitsland. Zijn vertrek is echt een aderlating voor de raad. Hij bezoekt vele popfestivals, in Nederland maar ook in het buitenland, bijvoorbeeld in Boedapest. A little popsong voor dit jonge raadslid, Huub van der Heijdt! (applaus).

Een trotse vrouw, een vrouw uit Afrika. Zij is verbaal zeer sterk. Deed haar woordvoering vaak zonder papier. En ook zonder haperen. Zij groeide op in Maleisië en Franstalig Afrika. Geen wonder dat zij doctorandus Romaanse talen is geworden. Zij is, zoals al eerder gezegd, zeer nadrukkelijk aanwezig. Zij is alleenstaand maar ze heeft wel vriendjes. Haar site kreeg duizenden hits tijdens de verkiezingen. Helaas werd zij – en dat meen ik werkelijk – niet gekozen. Zij heeft zich sterk gemaakt voor een Marianne Timmerhal. Ik dacht eerst aan schaatsen, maar Afrika is misschien toch passender… Een geweldig cadeau voor Lenneke van Mameren! (applaus).

Een rode sjaal. De Wegafarm bestaat nog steeds, mede door haar. Zij is mede verantwoordelijk voor de groene daken. In 2006 kwam zij als jongste raadslid in de raad. Zij vindt dat er te weinig jongeren bij de herdenking op 4 mei betrokken zijn. Zij miste dat, misschien wel omdat zij uit de Oekraïne komt. Immers, de Oekraïne heeft in de oorlog zeer geleden. Zij is vaak vrolijk, opgewekt en sprankelend. Dat zie je ook aan haar kleding, zeggen de kenners. Zij was jarenlang actief bij Rood, de jongerenorganisatie van de SP. Een vrolijke rode sjaal voor Tanja Kirienko! (applaus).

Een zonnebril. Hij spreekt Fries. Is sigarenroker. Heeft lange zwarte krullen. Een donker gezicht met daarin parelwitte tanden. Zijn zoon, Silver, staat bij hem buitengewoon hoog genoteerd. Hij houdt van jong. Hij doet verwoede pogingen, heb ik mij laten vertellen, om altijd jong te blijven. Mijn tipgever zegt dat hij het uiteindelijk gaat verliezen. Maar voorlopig is zijn inzet nog maximaal. Hij is erg bezig met jongeren die van huis uit de zaken niet allemaal meekrijgen. Dat is opvallend. Deze Friessprekende, goedlachse sigarenroker met zonnebril, krijgt dus de zonnebril, maar ook nog een klein melodietje ter begeleiding! (applaus).

Hondenkluiven. Hij houdt van cijfers. Door hem en Karin Dekker vertilde de stad zich niet aan de IJslandse banken. Hij maakt grapjes en soms kan hij daar zelf buitengewoon hard om lachen. En zijn lach maakt dat anderen weer hard om hem lachen. Hij is de man van de 'groene golf' op de oostelijke ringweg en samen met anderen de initiatiefnemer van een vredesmuseum dat in mei geopend wordt. Deze degelijke bestuurder is hondstrouw. Vandaar deze hondenkluiven voor Bernard Koops! (applaus).

Een vogelkastje. Hij is links en groen. Hij kijkt ook over de grenzen heen. Hij werkt samen met Bündnis '90 en Die Grünen in Duitsland. Hij was zelfs aanjager van een samenwerkingsverband 'Grenzeloos Groen en Sociaal'. Een ideale vertegenwoordiger dus van GroenLinks. Toch werd dat niet altijd gehono-

reerd. Hij viel enige keren zelfs buiten de boot. In 2006 verloor hij zijn raadszetel en in 2007 viel hij door voorkeursstemmen van een ander buiten de Staten. Toch is hij een voortreffelijk campagneman, dat zei de burgemeester ook al, voor vogels, voor mussen… Ik heb het over Harry Miedema. Hij ontvangt dan ook een vogelkastje! (applaus).

Een spreuken- en gezegdenboek. Hij is nooit te beroerd om met wie dan ook de kroeg in de gaan. Hij is dan ook nog student. Hij deed talloze pogingen om naast zijn raadswerk af te studeren. Deze vergeefse pogingen zijn dus zeer talrijk. Zijn partijgenoten noemen deze studiehervattingen al zijn maandelijkse hobby. Hij mist nooit een raadsvergadering en hij spreekt gemakkelijk in het openbaar, los van papier. De hele begrotingsbehandeling doet hij op een stukje papier van 5 bij 5 cm. Hij mag graag citeren. Met name spreuken en gezegden. Let wel: niet-bestaande spreuken en gezegden! Met grote ogenschijnlijke wijsheid, zoals ‘als het kalf dorst heeft, dempt men de put’. Een bundel met echte spreuken voor Stephan Antuma! (applaus).

Een FC Groningensjaal. Hij is tegen de kabelbaan. Heeft hij hoogtevrees? Dat noemt hij namelijk als argument. Origineel is hij zeker, deze geboren Fransman. Afkomstig uit Bretagne. Hij heeft een mooie tongval, vind ik. Hij is een rustige kameraad van veel raadsleden, zette zich krachtig in voor de hulpverleningsdienst en hij is een groot supporter van FC Groningen. De FC is zelfs beter dan Stade Rennais, de topvoetbalclub uit de stad Rennes (in het linkerrijtje, heb gisteren gekeken, zevende staan ze). Hij zorgde er mede voor dat de oudere supporters met een eigen bus naar de Euroborg kunnen. Ik vind het een geweldig staaltje werk. Daarom een FC-sjaal voor Michel Marion.

Bier voor Amsterdammers. Klein van stuk, maar hij heeft een grote stem. Hij spreekt zeer goed achter deze katheder. Als fractievoorzitter was hij zeer efficiënt. Altijd dezelfde tijden, altijd om 20.00 uur exact beginnen en om 21.30 uur exact eindigen. Hij maakt zeer mooie foto’s. Als raadslid was hij geïnteresseerd in cultuur en onderwijs. Niet in financiën. Daar heeft de gemeente, zei hij altijd, een accountant voor. Ook in de nazit na de vergadering was hij zeer exact. Altijd twee fluitjes, nooit méér. Zijn fractiemensen namen meerdere Amsterdammers. Maar dan was hij al weg, meestal naar zijn vriendin in Amsterdam. Nu ook bier voor Amsterdammers voor Elko van der Wildt! (applaus).

Een snoeischaar voor volkstuinen. Zij is vrijwilligster bij Humanitas en wordt daar dus geconfronteerd met de armoede. Haar raadswerk Sociale Zaken deed zij zeer gedreven. Cultuur met grote deskundigheid. Regelmatig gaat zij naar Brazilië met haar partner Bert. Zij geven daar les in het onderhouden van volkstuinen. Dat Brazilië ondanks de bomenkap nog steeds groen is, is mede aan haar te danken. Ze weet ook alles van sla en tuinbonen. Een groot deskundige dus in volkstuinen, zowel in Groningen als in Zuid-Amerika. Een snoeischaar voor volkstuinen voor Fien Slors! (applaus).

Een voetbal. Deze man, die ‘m krijgt, is vrolijk. En vlot. Inhoudelijk is hij sterk. Soms komt hij met een *oneliner*, maar dan heeft hij er van tevoren tien keer over nagedacht voordat hij deze uitspreekt. Hij heeft zijn zaken meestal zeer goed bestudeerd. Hij woont in Amsterdam, maar ook in Groningen. Hij kiest niet voor het doorgaan in de raad van Groningen omdat hij kiest voor een carrière in het westen. Hij is geboren in Soerabaja en komt uit een gezin met acht kinderen. Vier ervan zijn geadopteerd en hij is daar één van, net als zijn zus. Hij houdt van voetbal en is een grote fan van Ajax. En dat is een probleem, merkwaardig. Want Ajax voetbalt vaak op zondag en hij is lid van de ChristenUnie. Misschien is er iets mogelijk? Ik heb gehoord dat de ChristenUnie hem zijn hobby niet gaat afnemen. Een voetbal voor Sander Huisman! (applaus).

En dan krijgen we nu een intermezzo van Marieke en Reinout.
(…)

Een doos met kaarten. Zij zet zich altijd in voor anderen. Als pleegmoeder bijvoorbeeld. Naast haar eigen twee kinderen voedde zij vier pleegkinderen op. Over één schreef zij zelfs een boek. Altijd zorgzaam. Altijd bezig met het welzijn van anderen. Haar kleding is stijlvol. Ze kan heel mooi lopen, vind ik. Zelfs wat koket en statig. Ze was heel graag in de raad gebleven. Dat mocht helaas niet. Zij is de eerste die altijd belt met ziekte. Vaak bezig bloemen te versturen of kaartjes. Ze vraagt altijd: “Hoe is het ermee?” Dat zal ze blijven doen. Bloemen en kaarten versturen aan zieken. Zeer attent. Dus een doos met kaarten voor Anneke Vos! (applaus).

Een notuleerblok. Niemand gelooft het. Immers, men denkt dat hij zich niet overgeeft aan werelds vermaak. Toch is dat wel zo. Hij durft in de meest hoge, gevaarlijke en spectaculaire kermisattracties, dit raadslid met zijn fabelachtige geheugen. Dagelijks heeft hij een tas bij zich. Anderen hebben daarin hun lunchpakket. Deze man heeft daarin zijn zeer uitgebreide archief. Binnen een seconde trekt hij de juiste informatie uit de tas. Ter plekke. Een wonder. Hij notuleert elke vergadering. Jaren later kan hij nog zeggen of hij bij een vergadering was ja of nee. Maakt deze man nooit bloopers? Nee, nooit! Een notuleerblok voor Drewes de Haan! (applaus).

Een bootje met een stop. Hij komt uit het Oosterpark. Hij mag buitengewoon graag klussen. Hij is er zelfs timmerman bij. Hij rijdt in een wit busje, dat zit vol met gereedschap. Hij spreekt de taal van de straat, van het Oosterpark. Hij is extreem gastvrij, een gezelligheidsdier. Aan de stadsgrachten heeft hij zijn hart verpand, werd al eerder gezegd. Dit komt omdat hij botenliefhebber is. Hij was zeeman. Over boten kan hij uren, dagen en weken praten. Dat doet hij dan ook. Zo vaak, dat zijn fractievoorzitter vaak roept: “Hukema, geen woord meer over die rotboten van jou!” Een bootje met stop erin dus, voor Dick Hukema! (applaus).

Een jazz-cd. Zij heeft twee zoons. Jan en Piet. Zij kent haar dossiers tot in de puntjes en is zeer vasthoudend. Zij geeft zich voor 150%. Ze is niet bang voor wethouders, ook niet die van haar eigen partij. Hoe moedig! Ze is daarom soms knap lastig. Ze woont volgens zeggen in een ‘idioot groot’ appartement in de oude HBS. Ze is zelf architect, haar huis wordt dus voortdurend verbouwd. Ze heeft een heel eigen muzieksmaak. Volgens Arjan de Rooy iets met ‘onbegrijpelijke jazz’… Een jazz-cd voor Karin Hazewinkel! (applaus).

Een telefoon. Zijn vertrek uit de raad was een grote, negatieve verrassing. Hij staat hoog op de kieslijst van zijn partij, nummer twee, en is toch niet verkozen. Het lag niet aan zijn inzet. Hij voerde vele gesprekken met burgers. Het is al genoemd: Singelweg, Oosterhamriktracé, Brugwachter, Bruilwering. Hij is pittig in debat. Soms zelfs scherp (gelach) Ja, jullie moeten lachen, maar er stond eigenlijk: ‘soms zelfs *te* scherp’. Dat deel heb ik echter weggelaten. Daarna volgde altijd de verbinding met de oppositie, met de coalitie. Directeur van een grote onderwijsorganisatie. Hij laat veel na trouwens. De 15%-norm voor studentenhuisvesting in wijken. Zijn motie werd afgewezen, maar zijn blijk vond ingang. Hij stelde zijn naam beschikbaar voor een alarmnummer 0800-Joop. Een telefoon voor Joop Vogel! (applaus).

Een flesje Tipp-Ex. Hij kan prachtig schrijven. Zijn beroep is dan ook schrijver/redacteur van een krant. Een van zijn verhalen trof mij zeer. Het gaat als volgt, ik citeer: “Voor buitenstaanders lijkt het of politici oneindig kunnen lullen. En dat is ook zo.” Deze persoon kreeg een belangrijke taak van zijn partij. Hij moest in de raad het economisch businessplan behandelen. Hij kreeg acht minuten spreektijd. Helemaal voor hem alleen. Wat een eer! Hij voelde zich de koning te rijk. Helaas, tijdens de fractievergadering werd de spreektijd met de helft ingekort tot vier minuten. Belangrijke andere onderwerpen. Tijdens de raadsvergadering stak de fractievoorzitter van zijn partij twee vingers op. Twee minuten spreektijd. Vlak voor het moment dat hij van wal wilde steken, zei een collega-raadslid: “Hou het kort, hou het kort!” Toen kwam het voorstel in de raad. Hij greep zijn kans om het volk te vertegenwoordigen. Hij had net voldoende tijd om te zeggen: “Voorzitter, ik sluit mij aan bij de vorige spreker.” Een flesje Tipp-Ex om zijn woordvoering kort te houden, Marco in ’t Veld! (applaus).

Een gedichtenbundel. Een familieman. En de laatste roker in zijn omgeving. Een warm hart voor sport en cultuur. Dat geldt trouwens niet voor auto’s. Hij genoot dan ook van zijn rol als ‘ouwe rot’ in deze raad en hij heeft veel plezier in het politieke werk. Dat straalde ervan af. Als speciaal eerbetoon aan deze vicevoorzitter van de raad nu een optreden van een echte grote poëet. Verbonden aan de gemeenteraad van Groningen en fractieassistent van GroenLinks: Jan van den Berg!

Jan van den Berg:
Ja, Hans Paul, je wilde bij je afscheid een gedicht. Ik dacht eerst aan iets episch, een ballade of zo. Maar dat vond Jan toch iets te wijdlopig. Althans, daar was hij bang voor. Hij dacht meer aan zo’n mopje zoals wekelijks in het Dagblad van het Noorden staat van een of andere neoliberale dichter. Hoe heet hij? Van Wissen? Dat rijmt op vergissen… Het is dus een ‘sonnettette’ geworden, want zo heet zo’n gedichtje:

Hans Paul,
Hoe nog de lichtheid van het bestaan te dragen
Met name die rond de gemeenteraad
Nu jij dit mooie gremium verlaat?
Wie zal er mij en wie moet ik nu plagen?
Dat forum, zegt men,
wordt een leuke tent
Zoekt men daar nog een fractieassistent?

Een cd met een Gronings lied. Zij nam ruim twee jaar geleden afscheid van de raad. Nu neemt ze weer afscheid, een Heintje Davids? Nee, ze zat twee jaar in de Tweede Kamer van 2007 tot 2009. Zij trad vrijwillig terug om belangrijk partijwerk te doen als landelijk penningmeester. Ze is kordaat en zeer stevig in het debat. Met een geweldige stem! Een stem waar vele mannen jaloers op zouden zijn. En een bezige bij ook. Deze onvermoeibare politica. Met hart en ziel zet ze zich in voor de stad. Velocitas is haar voetbalclub. Een cd met Groningse liederen voor Rosita van Gijlswijk! (applaus).

Muzikaal intermezzo.

Een kaars. Hij is bescheiden. Hij weet heel veel maar laat het weinig merken. Hij is zelf een voorbeeld van mooie, goede integratie. Geslaagd. Hij is een trots op zijn kinderen: Selma, Carim, Amira, Meisa. Deze kinderen moeten goed integreren in de Nederlandse samenleving. Maar ze moeten ook toch hun eigen identiteit bewaren. Hij nodigde Wilders uit om, als het gaat over eigen identiteit en integratie, een kijkje te nemen in zijn mooie gezin. Hij staat vooraan bij de homo-emancipatie. Hij is ook een lichtend voorbeeld voor tolerant Nederland. Daarom een kaars voor Mohamed Azghoughi! (applaus).

Een zak hout. Hij kent zijn dossiers. Met ambtelijke precisie vreet hij zich vast in de onderwerpen. Wethouder Peter Verschuren kan erover meepraten. Daarvan is hij een soort lievelingsvijand. Hij heeft een hekel aan regen. En ook aan de winter. Daarom is hij vaak te vinden op Caribische eilanden. Om de kou in Nederland te verdrijven heeft hij een houtkachel. In de huidige milieudiscussie is die houtkachel door stof en uitstoot nogal taboe. Hij weet alles van houtverbranding. Niemand van de vele tegenstanders kan hem verslaan. Om hem dus toch maar te belonen, een zak kachelhout voor Bert Oost! (applaus).

Een knuffelbeer. Wie haar naam noemt, zegt ‘Petemoei’. De goede fee uit het sprookje Assepoester. Zij is zelf ook de goede fee. Met kuiltjes in haar wangen. Nu ook weer, als ze lacht. Zij houdt niet van het politieke spel. Zij hoopte met haar veertiende plaats niet in de gemeenteraad te komen. Maar het liep anders. Zij volgde Rosita op. Ze zette zich in voor Petemoei. Ze zette zich in voor kinderen die het moeilijk hebben. Mensen in de bijstand moeten sneller bijzondere bijstand krijgen. Drie jaar in plaats van vijf jaar. De raad nam haar voorstel over. Ze is dus zelf een echte Petemoei, deze opgeruimde boerendochter uit de Achterhoek. Volgens onze fractieassistent, Berend de Boer – die daar staat – een mevrouw met een hoog knuffelgehalte. Daarom een knuffelbeer van ‘knuffelBerend’ voor Agnes Schlebusch! (applaus).

Wij sluiten af, Marthe Westers en Marieke Klooster spelen samen met Reinout Douma ‘Climb every mountain’.

(…)

De VOORZITTER: Mag ik dan aan de vertrekkende raadsleden vragen om naar voren te komen om het al lang toegezegde cadeau in ontvangst te nemen? Dan is er ook gevraagd of u als vertrekkende raadsleden met mij op de foto zou willen. Ik kan mij niet voorstellen dat u dat niet wilt… Dus ik ga u nu uw cadeau overhandigen.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.00 uur.

Verslag - Notulen raad 11 maart

01-1

VERGADERING VAN 11 MAART 2010

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames Carine Bloemhoff (PvdA), Marloes Dekker (PvdA), Betty de Boer (VVD), Sabine Koebrugge (VVD), Annie Postma (GroenLinks), Karin Dekker (GroenLinks), Lizette van der Vegt (GroenLinks), Anna Riemersma (Stadspartij), Jannie Visscher (SP), Ria Rademaker (SP), Gabrielle van der Meulen (D66), Anne Kuik (CDA), Inge Jongman-Mollema (ChristenUnie), Rebecca Krüders (Student en Stad) en de heren Arjan de Rooij (PvdA), Frank de Vries (PvdA), Jan Spakman (PvdA), Mohn Baldew (PvdA), Randy Martens (PvdA), Roeland van der Schaaf (PvdA), Wim Moes (PvdA), Arno Rutte (VVD), Dick Jager (VVD), Jan Evenhuis (VVD), Joost van Keulen (VVD), Benni Leemhuis (GroenLinks), Mattias Gijsbertsen (GroenLinks), Amrut Sijbolts (Stadspartij), Gerard Offerman (Stadspartij), Jacob Bolhuis (Stadspartij), Robert Prummel (Stadspartij), Eelco Eikenaar (SP), Peter Verschuren (SP), Jetze Luhoff (D66), Paul de Rook (D66), Ton Schroor (D66), Jan Seton (CDA), Martin Verhoef (ChristenUnie) en Gerjan Kelder (Partij voor de Dieren).

Griffier: mevrouw I. Bolle
Secretaris: de heer L.J. Bosdijk

Wethouder: mevrouw J.C.M. van Schie (PvdA)

Afwezig: wethouder Dijkstra

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 11 maart 2010 (16.35 uur).
Er is bericht van verhindering binnengekomen van wethouder Dijkstra. En 11 maart is de verjaardag van ons raadslid Dick Jager, die wij daarmee van harte feliciteren. (De jarige krijgt een bos bloemen aangeboden en er wordt voor hem gezongen.)
Ik begrijp dat de heer Jager graag het woord tot ons wil richten.

De heer JAGER (VVD): Dank voor het geweldige lied dat jullie voor mij gezongen hebben, de felicitaties en de mooie bos bloemen. Hier wordt al geroepen: “Dat kost je een rondje”. Ik nodig iedereen uit vanavond na 22.00 uur in Grand Café Time Out in de Poelestraat.

De VOORZITTER: U hebt, neem ik aan, gezien hoeveel mensen er op de publieke tribune zitten. Die zijn vanzelfsprekend ook allemaal uitgenodigd en er zit hier nog een zaaltje vol met mensen.

De heer JAGER (VVD): Geen probleem, voorzitter.

De VOORZITTER: Die heet ik natuurlijk van harte welkom en die zijn net zo welkom in het genoemde etablissement als iedereen ook hier op de publieke tribune.
Dan zijn we bij punt 1 van de agenda.

1. <u>Installatie van de nieuw benoemde leden van de gemeenteraad</u>

De VOORZITTER: Ik sluit niet uit dat de belangstelling voor deze gemeenteraadsvergadering onder andere met dit agendapunt te maken heeft.
In de gemeenteraad van gisteren is de rechtmatigheid van de verkiezingen van vorige week woensdag 3 maart vastgesteld. Ook zijn de geloofsbrieven van u allen onderzocht en ook van u allen in orde bevonden, waarmee we over kunnen gaan tot uw installatie.
Ik ga zodadelijk de tekst voorlezen van de eed en van de belofte. Ik verzoek u daarbij te gaan staan. Ik verzoek iedereen daarbij te gaan staan. Dan ga ik een namenlijst voorlezen, in volgorde van grootte van de fractie. U hebt zelf al doorgegeven of u de eed zult afleggen dan wel de belofte. Als u de eed aflegt dan verzoek ik u om uw rechterhand met twee vingers omhoog in de lucht te steken en uit te

willen spreken: ‘Zo waarlijk helpe mij God almachtig’. Als u de belofte aflegt dan verzoek ik u om te zeggen: ‘Dat verklaar en beloof ik’ en ook niets anders dan die tekst alstublieft.
Dan verzoek ik iedereen om te gaan staan.

“Ik zweer of ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer of ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

De heer BALDEW: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw BLOEMHOFF: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw DEKKER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer MARTENS: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer MOES: Dat verklaar en beloof ik.
De heer DE ROOIJ: Dat verklaar en beloof ik.
De heer VAN DER SCHAAF: Dat verklaar en beloof ik.
De heer SPAKMAN: Dat verklaar en beloof ik.
De heer DE VRIES: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw DE BOER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer EVENHUIS: Dat verklaar en beloof ik.
De heer JAGER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer VAN KEULEN: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw KOEBRUGGE: Dat verklaar en beloof ik.
De heer RUTTE: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw DEKKER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer GIJSBERTSEN: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer LEEMHUIS: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw POSTMA: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw VAN DER VEGT: Dat verklaar en beloof ik.
De heer BOLHUIS: Dat verklaar en beloof ik.
De heer OFFERMAN: Dat verklaar en beloof ik.
De heer PRUMMEL: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw RIEMERSMA: Dat verklaar en beloof ik.
De heer SIJBOLTS: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer EIKENAAR: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw RADEMAKER: Dat verklaar en beloof ik.
De heer VERSCHUREN: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw VISSCHER: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer LUHOFF: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw VAN DER MEULEN: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer DE ROOK: Dat verklaar en beloof ik.
De heer SCHROOR: Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw KUIK: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer SETON: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw JONGMAN-MOLLEMA: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer VERHOEF: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw KRÜDERS: Dat verklaar en beloof ik.
De heer KELDER: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Ik feliciteer u allen van harte met uw installatie als lid van de gemeenteraad van Groningen. Van harte gefeliciteerd.

2. <u>Toespraak van de burgemeester</u>

Burgemeester REHWINKEL: Dames en heren, ik feliciteer u in de eerste plaats met uw uitverkiezing en nu uw installatie als raadslid, omdat het een eer is om u vanuit deze raadzaal te mogen inzetten voor onze stad.
En vandaag is een nieuw begin. Voor sommigen van u is deze omgeving al zeer vertrouwd, maar voor anderen is het de eerste keer dat u hier plaatsneemt als raadslid. En dat is bijzonder. Dat mag u als heel bijzonder beschouwen en terecht hebt u zoveel van uw naasten mee naar hier genomen.
Het is een nieuw begin voor ons allemaal, omdat we in een andere samenstelling aanwezig zijn. Ondanks alle inspanningen van zowel de gemeente als van u, van politieke partijen, om kiezers bij de verkiezingen te betrekken, was de opkomst vorige week helaas lager dan in 2006. Een lichtpuntje is dat we in tegenstelling tot 2006 een hogere opkomst hadden dan het landelijk gemiddelde. Ook in vergelijking met de tien grootste steden hebben we het goed gedaan. Groningen eindigde op de derde plaats na Almere, en u weet wat daar de reden van een hoge opkomst was, en na Nijmegen.
Het lijkt me het streven waard om degenen die gestemd hebben de komende vier jaar te laten zien waarvoor ze dat hebben gedaan. En misschien kunt u degenen die niet hebben gestemd laten zien dat de gemeentepolitiek het waard is om in 2014 wel voor naar de stembus te gaan.
Op u rust de komende vier jaar de verantwoordelijke taak om besluiten te nemen die bepalend zijn voor de toekomst van deze stad. En één ding weten we misschien wel meer zeker dan in voorgaande jaren bij eerdere installaties van raadsleden: dat zullen geen gemakkelijke besluiten zijn. Want om de gemeentebegroting op orde te houden zal de raad hele scherpe keuzes moeten maken. De wijze waarop u die besluiten neemt zijn mede van invloed op het vertrouwen van burgers in hun stadsbestuur. U hoeft het niet met elkaar eens te zijn. Ik zal ook niet zeggen dat u het niet met elkaar eens mág zijn, maar u hoeft het niet met elkaar eens te zijn. Maar uw fractie zal helder aan de stad moeten kunnen uitleggen waarom een bepaald standpunt wordt ingenomen en waarom de raad in meerderheid tot bepaalde keuzes komt.
Het debat in deze raad is van belang om de voors en tegens van voorstellen op tafel te krijgen. Ik roep u op, vanuit mijn rol als voorzitter van uw raad, om het debat zakelijk en op inhoudelijke argumenten te voeren, waarbij overigens een vleugje emotie, humor en enige welsprekendheid meer dan welkom zijn. Maar altijd met respect voor elkaars argumenten, zoals ik ook afgelopen vrijdag al tegen u heb gezegd bij de informele ontvangst, maar ik wil het op dit formele moment uitdrukkelijk herhalen. Het is belangrijk dat u tijdens de raad, laten we het zo maar zeggen, ook een kopje koffie met elkaar drinkt en dat u na afloop dat biertje met elkaar blijft drinken, dat dat de komende vier jaren opnieuw in Groningen het geval zal zijn.
U zult de komende vier jaar veel op het stadhuis doorbrengen. Niet alleen in deze raadzaal, ook in wat wij ‘de oude raadzaal’ noemen en in uw eigen ruimte, de fractiekamer.
U krijgt veel informatie die discussie zal losmaken. Met al die vergaderingen, al dat overleg en vergaderstukken ligt het risico op de loer van interne gerichtheid. Zoekt u daarom ook vooral het contact op met uw achterban; de mensen die in deze stad wonen en werken; de mensen die u de vorige week hebben gekozen. Ga gesprekken aan en luister naar wat de mensen te zeggen hebben. Bijvoorbeeld insprekers bij vergaderingen of deelnemers aan thema- of wijkbijeenkomsten. Voer discussies en bepaal aan de hand daarvan wat de standpunten van uw partij hier zullen zijn. En laat die standpunten heel duidelijk horen aan uw collega-raadsleden en het college van burgemeester en wethouders. Zo zult u herkenbaar, zichtbaar en benaderbaar zijn.
Als raadslid bevindt u zich in een glazen huis, letterlijk ook het geval hier. De vergaderingen van de raad zijn openbaar en worden live uitgezonden via het internet. Er zitten journalisten op de tribune, vandaag al, die verslag doen van de vergadering. Weest u zich daarvan bewust. Niet alleen in uw gedrag, maar ook in de wijze waarop u debatten voert en uw betogen houdt.
Volgens mij, leden van de raad, maken we er met elkaar vier mooie jaren van, waarin we veel voor Groningen gaan doen.
Ik wens u heel veel succes in ons ‘pronkjewail’, in onze stad Groningen, als lid van deze raad.

De VOORZITTER: Dan komen we bij punt 3 van de agenda.

3. <u>Aanwijzing plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad door de fractievoorzitters</u>

01-4

De VOORZITTER: De fractievoorzitters hebben aangewezen, tot nader orde, de heer Arjan de Rooij van de PvdA-fractie. Ik verleen de heer De Rooij het woord.

De heer DE ROOIJ: Voorzitter, ik ben uiteraard zeer gevleid door deze uitverkiezing, maar dat moet ik dan vooral doen in zaken van ziekte en andere narigheid. En zeker in deze gure weersomstandigheden wilde ik u even een klein cadeautje geven om in ieder geval die ziekte maar te voorkomen. (De heer De Rooij overhandigt de voorzitter onder applaus een net sinaasappels en een potje vitaminepillen).

De VOORZITTER: U weet hoe dichtbij de griep gisteren was, dus ik dank u zeer. Ik hoop inderdaad ook dat u mij niet zult hoeven te vervangen en ik hoop dat u zich vooral op andere werkzaamheden zult kunnen richten.
Dan komen we bij punt 4 van de agenda.

4. <u>Verklaringen van de lijsttrekkers</u>

De VOORZITTER: Ik geef als eerste het woord aan de heer De Vries van de PvdA-fractie.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Namens de PvdA-fractie geef ik een beknopte verklaring, ook gelet op het publieke debat dat we afgelopen maandag al hebben gehad over de duiding van de verkiezingen.
Ik begin die verklaring met vast te stellen dat de PvdA bij die verkiezingen drie zetels heeft verloren maar – ter geruststelling – strijdbaarder dan ooit hier in deze raadzaal met negen zetels, met negen leden, met negen partijgenoten aanwezig is. En die strijdbaarheid, mijnheer de voorzitter, is ook nodig. Die is nodig omdat we, zoals u terecht zei, voor de lastige opgave staan om de stad de komende jaren op een goede manier door een tijdperk van krimpende middelen te loodsen.
Wij zien als Partij van de Arbeid uit naar een boeiende discussie hier in de raad over een stad die het waard is om voor te vechten. Een stad waar een sociale agenda gemaakt moet worden, verdedigd moet worden, waarin geïnvesteerd moet worden en waar we met elkaar een route moeten zoeken naar de toekomst. En dat mag ook een route zijn, sterker, het moet een route zijn waarin we ook op zoek moeten gaan naar vernieuwing en waarin we niet bang moeten zijn. Want als er één ding is dat deze stad zo kenmerkt dan is dat een gebrek aan angst, dan is dat vooral het opgeheven hoofd, dan is het vooral tolerantie en respect voor elkaar. En dat zou ik u allen, de voorzitter zei het ook al, namens mijn fractie, zoals we hier zitten, van harte toewensen. Een strijdbaar debat in deze raad, respect voor elkaars opvatting, maar vooral een tolerante en open houding. En als we dat doen, als we dat voorbeeld geven als politiek hier in deze raad, dan weet ik zeker dat die stad dat ook aan kan.
Ik ben ook blij met de verkiezingsuitslag, die laat zien dat louter democratische partijen en partijen die voor die stad willen gaan gekozen zijn.
Ik spreek namens mijn fractie de hoop en de verwachting uit dat we dat kunnen bereiken met elkaar, de stad Groningen is het meer dan waard. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw De Boer van de VVD-fractie.

Mevrouw DE BOER (VVD): Allereerst iedereen van harte gefeliciteerd met deze plaats in deze raad, tenslotte toch het hoogst vertegenwoordigende orgaan in deze gemeente. Een hele eer en ik wens dan ook iedereen heel veel succes. Want zeventien nieuwe raadsleden, er zitten ook drie wethouders tussen, is natuurlijk niet weinig en we gaan natuurlijk ook nog een aantal wethouders leveren vanuit deze raad.
En dit optellend, is er nog maar een gering aantal vertegenwoordigers uit de vorige periode die er in deze samenstelling ook al zaten. Enerzijds gaat dit ten koste van de continuïteit, maar anderzijds biedt dit wellicht een heel verfrissende nieuwe blik en ook weer heel veel creativiteit.
Toen ik in de raad kwam heb ik me altijd een ding ter harte genomen van onze toenmalige afdelingsvoorzitter: “Word geen consument van ambtelijke stukken, maar volksvertegenwoordiger.” Je hoeft het niet beter te weten dan de wethouder en de medewerkers, die hebben er een fulltime baan

aan. Maar de stem van de mensen in de stad moet doorklinken in deze raadzaal. En als dat dan eens leidt tot een andere afweging in de raad dan die in het college, dan is dat precies wat een goede democratie beoogt.
Ik spreek hier dan ook de wens uit dat de discussie in de raad zal plaatsvinden en niet voorafgaand aan de raadsvergadering. Zowel raadsleden als collegeleden moeten elkaar met argumenten kunnen overtuigen. Het debat moet hier, in deze raadzaal, plaatsvinden. Want op die manier zullen we ook de mensen uit de stad veel meer bij het raadswerk kunnen betrekken.
We hebben maandagavond de eerste verkennende rondes gehad met alle lijsttrekkers en de VVD-fractie is erg blij met de handreiking van de PvdA om de tweede partij van de stad als eerste serieuze coalitiepartner te zien. De gesprekken moeten het uitwijzen, het begint natuurlijk met vertrouwen. Een coalitie betekent geven en nemen, maar de VVD loopt zeer zeker niet weg voor bestuurlijke verantwoordelijkheid. En zeker in de huidige tijd, want we hechten belang aan een brede coalitie, gezien de financiële moeilijkheden die op ons afkomen. En de VVD staat voor financiële degelijkheid. In campagnetijd gaat het altijd om de dingen die partijen wél willen. Ik heb dit ook wel eens gezegd tijdens de debatten, maar vanaf vandaag zal het erom gaan wat we niet willen. Want dat er bezuinigd moet worden staat als een paal boven water. Wij vinden daarom dat een brede, stevige coalitie van belang is. Een brede coalitie maakt ook meer kans op steun in de raad, omdat links en rechts vertegenwoordigd zullen zijn.
Want de keuzes zullen de komende jaren niet gemakkelijk zijn. Dit legt een zware verantwoordelijkheid bij zowel de raad als het bestuur neer.
Ik wens een ieder nogmaals veel succes en veel wijsheid.
We zijn een beetje op de gezonde toer vandaag en geven u graag een cadeautje voor een nog scherpere kijk op financiën (alle raads- en collegeleden krijgen een feestelijk verpakte bos verse wortelen).

De VOORZITTER: Als u er van mij nog een vitaminepil bij wilt… Lust de heer Seton behalve bananen ook wortels?
Dan is het woord aan de heer Gijsbertsen van de GroenLinks-fractie.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook ik wens iedereen van harte geluk met zijn installatie in de raad. En in het bijzonder ook natuurlijk de mensen die nu voor het eerst geïnstalleerd zijn. Ik wens ook iedereen op de tribune geluk, in het bijzonder de oma van mevrouw Krüders, maar ook al die anderen die zijn gekomen om de raadsleden vandaag te feliciteren met deze benoeming.
Gisteren hebben wij, en ik in elk geval, met weemoed afscheid genomen van een groot aantal mensen, 22 raadsleden als ik het wel heb. Daarmee ging alleen al voor onze fractie vierendertig jaar ervaring de deur uit, en dat met zetelbehoud, dat is toch wel een aardige aderlating. Dat betekent ook dat wij een opgave hebben voor de continuïteit van het stadsbestuur hier, iets dat mevrouw De Boer zojuist ook al heeft aangegeven. En aan de andere kant is het ook weer heel erg leuk om al die nieuwe energieën te vinden en nieuwe mensen te ontmoeten in deze raad en samen weer met vertrouwen aan de slag te gaan. Ik heb de afgelopen maanden heel veel vertrouwen kunnen winnen in de mensen die bij onze fractie zijn aangeschoven. Ik wens hun indirect ook veel geluk met hun benoeming. Ik heb er alle vertrouwen in dat dat goed gaat lukken. We zouden ook geen progressieve partij zijn als we niet blij waren met nieuwe energie, als we niet ook de vernieuwing zochten.
En bij dat progressieve profiel hoort natuurlijk ook een progressief college. Afgelopen maandag, mevrouw De Boer heeft dat ook al aangegeven, hebben we al een oriënterende ronde gehouden. Ook toen hebben we aangegeven dat GroenLinks voor die progressieve stad wil gaan en juist in moeilijke financiële tijden ervoor wil zorgen dat we die blik op de financiële horizon gericht houden. We willen werken aan het Groningen van 2015, we willen werken aan het Groningen van 2020 en daarna. Daarom willen wij ook in de collegeonderhandelingen die nu lopen op zoek naar een roodgroen stadsbestuur dat diegenen beschermt die het hartstikke moeilijk hebben in deze stad en die niet alleen op financieel gebied maar ook op andere gebieden in hun leven moeite moeten doen om hun hoofd boven water te houden. En we willen investeren in de duurzame economie en daarmee de grote uitdaging van deze generatie het hoofd bieden.
Gelukkig is er ook in Groningen ruimte voor verschil en ik ben blij dat de verkiezingsuitslag geen ruimte heeft gegeven voor discriminatie, intolerantie en racisme. In andere steden zien wij dat partijen

onder de vlag van ‘vrijheid’ anderen hun vrijheid afnemen. Ik zou de dichter des vaderlands, Ramsey Nasr, willen citeren en zeggen: “Ik wou dat ik twee burgers was, dan kon ik samen leven”.
Ik hoop dat wij in Groningen ruimte kunnen blijven geven aan verschil en kunnen werken aan constructieve oplossingen voor onze problemen.
Tot slot, voorzitter, spreek ik de hoop uit dat wij ook in deze raad kunnen samenleven, om het zo te zeggen, en dat we in dezelfde goede verhoudingen die de Groningse politiek al zo lang kenmerken verder kunnen blijven bouwen aan de stad en ik wens iedereen daar van harte geluk bij. Dank u wel.

De VOORZITTER: U ziet dat het ambtelijk apparaat ook enthousiast is over deze nieuwe raad. Dan is het woord aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats: welkom nieuwe collegae. Het is, zoals de burgemeester al opmerkte, een voorrecht om een dergelijk mooie stad als Groningen te besturen. Dat doen we met elkaar als raad. Uiteindelijk heeft de raad, na gekozen te zijn, één stem en het is mij een eer om met u allen die stem straks te zijn, die stem van die ene, ongedeelde, stad Groningen. Want in Groningen heeft de grote politieke brandstichter die wel meedeed aan de verkiezingen in Almere en Den Haag geen voet aan de grond gekregen. In deze stad wonen mensen samen zoals we dat in Nederland altijd op prijs hebben gesteld. We laten mensen in hun waarde, we pakken andere mensen hun vrijheid niet af en we respecteren elkaar. En ik ben er trots op in een raad te zitten waarin iedereen die waarde deelt.
Toch, voorzitter, hebben de verkiezingen onder de schaduw van landelijke ontwikkelingen gestaan. Vlak voor de grote dag viel het kabinet, viel het zoveelste kabinet Balkenende en als lokale partij ben je dan bang dat dat een grote invloed zal hebben. En dat terwijl er deze keer in Groningen zoveel op het spel stond. De keuze voor een tram of niet, de keuze voor een Forum of niet. Door de Stadspartij zijn die twee thema’s op de politieke agenda gezet. En de stad heeft dat opgepikt, want terwijl er al zoveel beslissingen genomen waren over het Forum heeft de stad toch gediscussieerd alsof het besluit weer helemaal opnieuw genomen zou kunnen worden. En daar had de stad ook gelijk in, want uiteindelijk is de raad de baas.
Gedurende de eerstvolgende vier jaar, voorzitter, wil de Stadspartij verder gaan met het ontmaskeren van te ambitieuze plannen. Er is hier wel gesproken over een stad die altijd met heel veel durf dingen probeert aan te pakken, maar we hebben in deze stad ook voorbeelden genoeg van projecten waarmee men onvoorzichtig dingen heeft aangepakt. Het tegendeel van durf mag niet onvoorzichtigheid zijn. Onvoorzichtigheid heeft ons zaken als de passages in Groningen opgeleverd die nooit hebben gefunctioneerd.
De eerstvolgende vier jaar zal de Stadspartij nog steeds helder aan de stad blijven uitleggen waarom er geen grote regiotram door de binnenstad moet rijden. Wij hebben er het volste vertrouwen in dat de politieke ontwikkelingen en het toenemende inzicht van raad en Staten ertoe zal leiden dat er geen regiotram zal komen. Ik verwacht ook dat de raad met veel interesse zal kijken naar wat het college ons zoal gaat geven aan stukken.
En dan is er nog dat plan voor het Forum. Ook daar, voorzitter, is de Stadspartij nog steeds tegen. En we zijn blij dat de steun voor het Forum in de samenleving in de stad merkbaar is afgenomen. Het is nog niet te vertalen in een meerderheid in de raad, maar die meerderheid is dichterbij gekomen dan de vorige keer. Wij verwachten dat er een dag komt dat onze afwijzing van het Groninger Forum breed gedragen zal worden, niet alleen door de Groningse bevolking – want als je een enquête houdt op straat dan blijkt dat de meeste Groningers tegen het Forum zijn op dit moment – maar dat het ook een meerderheidsstandpunt in de raad zal worden. En in dat teken, voorzitter, zal de Stadspartij de eerstvolgende vier jaar aan deze raad deelnemen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Visscher van de fractie van de Socialistische Partij.

Mevrouw VISSCHER (SP): Voorzitter, ruim een week geleden hebben de Groningse kiezers besloten dat de Partij van de Arbeid, het CDA en de SP een stap terug moeten doen in deze gemeenteraad. En dat de Partij voor de Dieren, de VVD, D66 en de Stadspartij juist meer te vertellen krijgen.

Hoe kon dat gebeuren en wat betekent dit in onze ogen voor de komende jaren? De uitslag van zeven naar vier zetels is niet plezierig voor mijn partij. Vier jaar geleden traden we voor het eerst toe tot het college. Zelf denken we als SP dat we met onze fractie en met onze wethouders hebben laten zien dat we op een betrouwbare, sociale en betrokken wijze hebben kunnen besturen. Maar we kregen een fikse draai om de oren van de kiezers en dat was eerlijk gezegd wel even slikken voor de SP en dat geldt ook voor mij.
We gaan als partij uiteraard nog stevig evalueren wat er fout is gegaan. Ik denk dat we ook last hebben gehad van landelijke tegenwind en van de discussie over de tram en het Forum. Dat laatste is wel een beetje zuur, want toen het erom ging bij het referendum in 2005, streden we met veel energie tégen dat Forum en nu lijkt het erop dat we wat zijn afgestraft door kiezers die toen in meerderheid voor waren en daar inmiddels deels anders over denken. Door het respecteren van het referendum hebben we stemmen verloren. Dit stemmenverlies is natuurlijk niet fijn, maar altijd beter dan dat men ons zou kunnen betrappen op onbetrouwbaarheid. We zijn en blijven een partij waar je van op aan kunt.
Wat betekent de uitslag voor de stad? De partijen die meer gemeenschapszin en solidariteit propageren hebben verloren ten gunste van de partijen die het individualisme hoog in het vaandel hebben staan. Dat was, vertaald in mijn eigen woorden, de conclusie die de heer Seton afgelopen maandag in het openbare debat trok en die conclusie deel ik. Het gevolg zal helaas zijn dat het ideaal van de sociale stad dat voor de SP de inzet was voor de verkiezingen onder druk komt te staan, zeker met de grote bezuinigingsopgave die we in het vooruitzicht hebben.
Vorige week waren we aangeslagen door de uitslag, maar inmiddels zijn we een dikke week verder en merk ik bij mijn partijgenoten en bij mezelf dat de energie is teruggekeerd.
In ons programma hebben we zes kernpunten benoemd die wat ons betreft leidraad moeten zijn voor onze inzet in de stad. Ik noem ze u nog even: solidair, meedoen, duurzaam, dicht bij huis, vertrouwen en verantwoordelijkheid.
Ik beloof u dat wij ons hiervoor de komende jaren, weliswaar met een kleinere fractie, maar met minstens evenveel inzet, maximaal gaan inspannen. Niet alleen binnen de gemeenteraad, maar ook daar buiten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Schroor van de D66-fractie, die in deze raad zijn maidenspeech zal houden.

De heer SCHROOR (D66): Dank u, voorzitter. Voor D66 was het vorige week een spannende week. Toch verdubbeling van zetels en daarmee de een na grootste winnaar in zetelaantallen. Wij kunnen ons voorstellen dat u in uw meest verstandige jaren toen u nog lid was van D66 ons twee keer een feestje gunt, maar wat ons betreft mag het de volgende keer ook in enen.
Natuurlijk feliciteren wij ook de andere zetelwinnaars en natuurlijk ook alle raadsleden zoals hier aanwezig.
Onze koers. D66 is deze verkiezingen ingegaan met een positief ‘anders ja’-campagne. Daarbij zijn onze belangrijkste hervormingsagenda’s geweest: wonen, werken, leren en participatie. Ik wil daar kort even op ingaan.
Anders in wonen. De woningbouw heeft de afgelopen tijd zware klappen gekregen en zal de komende tijd ook nog zware klappen krijgen. De oplossing hierbij is dat we veel meer consumentgericht bezig gaan, door veel meer zeggenschap te geven over de eigen woning, over de eigen omgeving, over de eigen leefwijze. Samen met ontwikkelaars en burgers willen wij gaan kijken hoe we die productie weer op gang gaan krijgen en de markt weer gezond gaan krijgen. Bestaande voorraad en de nieuwbouw willen we zo duurzaam mogelijk gaan ontwikkelen en we hebben een open houding naar nieuwe initiatieven.
Anders in werken. De economie van de stad heeft de laatste jaren ook klappen gekregen. We zijn als stad, als het gaat om de MKB-monitor, gezakt naar een 41e plek in Noord-Nederland. Wat D66 betreft moeten we daar keihard voor knokken en wat ons betreft zijn we dan over vier jaar weer dé economische trekpleister in Noord-Nederland.
Onderwijs en economie moeten de komende jaren de handen ineen slaan. De beleidsmatige en praktische koppeling tussen middelbaar en hoger onderwijs met het bedrijfsleven in de stad is wat D66 betreft een hele grote kans om als gemeente, samen met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, nieuwe stageplekken en banen te scheppen. Bijzondere aandacht daarbij zal wat ons betreft moeten

uitgaan naar het Zernike Science Park in het Ebbingekwartier om de innovatieve en creatieve economie van de stad te stimuleren. En tot slot zal Groningen ook de kansen over de grens moeten gaan benutten. Deze internationale focus, gericht op de Noordelijke ontwikkelingsas, is wat D66 betreft onontbeerlijk.
Dan anders in leren. Met de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is de rol van de gemeente veranderd. Er zal vanuit de gemeente meer nadruk moeten worden gelegd op het faciliteren, netwerken, verbinding leggen tussen scholen onderling en de scholen en de maatschappelijke instellingen. Lange leerlijnen zijn daarbij wenselijk. Een goed startbrevet en een goede individuele begeleiding zijn nog steeds de beste kans op succes op de arbeidsmarkt. Een aantal voorbeelden van onze hervormingsagenda zijn een Vensterschool in elke wijk, indien gewenst ook voor het middelbaar onderwijs; duurzame scholen, zowel aan de binnenkant als aan de buitenkant.
Anders in burgerparticipatie. De burgerparticipatie heeft de afgelopen jaren onder druk gestaan. D66 wil dit nieuw leven inblazen door in een vroeg stadium de mening en input van de bevolking mee te laten wegen. Niet ongestructureerd; de gemeente stelt kaders, stelt visie, geeft munitie en voert uit. De burger moet vooral weten waarover en in welke mate participatie mogelijk is. D66 gelooft namelijk in de kennis en de creativiteit van de inwoners van Groningen, getuige ook de ideeën die zijn binnengekomen vanuit Beijum rondom de tramdiscussie.
Dit zijn belangrijke onderwerpen waar D66 haar andere geluid wil laten doorklinken. Niet voor niets hebben we ingezet op een vernieuwingsagenda. Niet omdat wij dat zo graag willen, maar omdat wij er stellig van overtuigd zijn dat de stad Groningen voorop moet gaan in de toekomstige ontwikkeling van de hele regio en dat daarvoor een aantal aanpassingen van wonen, werken, leren en participatie hoogst noodzakelijk is.
De uitdaging waar de stad voor staat is niet alleen een positieve. Er zal ook, dat is ook door andere partijen gezegd, stevig bezuinigd moeten worden. Het zijn zware tijden en die vragen om heldere en verstandige keuzes.
Dan tot slot. De betekenis van de verkiezingsuitslag voor de gemeenteraad van Groningen. Wat D66 betreft is de uitslag een bevestiging voor een sociaal progressief liberale stad. Dat zal ook onze insteek zijn in mogelijk toekomstige onderhandelingen. Wat D66 betreft is het noodzakelijk in deze economisch, maar ook sociaal-maatschappelijk moeilijke tijden, een breed gedragen college te vormen. Het advies van D66 hiervoor is dan ook op zoek te gaan naar een progressief college dat samen met de raad, met respect voor de toekomstige bezuinigingen, gaat werken aan een stad met een open blik naar de toekomst en een naar buiten gericht gezicht.
Wat de kiezer duidelijk heeft gemaakt is dat het huidige college geen meerderheid meer heeft. Dit houdt wat D66 betreft in dat welk college ook gevormd wordt, eventueel met inbreng van ons, er een zichtbare, herkenbare en andere koers gevaren zal moeten worden. En deze koers vergt in de komende onrustige periode een stuurman met een goed kompas. Want zoals de Romeinse filosoof Seneca ooit zei: “Wanneer je niet weet naar welke haven je gaat zeilen is geen enkele wind de juiste”. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik feliciteer u met uw eerste optreden in de raad. Ik hoop dat er nog vele op mogen volgen.
Dan is het woord aan de heer Seton van de CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik zal kort terug kijken en vooruit kijken. Laat ik beginnen met te zeggen dat wij een heerlijke campagnetijd hebben gehad. We hebben in november al veel plezier gehad met het plaatsen van de bananen en onze coming out via de campagnewebsite. We hebben plezier gehad van niet één, niet twee, maar wel drie Tuk Tuks. De eerste twee elektrisch, maar eerlijk gezegd deed alleen de benzineversie het goed. We hebben verder plezier gehad van een aangroeiende groep vrijwilligers, het gericht flyeren over financiële betrouwbaarheid, parkeren, veiligheid en studentenhuisvesting. Ik heb zelf veel plezier gehad in de debatten en de gesprekken met mensen op straat.
Woensdag 3 maart had de afmaker moeten zijn, maar die viel een dag later. Het leek er eerst op dat we de landelijke trend hadden weten te weerstaan, maar donderdag bleek toch het zetelverlies met een recordbrekende smalle marge. We hadden de dunste derde zetel en hebben nu de dikste tweede zetel ooit. Een fotofinish van jewelste met D66 en in dit geval viel het niet onze kant op.

Zijn er dan geen successen te melden? Zeker wel. Het is het CDA als enige gelukt om iemand die niet verkozen was met voorkeurstemmen in de raad te krijgen. Knap campagnewerk van mijn nieuwe collega Anne Kuik en tegelijkertijd een hard gelag voor Joop Vogel, van wie we gisteren afscheid namen. De vogel is gevlogen, maar velen hebben gisteren kunnen zien dat hij het monter opnam. En dat schetst ook onze opstelling voor de komende vier jaar. Want al die mensen die denken dat we nu in de oppositie gaan zitten wegroesten hebben het helemaal mis.
Vandaag is de start van een nieuwe raadsperiode die naar het zich laat aanzien veel moeilijker zal worden dan veel eerdere periodes. Juist in een tijd van financiële en maatschappelijke crisis is er behoefte aan een nuchtere en betrouwbare partij die met beide benen op de grond verantwoordelijkheid vraagt en ook neemt, vertrouwen vraagt en ook inboezemt.
En we hebben ook geen behoefte andere dingen te zeggen dan in campagnetijd. Wij nemen onszelf en de burgers serieus, ook als er geen raadszetels maar wel collegezetels te verdelen zijn. Wij zullende de komende periode van de daken blijven roepen dat schreeuwen geen zin heeft. We zullen radicaal uitdragen dat zwart-witoplossingen niet bestaan. En we zullen onvoorwaardelijk te berde brengen dat nuances nodig zijn.
Voorzitter, u begrijpt het wel, het CDA gaat deze periode ook weer gewoon haar gang en blijft zichzelf. Wij dragen graag bij aan een goed bestuur van deze stad en gooien onze zetels en energie met vol enthousiasme in de strijd om dat met al onze collega-fracties waar te maken.
Wij kijken uit naar onze samenwerking. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Jongman van de fractie van de ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Allereerst aan de blijvers en aan de nieuwkomers: van harte gefeliciteerd met uw raadszetel. Het is een bijzonder moment, herinner ik me ook van een aantal jaren geleden, om hier voor het eerst deel van uit te maken. Dus ik zie uit naar samenwerking.
Afgelopen maandag hebben wij de verkiezingen reeds geduid. Ik ga dat niet herhalen, maar ik begin wel waar ik daar geëindigd ben, namelijk met het politieke vertrouwen.
Politiek moet een klimaat zijn van vertrouwen en dat vertrouwen moet er zijn tussen ons als leden van die gemeenteraad. Wat de burgemeester ook al aangaf in zijn bijdrage: je mag scherp debatteren, maar daarna moet je ook een glas met elkaar kunnen drinken en dat vertrouwen is ook belangrijk om naar de stad toe uit te stralen. Want als je als gemeenteraad of als leden van de gemeenteraad naar de stad uitstraalt ‘dat ze daar op het stadhuis maar doen wat ze willen’, dan hebben we wel een probleem. En dat willen wij als fractie van de ChristenUnie in ieder geval niet uitstralen.
Het is belangrijk dat er een goede relatie is tussen het stadsbestuur en de inwoners. De gemeente is een dienstbare overheid en een bondgenoot van de samenleving. Dat betekent niet dat je mensen plat moet knuffelen of betuttelen, maar dat je probeert om zo veel mogelijk verantwoordelijkheden met partners in die samenleving te delen. De gemeente ondersteunt daarbij, ze faciliteert en stelt ,waar nodig, ook grenzen. Dienstbaarheid is niet soft en het is ook niet alleen maar ‘u vraagt, wij draaien’.
De ChristenUnie wil dan ook investeren in een overheid die met haar inwoners praat, goede inspraak organiseert en andere belanghebbenden zo vroeg mogelijk betrekt in de planvorming. De ChristenUnie heeft daarbij oog voor mensen, voor hun welbevinden en voor hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn lot worden overgelaten. Wij geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar. Als Stadjers zijn we geen losse eenheden die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn als mensen en als samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen en we willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien.
Als ChristenUnie willen we de komende vier jaar vanuit onze christelijke overtuiging en persoonlijke betrokkenheid christelijk-sociale politiek bedrijven. We willen daarbij onze handen uit de mouwen steken. Dat betekent inderdaad naar die voetbalvelden toe, met de voeten af en toe letterlijk in de klei staan, naar het buurthuis, of waar dan ook in de stad aanwezig zijn en we willen ons daarbij inzetten voor de stad en de Stadjers.
De politiek kan niet alles oplossen en we staan ook voor een behoorlijke opgave. Maar als politiek en als Stadjers kunnen we samen van deze stad nog iets mooiers maken. Als Christenen in de politiek beseffen we daarbij ook dat de bloei van de stad afhangt van de zegen van God.

01-10

We zien uit naar de komende vier jaar en we zien vol politiek vertrouwen uit naar een prettige samenwerking in deze vernieuwde gemeenteraad. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. Dan is het woord aan mevrouw Krüders, ook voor haar het eerste optreden in deze gemeenteraad.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Geachte voorzitter, geachte collega-raadsleden, griffie, bodes, de rest van de gemeentelijke organisatie, mensen op de publieke tribune en ook de kijkers via het internet, maar in het bijzonder wil ik mijn fractie, mijn ouders en mijn grootmoeder welkom heten. Ik vind het heel erg leuk dat jullie hier zijn.
Zo, dat was het eerste deel van de korte tijd die ik maar tot mijn beschikking heb. Ik zal mijn best doen binnen vier minuten stil te staan bij de verkiezingen, vier jaar Student en Stad in de gemeenteraad en met afsluitend een woordje voor mijn nieuwe collega-raadsleden.
Student en Stad heeft haar plek in de raad weten te behouden met één zetel. Wij zijn weer vertegenwoordigd in vier jaar raad en met veel enthousiasme zullen we deze zetel innemen.
Wij gaan op weg naar twintig jaar Student en Stad in de raad. Wij voelen ons een winnaar. Niet alleen hebben wij 3566 mensen aan ons weten te binden, ook hebben wij ervoor kunnen zorgen dat we – in een tijd waarin er veel ruimte voor de landelijke politiek is in de media en er veel studenten op hoge plaatsen op andere lijsten stonden die zeer actief campagne hebben gevoerd – 50% meer stemmen hebben behaald dan vier jaar geleden.
Als wij vooruit kijken naar vier jaar Student en Stad in de raad, wat we afgelopen maandag ook al hebben gedaan tijdens de openbare coalitieonderhandelingen, staan we stil bij een viertal punten. Ik zal deze niet opnieuw gaan uiteenzetten, maar zal ze wel kort even noemen: de bezuinigingen, de regiotram, de ontwikkeling van de Oostwand en de stad sterker uit de recessie laten komen dan ze er in is gegaan.
En dit laatste punt staat hoog op onze agenda. De komende vier jaar zullen zwaar worden. Er zullen pijnlijke en moeilijke keuzes gemaakt moeten worden en wij vinden dat je moet voorkomen dat je de stad een strop omknoopt. Niet alleen maar bezuinigen door middel van quickwins, maar juist door een toekomstvisie en durf. Dit houdt in: bezuinigen, maar juist ook investeringen doen die op de lange termijn gunstig zijn voor de stad en haar inwoners. Met dit in ons achterhoofd hebben wij ons verkiezingsprogramma, maar ook ons manifest ‘Politiek bedrijven met het oog op de toekomst’ geschreven. Zorgen voor voldoende kwalitatief goede woningen voor jongeren in de kennisstad, zodat er doorstroming kan plaatsvinden. Zorgen dat je stad bereikbaar, begaanbaar en aantrekkelijk is. Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren, zodat er niet alleen meer bedrijven komen maar ook meer banen. Maar zeker ook aandacht voor cultuur, sport, zorg, kennis, fietsen, kroegen, internationalisering, het weerstandsvermogen, de Stadjers en studenten. Ik zou het programma kunnen gaan voorlezen, maar ik houd het hierbij.
Student en Stad zal zich de komende vier jaar gaan inzetten voor de stad en al haar inwoners, al zullen jongeren en studenten daarin een bijzonder plekje blijven innemen. Wij willen niet besturen vanuit een ijzeren toren, maar juist met één been in de raadzaal en één been volop in het studentenleven en de stad staan. Daarnaast zullen we zorgen dat onze pragmatische, consistente en constructieve bijdrage ook de komende vier jaar te horen zal zijn.
Als laatste een woordje tot de raad, 38 nieuwe collega’s. We zullen het niet altijd met elkaar eens zijn. Toch hoop ik op een mooie en vruchtbare tijd samen. Ik hoop dat de debatten op het scherpst van de snede worden gevoerd en op basis van eerlijke argumenten. Zo houden we elkaar alert en scherp.
Ik hoop dat het Groningse model, zoals dat ingezet is door onze voorgangers, ook in de zware periode die er aan zit te komen in stand kan worden gehouden en voortgezet kan worden, zodat de stad en ál haar inwoners hier de vruchten van mogen plukken, want daar doen we het voor.
Voorzitter, ik sluit af. Stephan, hier heb je je veer. Doe ermee wat je wilt. Finn, Edwin en alle andere raadsleden van Student en Stad, jullie hebben de lat hoog gelegd.
Alle kandidaten, leden en actievelingen van mijn partij en alle kiezers, ik dank jullie wel voor het vertrouwen en ik heb er zin in.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders, mag ik u complimenteren met uw maidenspeech? Volgens mij mogen uw oma en uw ouders trots op u zijn.

01-11

Dan is het woord aan de heer Kelder van de Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Na mijn verhaal hebben we nog viereneenhalf uur de tijd voordat we naar het feestje van de heer Jager mogen. Nu zult u niet verbaasd zijn dat wij normaal gesproken niet naar feestjes van jagers gaan, maar dit vind ik toch wel een uitzondering.
Dit is op zich een historisch moment, want voor zover ik weet is het nog nooit voorgekomen dat er een partij voor de dieren in de gemeenteraad kwam. In ieder geval is het in vijf andere gemeenten voor elkaar gekomen dat er een partij is die exclusief op komt voor de rechten van dieren, wat natuurlijk heel bijzonder is. Ik heb het even nagezocht, maar ik kon geen andere stad in de wereld vinden waar dit eerder voorgekomen is.
En waarden die er echt toe doen zijn schone lucht, schone grond, schoon water, duurzaam geproduceerd voedsel en respect voor omgang van de mens met omringende levensvormen. De gemeente hoort de moed te hebben om die waarden te verdedigen en de burgers in te lichten en te mobiliseren. Ze heeft instrumenten in handen om een noodzakelijke omslag in denken te bespoedigen. Niet door betutteling, maar met een duidelijke visie op de korte en – belangrijker nog – de lange termijn. En met duidelijke keuzes op de principes mededogen, duurzaamheid, persoonlijke vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid. Deze principes dienen als uitgangspunt voor de Partij voor de Dieren.
Wat kunt u van ons verwachten in de gemeenteraad? Wij denken mee over alles, we hebben overal een mening over, maar we zullen zelf vooral voorstellen doen ten aanzien van dierenwelzijn, duurzaamheid, natuur en milieu. Wat ons betreft gaat Groningen het voortouw nemen in diervriendelijkheid en duurzaamheid en hebben gemeentelijke instanties, om maar een voorbeeld te noemen, alleen nog maar biologische producten in hun kantines, voor zover dit nog niet gerealiseerd is. De gemeente moet het goede voorbeeld geven.
Bij alle besluiten die worden genomen in de gemeentelijke politiek wordt er, als het aan ons ligt, kritisch gekeken naar duurzaamheid en dierenwelzijn. Op overtredingen ten aanzien van dierenwelzijn en milieuverontreiniging wordt strenger toegezien. De overtreder draait zelf voor de kosten op en niet de belastingbetaler, als het aan ons ligt.
Verder willen wij de mensen bewust maken van het feit dat vlees uit de bio-industrie een enorme aanslag is op de wereldvoorraad zoet water, de regenwouden en het milieu. We zien daar een duidelijke taak in.
Ik noem een aantal speerpunten dat wij in onze campagne gebruikt hebben en waar wij de komende tijd aandacht aan zullen schenken. Wij willen graag dat het politieapparaat wordt uitgebreid met een eenheid milieu en dierenpolitie, dat er adequaat wordt opgetreden ten aanzien van dierenmishandeling en milieuvervuiling. We willen graag dat er duurzame agrarische bedrijvigheid plaatsvindt en geen vleesindustrie, voor zover dat binnen de stadsgrenzen mogelijk is. We willen ook geen nieuwe proefdierencentra in Groningen. We vinden ook dat goede opvang van dieren een verantwoordelijkheid van de gemeente is. En betaalbare dierengezondheidszorg voor minima moet ook binnen de mogelijkheden liggen. We hebben ook graag oog voor verborgen dierenleed bij bijvoorbeeld kinderboerderijen en maneges. Uiteindelijk willen we graag een sociaal en duurzaam leven voor iedereen, met individuele vrijheden en verantwoordelijkheden. Een nieuwe wethouder Dierenwelzijn, natuur en milieu is voor ons een vanzelfsprekendheid.
De Partij voor de Dieren is ervan overtuigd dat we aan de beginfase staan van een verandering, een noodzakelijk besef waarin dierenwelzijn vanzelfsprekend is en waar voor dierenleed geen plek meer is. En niet te vergeten: een partij die goed is voor dieren is ook goed voor mensen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Kelder, we feliciteren natuurlijk ook u, maar we feliciteren ook uw partij met haar introductie in deze gemeenteraad van Groningen.
Dan hebben we de verklaringen van de lijsttrekkers gehad en komen we ook bijna bij het einde van deze vergadering.
Voor ik de vergadering sluit, dames en heren, wil ik een moment stilstaan bij de enorme hoeveelheid werk die op de griffie is verricht om de vorige raadsperiode goed af te sluiten en de vergadering met deze nieuwe raad goed te laten verlopen. Ik wil de griffiemedewerkers die zich daarvoor hebben ingezet heel hartelijk bedanken. Ik zou hen willen vragen om voor één keer even naar voren te komen.

01-12

Dat vinden ze vast een stuk leuker als ik ze een bloemetje geef: Greet Mulder, Munica Gopal, Fimke Hylkema, Michiel Zijlstra, Marleen Stoutjesdijk, Peter Kommerij, Charlotte Luyckx en Inez Bolle.
Daarmee zijn we wel aan het eind van deze vergadering gekomen, een moment waarop u zich allemaal kunt laten feliciteren.
Nogmaals: hele goede jaren hier in de gemeenteraad van Groningen gewenst.
De vergadering is gesloten (17.40 uur).

Verslag - Notulen raad 31 maart 2010

02-1

VERGADERING VAN 31 MAART 2010

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames Carine Bloemhoff (PvdA), Marloes Dekker (PvdA), Betty de Boer (VVD), Sabine Koebrugge (VVD), Annie Postma (GroenLinks), Lizette van der Vegt (GroenLinks), Anna Riemersma (Stadspartij), Ria Rademaker (SP), Gabrielle van der Meulen (D66), Anne Kuik (CDA), Inge Jongman-Mollema (ChristenUnie), Rebecca Krüders (Student en Stad) en de heren Arjan de Rooij (PvdA), Jan Spakman (PvdA), Mohn Baldew (PvdA), Randy Martens (PvdA), Roeland van der Schaaf (PvdA), Wim Moes (PvdA), Arno Rutte (VVD), Dick Jager (VVD), Jan Evenhuis (VVD), Joost van Keulen (VVD), Benni Leemhuis (GroenLinks), Mattias Gijsbertsen (GroenLinks), Amrut Sijbolts (Stadspartij), Gerard Offerman (Stadspartij), Jacob Bolhuis (Stadspartij), Robert Prummel (Stadspartij), Eelco Eikenaar (SP), Jetze Luhoff (D66), Paul de Rook (D66), Ton Schroor (D66), Jan Seton (CDA), Martin Verhoef (ChristenUnie) en Gerjan Kelder (Partij voor de Dieren).

Griffier: mevrouw Inez Bolle
Secretaris: de heer Leo Bosdijk

Wethouders: de dames José van Schie (PvdA), Jannie Visscher (SP), Karin Dekker (GroenLinks) en de heren Frank de Vries (PvdA), Peter Verschuren (SP) en Jaap Dijkstra (PvdA).

1. **Opening en vaststelling verslag**
   Notulen van 27 januari en 17 februari 2010

De VOORZITTER: Dan open ik (16.35 uur) deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 31 maart 2010.
Er zijn geen berichten van verhindering binnengekomen.
Ik heet vooral heel hartelijk welkom de leerlingen van het Alfa-college die, massaal kun je wel zeggen, op de publieke tribune hebben plaatsgenomen. Leuk dat jullie er zijn. We hopen dat jullie op deze manier een beetje een indruk krijgen van hoe we hier in Groningen politiek aan het maken zijn in de gemeenteraad en we hopen dat we misschien een aantal van jullie nog eens terug zien als gemeenteraadslid. Wie weet wat voor ambities hier vandaag nog gaan ontstaan.
Met betrekking tot de agenda kan ik zeggen dat agendapunt 8.b (Wijziging APVG) conformstuk 6.g wordt.
Dan feliciteer ik in de eerste plaats de fractie van de ChristenUnie met het 10-jarig bestaan en daar hebben we al in veel opzichten van mogen profiteren, maar vandaag ook met een stukje taart. En er is nog taart.
En ik denk dat ik het noodlot niet tart als ik mevrouw De Boer feliciteer met haar mooie plaats op de kandidatenlijst (VVD) voor de Tweede Kamerverkiezingen.
Dan zou ik u willen voorstellen de verslagen van 27 januari en 17 februari 2010 vast te stellen. Ik zie dat u daarmee akkoord bent. Dan is aldus besloten.
Ik moet u nog zeggen dat wethouder Dijkstra het programma van G-kracht heeft rondgelegd. Iets minder gevuld zijn de mappen die u heeft gekregen, maar die weet u vast goed te vullen met uw stukken.
Dan gaan we naar agendapunt 2, de benoemingen.

2. **Benoemingen**

De VOORZITTER: Het is een stemming over personen, dus we gaan met stembriefjes stemmen. Dit geldt ook voor de benoeming van de leden van de ouderenraad. Het is de bedoeling om de stembriefjes goed uit elkaar te houden. Ik benoem twee commissies van stemopneming. In de eerste commissie zou ik willen benoemen de heer Baldew, de heer Bolhuis en de heer Leemhuis. In de tweede commissie zou ik willen benoemen de heer Van Keulen, de heer Verhoef en de heer De Rook. Dus zou u uw stembriefjes willen invullen? Ik hoop dat eenieder duidelijk is hoe dat moet. Voor degenen die het misschien vreemd vinden dat wethouders ook stemmen is het misschien goed om te melden dat op dit moment verschillende wethouders tevens raadslid zijn, zodat daar geen misverstand over kan ontstaan. Is het iedereen duidelijk hoe er gestemd moet worden? Dan kunnen de commissies de stembriefjes verzamelen en schors ik de vergadering totdat de stemmen zijn geteld. De vergadering is geschorst.

02-2

Schorsing van 16.40 – 16.50 uur.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Ik geef het woord aan de heer Baldew voor de uitslag van de stemming over de commissievoorzitters.

2.a: Benoeming van de voorzitters van de raadscommissies

De heer BALDEW: Dank u wel, voorzitter.
Voorzitter, met betrekking tot agendapunt 2a, de benoeming van de voorzitters van de raadscommissies, zijn 39 stemmen uitgebracht, allen conform. De voorzitters zijn benoembaar.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat betekent dat de heer Jager, mevrouw Postma, mevrouw Riemersma, de heer Luhoff en de heer Spakman tot commissievoorzitters zijn benoemd. Daar feliciteer ik hen van harte mee en wij allen, neem ik aan.

Dan gaan we naar agendapunt 2.b: de benoeming van de leden van de ouderenraad en is het woord aan de heer Van Keulen namens die commissie van stemopneming.

2.b: Benoeming van de leden van de ouderenraad

De heer VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel.
Met betrekking tot agendapunt 2.b zijn 39 stemmen uitgebracht die allen conform zijn.
Dat betekent dat alle kandidaten benoembaar zijn. Dank u wel.

Benoeming tot lid van de ouderenraad voor de periode van januari 2010 tot en met december 2012: mevrouw J.H.F. Leemhuis en de heer G. Weening.

Benoeming tot lid van de ouderenraad op voordracht van het Stedelijk Overleg Ouderenbonden Groningen voor de periode januari 2010 tot en met december 2012: mevrouw M.C. Nagelmaker en de heer J. Wachters.

Herbenoeming tot lid van de ouderenraad voor de periode van januari 2010 tot en met december 2012: de heer J. Fels.

Benoeming tot voorzitter van de ouderenraad voor de periode april 2010 tot en met maart 2013: de heer A.J.M. Koevoets.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Dat betekent dat mevrouw Leemhuis, de heer Weening, mevrouw Nagelmaker, de heer Wachters, de heer Fels en de heer Koevoets tot lid van de ouderenraad zijn benoemd, waarmee wij hen vanzelfsprekend ook van harte feliciteren. Dan is aldus besloten. Dan gaan we over naar agendapunt 3.

3. **Mondelinge vragen en interpellaties** (*niet aan de orde*)

4. **Initiatiefvoorstellen**

4.a: Initiatiefvoorstel van de Stadspartij: Proef met smileys/snelheidsdisplays

De VOORZITTER: Er was geen preadvies gevraagd, maar het college heeft wel een schriftelijke reactie gegeven en wethouder Dekker bij dezen ook een mondelinge reactie.
Het woord is aan de heer Bolhuis.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. In februari heb ik een initiatiefvoorstel ingediend om in Groningen een pilot te starten met de zogenaamde snelheidsdisplays. Deze displays worden in het hele land steeds meer gebruikt. Steden als Delft en Zaandam hebben ze al een poosje in gebruik en Den Haag heeft ze onlangs ook laten plaatsen. De provincie Gelderland schaft ze inmiddels ook aan en zelfs de gemeente Bedum heeft de displays gekocht, in verband met wegomleggingen door

Zuidwolde en Bedum. In Bedum, of all places, maakte ik er zelf echt kennis mee en dacht: als zo'n plaats ze gebruikt, moeten we dit in Groningen zeker toch ook kunnen. Veel automobilisten hebben eigenlijk geen idee hoe hard ze rijden. De snelheidsdisplays maken de bestuurder heel direct en op een duidelijke manier bewust van zijn snelheid. Je moet de displays om het optimale effect te behouden wel af en toe verplaatsen, zo tussen de zes en acht weken.
Alle gebruikers zijn zeer tevreden over de apparatuur, zowel de gemeenten als de mensen in de buurten waar deze displays worden geplaatst.
Enkele cijfers: Na plaatsing in 30 km-zones gebeurt er iets. 25 % van de automobilisten trekt zich nergens iets van aan, zeker als de displays er te lang staan. Het is bekend: bloemkolen kun je ook niets leren. 25% past de snelheid aan aan de 30 km en 50% vermindert de snelheid. Ergo: zeker 75% van de automobilisten reageert op een positieve wijze op de snelheidsdisplays.
Het uiteindelijke doel is natuurlijk vermindering van het aantal letselongevallen. Het tot nu toe gemeten landelijke resultaat is een afname van 10 tot 15% van het aantal letselongevallen. Dat vinden wij als Stadspartij een mooi gegeven. Het is in ieder geval duidelijk dat hogere rijsnelheden leiden tot een grotere kans op ongevallen met bovendien vaak een ernstiger afloop. Daarom is bewustwording van je eigen gereden snelheid een belangrijke eerste stap in het reduceren van ongevallen en dat doen dus deze snelheidsdisplays.
Ik zit me net te bedenken dat ook dieren, ik kijk even de heer Kelder aan, slachtoffer zouden kunnen worden.
Een recent onderzoek van het LRSU (London Road Safety Unit) heeft aangetoond dat de snelheidsdisplays het grootste effect hebben op wegen met een snelheid tot 50 km. De gemeente Groningen heeft naar aanleiding van mijn initiatiefvoorstel ook gekozen voor die 50 km-zone op de Helperzoom. Wij vinden dit al een zeer positieve start. Maar toch zou ik ook willen pleiten om snelheidsdisplays aan te schaffen voor 30 km-zones. Ik denk dat we allemaal wel een paar van deze zones kennen waar veel te hard wordt gereden en we zouden kunnen kijken of we daar met die displays resultaten zouden kunnen behalen. Je zou er ook over kunnen denken dat burgers zelf kunnen aangeven of ze zo'n display in hun buurt willen hebben, dat lijkt mij een mooi stukje burgerparticipatie.
Erg kostbaar zijn deze displays niet. De eenvoudige montage en het lage gewicht maken deze systemen uitstekend geschikt voor toepassing op wisselende locaties. Het is zelfs mogelijk om ze bij wegwerkzaamheden te gebruiken. De aanschaf leidt hoe dan ook tot minder ongevallen, met of zonder letsel. En al zouden we er ook maar één ongeval per jaar minder door krijgen dan is de Stadspartij al zeer tevreden met deze winst. Ik dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan mevrouw Kuik van de CDA-fractie. En zij houdt haar maidenspeech, dat betekent haar eerste toespraak in deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen. Het woord is aan mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Bedankt, voorzitter. Het CDA is groot voorstander van 30 km-zones in wijken waar veel gezinnen wonen. En we zien ook degelijk welke problemen deze zones met zich meebrengen. Op veel plekken wordt de maximale snelheid van 30 km per uur niet nageleefd en dat kan gevaarlijke situaties opleveren. Het CDA wil hier graag wat aan doen. Wanneer je 30 km-zones instelt zul je actief bezig moeten zijn met de handhaving van de snelheid. We juichen het dan ook van harte toe dat de Stadspartij met dit voorstel komt. We vragen ons wel af of de lachende gezichtjes van de Stadspartij de verkeersveiligheid ook echt zullen verbeteren.
Het gevoel van verkeersveiligheid is belangrijk, maar we focussen ons liever op de daadwerkelijke verbetering van die veiligheid op de korte en de lange termijn. De pilot zou hierin het een en ander kunnen verduidelijken.
We hebben wel een aantal zorgpunten waar we op willen wijzen. Hoe 'hufterproof' zijn die snelheidsmeters? Het voorstel is om die meters te plaatsen op de Helperzoom, een straat die helaas toch geregeld onderhevig is aan vernielingen.
Een tweede punt is: Hoe ga je om met de groep automobilisten die zich uitgedaagd voelt om een zo hoog mogelijke snelheidsscore te halen door er zo hard mogelijk langs te rijden.
Verder wordt in het initiatiefvoorstel al gezegd dat het effect van de meters op de lange termijn vermindert. Deze moeten rouleren. Het CDA heeft dus vraagtekens bij het effect op de lange termijn. In welke verhouding staat het effect dan tot de te maken kosten?
Voorzitter, tijdens mijn maidenspeech zou ik ook graag de nieuwste technieken op het gebied van snelheidsbeperking onder de aandacht willen brengen. Het gaat om een systeem dat in Canada al volop wordt ingezet om hardrijders te bewegen tot het temperen van hun snelheid. De snelheidsbeperkende

02-4

regel kost nauwelijks wat en heeft bovendien veel effect. Ik heb hier ook foto's van (projectie van foto's met gaten in de weg). Nu zult u denken dat ik gaten in de weg wil, maar op de derde foto wordt het duidelijk: het zijn matten. Dit werkt zo goed dat de automobilisten hun snelheid indammen omdat ze denken dat het om werkelijke gaten gaat en ze passen hun snelheid hierop aan. Er zullen hier en daar op bepaalde plekken haken en ogen aan dit systeem zitten waardoor het minder geschikt is, maar uit onderzoek blijkt dat het wel degelijk een groot effect heeft en goedkoper is dan andere methoden. Eén mat kost slechts 160 Canadese dollars. Een ingenieus idee dat werkt en de belastingbetaler betaalt nauwelijks iets. We zullen deze week een prototype binnenkrijgen en morgen volgt nadere informatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik, wij feliciteren u met uw maidenspeech en uit het applaus mag u afleiden dat wij hopen dat u ons in de toekomst net zo weet te vermaken als met deze eerste toespraak. Van harte gefeliciteerd.
Wil van de kant van de raad nog iemand in deze termijn het woord voeren? Dat is de heer Gijsbertsen van de GroenLinks-fractie. Het woord is aan de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. De Stadspartij heeft natuurlijk groot gelijk als zij in haar inleiding schrijft dat wij iets moeten doen aan die handhaving in 30 km-zones en het is dan ook weer zo dat het ontzettend moeilijk is om dat voor elkaar te krijgen. Ik vind het idee van de smileys en de snelheidsbegrenzers ook goed, maar ik begrijp ook wel de redenering in de brief van het college dat het effectief moet zijn. Als het op korte wegdekken niet werkt dan moet je het ook niet doen. Dus ik steun van harte het voorstel van het college om, wat mij betreft morgen nog, aan de Helperzoom die snelheidsbegrenzers in te stellen om daar in ieder geval iets aan de 50 km-handhaving te doen. Verder moeten we gewoon aan de slag met die ingrepen in 30 km-gebieden om ervoor te zorgen dat die knelpunten daar worden opgelost. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): We vinden het inderdaad een sympathiek voorstel van de Stadspartij, alleen zien wij liever dat onveilige plekken aangepakt worden en ervoor te zorgen dat die veiliger gemaakt worden. Of dat nu werkt met een smiley of niet, wij zien liever een ander soort oplossing. Vooral ook de kosten die worden voorgesteld; wat mij betreft zijn die kosten daadwerkelijk veel hoger. Het wordt nu wel erg rooskleurig voorgesteld, vooral als de plaatsings- en herplaatsingskosten van een paal en de eventuele herstelkosten die daarmee gemoeid zijn nog moeten worden meegenomen. Een sympathiek idee. Het voorstel voor de proef met de 50 km-zone van de Helperzoom is altijd goed, dus laten we kijken hoe zich dat gaat ontwikkelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de smileys: goed dat je iets wilt doen aan 30 km-zones, daar is iedereen het denk ik ook wel over eens. Ik vind het voorstel van het college om eens te kijken wat het effect is van die 50 km-weg goed, om dan vervolgens eens te kijken of dat wat oplevert, of de mensen inderdaad minder hard gaan rijden. Wij hebben in het verleden al eens vragen gesteld over de Helperzoom, dus ik ben blij dat die uitgekozen is voor de proef, want in die zin is dat een weg waar door bewoners veel geklaagd wordt over de snelheid die daar gehanteerd wordt. Dus wij wachten die proef af en zien wel hoe het dan verder verloopt.

De VOORZITTER: De heer Jager.

De heer JAGER (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook de VVD-fractie is positief over het initiatiefvoorstel van de Stadspartij, ook omdat er in andere steden zeer positieve resultaten mee geboekt worden. Ik heb zelf de ervaring in een gemeente waar ik regelmatig kom waar ze ook geplaatst zijn en waar ik met mijn eigen ogen heb kunnen constateren dat de mensen daadwerkelijk afremmen, dus dat is zeer positief. Ik kan de argumenten van het college wel begrijpen om voorlopig even niets te doen in 30 km-zones, maar we zijn blij dat er op de Helperzoom een pilot wordt gerealiseerd. Als de resultaten zeer positief zijn zouden wij zeggen: u heeft de apparatuur dan toch al, plaats dan ook eens in een 30 km-zone waar het wel kan als pilot zo'n smiley om de resultaten ook daar eens te peilen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ook wij vinden het op zich een mooi initiatief van de Stadspartij. We hebben ook een aantal vraagtekens. Eén vraag is eigenlijk al beantwoord door mevrouw Kuik, omdat daar sprake is van een groot prijsverschil. Ik zou zeggen: laten we dat CDA-voorstel ook eens proberen. Verder vragen wij ons af hoe lang de gegevens bewaard worden van de auto's die langsrijden en voor wie die gegevens inzichtelijk zijn. In het kader van privacygevoeligheid zouden wij daar graag wat meer over willen weten.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de Stadspartij voor dit voorstel. Onze fractie is positief over dit voorstel en ook over de manier waarop het college denkt dit voorstel uit te kunnen gaan voeren. Wel zijn we een beetje verbaasd over die strikte scheiding tussen 30 km-gebieden en 50 km-gebieden. Als het ook in 30 km-gebieden kan en daar effecten te halen zijn, waarom zetten we die displays daar dan niet neer? Er zijn wel 30 km-zones in de stad te bedenken waar die snelheid best gemeten zou kunnen worden omdat die afstanden niet groter zijn. Kortom, wij zijn blij met de uitwerking zoals het college dat voorstelt en zien de uitkomst graag tegemoet.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, een heel leuk idee van de Stadspartij, daar staan we heel positief tegenover. Wij vonden de reactie van het college ook goed om inderdaad terughoudend te zijn met verblijfsgebieden en eerst te kijken naar de eerste proef op de Helperzoom. Het is geen pilot, maar het is een proef. Eerst maar eens kijken hoe dat bevalt en voor de rest: hulde aan de Stadspartij voor dit idee.

De VOORZITTER: Zijn er nog anderen vanuit de raad die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook het college en de raad delen de zorg van de Stadspartij over het te hard rijden in 30 km-gebieden. De oorzaak daarvan ligt met name in een aantal jaren geleden, toen door tal van gemeenten is gekozen voor een heel sobere inrichting, met vaak alleen een aanduiding met borden. Het effect daarvan is dat mensen vaak niet eens door hebben dat ze in een 30 km-gebied verblijven. Het effect is ook dat daardoor de handhaving eigenlijk onmogelijk is omdat het ministerie heeft aangegeven dat daarvoor een 30 km-gebied zodanig moet zijn ingericht dat je ook daadwerkelijk niet harder kunt rijden dan 30 km. Vandaar dat deze raad er vorig jaar voor heeft gekozen om een begin te maken met te kijken waar knelpunten liggen in 30 km-gebieden waar fors te hard wordt gereden. We hebben geld uitgetrokken, en binnenkort krijgt u daar ook een voorstel over, om die verblijfsgebieden zo in te richten dat het moeilijk wordt om harder te rijden. En wordt er dan wel harder gereden dan kun je vervolgens ook met politie gaan handhaven. Dat is eigenlijk de aanpak die wij voorstaan met de 30 km-gebieden.
Over de snelheidsmeters, zoals voorgesteld door de Stadspartij, hebben wij navraag gedaan bij de leverancier en die zei dat deze eigenlijk helemaal niet geschikt zijn voor 30 km-gebieden, zoals ik ook in mijn brief al heb aangegeven. Daar is vaak geen sprake van lange wegvakken en die heb je ook nodig om met name die snelheid goed te kunnen meten.
Tegelijkertijd vonden wij het wel een aardig initiatief en er zijn natuurlijk een aantal 50 km-gebieden waar fors te hard gereden wordt. We hadden het eigenlijk in die brief moeten opnemen, want het was inderdaad de ChristenUnie die daar in eerste instantie aandacht voor heeft gevraagd en met deze manier kunnen we aan die aanvraag van de ChristenUnie tegemoet komen: een proef met snelheidmeters aan de Helperzoom en kijken of we daar de snelheid kunnen verlagen. Het gebeurt je soms ongemerkt dat je op een te hoge snelheid zit met een zo brede weg als de Helperzoom. Bovendien hadden we afgelopen maand ook intensief contact met bewoners aan de Helperzoom in het kader van Station Europapark en zij pleiten ook voor de aanpak van de snelheid daar.
Kortom, wat mij betreft geen snelheidsmeters in 30 km-gebieden, niet omdat ik er principieel op tegen ben, maar omdat gebleken is – en wij dit ook van de leverancier horen – dat het gewoon niet echt effectief is. Bovendien wil ik eigenlijk doorgaan met de aanpak van 30 km-gebieden, die we zo moeten inrichten dat daar daadwerkelijk ook niet harder gereden kan worden. Dank u wel, voorzitter.

02-6

Oh, de matten! Ik dacht: we hebben al de rode lopers voor de fietsen, nu krijgen we ook nog de Kuik-matten in Groningen die je waarschuwen voor een gat. Het kan misschien een wat primaire reactie van mij zijn, maar toen ik dat zag dacht ik: als ik dat zou zien op de weg, sta ik, na een heel snelle blik in mijn achteruitkijkspiegel, wel heel erg op mijn rem, want dan schrik ik me te pletter. Het is een vorm van snelheid begrenzen, maar ik vraag me toch af of je daarmee geen onveilige situaties creëert. Overigens was er net een wethouder achter mij die zei: “En dan heb je op een gegeven moment een echt gat en dan denk je: dat is een mat van mevrouw Kuik.” Kortom, ik ben erg benieuwd naar de mat als u hem ziet. Ik hoop niet dat u hem zo maar ergens als actie op een weg neerlegt, want dat zou ik niet prettig vinden. We gaan ons er even in verdiepen, want wie weet dat ik me na deze primaire reactie nog laat overtuigen, maar vooralsnog hou ik me maar even bij de snelheidsmeters zoals voorgesteld door de Stadspartij. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan moeten wij nu denk ik even goed onder ogen zien wat er nu aan de orde is. Aan de orde is dus een toezegging van het college als reactie op het initiatief van de Stadspartij. Dan ligt er het initiatiefvoorstel van de Stadspartij met het verzoek om een aantal smileys aan te schaffen om een pilot te starten. Dat is door het college toegezegd, met het besluit om na een periode van een jaar de raad te informeren over de effecten van het plaatsen van de smileys en de snelheidsdisplays.
Wij moeten denk ik even van u horen of u akkoord kunt gaan met de toezegging die de wethouder heeft gedaan.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Daar kan ik mee akkoord gaan, voorzitter.

De VOORZITTER: En dan wilt u uw initiatiefvoorstel in stemming brengen.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Heel graag, voorzitter.

De heer EIKENAAR (SP): Nu wordt het mij enigszins onduidelijk, voorzitter. Als het college een toezegging doet, kan ik met die toezegging prima leven. Dan wordt het voorstel enigszins overbodig lijkt mij. Of de Stadspartij moet zeggen: ‘We stemmen over het voorstel van het college. En dat is ons voorstel nu.’ Anders dan wordt het een beetje vreemd.

De VOORZITTER: Daarom formuleer ik het nu even zo uitdrukkelijk. Uiteindelijk wordt voorgesteld te besluiten over het verzoek van de Stadspartij aan het college om een aantal smileys/snelheidsdisplays aan te schaffen of een pilot te starten op een aantal logische locaties, bijvoorbeeld in de buurt van scholen en drukke verkeerspunten, en na een periode van een jaar de raad te informeren over de effecten daarvan.
Mijnheer Bolhuis, wilt u reageren op de vraag van de heer Eikenaar?

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Ik ga helemaal akkoord met de reactie van het college op het voorstel. Dus een proef is voldoende.

De VOORZITTER: Maar dan begrijp ik dus van u dat u geen behoefte meer heeft om uw voorstel in stemming te brengen.

De heer BOLHUIS (Stadspartij): Nee, voorzitter.

De VOORZITTER: Kijk, dan komen we langzaam verder met elkaar en neemt de raad, neem ik aan, genoegen met de toezegging die van de kant van het college is gedaan.
Dan komen we bij het agendapunt 4b.

4.b: Initiatiefvoorstel van de ChristenUnie en GroenLinks: Ouderbetrokkenheid + preadvies van het college

De VOORZITTER: Ik geef graag het woord aan mevrouw Jongman van de fractie van de ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Een heel ander onderwerp dan smileys. Dat gaat over snelheidsbeperking voor auto’s. Wij hebben als het ware een initiatiefvoorstel als stimulans voor ouders. De kern van de rapporten van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling en de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg is dat gezinnen af en toe best wel wat steun kunnen gebruiken en dat de

overheid dat kan bevorderen. Ouderverbanden zijn er niet meer, het is allemaal wat losser geworden, er gebeurt heel veel in levens en kinderlevens en dat heeft allemaal weer gevolgen. Ik hoef u dit allemaal niet te vertellen, daar weet u zelf ook genoeg van. Maar wat wel een punt is dat iedere keer weer naar voren komt: als je de opvoedkwaliteiten verbetert, is er minder noodzaak om als overheid of als professionals in te grijpen.
Wat is er mooier dan als je weet dat die kinderen elke dag in een school komen, dat je die school benut om de ouders meer te betrekken bij hun kinderen. En helaas zijn er in deze stad, maar ook over heel Nederland, ouders die daar toch wat anders mee omgaan dan gebruikelijk is. Dan is het gewoon mooi als de school daar een rol in vervult om die ouders dichter bij hun kind te krijgen. En het gaat niet alleen om ouders en het kind, maar ook om ouders onderling, want die kunnen ook heel veel van elkaar leren.
Dat is de reden dat wij dit voorstel hebben ingediend om te zeggen: ga die scholen in, neem daar als lokale overheid meer verantwoordelijkheid in dan tot dusver gedaan is. We hebben daarbij het voorbeeld van de basisschool De Heerdstee genoemd, maar wij kunnen natuurlijk niet dwingend opleggen aan al die scholen 'nou zult u' en 'nou moet u' enzovoort; het gaat erom dat er ook draagvlak is binnen die scholen. Wij vinden het wel belangrijk om als gemeente te promoten, als wethouder en als raad, want het is duidelijk dat er verband is tussen de leerprestaties van kinderen op die scholen en ouders die bij die scholen betrokken worden. Dus als die ouders dichter bij hun kind staan, zich er meer mee bemoeien als het ware, dan blijkt dat die kinderen beter presteren.
Dat is de kern van ons voorstel. Het college heeft daar op gereageerd. Het college noemt ook een paar voorbeelden in zijn preadvies. Wij hebben wat contacten gehad met het veld en het veld zegt heel duidelijk dat die voorbeelden nog wat in de kinderschoenen staan en dat die letterlijk nog wat meer voeten in de aarde moeten krijgen. Maar wat ons betreft zien wij het zo dat u zegt: 'wij zijn met onderwerpen bezig op meerdere vlakken, wij gaan ook hiermee aan de slag.' Wij zouden het wat concreter willen maken door te zeggen: 'In september 2010 kunt u ons een soort stand van zaken aangeven: wij hebben met die schoolbesturen gesproken, we hebben dat en dat opgepakt en dat is het resultaat geweest van al die gesprekken en op die wijze zouden wij dat graag willen zien.'
Ik laat het hierbij. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Postma, van de fractie van GroenLinks.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik heb hier niet veel meer aan toe te voegen. Mevrouw Jongman heeft ook namens de GroenLinks-fractie gesproken. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis, fractie van de VVD.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, alle betrokkenheid neemt in Nederland af, ook deels in Groningen en dat is slecht voor kinderen. Het voorstel van de ChristenUnie en GroenLinks is om die betrokkenheid te vergroten. Daarom vinden wij dat een goed voorstel.
We hebben wel een vraag aan de indieners van dit initiatiefvoorstel dat in onze fractie nadrukkelijk aan de orde kwam. Het openbaar onderwijs is kort geleden zelfstandig geworden; kunt u de verhouding tussen het nieuwe bevoegde gezag en dit soort voorstellen eens aangeven?

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Riemersma van de fractie van de Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Onze fractie is er natuurlijk ook voor dat ouders betrokken worden bij het onderwijs. Het initiatiefvoorstel gaat uit van een experiment in Beijum, de daltonschool De Heerdstee, en dat is goed verlopen, daar zijn leuke dingen ontwikkeld. Maar nu is het zo dat alle scholen in Beijum en in de stad ieder een eigen cultuur hebben. Dus onze fractie vraagt zich af of dat wat je op De Heerdstee ontwikkeld hebt zo maar kunt overplanten op andere scholen. Wij zijn daar niet zo voor. Wij vinden ook dat scholen wat dat betreft een autonomie hebben om zelf te bepalen welk beleid zij ontwikkelen voor ouderbetrokkenheid. Dus wat dat betreft zijn wij het eens met het preadvies dat de ideeën voor ouderbetrokkenheid uit de scholen zelf moeten komen. Bovendien is het in Beijum ook nog zo dat het een vensterwijk is, dus de scholen daar hebben onderling een band waarin bepaalde thema's worden besproken, ook over ouderbetrokkenheid naar ik aanneem, althans dat zou zo moeten zijn. Dus wat dat betreft: wij zijn akkoord met het preadvies en wij zijn het niet zo eens met het initiatiefvoorstel van ChristenUnie en GroenLinks. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Krüders van Student en Stad.

02-8

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Een wat positievere noot, wij zijn ervoor dat wij als gemeente een rol kunnen spelen in ouderbetrokkenheid op scholen en het welzijn van het kind op die manier kunnen verbeteren. De bereidheid en de wil van de scholen is hierbij nodig, dus wat dat betreft volg ik het college wel, vooral nu we met de situatie zitten van verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, zoals de heer Evenhuis ook al aanduidde. Dus ik denk dat we dit maar in de Lokaal Educatieve Agenda moeten inbrengen en het op die manier met de scholen bespreken om het er zo door te kunnen krijgen.

De VOORZITTER: De heer Schroor van D66.

De heer SCHROOR (D66): Dank u, voorzitter. Wij vinden ook dat dit soort verantwoordelijkheden liggen bij de scholen zelf. Dat betekent niet dat je als gemeente achterover moet gaan leunen om te kijken of het automatisch goed gaat. En daar komt dan ook, wat ons betreft, de initiatiefnemende functie van de gemeente aan de orde door in contact te treden met de scholen en te kijken waar de behoeften liggen. En hoe je op basis van goede voorbeelden elders misschien wat kunt stimuleren. Dus wij volgen ook het preadvies van het college; een goed advies en vooral de verantwoordelijkheid laten liggen bij de scholen.

De VOORZITTER: Mevrouw Rademaker, SP-fractie.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. We kunnen ons grotendeels aansluiten bij het initiatiefvoorstel en het preadvies wat er ligt. Mevrouw Jongman noemde net dat de gemeente meer initiatief moet nemen op het gebied van ouderbetrokkenheid. Daar zijn scholen op zich al heel erg mee bezig. Wij vinden het als fractie wel heel erg belangrijk om het initiatief ook bij de scholen te laten. We kunnen ons goed voorstellen dat het deel uitmaakt van de Lokaal Educatieve Agenda. We sluiten ons aan bij het preadvies van het college en danken de fracties voor het initiatiefvoorstel. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Van der Schaaf, PvdA-fractie.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. De PvdA-fractie is ingenomen met het initiatief van GroenLinks en de ChristenUnie, waarvoor alle waardering. Het betrekken van ouders bij de school is een goede zaak. Het is een thema waar we ook als PvdA in de inmiddels achter ons liggende discussie over de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs aandacht voor hebben gevraagd. Er zit wat ons betreft ook geen enkele strijdigheid tussen die verzelfstandiging en dit thema. Maar we zijn ook tevreden met de reacties van het college en kunnen instemmen met het preadvies. Het past in deze tijd om scholen niet zozeer iets op te leggen, maar vanuit hun behoefte te redeneren en plannen wat te smeden en daar als overheid in te ondersteunen.
De enige opmerking die we ons verder permitteren is dat wij ons in de toekomst iets kunnen voorstellen waarbij een wat grotere rol naast de gemeentelijke organisatie is weggelegd voor de Centra voor Jeugd en Gezin inzake ouderbetrokkenheid. Dat neemt niet weg dat ook in onze optiek de scholen natuurlijk zelf primair verantwoordelijk zijn voor het organiseren van ouderbetrokkenheid. Maar wellicht zouden scholen zich ook wat meer gesteund kunnen voelen wanneer het CJG daar ook een rol in zou kunnen spelen. Dit zou wat ons betreft in de toekomst verder kunnen worden uitgewerkt. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, fractie van het CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. We zijn het eens met de indieners van het initiatiefvoorstel; ouderbetrokkenheid is van groot belang voor het welzijn van kinderen, ook voor het welzijn van de ouders trouwens. Dus daarover geen discussie. We vinden dat van belang en de opmerkingen over de RMO (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling) en de adviezen die daarover meespelen kunnen wij ook volledig onderschrijven, dat is een belangrijk aspect voor de ontwikkeling van de kinderen en de ouders.
Toch hebben wij op twee onderdelen wat nuanceringen en ook wat terughoudendheid om hiermee in te stemmen.
Het gaat om een project bij De Heerdstee dat nog niet is geëvalueerd. In het voorstel wordt daar heel positief over gesproken. Wij hebben ook wel uit de praktijk opmerkingen gehoord dat de opkomst minimaal is en dat de effecten nog niet zo groot zijn als we wel hadden verwacht. Dus een hoge verwachting van tevoren, maar in de praktijk is dat nog niet helemaal uitgekomen. Wij zouden er dan

vanuit bestuurlijk opzicht de voorkeur aan geven om die evaluatie even af te wachten voordat we allerlei stappen gaan ondernemen om dit uit te rollen over Beijum of de rest van de stad.
Het tweede punt is wat principiëler van aard. De indieners van het voorstel zien een duidelijke rol van de gemeente om de ouderbetrokkenheid in dit geval te stimuleren. Wij zijn het eens met de opmerking in het preadvies van het college waarin staat en wat D66 ook zei: dat het primaat bij de scholen ligt. En onze vraag is eigenlijk: waarom moet de gemeente hier in treden? Wij vinden dat als de betrokkenheid van ouders in het belang van het welzijn van hun kinderen moet worden vergroot, dat in eerste instantie en ook in enige instantie bij de school ligt. Als je dat gaat veranderen ga je als overheid een te grote broek aantrekken. Wij zien de gemeente misschien wel als stimulator; ideeën zou je kunnen laten uitwisselen, maar uiteindelijk moet het uit de scholen zelf komen. Die krijgen daar ook geld voor; ik weet het, het is lumpsum, maar als scholen daar afwegingen in maken mogen ze dat zelf doen en daar moeten wij als gemeente niet in willen treden. Ik sluit daarom ook aan bij wat mevrouw Riemersma van de Stadspartij daarover zei: scholen zijn verschillend en mogen ook verschillende afwegingen daarin maken. Nogmaals, wij vinden ouderbetrokkenheid minstens zo belangrijk als de indieners van het voorstel, maar we zien de verantwoordelijkheid daarvoor bij de ouders liggen en bij de scholen en niet zozeer bij de gemeente. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen vanuit de raad die nog het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder Van Schie.

Wethouder VAN SCHIE: Ouderbetrokkenheid is van groot belang voor de kinderen en voor de ouders. Daar zijn we het allemaal over eens. Vandaar ook dat het een thema is wat thuishoort in de Lokaal Educatieve Agenda; het overleg tussen schoolbestuur en gemeente dat erop gericht is om een zo goed mogelijk klimaat op de school en na de school in onze stad te realiseren.
Als het gaat om ouderbetrokkenheid op de scholen dan is het primair de school en het schoolbestuur die het voortouw zouden moeten nemen. In reactie op dit initiatiefvoorstel hebben wij gezegd dat we wel willen nagaan of er behoefte is aan een pilot. We willen ook best, waar dat gevraagd wordt, kijken of wij misschien een kleine stimulerende rol kunnen spelen, maar heel nadrukkelijk hoort wat ons betreft de verantwoordelijkheid voor ouderbetrokkenheid op de scholen thuis.
De kanttekeningen die verder gemaakt zijn ten aanzien van evaluaties die nemen we mee, in de zin van, zo vertaal ik het maar even, zorg dat als je met projecten werkt, ze ook echt bewezen resultaten hebben.
Kortom, binnen deze context, zoals opgeschreven in ons preadvies, willen we een stapje zetten, maar de uitwerking zal echt elders moeten plaatsvinden. Wel heel erg van belang is dat als je iets organiseert je ook de aansluiting zoekt met het integrale jeugdbeleid, Centra voor Jeugd en Gezin en niet alles opnieuw uitvindt.
Nog één kanttekening: Mevrouw Jongman vroeg erom of wij als college in september zouden willen rapporteren. Laat ik het zo met u afspreken dat ik mijn opvolger dit even meegeef en dat hij of zij afspraken maakt met de dienst en wij dan met een realistische planning bij u terugkomen, gehoord hebbende wat u zegt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Kunnen wij dan tot besluitvorming overgaan? Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Voorzitter, wij zouden graag even willen reageren op een paar van de opmerkingen die zijn gemaakt. Kan dat?
Om te beginnen: De vraag van de heer Evenhuis is eigenlijk door mevrouw Krüders al beantwoord, met haar opmerking over de LEA. Ook wethouder Van Schie zei daar al iets over. Wat dat betreft zitten het openbaar onderwijs en het bijzonder onderwijs nu in dezelfde positie ten opzichte van de gemeente en dat betekent dat je ze vaker moet verleiden dan dat je ze iets kunt opleggen en wij zijn nog steeds van mening dat dat een goede zaak is geweest.
Dan mevrouw Riemersma, die zich afvroeg of het wel goed was om de aanpak van De Heerdstee te kopiëren naar andere scholen. Dat is nadrukkelijk niet de bedoeling. Wat gekopieerd zou kunnen worden is het feit dat je bezig gaat met ouderbetrokkenheid en dat je als school en als team daar eens bij stil gaat staan en van daaruit al dan niet verder werkt naar een aanpak voor je hele school. Het is niet per definitie zo dat wat De Heerdstee doet op elke basisschool zou moeten gebeuren, op dezelfde manier.
Maar het is wel, en dan kom ik ook bij de heer Seton, een aanpak die gewerkt heeft. En ik vermoed dat als hij zegt ‘het moet geëvalueerd worden en het is helemaal niet zo succesvol’, dat hij niet doelt op wat er op De Heerdstee gebeurt maar op het project dat mevrouw Jongman bijvoorbeeld noemde, dat iets minder

succesvol was. Wij hebben in ieder geval begrepen dat wat op De Heerdstee gebeurd is wel heel goed heeft gewerkt.
We kunnen ons denk ik wel aansluiten bij de heer Van der Schaaf van de PvdA die de rol van de Centra voor Jeugd en Gezin nog even inbracht.
En wat betreft de opmerkingen over 'de scholen moeten het zelf doen en wij moeten dat niet opleggen': mevrouw Jongman en ik hebben dit niet zelf bedacht, dit is vanuit het veld tot ons gekomen, waarbij nadrukkelijk ook de vraag was of de gemeente hier niet iets in zou kunnen betekenen, bijvoorbeeld op financieel gebied, alhoewel dat niet per se hoeft, maar ook in de regiefunctie en ook in de rol die het CJG zou kunnen spelen. In die zin is het niet de bedoeling dat wij als raad of als gemeente bepalen wat er op scholen moet gebeuren, maar dit is nadrukkelijk de omgekeerde weg geweest. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton nog.

De heer SETON (CDA): Mevrouw Postma stelde nog een vraag. In eerste instantie stel ik vast dat u ook mee wilt gaan met de gedachte dat we de evaluatie even afwachten, want daar gaat het juist om. Mijn informatie gaat ook over De Heerdstee en daarom vind ik die evaluatie zo belangrijk en daarom zou ik zeggen: doe dat pas als de evaluatie geweest is. U zegt: 'financieel misschien niet en we kunnen informatie uitwisselen'. Het gaat ons principieel om de vraag of je als scholen zo'n duidelijke band met de gemeente wilt krijgen dat de gemeente daar een rol in gaat vervullen. En als u zegt dat het van de scholen zelf komt dan neem ik dat aan, maar dat maakt het voor het principe van ons nog niet uit. Als je ervan uitgaat dat de gemeente hier een te grote broek aantrekt dan blijft ons standpunt in dat opzicht gelijk, dus we zullen het initiatiefvoorstel dan ook niet steunen.

De VOORZITTER: Kunnen wij dan nu tot besluitvorming over dit initiatiefvoorstel overgaan? Dat is het geval.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, mag ik een voorstel doen voor de besluitvorming? Dat we besluiten met inachtneming van het advies van het college, voordat we de welles-nietesversies krijgen.

De VOORZITTER: Ja. Dus aan u wordt voorgelegd om te besluiten, positief dan wel negatief, over het initiatiefontwerp, waarbij de initiatiefnemers u voorstellen om dat te doen met inachtneming van de opmerkingen die door het college zijn gemaakt in het preadvies. Kunt u aldus besluiten om daarmee in te stemmen?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Kunt u het nog een keer uitleggen? Ik begrijp het niet zo goed.

De VOORZITTER: De initiatiefnemers zeggen: wij zouden de opmerkingen die door het college in het preadvies zijn gemaakt willen betrekken bij de besluitvorming over dit initiatiefvoorstel. Dus u moet het initiatiefvoorstel op die manier bezien; de initiatiefnemers nemen de kleur die het college geeft aan het initiatiefvoorstel over. Is het u duidelijk, mevrouw Riemersma?
Dan wil de heer Seton nog het woord.

De heer SETON (CDA): Ik doe het verzoek op te nemen dat de CDA-fractie geacht wordt te hebben tegengestemd.

De VOORZITTER: Mag ik er dan van uitgaan dat alle andere fracties voor hebben gestemd? Dat is het geval. Dan is dit initiatiefvoorstel aangenomen met de stemmen van de CDA-fractie tegen.
Dan gaan we naar agendapunt 5.

5. <u>Ingekomen stukken</u>

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 31 maart 2010

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Koninginnedag 2010	11 feb. 2010	Via cie. F&V

02-11

2.	Moesstraat 18	18 feb. 2010	Via cie. R&W
3.	Tekening intentieverklaring Le Roy-gebied	18 feb. 2010	Via cie. B&V
4.	Detailhandelmonitor	18 feb. 2010	Via cie. W&I
5.	Plan van nieuwe scholen	18 feb. 2010	Via cie. O&W
6.	Gezamenlijk persbericht provincie en gemeente Groningen werkgelegenheidscijfers 2009	18 feb. 2010	Via cie. W&I
7.	Programma Schoon, Heel en Veilig 2010	18 feb. 2010	Via cie. B&V
8.	Voorbereiding wijziging Wet geluidshinder	18 feb. 2010	Via cie. B&V
9.	Programma Huiskamer 2010	18 feb. 2010	Via cie. B&V
10.	Uitnodiging Heropening Martinitoren	19 feb. 2010	Via cie. B&V
11.	Voortgang Kapvergunning Grote Markt Oostzijde	19 feb. 2010	Via cie. B&V
12.	Onkruidbeheer verhardingen Evaluatie 2009 en aanpak de komende jaren	19 feb. 2010	Via cie. B&V
13.	Vervolgstappen n.a.v. onderzoeksrapport commissie Aanpak Huiselijk Geweld	23 feb. 2010	Via cie. F&V, bijlage verspreid via fractiekamers
14.	Concernbezuinigingen 2011-2014	23 feb. 2010	Via cie. F&V
15.	Voortgang Station Europapark	24 feb. 2010	Via cie. B&V
16.	Vragen onderwijshuisvesting PvdA	24 feb. 2010	Via cie. O&W
17.	Goedkeuring bebouwdekomgrenzen Boswet	25 feb. 2010	Via cie. R&W
18.	Evaluatie Uit de Auto 2009!	26 feb. 2010	Via cie. B&V
19.	Veilige schoolomgeving Borgmanschool	26 feb. 2010	Via cie. O&W
20.	Evaluatie bijstand in natura	26 feb. 2010	Via cie. W&I
21.	Rapportage uitkomsten expertmeeting duurzame energie en aanbevelingen	26 feb. 2010	Via cie. B&V, bijlage ligt in visiekast raad
22.	Relatie liquiditeitspositie en meerjarenbegroting	26 feb. 2010	Via cie. F&V
23.	Rapportage onderzoek kostendekkendheid publiek- en privaatrechtelijke tarieven	26 feb. 2010	Via cie. F&V
24.	Informatie RegioTram	2 maart 2010	Via cie. B&V
25.	Evaluatie Stadjers TV/Rapport7onderzoek OOG 2009	5 maart. 2010	Via cie. O&W
26.	Oneigenlijk gebruik van (absolute) prioriteit bij verkeerslichten	8 maart. 2010	Via cie. B&V
27.	Station Europapark: bomenkap	9 maart. 2010	Via cie. B&V
28.	Aangifte	10 maart 2010	Tkn
29.	Ontwerp-bestemmingsplan Korrewegwijk	11 maart 2010	Via cie. R&W
30.	Tussenrapportage Veiligheidshuis	11 maart 2010	Via cie. O&W
31.	Regionale uitvoeringsdienst	12 maart 2010	Via cie. B&V
32.	Uitvoering motie Energy Contest	15 maart 2010	Via cie. B&V, bijbehorende dvd verspreid via fractiekamers
33.	SP-onderzoek 'De agent aan het woord'	16 maart 2010	Via cie. F&V
34.	Preadvies initiatiefvoorstel ouderbetrokkenheid	17 maart 2010	**Behoort bij punt 4b.**
35.	Stichting Duurzaamheidscentrum Groningen	18 maart 2010	Via cie. B&V
36.	Studentenbuurt herinrichting	18 maart 2010	Via cie. R&W

02-12

37.	Heldenkwartier (Hoendiep-Noord)	18 maart 2010	Via cie. R&W
38.	Motie ondersteunen roeiverenigingen	19 maart 2010	Via cie. O&W
39.	Parkeren Sportpark Esserberg	19 maart 2010	Via cie. B&V
40.	Voordelen uit aanbesteding energie 2009	22 maart 2010	Via cie. F&V
41.	Uitvoering 2010 Programma Regionaal Kompas Onder Dak	24 maart 2010	Via cie. O&W
42.	Presentatie Sontbrug	25 maart 2010	Via cie. B&V
43.	Voorontwerpbestemmingsplan Hoogkerk-Gravenburg	25 maart 2010	Via cie. R&W
44.	Staat V	25 maart 2010	Via cie. B&V
45.	Ov-chipkaart	25 maart 2010	Via cie. B&V
46 .	Evaluatie Glazen Huis	25 maart 2010	Via cie. O&W
47.	Invoering betaald parkeren Kop van Oost	25 maart 2010	Via cie. B&V
48.	Evaluatie pilot ‘buslijn 5’	25 maart 2010	Via cie. O&W
49.	Meldpunt huisvestingsproblemen zelforganisaties	25 maart 2010	Via cie. W&I
50.	Initiatiefvoorstel Stadspartij ‘Proef met smileys/snelheidsdisplays’	26 maart 2010	**Behoort bij punt 4a.**
51.	Station Europapark: Ontwerpkeuzes	26 maart 2010	Via cie. B&V

5.b: Lijst met ingekomen overige stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 31 maart 2010

Nr.	**Afzender**	**Ontvangen d.d.**	**Advies/afhandeling**
1.	SKSG kinderopvang	12 feb. 2010	Tkn
2.	Gemeentelijke ombudsman: eindrapport klachtenonderzoek RO/EZ	17 feb. 2010	Tkn
3.	Brief van burger: plaatsing windmolens op de milieuboulevard	18 feb. 2010	Via cie. B&V
4.	Dienst RO/EZ: kopie brief, verlenen ontrekkingsvergunningen Vinkhuizen	18 feb. 2010	Tkn
5.	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: collegevorming en benoeming wethouders	19 feb. 2010	Tkn
6.	Dienst RO/EZ kopie brief, verlenen ontrekkingsvergunningen Vinkhuizen	22 feb. 2010	Tkn
7.	Brief van burger: Parkeren Kardinge	24 feb. 2010	Via cie. B&V
8.	Gemeente Opsterland, motie ‘6% btw van toepassing verklaren op alle onderhouds/vernieuwbouwwerkzaamheden aan bestaande woningen’	24 feb. 2010	Tkn
9.	Aantal bewoners en eigenaren van Gorechtkade: bezwaarschrift woningonttrekingsvergunning	25 feb. 2010	Tkn
10.	Ing. H. Lahuis: versterking openbaar bestuur	1 maart 2010	Tkn
11.	Bewoner Oranjebuurt: parkeerbeleid	4 maart 2010	Via cie. B&V
12.	Ouderen raad Groningen: reactie op beleidsnotitie Wmo in vitale Buurten	5 maart 2010	Via cie. O&W
13.	Buurtbewoners van Vinkhuizen-Noord: Studentenhuisvesting	10 maart 2010	Tkn (kopie naar college)
14.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten: eenmalige uitkering april 2010	11 maart 2010	Tkn (brief aan college)
15.	Gemeente Menterwolde: motie inzake	16 maart 2010	Tkn

	Zuiderzeegelden		
16.	Museum 'Canadian Allied Forces 1940-1945': opening van het museum.	16 maart 2010	Tkn
17.	Ouderen raad Groningen: Advies invoering regiotram Groningen	17 maart 2010	Via cie. B&V
18.	Bestuursdienst: Brief van het college aan de Tweede Kamer m.b.t. motie 'twee intercity's per uur tussen Groningen en Zwolle'.	19 maart 2010	Tkn
19.	Ouderen raad Groningen: Subsidie aanpak ouderenmishandeling.	22 maart 2010	Via cie. O&W
20.	Stichting 'Een joodse erfenis': uitnodiging première theatervoorstelling Issy & Sophius.	22 maart 2010	Tkn
21	Bestuursdienst: Brief van het college aan Hotel Overleg Groningen m.b.t. Logiesbelasting.	22 maart 2010	Tkn

De VOORZITTER: Ik begrijp dat de fractie van de Stadspartij de brieven op de nummers 4, 6, 9 en 13 (lijst van ontvangen overige ingekomen stukken voor de raad) op de agenda van de commissie Ruimte en Wonen zou willen zetten.
Dat is het geval. Kunt u dan met inachtneming hiervan aldus besluiten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval.
Dan gaan we naar agendapunt 6.

6. <u>Conformstukken</u>

De VOORZITTER: Ik leg ze aan u voor:

6.a: Naamgeving openbare ruimte

6.b: Instellen van een fietsservicepunt (AFAC) in Groningen

6.c: Beslissing op bezwaar 200802360 (planschade Jacob van Ruysdaelstraat 83)

6.d: Beslissing op bezwaar 200802367 (planschade Jacob van Ruysdaelstraat 85)

6.e: Kredietaanvraag tweede tranche Stimuleringssubsidie Woningbouw

6.f: Intrekking van de huidige verordening en vaststelling van de nieuwe verordening van de ouderenraad

6.g: Wijziging APVG 2009

Kunt u besluiten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval. Dan is aldus besloten. Dan hebben we agendapunt 7, de 1-minuut interventies. Die zijn er niet.

7. <u>1-minuut interventies</u> (*niet van toepassing*)

8. <u>Discussiestukken</u>

8.a: Wijziging Welstandsnota ten behoeve van Peizerhoeve

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord? De heer Van der Schaaf.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik wilde beginnen met de opmerking dat de totstandkoming van dit voorstel buitengewoon geslaagd is als het gaat om het vraagstuk van burgerparticipatie. Dat blijkt ook wel uit de brief van de VWH (Vereniging Wijkopbouw Hoogkerk) die bijgevoegd is. Toch hebben wij nog een aantal verhelderende vragen die in de normale situatie misschien eerder in de raadscommissie hadden thuisgehoord, maar dat gaat nu even niet. Vandaar een tweetal vragen aan het college.

02-14

In de brief van de VWH waar ik het net over had, wordt aangegeven dat men wat zorgen heeft over de nieuw ontstane verkeerssituatie op de Hunsingolaan, omdat er een dubbele kruising ontstaat. In de brief wordt gevraagd om een verkeerskundig advies. De vraag aan het college is hoe het hiertegen aankijkt. Wat wij begrepen hebben is dat dat onderzoek er niet is geweest, maar misschien zijn er goede redenen waarom dat er niet geweest is, dus daar zou ik graag een reactie van het college op willen.
Het tweede punt gaat over de voorschriften in de Welstandsnota, punt 5.2. Daar staat een formulering dat bijgebouwen aan het hoofdgebouw moeten worden vast gebouwd, dat er als het ware geen losstaande objecten in de ruimte geplaatst moeten worden. Daar zouden wij graag ook een reactie van het college op willen hebben. Kan deze bepaling bijvoorbeeld ook het effect teweegbrengen dat ook geen speeltoestellen, schommels of andere zaken los in de ruimte rond de woning geplaatst kunnen worden, wat bij de verdere afwikkeling in de verkoopcontracten een rol kan spelen? Om te voorkomen dat we in die situatie terechtkomen ook daar graag een reactie van het college op. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Schroor.

De heer SCHROOR (D66): Dank u, voorzitter. Wij hebben dit stuk met genoegen gelezen. Ook wij hebben gezien dat er een goede vorm van burgerparticipatie heeft plaatsgevonden, waarbij we ook nog eens een keer een ontwikkeling zien die ruimte geeft aan particulier opdrachtgeverschap. Dus wat dat betreft: hulde. Wij kunnen dus ook instemmen met deze wijziging als het gaat om het bestemmingsplan. Ook wij hadden enkele technische vragen in de commissie willen stellen en die hebben met name betrekking op de kwaliteit van het op te leveren stukje weg, het groen en de riolering die daar ongetwijfeld onder moet. Wij wilden er in ieder geval aandacht voor vragen dat dat met de juiste voorschriften en de juiste kwaliteitseisen gebeurt indien dat door de particulier zelf wordt gedaan, om te voorkomen dat we over vijf jaar het werk weer volledig opnieuw moeten doen als het wordt opgeleverd. Die aandacht wilden we daar even nadrukkelijk voor vragen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, er zijn al terecht complimenten gemaakt over de manier waarop de vertegenwoordigers van de bevolking van Hoogkerk bij dit project betrokken zijn. Nu in de raad wil ik nog graag één punt aanstippen. Wie kijkt naar de manier waarop het Stadspark sinds de aanleg ingebouwd is geraakt tussen bebouwing en industriegebieden in Groningen zal begrijpen dat het gebied geïsoleerd dreigt te raken. Wanneer er geen verbinding meer is tussen het Stadspark en andere natuurgebieden dan kan de kwaliteit van de dieren in het Stadspark achteruitgaan. Die versnippering mag wat de Stadspartij betreft niet verder gaan dan nu al het geval is. Hier bestond een direct bouwrecht. Er is rekening gehouden met het feit dat het gebied enigszins groen moet zijn, maar ik wil de wethouder nu wel vragen of er geen conserverende maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat het Stadspark in de toekomst niet verder geïsoleerd raakt van andere natuurgebieden. Dat was het, voorzitter.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, mag ik vragen of de heer Prummel er wel eens geweest is? In die zin is dat gebied juist ecologisch ontworpen. U werpt het op als een blokkade en naar mijn idee is het juist een heel groen plan en is er ruimte voor wie dan ook om daar doorheen te gaan, als dier of als mens.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Jawel, voorzitter, om de eerste vraag te beantwoorden: ik ben opgegroeid vlakbij het Stadspark en ken het Stadspark in die zin erg goed. Het Stadspark van mijn jeugd had nog een heel grote aansluiting op het omringende platteland. Sindsdien zijn er snelwegen, wegen en bebouwing gekomen. In de tweede plaats weet ik dat dit stukje grond geen erg grote hindernis zal worden voor natuur voor diersoorten, maar wij moeten er wel op letten met elkaar als raad van Groningen dat wij het Stadspark niet verder gaan isoleren. Daarom vraag ik de wethouder of hij conserverende mogelijkheden voor mogelijk acht.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dan kan ik in navolging van mevrouw Jongman de heer Prummel nog verder geruststellen, want we hebben nog een Groenstructuurplan liggen dat helemaal gaat over hoe we nu die ecologie beter met elkaar in verbinding kunnen brengen en daar is het Stadspark een belangrijk onderdeel van. Ik denk dat u al uw bezwaren als weggenomen kunt beschouwen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nee, voorzitter, dat denk ik niet, want in dat Groenstructuurplan staat aangegeven dat wij zo graag willen dat het Stadspark een goede aansluiting op andere natuurgebieden heeft. Toch wordt nu eigenlijk aan de rand van die verbinding weer een stukje, een boerderijgebiedje, tot stadsgebied gemaakt. En die zorg dat het Stadspark te geïsoleerd raakt bestaat in onze fractie dus wel degelijk.

De heer EIKENAAR (SP): Maar, mijnheer de voorzitter, deze plannen die stammen toch al van voor de bespreking van het Groenstructuurplan? Dus ik neem aan dat we dat dan meegenomen hebben in het Groenstructuurplan. Misschien moet u het eens gaan lezen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik ken het Groenstructuurplan. Maar plannen maken is één ding en een goede ontsluiting van het Stadspark voor het verder realiseren van natuur is een ander ding. Papier is geduldig en we moeten als raad opletten dat we het Stadspark niet te veel isoleren. En het heeft geen zin elkaar naar stukken papier te verwijzen die we hier ooit een keer hebben afgehamerd, het gaat erom dat het Stadspark werkelijk goed te betreden is voor andere dieren dan de dieren die er nu al wonen. Het heeft geen zin om steeds maar te verwijzen naar plannen die we ooit hebben aangenomen, want het gaat om het huidige Stadspark en dat moet goed ontsloten zijn.

De VOORZITTER: Wie wenst nog het woord? De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Ik deel op zich de zorg wel van de heer Prummel. Ik ben blij dat er een andere partij is die ook natuurbelangen naar voren wil brengen. We hebben gelezen dat als haag de liguster wordt geplant bij het plan Peizerhoeve. Deze plant is erg gunstig voor dieren, onder andere voor bijen en het is erg belangrijk dat hier wordt meegenomen dat deze plant pas gesnoeid wordt na de bloei. Dit lijkt misschien een overdreven punt, maar de biodiversiteit van dit gebied is al belangrijk genoeg om daar rekening mee te houden. Dat is wat ik er even aan wil toevoegen.

De VOORZITTER: Iemand anders nog? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst dank voor de – in papier ook zichtbare – goede communicatie met de bewonersorganisatie daar. We hebben hier een plan te pakken dat inderdaad een tweede fase ingaat. Het is hernomen, de heer Eikenaar zei het ook al, dat verklaart ook dat we technisch gezien nu met een wat merkwaardige figuur te maken hebben, dus een correctie op de Welstandsnota. Dat lijkt ingewikkeld maar dat is het bij nader inzien niet. We kunnen hiermee juist extra kwaliteit – daar kom ik zo op terug – toevoegen in dit plan aan de Peizerweg en omstreken. Het gaat inderdaad om vrije kavels, een stuk of twintig. Het is ook belangrijk dat we deze op dit moment op de markt brengen, vandaar ook een beetje de haast met het voorstel. En anders waren deze vragen ook wel in een commissie aan de orde gekomen. Ik pik ze er even uit.
Het gaat over het wegbeheer. In mijn beeld doen we hier niet veel anders dan wat we op andere plekken doen. Ik zeg u even toe dat mocht dat anders zijn – en de vraag is vrij technisch van aard – dat ik u daar dan even van op de hoogte stel, maar als u niets hoort dan is dat wat mij betreft in dit opzicht een goed bericht.
Wat betreft de verkeersafwikkeling, een vraag van de heer Van der Schaaf, wij denken, het gaat hier om twintig kavels – in een normaal geval zou je zeggen twintig huishoudens – en dat leidt in ons beeld nou ook weer niet tot een zodanige verkeersdruk dat een dubbele kruising als gevaarlijk moet worden gezien, als het ware op grond van objectieve gegevens vanaf de tekentafel. Vandaar dat er ook geen onderzoek is gedaan. Ik wil er nog wel even naar laten kijken, maar dat levert volgens mij niet een heel ander beeld op dan dat we nu hebben. Je kunt ongeveer uitrekenen wat het verkeer nu is. Ook de tegenoverliggende wijken, u weet wel, dat plannetje met die rietgedekte woningen, levert niet een zodanige druk op dat je zegt: dit is onaanvaardbaar, daar moeten we hele rotondes voor gaan aanleggen. Mocht het toch anders zijn als we daar naar laten kijken, dan kom ik daar even op terug.
Ik zei al dat het hier gaat om een plan met hoge kwaliteit. En die hoge kwaliteit – ik ben wel blij dat ook de heer Kelder wijst op een heel specifiek onderdeel daarvan – zoeken we onder andere in de beplanting die wordt aangebracht. Ik neem uw advies – ik ben niet zo'n snoeier zal ik maar zeggen, ja ik doe mijn eigen tuin wel, maar daar houdt het zo'n beetje mee op – even mee en we zullen dat uiteraard goed doen. Het heeft geen enkele zin om dit soort dingen voor te schrijven en er vervolgens tuintechnisch een rommeltje van te maken. Dus dat gaan we goed doen.

02-16

En die kwaliteit zit hem ook, en dat is eigenlijk nog veel belangrijker, dan kom ik terug op de vraag van de heer Van der Schaaf, in de manier waarop het plan aan zekere welstandseisen moet voldoen. Het zijn vrije kavels, wij willen in deze stad geen witte schimmels en rommel afleveren, vandaar dat we met de ontwikkelaar eerder hebben gezegd: dat moet een mooi plan zijn, met zekere welstandseisen. En het is natuurlijk niet zo, mijnheer Van der Schaaf, dat je geen schommel in de tuin mag zetten. Maar wat niet kan is lukraak overal bijgebouwtjes plaatsen, van die Gamma-schuren. Grote tuinen, want anders is het zicht inderdaad weg vanaf de Peizerweg en daarmee de kwaliteit van dit gebied, en ook die ecologische verbinding met het Stadspark.
Tot slot, nog even over dat specifieke punt: mevrouw Jongman heeft helemaal gelijk. We zijn daar in dat gebied al jarenlang, juist ook met bewoners, bezig om de strook daarachter goed te laten aansluiten aan de zone met het Stadspark en volgens mij is dat ook – sommigen van u zeiden het al – afdoende beschreven in de Groenstructuurvisie. Dus dit plan past daar volgens mij ook heel goed in. Dank u wel.

De VOORZITTER: Kan dan worden besloten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval. Dan is aldus besloten en zijn we bij agendapunt 8.c.

8.c Voortgangsrapportage bezuinigingen 2007-2010

De VOORZITTER: Hier gaat de heer Offerman zijn maidenspeech over houden. Dus het woord is aan de heer Offerman van de Stadspartij.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, fijn dat mevrouw Dekker er ook nog is, want ik heb nog iets voor haar, een actie. Misschien mag ik acties uitdelen.
Uit de voortgangsrapportage bezuinigingen 2007-2010 blijkt nu al dat bezuinigen op personeel moeilijk, dan wel niet te realiseren is. Dat is dan ook het hoofdonderwerp van mijn betoog vanavond. Bezuinigingen: waarop? Bezuinigingen die de raad voor principiële keuzes zullen stellen. Daar krijgen we heel veel mee te doen. Het gaat hier om groot geld en niet om een smiley of een boom of iets anders. Het gaat om miljoenen.
De kiezer heeft gesproken. De uitslag was duidelijk: het zittende college min zes zetels en GroenLinks is gelijk gebleven. Daarom doet de collegevorming geen recht aan de wens van de kiezers die echt iets anders wilden, dat moet ik even kwijt. Een breed college, zoals de Stadspartij voorstelde, zonder de Partij van de Arbeid en GroenLinks zou voor de stad veel beter geweest zijn. Het nieuwe college dat nu in wording is, mocht het lukken, ligt nu al op achterstand.
Maar hoe gaan we nu verder? De Stadspartij hoopt op een eerlijk en open debat tussen alle partijen in de raad, waarbij de raadsleden hun eigen gevoelens en geweten zullen volgen en hun eigen stem zullen laten horen. Laat het dualisme nu eindelijk eens waar worden in deze raad. Bij de Stadspartij staat de stadjer centraal. De voorzieningen worden wat de Stadspartij betreft niet aangetast en de Stadspartij staat voor een duurzaam, sociaal, realistisch en nuchter Gronings beleid. Daar zijn we echt aan toe.
De voortgangsrapportage werpt bij de Stadspartij de vraag op: hoe bezuinig je op ambtenaren en is die vraag ook wel terecht en reëel? Het is voor velen een geliefd onderwerp voor bij de borrel. Hierbij worden alle ambtenaren meestal over een kam geschoren, Rijk, provincie en gemeente. Er wordt gemakshalve voorbijgegaan aan het vele en goede werk dat onze ambtenaren overal elke dag verrichten. De Stadspartij doet daarom aan deze algemeenheden niet mee. Ons standpunt is dat aan de uitvoering van regulier werk en beheer en onderhoud in deze stad niet getornd mag worden. Hier werken veelal ook mensen aan die in de wat lagere rangen werkzaam zijn en die moeten wij gewoon beschermen. Daar moet van afgebleven worden. Heel, schoon en veilig heeft wat de Stadspartij betreft absolute prioriteit. Dat is wat de burgers van ons gemeentebestuur vragen, een goede, schone, veilige en mooie stad.
De uitvoering van werkzaamheden in de stad verloopt over het algemeen goed. We hebben een goed functionerend ingenieursbureau en daar wil de Stadspartij niet aankomen. Hetzelfde geldt voor beheer en onderhoud. De Stadspartij waardeert met name de ambtenaren in de uitvoering. Hier is het dus afblijven van mensen die als deskundigen hun werk doen. Maar in de beleidsvoorbereiding, een heel ander onderwerp, is het weer een heel ander verhaal. Hier staat een oud-voorzitter van een vereniging die heel erg heeft gevochten met de beleidsvoorbereiding. Onder het mom van ‘stilstand is achteruitgang en vernieuwing is per definitie goed’ lijkt in onze stad alles geoorloofd. Vooral wensbeleid, gebaseerd op de hoop dat de verwachtingen en voorspellingen zullen uitkomen. Geregeld wordt de raad in een fuik gelokt, plannen worden doorgedrukt en er wordt niet geluisterd naar belanghebbenden, deskundigen en burgers, iedere cultuurverandering ten spijt. Gelukkig zijn er uitzonderingen, zoals we daarnet gehoord hebben. Het is een idee-fixe van de maakbare samenleving en de compacte stad. Deze stad raakt dichtgeslibt en

verstikt. De vriendenkring van exotische architecten mag in deze speeltuin, die Groningen heet, zijn gang gaan. Monumenten en beschermde stadsgezichten zijn alleen maar lastig voor de letterlijk torenhoge ambities. Op veel plaatsen heerst verzet, aan de Zaagmuldersweg, de Kwartsstraat, de Oosterweg, waar bewoners zich overvallen voelen. Machteloosheid en apathie zijn het gevolg. Dit is heel schadelijk voor het democratisch functioneren van deze stad. Dus als er iets in de ambtelijke organisatie moet veranderen is het deze verstikkende cultuur en werkwijze wel met de veel te hoge ambities en niet realistische plannen die de stadjers uiteindelijk allemaal moeten gaan betalen.

De VOORZITTER: Mijnheer Offerman, u maakt het me wel lastig, want ik vind het heel vervelend om u in uw maidenspeech te onderbreken, maar u bent wel door uw tijd heen.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Oh, ik heb nog een half kantje.

De VOORZITTER: Zullen we het zo afspreken dat u bijna aan het eind bent?

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ja, dat spreken we af. Dat vind ik een heel goede voorzet, voorzitter.
Goed, managementstructuur en beleidsafdelingen dienen daarom op nut en noodzaak te worden doorgelicht. Hetzelfde geldt voor subsidieverstrekkende onderdelen.
Maar wat komt er de komende tijd op de stad af? Morgen weten we meer. Zoals bekend zijn er bij het Rijk heroverwegingswerkgroepen aan het werk geweest die voor circa 35 miljard euro bezuinigingsvoorstellen moeten uitwerken. Hoe je het ook wendt of keert, Groningen ontkomt hier niet aan. Mooie verhalen van anticyclisch investeren zijn prachtig, maar als er geen geld meer is om te investeren dan is ook anticyclisch investeren onzin. Dat kan dan niet. De tering zal naar de nering moeten worden gezet en dat zullen we dan met elkaar moeten doen. Handtekeningen van ministers die bij voortschrijdend inzicht nog zouden gelden, dat kunnen we rustig vergeten, die zijn dan ineens niet meer geldig.
Waar moeten we op besparen, zeggen wij als Stadspartij: vooral op fysieke plannen. De regiotramplannen bijvoorbeeld. Ik ga daar niet verder op in, ik zeg alleen even dat het heel interessant is voor de raadsleden en ik vraag aan mevrouw Dekker dat ieder raadslid dit plan krijgt, namelijk ‘De verkeersmachine Groningen, een functioneel programma van eisen’, van juni 2009, geschreven door AGV Movares. Lees het goed en eenieder zal beseffen dat er geen tramschop de grond in mag voordat hier nadrukkelijk over de ontwikkeling van het Stationsgebied met elkaar is gediscussieerd. Het nu voorgestelde tramlusje bij het station is in ieder geval stedenbouwkundig onwenselijk, onveilig en niet toekomstvast.
De Stadspartij gaat voor het kleintje Forum en niet voor een groot Forumgebouw. Laat het Forum maar mooi op het Hereplein zitten, wat nu de bedoeling is.
Ik ben bijna klaar, voorzitter.

De VOORZITTER: Dat was u al, volgens mij.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Meerstad is ook een strop om de hals van de gemeente. Goede vooruitzichten en de hoop op een mooie toekomst zijn ook hier vervlogen met de crisis.
De Stadspartij kiest voor het busknopenmodel in combinatie met het regiospoor, inclusief de lijn naar Zernike. Dan kan een deel van het geld voor de regiotram in de Zuidelijke Ringweg gestoken worden en is de kans op wegbezuinigen veel kleiner geworden. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dan …

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Ik had ook nog een motie, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan wilt u nog als apotheose van uw maidenspeech een motie indienen.

Motie van de Stadspartij:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 maart 2010;
spreekt uit dat:

- bij bezuinigingen op het ambtenarenbestand, die ambtenaren die werken aan een hele, schone en veilige stad worden ontzien;

02-18

- bij bezuinigingen de nadruk dient te liggen op de plannen voor de fysieke infrastructuur en op het terugbrengen van het aantal beleidsambtenaren;

en gaat over tot de orde van de dag" (motie 1)

De VOORZITTER: Wij feliciteren u niet alleen met uw maidenspeech, maar ook met deze eerste motie. Zijn er nog anderen die het woord wensen? De heer Baldew. Het woord is aan de heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal mij hoofdzakelijk beperken tot de voortgangsrapportage 2007-2010. Dank voor het applaus.
Mijnheer de voorzitter, de bezuinigingen 2007-2010 zijn voor 90% gerealiseerd. En de vooruitzichten met betrekking tot de resterende bezuinigingen van 1,3 miljoen euro zijn zeer gunstig. We kunnen vaststellen dat de gemeente Groningen de afgelopen zes jaren ruim 50 miljoen euro heeft bezuinigd, terwijl het college tegelijkertijd ook flink geïnvesteerd heeft in projecten en sociale voorzieningen. Sterker nog, dit jaar trekt het college mede naar aanleiding van een motie van de Partij van de Arbeid 'Impact kredietcrisis voor sociaal zwakkeren' ruim 1,3 miljoen euro extra uit voor de voorzieningen.
Daarnaast kunnen we constateren dat in deze bezuinigingsperiode de gemeente diverse prijzen heeft binnengesleept, zoals 'de beste stad', 'beste binnenstad van Nederland' en dat de stadjers in 2007 de gelukkigste inwoners waren van Europa.
Mijnheer de voorzitter, je zou haast denken dat ik een compliment wil maken aan het college. Dat wil ik doen, maar ik wil in het licht van de komende bezuinigingen die mijns inziens ingrijpender zullen zijn wel twee opmerkingen plaatsen.
En dat is ten eerste: We hebben gezien dat ambitie en daadkracht niet altijd synchroon liepen. Hoge rekeningsresultaten getuigen van vertraging van de voortgang van beleid en investeringen; geld bleef op de plank liggen, ook met betrekking tot bijzondere bijstand, en dat is niet goed geweest voor onze economie, noch voor onze werkgelegenheid. Bovendien pakken projecten door vertraging van investeringen duurder uit. En deze vorm van financiële incontinentie kunnen we ons in het licht van de komende bezuinigingen niet permitteren. Strakke begrotingsdiscipline en financieel-economische sturing is nu meer dan ooit aan de orde.
Mijn tweede opmerking betreft gebrek aan aansturing. We hebben geconstateerd dat diensten zoals OCSW en SoZaWe door gebrek aan sturing de basis niet op orde hebben en daardoor in 2009 niet alleen een fors tekort hebben, maar evenzo flink moeten bezuinigen in 2010, ruim 2,7 miljoen euro. We moeten oppassen dat we aan de ene kant bezuinigen en dat aan de andere kant financiële lekkage ontstaat door gebrek aan aansturing van diensten.
We roepen het college dan ook op om beter te sturen. Voorzitter, uiteraard zullen we hier strak op toezien.
Mijnheer de voorzitter, wij willen ook graag weten van het college wat de realisatie is van de bezuiniging van deze twee diensten als het gaat om de bezuiniging van 2010. Ook willen wij van het college weten hoe de raad geïnformeerd wordt over de voortgang van deze bezuiniging.
Voorzitter, nu naar aanleiding van de voortgangsrapportage 2007-2010, wil ik het volgende opmerken: We zien dat op de taakstelling 'wegwerken personele problemen' een tekort is ontstaan van 150.000 euro. We zijn verbaasd dat het college het tekort wil dekken uit de reserve werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Graag horen we van het college de inhoudelijke argumenten hiervoor.
Ook vragen we ons af hoe het zit met de werkhervatting van gedeeltelijk arbeidsgeschikten nu zo'n fors bedrag uit deze reserve wordt gehaald.
Als laatste, voorzitter, we moeten in 2010 1,3 miljoen euro bezuinigen. Van dit bedrag is ruim 8 ton vrij zeker. De rest, 500.000 euro, is zeer waarschijnlijk haalbaar. We hebben nu als frictiekosten 1,8 miljoen euro. Het college stelt voor het restant aan frictiekosten door te schuiven naar de nieuwe bezuinigingsronde 2011-2014, maar geeft daarbij de hoogte niet aan. Dit vinden wij niet SMART en derhalve komen we met een motie. Ik wou het hierbij laten, voorzitter.

Motie van CDA, VVD, PvdA, ChristenUnie, D66, Student en Stad:

"De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 maart 2010, besprekende de voortgangsrapportage 2007-2009;
overwegende dat:

- er in 2010 nog een taakstelling voor bezuinigingen is van 1.3 miljoen euro en dat de totale frictiekosten ruim 1,8 miljoen euro bedragen;
- de taakstelling in 2010 voor ruim 800.000 euro zeker gerealiseerd zal worden;
- de resterende taakstelling van 500.000 euro zeer waarschijnlijk gerealiseerd zal worden;

- er een fors verschil bestaat tussen de resterende taakstelling van 500.000 euro en de frictiekosten van ruim 1,8 miljoen euro;
- hogere frictiekosten ten opzichte van de taakstelling de motivatie om tijdig de taakstelling in 2010 te realiseren in de weg kan staan;
- het college pas later het eventuele restant wil bestemmen voor de bezuinigingen 2011-2014;
- het van kracht zou getuigen dat het college nu al helderheid verschaft over de hoogte van het resterende bedrag;

verzoekt het college:

- van de totale resterende frictiekosten 500.000 euro te reserveren voor de bezuinigingen 2007-2010 en de rest, een bedrag van ruim 1,3 miljoen, nu al te reserveren voor de bezuinigingen 2011-2014;
- eventuele overschotten op frictiekosten in 2010 via de jaarrekening 2010 te reserveren voor frictiekosten 2011-2014;

en gaat over tot de orde van de dag" (motie 2)

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslaging. Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Ja, dank u wel. Ik heb een tweetal opmerkingen, die ik normaal gesproken eerder zou hebben gemaakt. Het betreft ten eerste de reclamebelasting: enerzijds wordt er nog gesproken over het freeriders-probleem. Volgens mij wordt dat nu ondervangen door het ondernemersfonds als ik het goed begrepen heb.
Ten tweede hebben wij op 31 oktober 2007 een motie aangenomen waarbij we dit onderdeel eigenlijk zouden schrappen als een bezuinigingsmaatregel. Nu komen er natuurlijk de bezuinigingen aan en kunnen we er weer over gaan praten. Maar ik zou toch graag mee willen geven dat bij het voorstel dat onze kant op gaat komen deze motie toch wel wordt meegenomen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer Van Keulen (VVD): Voorzitter, dank u wel. Er zijn al een paar dingen gezegd, onder andere door de heer Baldew en door mevrouw Krüders over de reclamebelasting en daar sluit ik me vanzelfsprekend van harte bij aan. De bezuinigingen zijn voor ongeveer 90% gerealiseerd, dat is helemaal niet zo slecht. Sterker nog, dat is gewoon goed. Het enige jammere is natuurlijk dat de lasten voor de stadjers in diezelfde periode wel behoorlijk zijn gestegen.
Voor de komende tijd zou ik u willen meegeven om in ieder geval bij bezuinigingen echt bezuinigingen voor te stellen en geen lastenverzwaring, zoals geprobeerd is met deze reclamebelasting. Wij handhaven natuurlijk het standpunt dat wij tegen die reclamebelasting zullen blijven, op welke manier die dan ook terug denkt te moeten komen tijdens de behandeling van de voorjaarsbrief. Dank u wel.

De VOORZITTER: de heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik heb in het verslag gelezen dat het Natuurmuseum wegbezuinigd is en mijn vraag is eigenlijk of er een vervanging is voor de educatieve functie die het Natuurmuseum heeft. Dat heb ik niet terug kunnen vinden. Het kan zijn dat ik het nog niet weet, maar daarom vraag ik het even.

De VOORZITTER: Kan ik verder nog iemand het woord geven? Dan is het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, ik was erg blij met de woorden van de heer Van Keulen. En dat wordt even onderstreept door het raadslid De Rooij. Eigenlijk zegt de VVD, en dat doet mij deugd: 'nou, u heeft het helemaal niet slecht gedaan als college'. Met andere woorden, 'u heeft het goed gedaan'.
We hebben twee enorme bezuinigingsrondes achter de rug.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de wethouder kan ook overdrijven hè?

Wethouder DEKKER: Ik kom zo nog op de nuance. Twee bezuinigingsrondes achter de rug: 2002-2006: 44 miljoen euro en vierhonderd formatieplaatsen geschrapt. Even richting de Stadspartij die suggereerde

02-20

alsof dit gemeentebestuur niet kan bezuinigen op formatie, dat die fractie misschien toch nog even in de geschiedenis kan duiken.
De tweede bezuinigingsronde: 2006-2010: 8 miljoen euro en dertig formatieplaatsen. Het probleempje wat we nog niet getackeld hebben – op een begroting van 800 miljoen lig je toch niet wakker van een paar ton, mijnheer Offerman – was het wegwerken van personele problemen. Dat heeft niet zozeer te maken met formatiereductie, maar dat had te maken met dat we dachten dat we een aantal knelpunten bij deze periode hadden kunnen wegwerken. Dit is niet gerealiseerd en we hebben dat even pragmatisch, zeg ik in de richting van de heer Baldew, opgelost door daarvoor de reserve WGA te gebruiken, louter en alleen uit pragmatische overwegingen omdat we in de toekomst ook nog wel enige plannen hebben om die reserve wat af te romen. We hadden het ook uit een ander resultaat kunnen doen.
Ik ben redelijk tevreden. Ik heb met u wel zorg over de nieuwe komende bezuinigingsoperatie, want dat wordt weer een fikse, variërend van een bedrag tussen de 40 en de 50 miljoen euro, een beetje afhankelijk van wat uit de coalitieonderhandelingen komt en de bespreking met uw raad.
Maar ik zeg u toe, zeker ook met inachtneming van de adviezen van de Rekenkamercommissie, die heeft gezegd: “U heeft het erg goed gemonitord en vandaar wellicht ook bijgedragen aan het feit dat u door middel van uw sturing ervoor heeft gezorgd dat de bezuinigingen ook gerealiseerd zijn”: ik zeg u toe dat op het moment dat wij een nieuw bezuinigingsvoorstel aan u presenteren, daar ook nadrukkelijk op gestuurd zal worden.
Toch een korte reactie op de opmerking van de heer Offerman over de exotische architecten die eigenlijk een beetje hun tijd verspillen en in een speeltuin zouden spelen, al was het maar omdat het zijn maidenspeech was en hij daar een reactie van het college op verdient, alhoewel hij toch wel veel opmerkingen heeft gemaakt buiten het onderwerp waarover wij hier spreken. Het was onder andere te danken aan die exotische architecten dat wij nu een heel mooi plan hebben voor de Zuidelijke Ringweg, waar uw partij zo enthousiast over was. Dus ik zou u willen aanraden even heel goed na te denken voor u dit soort opmerkingen maakt en dit soort bezuinigingen realiseert. Want het is juist dankzij die architecten en dankzij stadsbouwmeesters en dankzij de inzet van ROEZ dat wij gekomen zijn tot ‘de beste stad van Nederland’. En dat wij zelfs De Telegraaf hebben weten te overtuigen, die een heel brede aanhang heeft, hoe goed het hier toeven is, dat de Groningers het meest tevreden zijn van heel Europa. Dus ik zou zeggen …

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Voorzitter, dit is allemaal ons-kent-ons-circuit.

Wethouder DEKKER: Weet u, wat ik zo aardig vind in een debat, is als wij kunnen debatteren op basis van argumenten en niet op basis van beelden en emoties, want dat debatteert zo moeilijk. En dat zet zo weinig zoden aan de dijk en dat is het advies dat ik u graag voor de toekomst zou willen meegeven.
De heer Baldew zegt dat er nog een reservering is van om en nabij de 1,8 miljoen euro. Hij stelt voor 0,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de nog resterende bezuinigingsoperatie 2006-2010 en de rest te reserveren voor de nieuwe bezuinigingsronde. Ik heb daar wel wat aarzeling bij. Ik snap wel de motivatie daarachter, zo van het moet niet zo zijn dat er geld op de plank ligt en dat daardoor de organisatie gestimuleerd wordt om een bezuiniging niet te realiseren. Aan de andere kant zijn er wellicht nog wel een aantal knelpuntjes. Ik noem onder andere de frictiekosten voor het Natuurmuseum en de overgang van natuur naar educatie, waar wellicht nog in 2010 zo’n 250.000 euro gerealiseerd gaat worden. Ik noem nog de reclamebelasting die we inderdaad niet gaan realiseren door opnieuw de reclamebelasting in te voeren, althans, ik weet nog niet van besluitvorming daarover. Er is wel een motie van de raad die daar een duidelijke uitspraak over heeft gedaan, dus ik zou me niet willen vastleggen op een bedrag. Wat ik met u zou willen afspreken: eigenlijk wil ik die bezuinigingen nog realiseren in 2010. Wellicht niet die frictiekosten van het Natuurmuseum, maar die moeten gewoon wel gerealiseerd worden. En alles wat we dan overhouden gaat richting de bezuinigingsperiode 2010-2014. En ik denk echt niet dat het zo werkt omdat ik, of de raad of het college, hier iets op de plank heb liggen dat daardoor ambtenaren niet geneigd zijn om hun bezuinigingen te realiseren. Dus ik vind het wat onhandig. Ik leg er niet echt een veto over, maar we hebben dezelfde intentie, dus het oordeel zou ik willen laten aan de raad.

De VOORZITTER: Wilt u proberen af te ronden?

Wethouder DEKKER: Ik ben klaar.

De VOORZITTER: Dat is de beste manier van afronden.

Wethouder DEKKER: Nog even, sorry…

De VOORZITTER: Daar schrikt u ook weer van hè, van zo'n compliment.

Wethouder DEKKER: Ja, zo gaat het, helemaal geweldig. Movares, de notitie Verkeersmachine. Mijnheer Offerman, die heeft de raad al, want die is namelijk aan de raad ter beschikking gesteld bij de bespreking van het stuk over het Stationsgebied in de raadscommissie van de heer De Vries. De notitie lag toen in de visietrommel. Dus u mag haar wel cadeau schenken aan de raad, maar volgens mij heeft de raad haar al.

De heer OFFERMAN (Stadspartij): Dan moeten ze haar eens een keer goed lezen.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog niet echt goed antwoord gekregen op mijn vraag. Weet u de vraag nog?

Wethouder DEKKER: De educatieve functie van het Natuurmuseum is zeker overgenomen. Daarvoor hebben wij nu het Duurzaamheidscentrum, dat gevestigd is in de bibliotheek en we hebben ook een extra inzet gepleegd op kinderboerderijen en daar hebben we een bedrag beschikbaar voor gesteld van om en nabij de 1 miljoen euro.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik heb ook geen antwoord gekregen op mijn vraag over de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de bezuinigingen bij de diensten OCSW en SoZaWe.

De VOORZITTER: Nu is de spreektijd al geruime tijd verlopen, dus de beantwoording van al die vragen zou allemaal binnen dezelfde spreektijd hebben gemoeten. De wethouder.

Wethouder DEKKER: U krijgt dat bij de rekeningen stand van zaken.

De VOORZITTER: Mooi. Kunnen wij dan overgaan tot besluitvorming? Dan in de eerste plaats tot besluitvorming over de beide moties en daarna over het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd.
Allereerst motie nummer 1 van de Stadspartij.

Stemverklaringen:
Mevrouw RADEMAKER (SP): Mijn partij zal deze motie uiteraard niet steunen. Volgens mij hebben we ook geen ambtenaren die tegen een hele, schone en veilige stad zijn. Dank u wel.

De heer SETON (CDA): Het inhoudelijke onderwerp spreekt ons aan, maar het lijkt ons nu niet het moment om zo'n uitspraak te doen. We zullen dat meenemen in de totale afweging als de bezuinigingsvoorstellen in de volle breedte aan de orde zijn. Dus we zullen de motie niet steunen.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Sommige partijen hebben nog wat last van ontwenningsverschijnselen vanuit de campagne. We gaan natuurlijk gewoon kijken naar de toekomst hoe we de bezuinigingen moeten aanpakken en dan zullen we daar over gaan spreken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik sluit me aan bij de woordvoering van de heer Seton.

De VOORZITTER: Dit is hopelijk niet een voorbode van hoe we dit in de toekomst gaan doen, met hele reeksen stemverklaringen. Wilt u allemaal proberen dat een beetje te beperken?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): We hebben geen behoefte aan deze motie, die loopt vooruit op een andere discussie die we nog krijgen. En als we kijken naar de bezuiniging die is gedaan op borg door het college, hebben we helaas moeten toegeven dat het effect nog niet eens zo heel erg slecht is geweest op de stad. Dus in die zin zou je ook hiernaar kunnen kijken bij bezuinigingen.

02-22

De heer BALDEW (PvdA): Mijnheer de voorzitter, wij vinden deze motie iets te populistisch. Alle ambtenaren werken aan een schone, hele en veilige stad. We hebben geen behoefte aan deze motie en zullen deze motie zeker niet steunen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, kortheidshalve sluit ik me aan bij de heer Seton.

De VOORZITTER: Heb ik ze dan gehad? Dat waren de stemverklaringen. Dan komen we tot besluitvorming over de motie. Willen degenen die voor de motie zijn hun vinger opsteken? Dat zijn de leden van de Stadspartij, de anderen zijn daar tegen, waarmee de motie is verworpen.
Dan komen we bij motie nummer 2 van een groot aantal fracties. Is er behoefte aan een stemverklaring? De heer Gijsbertsen.

Stemverklaringen:
De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij is de intentie van de indieners en die van het college eigenlijk niet verschillend en daarom vinden we deze motie eigenlijk te weinig meerwaarde hebben om vóór te stemmen.

Mevrouw RADEMAKER (SP): De SP sluit zich aan bij de woordvoering van GroenLinks en wij zullen dus niet voor deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dan kunnen we, begrijp ik, tot besluitvorming over de motie overgaan. De fracties van PvdA, VVD, ChristenUnie, Student en Stad, CDA, en D66 steunen de motie. De andere fracties niet, waarmee deze motie is aangenomen.
Dan komen we bij het voorstel dat aan u is voorgelegd. Willen degenen die dat voorstel kunnen steunen hun vinger opsteken? Dat zijn alle fracties, behalve die van de Stadspartij, waarmee het voorstel is aangenomen.
Dan komen we bij agendapunt 8.d.

8.d: Verordening Wmo-voorzieningen

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord? Mevrouw Riemersma van de Stadspartij. Dat zeg ik nu wel, maar u hebt geen spreektijd meer. Dat was juist het pijnlijke, dat ik de heer Offerman al vrij vroeg moest onderbreken omdat ook hij geen spreektijd meer had. De Stadspartij heeft dus geen spreektijd meer.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik heb een amendement en een motie. Mag ik die dan toch indienen?

De VOORZITTER: Die mag u nog indienen.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Mag ik die even toelichten dan?

De VOORZITTER: Nee, dat mag u niet.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Nou, dan wordt het een rauwe motie en een rauw amendement.

De VOORZITTER: Ik zal de kern van zowel amendement als motie even noemen.

Amendement (op stuk nummer 3) van de Stadspartij:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 maart 2010, besprekende de Verordening Wmo-voorzieningen;
overwegende dat:

- het begrip ‘redelijkerwijs’ in artikel 1 sub f niet nader is bepaald of omschreven;
- het voor een zorgvuldige uitvoering van de Verordening Wmo wenselijk is dat het bovengenoemde wel nauw omschreven wordt;
- het belasten van gezinsleden met huishoudelijke taken niet meer zou moeten zijn dan in een gezinssituatie waarin geen ziekte is;

besluit:

- artikel 1 sub f uit te breiden met de volgende tekst: ‘Het toetsingscriterium voor gebruikelijke zorg door mantelzorgers is de mate van huishoudelijke zorg van gezinsleden in een gezin waar geen ziekte heerst’;

en gaat over tot de orde van de dag” (amendement op stuk nummer 3)

Motie (4) van de Stadspartij:

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 31 maart 2010, besprekende de Verordening Wmo-voorzieningen;
overwegende dat:

- de Verordening Wmo-voorzieningen pretendeert duidelijk en helder te zijn voor de gebruikers;
- het vermelden van de rechten van gebruikers bij afwijzende beschikkingen opgenomen moet worden in de verordening;

verzoekt het college:

- in de Verordening Wmo-voorzieningen een bepaling op te nemen die naar deze rechten verwijst;

en gaat over tot de orde van de dag” (motie 4)

De VOORZITTER: Beide maken deel uit van de beraadslagingen. Anderen die nog het woord willen? Mevrouw Krüders.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ook hier is het weer goed om te zien dat de adviesorganisaties, dus eigenlijk de ervaringsdeskundigen, eerst geraadpleegd zijn en dat zij erg tevreden zijn over de verduidelijking van de verordening. Het enige dat wij nog zouden willen meegeven aan het college is dat nu we een duidelijke verordening hebben, ook goed geregeld wordt dat er een duidelijke communicatie- en informatievoorziening komt, voornamelijk ook vanuit de STIPS (steun- en informatiepunt in de wijk) En dat het ook makkelijk te vinden is, dus dat die informatie in de gemeentelijke organisatie ook duidelijk wordt, zodat uiteindelijk het budget dat we hebben voor de Wmo ook totaal gebruikt wordt en dat er niets meer blijft liggen.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. We kunnen ons sterk vinden in de lijn die in dit stuk naar voren komt. Een paar opmerkingen. We vinden vooral positief hoe het college reageert op de opmerkingen vanuit de adviesraden. Over de ‘gebruikelijke zorg’ wordt terecht het onderscheid gehanteerd tussen aan de ene kant willekeur en aan de andere kant maatwerk. Wij zitten ook op de lijn van maatwerk. We zouden ook kunnen zeggen in reactie op de adviesraad dat als je constant een ruimhartige houding hanteert, dat ook weer een vorm van willekeur is. Dus juist het maatwerk en de toezegging van het college dat het daar flexibel mee om wil gaan, kan onze steun hebben.
Er is een werkgroep actief op het gebied van ‘inclusief beleid’; dat heeft ook onze warme belangstelling. We zijn wel benieuwd naar de output daarvan en op welke manier dat dan bij de gemeenteraad terechtkomt.
Nog een concrete vraag ten slotte. Er wordt door de adviesraden gesproken over de ‘kan’-bepaling die te maken heeft met het mogelijk beperken van het aantal vervoersbewegingen. Het college zegt dat het er nu eenmaal in staat vanwege wetstechnische dingen en zo. Toen werd het wat vaag voor mij. De vraag die ik concreet heb is: heeft het college dit er nu in gezet omdat het van plan is om dit te gaan doen of is het echt alleen een mogelijkheid die in abstracto ooit in de toekomst eens verwezenlijkt zou kunnen worden? Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij kunnen instemmen met de verordening. En een beetje in aansluiting op wat de heer Seton zei over ‘gebruikelijke zorg’ en ‘algemeen gebruikelijk’: die discussie zal nog wel even voortduren, maar we willen het college in ieder geval even meegeven dat wij het college ondersteunen in het streven naar maatwerk. In die zin zijn wij ook voorstander van een zekere mate van willekeur. We willen graag dat medewerkers een bepaalde

handelingsvrijheid krijgen om in specifieke situaties naar eigen inzicht voor een deel de inzet van voorzieningen te bepalen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Ook onze fractie is tevreden met hoe deze verordening nu tot stand is gekomen en ook met de inhoud daarvan. De manier waarop de diverse adviesraden hierbij betrokken zijn is ook prima. Ook onze fractie staat voor maatwerk, toch een belangrijk gegeven als je weet wat voor zorg mensen nodig hebben en dat is ook een prima uitgangspunt. Maar als je kijkt naar hoe de adviesraden op dit moment betrokken zijn geweest bij het Wmo-beleid en deze verordening in het bijzonder, dan hebben wij er alle vertrouwen in dat het met het verstrekkingenboek straks ook goed zal gaan, dus wij kunnen instemmen met het voorstel.

De VOORZITTER: Heb ik dan alle raadsleden gehad? Dat is volgens mij inderdaad het geval. Kan de wethouder al reageren, ook al is de motie nog niet verspreid?

Wethouder VISSCHER: Ik zou zo dadelijk graag nog even enkele minuten willen hebben om even kennis te nemen van wat er in het amendement en de motie staat, want dat heb ik nog niet tot mij kunnen nemen. Ik kan wel ondertussen al een aantal vragen beantwoorden die door andere fracties dan de Stadspartij zijn gesteld.
Mevrouw Krüders attendeerde ons erop dat we met de individuele voorzieningen de afgelopen jaren wel geld hebben overgehouden, dus rekeningresultaat hebben gehad. Zij wijst erop dat er goede voorlichting moet zijn over de manier waarop iemand beperking zou kunnen laten compenseren door voorzieningen. Die voorlichting is natuurlijk altijd van belang en daar hechten wij veel waarde aan en dat zullen we ook blijven doen. Het is zo, mevrouw Krüders, dat de afgelopen jaren iedereen die zich bij ons heeft gemeld en die recht had op compensatie in de vorm van een individuele voorziening volgens de spelregels van uw raad vastgesteld, dat ook gehad heeft. Dus zo is het wel. Waar we op dit moment mee bezig zijn is ook te kijken hoe je meer in andere vormen van compensatie kunt denken, denkt u aan het voorstel ‘Vitale buurten’ dat onlangs aan uw raad is gepresenteerd, om dat op die manier vorm te geven. En daar zullen wij ook altijd heel goed over blijven voorlichten. U kunt daar in de loop van het jaar nog nadere voorstellen over verwachten.
De heer Seton, en ook andere woordvoerders, spraken over maatwerk. Ik denk dat het heel erg van belang is dat wij een heel zorgvuldige indicatieprocedure volgen. We moeten natuurlijk een basis hebben. Daar wijzen ons ook de adviesraden op. Er moet wel een soort zekerheid zijn over wat de basis is. Maar daarbij moeten wij altijd maatwerk bieden en dat kan alleen maar wanneer we heel zorgvuldig indiceren. En dat is wat we ook doen.
Het ‘inclusieve beleid’; dat is natuurlijk waar we naar streven, want je zou het liefst zo min mogelijk individuele voorzieningen willen moeten treffen. Liever zou je een maatschappij hebben waar het inclusieve beleid gemeengoed is. Nou, daar werken we hard aan. Het is trouwens weerbarstige materie, maar we zullen zoals afgesproken, bij de Wmo-rapportages expliciet terugkomen op hoe dat gaat.
Voorzitter, zou ik dan nog even een moment tijd mogen nemen om te lezen wat er in het amendement en de motie staat?

De VOORZITTER: U hebt ook bijna geen spreektijd meer en dan hebt u ook even de tijd om het amendement en de motie te lezen. Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken.

Schorsing van 18.17-18.20 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik begrijp dat de wethouder zich het amendement en de motie eigen heeft kunnen maken en dat zij daar nu op gaat reageren. Het woord is nog voor enkele ogenblikken aan de wethouder.

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, dank u wel. Eerst het amendement onder nummer 3. Ik ontraad u dit, want dit doet eigenlijk geen recht aan de verschillende individuele situaties en het maakt het ons moeilijker om maatwerk te leveren. Veel van uw fracties hebben ook gepleit – en wij zijn daar ook van overtuigd – dat het juist goed is om maatwerk te leveren op grond van zorgvuldige indicatie. Wij moeten ons niet alleen concentreren op ziekte, maar we moeten de totale setting van een gezinssituatie of een huishouden in ogenschouw nemen en dat zouden wij dan te beperkt doen.

En natuurlijk is overbelasting van mantelzorgers een van de belangrijkste zaken waar wij naar kijken.
De motie onder nummer 4 ontraad ik ook, want deze is overbodig, want we zijn wettelijk verplicht – en dat doen we ook altijd – om aanvragers te wijzen op hun rechten en hoe ze bezwaar kunnen maken, dus dat is overbodig.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is het geval, bij mevrouw Riemersma en de heer Seton. Mevrouw Riemersma, u heeft geen spreektijd meer. Dat is echt lastig, het moet nog even wennen misschien dat u dat goed onder elkaar verdeelt. De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een korte vraag. Ik had gevraagd naar aanleiding van artikel 18, lid 2, het maximeren van het aantal verplaatsingen, of dat alleen maar is voor de vorm of dat u toch overweegt om dat op enig moment te gaan doen.

De VOORZITTER: Ik denk dat ik iedereen gehad heb. Ja. Het woord is opnieuw aan de wethouder.

Wethouder VISSCHER: Ons college heeft op dit moment geen voornemens in die richting, maar omdat we niet weten hoe de toekomst er uitziet maken we een verordening die dit soort zaken mogelijk maakt, maar niet omdat we op dit moment een voornemen in die richting hebben, mijnheer Seton.

De heer SETON (CDA): U sluit het niet uit, maar u heeft nu geen concrete plannen.

Wethouder VISSCHER: We hebben nu geen concrete plannen.

De VOORZITTER: Goed, dan kunnen wij naar ik aanneem tot besluitvorming overgaan, waarbij we eerst gaan stemmen over het amendement, dan over de motie en dan over het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd.
Dan is aan de orde: Allereerst de stemming over het amendement op stuk nummer 3 (Stadspartij). Wie steunt dat amendement? Dat zijn de Stadspartij en de Partij voor de Dieren, waarmee dat amendement is verworpen.
Dan de motie op stuk nummer 4 (Stadspartij). Wie steunt de motie? Dat zijn de Stadspartij en de Partij voor de Dieren, waarmee de motie is verworpen.
Dan het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd. Wie steunt het voorstel zoals dat is voorgelegd? Dat geldt voor de gehele raad, waarmee het voorstel unaniem is aangenomen.

Dan zijn wij gekomen aan het eind van de vergadering. Dan sluit ik zo dadelijk de vergadering, maar niet nadat ik u heb gezegd dat u de maaltijd nog kunt gebruiken bij de Vietnamees, laat ik het zo maar zeggen, op de Vismarkt. Dan weet u waarschijnlijk voldoende.

De vergadering wordt gesloten om 18.25 uur.

Raadsbesluit inzake benoeming wethouders

28 april 2010.
Nr. 2b.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

HEEFT BESLOTEN:

te benoemen tot wethouders van het college:

- de heer F. de Vries,
- mevrouw C.T. Dekker,
- mevrouw J.A. Visscher,
- de heer T. Schroor,
- mevrouw E.M. Pastoor.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel inzake herbenoeming lid Adviescommissie voor Sport.Gr10.2247710

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2200396
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Herbenoeming lid Adviescommissie voor de Sport

Groningen, 22 APR 2010

Aan de raad,

Op grond van artikel 2 van de Verordening Commissie voor de Sport worden leden van de Adviescommissie voor de Sport benoemd voor een periode van 4 jaar.
Herbenoeming is mogelijk met dien verstande, dat een aaneengesloten zittingsduur maximaal 8 jaar is.

Voor de heer G.R. Dijksma is de eerste periode van vier jaar per 1 juli 2009 beëindigd.
De heer Dijksma is voorzitter van de Adviescommissie voor de Sport en is bereid een tweede periode zitting te nemen in de Adviescommissie voor de Sport.
Wij stellen dan ook voor om de heer Dijksma te herbenoemen voor een periode van vier jaar en wel tot 1 juli 2013.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten de heer G.R. Dijksma met terugwerkende kracht per 1 juli 2009 te herbenoemen als lid van de Adviescommissie voor de Sport voor de periode van vier jaar.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.L. (Leo) Bosdijk.

SE.4.C

Raadsbesluit inzake benoeming commissievoorzitter

28 april 2010.
Nr. 2i.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

HEEFT BESLOTEN:

te benoemen tot commissievoorzitter:

- de heer H.J.M. Akkermans.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier,	De voorzitter,
D.H. Vrieling.	dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsbesluit inzake benoeming lid adviescommissie

28 april 2010.
Nr. 2i.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

HEEFT BESLOTEN:

tot herbenoeming als lid van de Adviescommissie voor de Sport tot 1 juli 2013:

- de heer G.R. Dijksma.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsbesluit inzake benoeming raadsleden AB Gr Meerstad

28 april 2010.
Nr. 2i.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

HEEFT BESLOTEN:

de volgende raadsleden te benoemen tot lid van:

- Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Meerstad:
  de heer J. Seton, de heer J.M. van Keulen, de heer A. de Rooij, mevrouw A. Postma, de heer R. Prummel, de heer P.S. de Rook, de heer P. Verschuren;

- Gemeenschappelijke regeling Groninger Archieven: de heer J. Seton;

- Stichting Sociaal Voorzieningenfonds Gemeentepersoneel: mevrouw L.R. van Gijlswijk;

- Bezwaarschriftencommissie Sociale Zaken en Werk: de heer A.C.L. Rutte, mevrouw A.M.J. Riemersma, mevrouw C.E. Bloemhoff, mevrouw R.J.A.M. Krüders;

- Meerschap Paterswolde: de heer J.H. Luhoff, de heer W.B. Leemhuis, de heer J. Spakman;

- Bedrijvenpark Rengers: de heer P.S. de Rook;

- Eems Dollard Regio: de heer R. Prummel;

- Audit Committee: de heer B. Baldew, de heer J.M. van Keulen, mevrouw R.J.A.M. Krüders, mevrouw I.M. Jongman-Mollema.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsbesluit inzake benoeming voorzitter en leden van de Rekenkamercommissie

28 april 2010.
Nr. 2i.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

HEEFT BESLOTEN:

te benoemen:

- tot voorzitter van de rekenkamercommissie: de heer G. Johanns;
- tot lid van de rekenkamercommissie de raadsleden: mevrouw L.I. van der Vegt, mevrouw S.A. Koebrugge, de heer A. Sijbolts, mevrouw M. Dekker;
- tot lid van de rekenkamercommissie het externe lid: mevrouw A. Wertheim.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier,	De voorzitter,
D.H. Vrieling.	dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Collegebrief - De Stad in 3D.Gr10.2237492

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8167/ Sjouke van der Vlugt
Onderwerp Stad in 3D

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum 15 APR 2010 Bijlage(n) - Ons kenmerk RO 10.2225681

Uw brief van Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

Op 15 februari heeft de raadsfractie van de PvdA voorgesteld te onderzoeken of en hoe 3D weergaven van bestemmingsplannen voor burgers beschikbaar gesteld kunnen worden.

Momenteel is de techniek voor 3D presentatietechnieken erg in ontwikkeling. In het kader van informatievoorziening voor de burger vinden wij het waardevol de mogelijkheden van 3D weergaven van bestemmingsplannen te onderzoeken. Wij zijn erg geïnteresseerd naar de mogelijkheden. In Nederland is nog weinig ervaring met het 3-dimensionaal weergeven van bestemmingsplannen.

Wij stellen voor de dienst RO/EZ opdracht te geven een nadere verkenning uit te voeren in de vorm van een pilot. De resultaten van de pilot zullen worden gepresenteerd in de raadscommissie R.& W.van 3 november 2010.

Er kan worden ingezet op verschillende detailniveaus. In de pilot kan onderzocht worden in hoeverre een bepaald detailniveau realistisch is, zowel technisch als financieel. In de meest simpele versie worden de bouwvolumes plat afgedekt weergegeven. Het kost veel meer tijd om de volumes te voorzien van een kap. Ook moet bijvoorbeeld onderzocht worden of straatnamen en huisnummers op de tekening leesbaar zijn en zal getest moeten worden of het voor burgers eenvoudig is om bijvoorbeeld de eigen woning te vinden.

Voorgesteld wordt dat de pilot wordt ingezet om te verkennen of en hoe op een doelmatige wijze 3D weergaven van bestemmingsplannen kunnen worden aangeboden op internet. Doelmatig betekent in dit geval dat burgers van de stad inzicht wordt geboden in de volumes die bestemmingsplannen mogelijk maken.

Volgvel 1

Een ander belangrijk onderdeel van de pilot is te onderzoeken hoe de 3D beelden beschikbaar worden gesteld aan burgers. Kan dat via de huidige website? Moet er een programma worden gedownload om de bestanden te kunnen inzien?

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

4a

PvdA GRONINGEN

raadsfractie, 10-02-2010

GRIFFIE
reg.nr. GR10.2182794
ingek. 19 FEB 2010
class. -2.07.51
te beh. door: GE
kopie gez. aan:

Teken de stad in 3d

(net als de Avatar)

In het proces van cultuurverandering dat de Stad doormaakt, spelen de klachten van bewoners een grote rol. Laatst kwam bij de Kwartslaan weer naar voren dat mensen die een huis kochten niet wisten of niet goed verteld was, wat er voor hun huizen gebouwd mocht worden. In vergadering van de commissie cultuurverandering kwam duidelijk naar voren dat er hier een dilemma is. Immers, het bestemmingsplan stond de bouwvolumes die gerealiseerd gaan worden toe, terwijl de bewoners van de Kwartslaan hier niet op gerekend hadden.

Het is een illusie te veronderstellen dat de raadsbehandeling van een bestemmingsplan altijd kan rekenen op grote belangstelling. Als er een wijzigen in de bestaande bouw plaatsvindt, zijn de direct betrokkenen (als het goed is) op de hoogte. Maar in geval de Kwartslaan waren er nog geen bewoners. En (nog) niet bestaande bewoners hoef je al helemaal niet te verwachten bij de genoemde planvaststelling. Toch willen we graag de stad in een vroeg stadium betrekken bij de plannen. Immers, als plannen kunnen rekenen op draagvlak zullen er minder protesten komen, en dat scheelt tijd en geld. Bovendien weten bewoners dat ze gekend zijn wat de betrokkenheid alleen maar kan vergroten. En dan spreken we nog niet over de kwaliteitsverbetering die participatie met zich meebrengt.

De gemeente is bezig met een inhaalslag. Alle bestemmingsplannen moeten bijgewerkt zijn. Vanwege de nieuwe wet op de Ruimtelijke Ordening is de gemeente gehouden aan het up-to-date (oud Drentsch) houden van deze plannen.
Als een gemeentelijke dienst bezig gaat met stedebouwkundige planontwikkeling, doet men dat tegenwoordig met driedimensionale beelden. Via computerprogramma's kan men zo vrij eenvoudig inzichtelijk maken hoe een gebied eruit kan komen te zien. Bouwvolumes zijn zo eenvoudig te bekijken. Dure maquettes zijn, in de ontwerpfase, niet meer nodig. En volgens de PvdA-fractie kunnen deze gegevens dat ook vrij goedkoop op internet gezet worden. De PvdA-fractie stelt voor om van de hele stad op een site deze computermodellen toegankelijk te maken. Daarbij moet aan een aantal voorwaarden voldaan worden:

- Het moet duidelijk zijn dat de volumes gerealiseerd *mogen/kunnen* worden. Het is dus niet zeker dat deze ook gebouwd gaan worden.
- Het moet duidelijk zijn dat we praten over volumes en niet over ontwerpen.
- De gemeente, de dienst ROEZ, moet er zorg voor dragen dat de programma's altijd bijgewerkt zijn. Er mag dus geen verouderde informatie op de site staan.
- Alle betrokkenen, bouwers, woningbouw corporaties, projectontwikkelaars en uiteraard Stadjers, moeten regelmatig gewezen worden op het bestaan van de site.

Initiatiefvoorstel van de PvdA Teken de stad in 3 d Gr10.2182794

Teken de stad in 3d

Voor de betrokken en geïnteresseerde leek zijn presentaties in 3-d veel duidelijker. Als je de resultaten kunt zien, wordt het veel duidelijker wat een mogelijk bouwplan voor jou betekent. Dan wordt men niet in de war gebracht door jargon. Het kunnen lezen van plannen vraagt een deskundigiheid die je niet van iedereen kunt vragen.

Als de gemeente deze beelden op het internet heeft gezet, zal dat niet alleen voor de individuele Stadjers van belang zijn, ook corporaties en ontwikkelaars kunnen hiervan profiteren.

De financiering van deze actie zou je kunnen regelen door het aanleveren van de 3d-beelden onderdeel te laten zijn van de opdracht aan de architect of ontwikkelaar. In dat geval zal het een bescheiden stijging van de kosten met zich meebrengen..

We gaan er niet van uit dat je met deze service alle problemen kunt voorkomen. Wel vergroten we de informatie die mensen nodig hebben of ter beschikking willen hebben als ze ergens een huis gaan kopen.

Bovendien wordt de gemeenterijke organisatie er door dit systeem nogmaals van doordrongen dat informatievoorziening niet alleen voor onderling gebruik van belang is, maar ook de klant. De Stadjer heeft recht op goede informatie.

Het lijkt ons dat het voorstel grote voordelen biedt en daarom verzoeken we het college uit te zoeken hoe en wanneer dit geïmplementeerd kan worden en de uitkomsten zo spoedig mogelijk te rapporteren aan de raad.

Namens de gemeenteraadsfractie PvdA Groningen,

Arjan de Rooij

Een reactie van het college bij dit voorstel wordt op prijs gesteld.

Initiatiefvoorstel van de PvdA Teken de stad in 3 d Gr10.2182794

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8167/ Sjouke van der Vlugt
Onderwerp Stad in 3D

gemeente Groningen

GRIFFIE
reg.nr. QR10.2237492
ingek. 15 APR 2010
class. 2.07.51
te beh. door: QR
kopie gez. aan: dagmail 4/4

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum 15 APR 2010 Bijlage(n) - Ons kenmerk RO 10.2225681

Uw brief van Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

Op 15 februari heeft de raadsfractie van de PvdA voorgesteld te onderzoeken of en hoe 3D weergaven van bestemmingsplannen voor burgers beschikbaar gesteld kunnen worden.

Momenteel is de techniek voor 3D presentatietechnieken erg in ontwikkeling. In het kader van informatievoorziening voor de burger vinden wij het waardevol de mogelijkheden van 3D weergaven van bestemmingsplannen te onderzoeken. Wij zijn erg geïnteresseerd naar de mogelijkheden. In Nederland is nog weinig ervaring met het 3-dimensionaal weergeven van bestemmingsplannen.

Wij stellen voor de dienst RO/EZ opdracht te geven een nadere verkenning uit te voeren in de vorm van een pilot. De resultaten van de pilot zullen worden gepresenteerd in de raadscommissie R.& W.van 3 november 2010.

Er kan worden ingezet op verschillende detailniveaus. In de pilot kan onderzocht worden in hoeverre een bepaald detailniveau realistisch is, zowel technisch als financieel. In de meest simpele versie worden de bouwvolumes plat afgedekt weergegeven. Het kost veel meer tijd om de volumes te voorzien van een kap. Ook moet bijvoorbeeld onderzocht worden of straatnamen en huisnummers op de tekening leesbaar zijn en zal getest moeten worden of het voor burgers eenvoudig is om bijvoorbeeld de eigen woning te vinden.

Voorgesteld wordt dat de pilot wordt ingezet om te verkennen of en hoe op een doelmatige wijze 3D weergaven van bestemmingsplannen kunnen worden aangeboden op internet. Doelmatig betekent in dit geval dat burgers van de stad inzicht wordt geboden in de volumes die bestemmingsplannen mogelijk maken.

Volgvel 1

Een ander belangrijk onderdeel van de pilot is te onderzoeken hoe de 3D beelden beschikbaar worden gesteld aan burgers. Kan dat via de huidige website? Moet er een programma worden gedownload om de bestanden te kunnen inzien?

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Raadsbesluit inzake Teken in de stad in 3D GR 10.2182794.

28 april 2010
Nr. 4a.
Teken in de stad in 3D.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het initiatiefvoorstel van de PvdA van 19 februari 2010
GR 10.2182794;

HEEFT BESLOTEN:

het college te verzoeken wanneer het voorstel "teken in de stad in 3D" geïmplementeerd kan worden en de uitkomsten zo spoedig mogelijk te rapporteren aan de raad.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier,	De voorzitter,
D.H. Vrieling.	dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

4b

Voor raad 28 april
geen preadvies nodig

STADSPARTIJ
Voor Alle Stadjers!!

GRIFFIE
reg.nr. GR10.2231289
ingek. 8 APR 2010
class. -2.07.51
te beh. door: GR
kopie gez. aan:

INITIATIEFVOORSTEL

PROEF/PILOT MET DE SANIWALL

APRIL 2010

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

Stadspartij Groningen

Aan: het College van Burgemeester en Wethouders van Groningen
Grote Markt 1
9700 PB Groningen

Onderwerp: Plaatsen van een Saniwall (alternatief urilift) in de Peperstraat of omgeving of andere locaties in de Stad Groningen.

Datum: woensdag 7 april 2010

Geacht College,

Inleiding/Voorgeschiedenis:

Sinds mei van het vorige jaar, zijn buurtbewoners van de Peperstraat tegen de komst van een zogenaamde urilift in de weer geweest en hebben regelmatig overleg gepleegd met de dienst RO/EZ om tot een andere locatie te komen, dan tegenover nr.33/35 van de Peperstraat en tegen de monumentale gevel van het Pepergasthuis. (Rijksmonument).
Verschillende locaties zijn de revue gepasseerd, eerst was door de dienst RO/EZ een locatie aangewezen, notabene naast de kerkingang, bij nr. 20 van de Peperstraat, daarna is gekozen voor een locatie naast de steeg Achter de Muur, tussen nr. 12 en 14 van de Peperstraat.
Vervolgens koos de dienst RO/EZ zonder overleg met de buurtbewoners voor de locatie tegenover de nrs.33 en 35 in de Peperstraat.
Om verschillende redenen hebben de buurtbewoners zich toen verweerd met als belangrijkste reden, dat wildplassen NIET plaats moet vinden in de buurt van het Pepergasthuis, maar juist verderop bij de genoemde steeg naar Achter de Muur en in de Papengang.
De bewoners van het Pepergasthuis worden dagelijks getrakteerd op extra luide muziek, glasresten tot in het Pepergasthuis, uitgekotste maaginhoud en andere rommel.
Uiteindelijk ligt de hoofdoorzaak bij de horeca, die naar inzien van de bewoners voor goede toiletvoorzieningen moeten zorgen.
Vervolgens hebben de buurtbewoners dit jaar de media ingeschakeld om hun standpunt te verdedigen middels de lokale kranten, de TV en de radio.
Tot slot meldde zich de VARA ombudsman om met een complete crew hun standpunt te verdedigen middels een ingehuurde mobiele urilift.
Dit heeft geleid tot het voorstel van wethouder mevr.J.Visscher naar aanleiding van de uitzending van de VARA-ombudsman, vertegenwoordigt door de heer Pieter Hilhorst (programmamaker) om binnen 2 weken, gerekend vanaf vorige week donderdag 1 april (geen 1 april grap) om andere alternatieven te presenteren, voor zover haalbaar.
Een van de alternatieven was plaatsing van een urilift aan de kop van de Peperstraat, bij nr.3 bij het hek naar de ingang van VERA en losse plasbakjes in de genoemde steegjes.

Echter na enig onderzoek kwam ondergetekende achter het bestaan van de zogenaamde Saniwall.
Een heel goed alternatief, dat geplaatst kan worden in de beide stegen of elders in de Peperstraat of elders in de Stad Groningen en dat mijn inziens ruimschoots opweegt tegen de nadelen van de urilift.

De Saniwall heeft veel voordelen boven de vermelde urilift en in het kort zijn de voordelen de volgende:

1. De prijs:

De aanschafprijs van een van de Saniwall (circa 20.000 euro) ligt ca 3x keer lager, dan die van een Urilift (circa 60.000 euro).
Er kan zelfs worden overgegaan tot een geïntegreerde reclamedisplay op de achterwand en voorzijde, een reclame-optie houdt in dat de Saniwall(s) en het gehele beheer ervan, volledig kosteloos ter beschikking worden gesteld, de voorwaarden van deze constructie kunnen worden besproken met het Saniwall-beheer.
Een Saniwall kan tevens gehuurd worden: prijzen liggen tussen de 355,00 en 578,00/maand (de laatste inclusief onderhoud)
Een urilift kost alleen aan onderhoud al een 500 euro/maand.

2. Makkelijker te plaatsen en weghalen

De Saniwall is vrij makkelijk te plaatsen en eventueel weg te halen, dit is vele malen goedkoper dan het weghalen van een urilift. Verder zijn er een aantal mogelijkheden tot plaatsing:
Er is een inbouwmodel in een wand(inbouwdiepte 17 cm), een opbouwmodel voor aan de wand en een vrijstaand model voor centrale plaatsing.
Een urilift moet in haar geheel worden verzonken (> 2 meter) en is daarmee ook problematisch vanwege de noodzakelijke afvoer en aansluitingen. De Saniwall heeft slecht een diepte nodig van 30 cm.

3. De Saniwall(zie foto's)

De Saniwall is een computergestuurd en vandalismebestendig urinoir dat alleen tevoorschijn komt wanneer dit nodig is. In gesloten toestand is het urinoir geheel vlak en onttrekt zich hiermee aan het straatbeeld. Via een tijdsklok, afstandbediening of betaalsysteem opent het urinoir zich waarbij de twee deuren fungeren als schaamschot. Na gebruik of op vaste tijdstippen reinigt het urinoir zich automatisch door een bacteriedodend, kalkverwijderend en ontgeurend reinigingsmiddel.

Verder is de Saniwall voorzien van een roestvaststalen achterwand en een groot opvangrooster dat tot onder de voeten van de gebruiker doorloopt. Beschikbaar als inbouw-, opbouw- en vrijstaande uitvoering.

4. Geen hinder voor de hulpverleningsdiensten: breedte max.18 cm

In tegenstelling tot een urilift levert de Saniwall geen enkele hinder voor de hulpverleningsdiensten als brandweer, politie en ambulance vanwege haar geringe diepte. Daar komt nog een zeer belangrijk item bij, dat de politie de Saniwall niet hoeft te openen of te sluiten, dat kan bij een Saniwall automatisch worden geregeld.

5. Schoonhouden/schoonmaken

De Saniwall is effectief zelfreinigend, een schoonmaakinterval van tot wel 1-2 maanden is dan mogelijk. De urilift dient elke avond/morgen te worden gereinigd en is dus zeer arbeidsintensief/duurder in het gebruik.

6. Techniek

Vanwege de toegepaste techniek is de Saniwall minder onderhoudsstoring- en slijtagegevoelig, waardoor de onderhoudskosten tot 50% lager zijn dan die van een urilift.

7. Toepassingen

De Saniwall is al met succes geplaatst en in gebruik genomen in o.a. Rotterdam, Eindhoven, IJsselstein, Scheveningen en Amsterdam.

Voorstel:

Dit alles overwegend wil ik de Raad vragen in overweging te nemen:

1) Een pilot te starten met de Saniwall i.p.v. een urilift, bijvoorbeeld in de Papengang of in de Peperstraat
2) Na een periode van een jaar de Raad te informeren over het effekt van de Saniwall en te bekijken of de Saniwall op meerdere plaatsen in het Groninger uitgaansgebied kunnen worden geplaatst.
3) De urilift, die verwijderd is van de Grote Markt op een andere meer open lokatie of later terug naar de Grote Mark te herplaatsen.

Jacob Bolhuis
Stadspartij

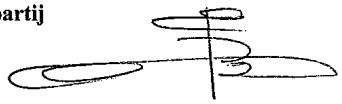

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

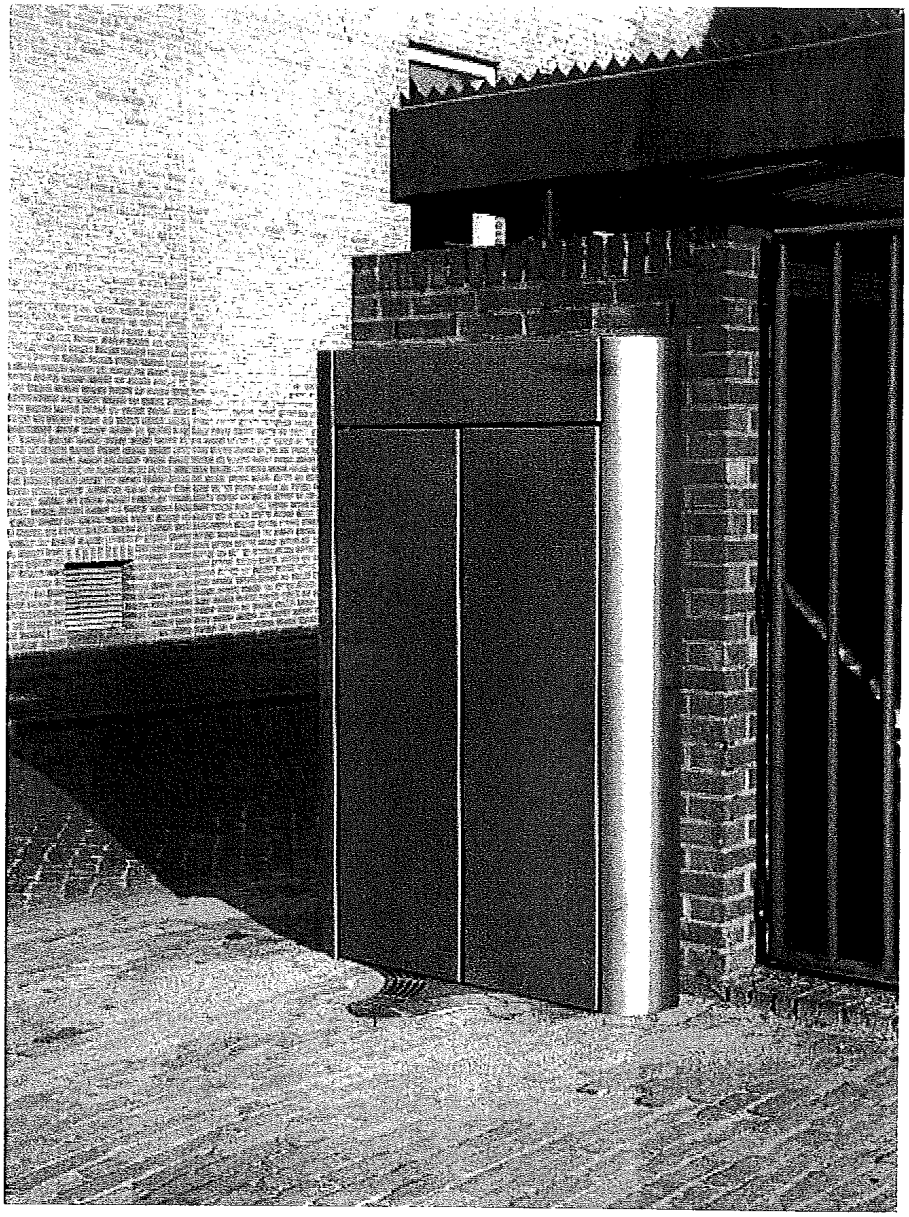

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

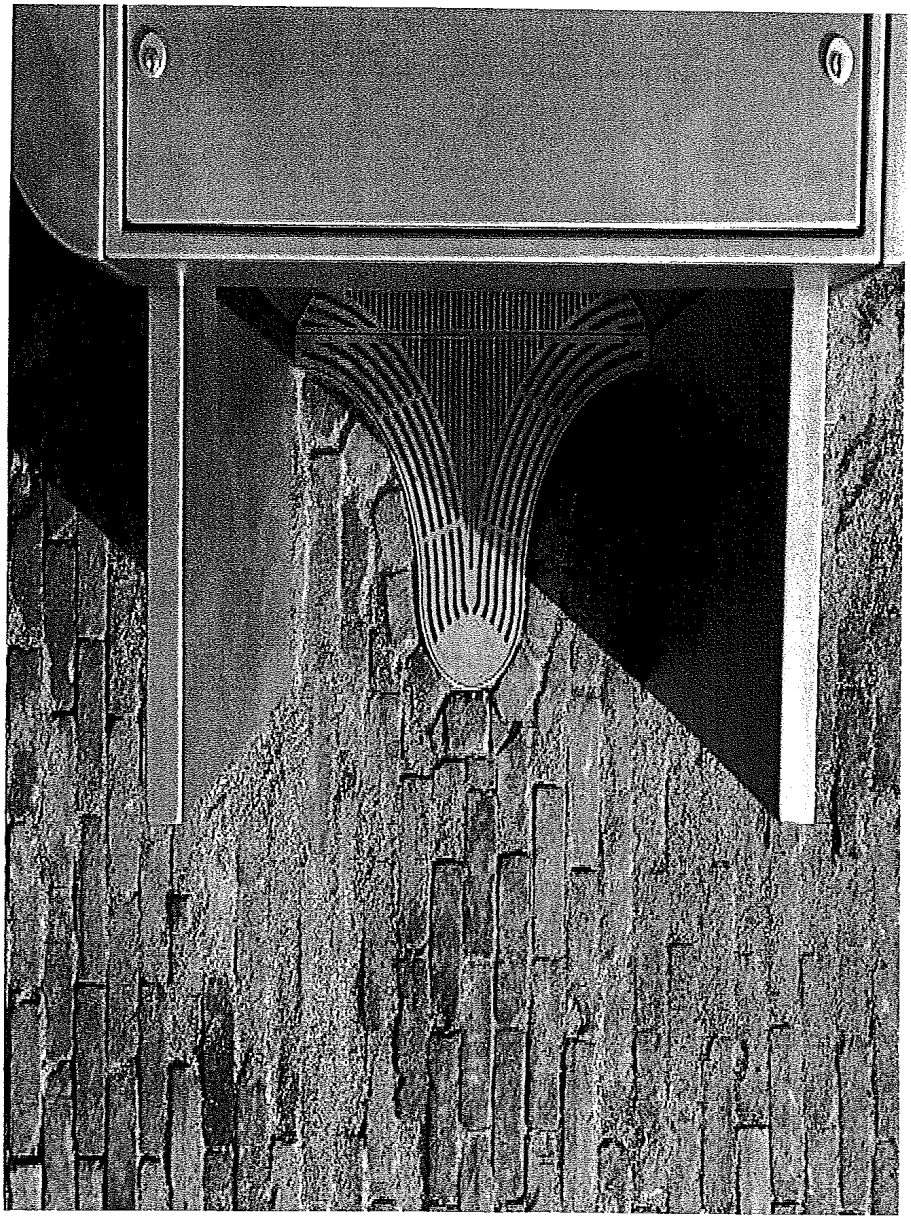

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

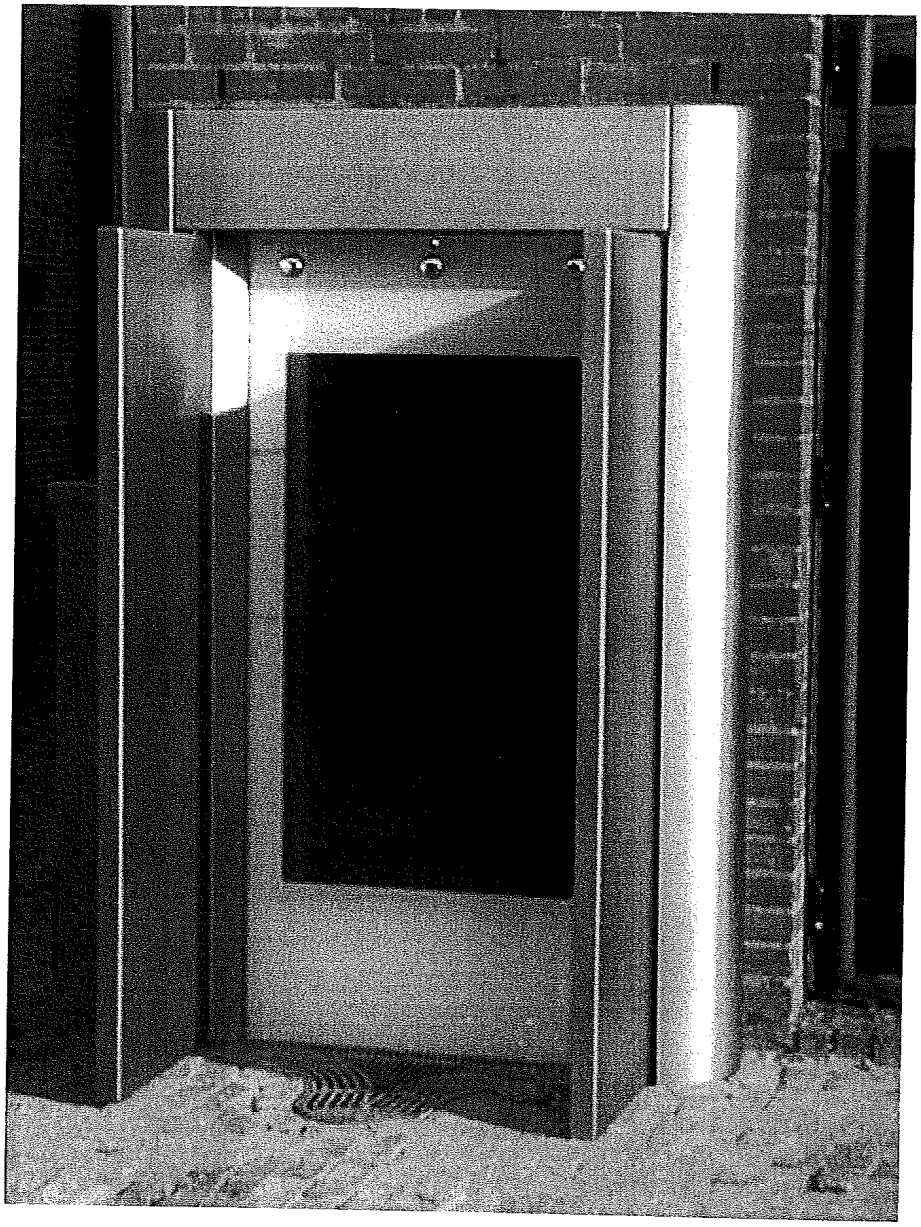

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

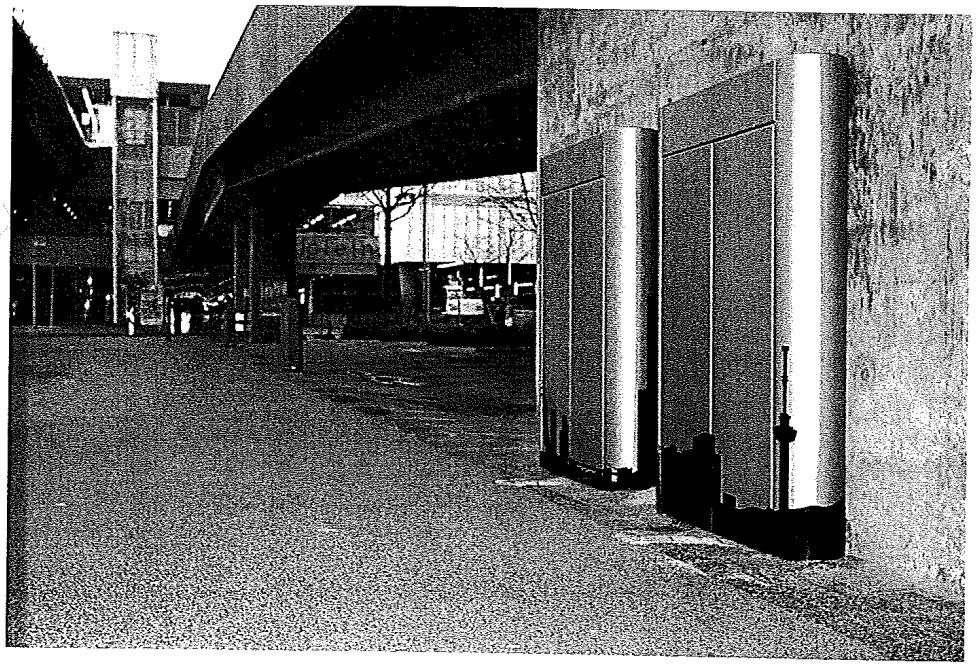

Initiatiefvoorstel van de Stadspartij Proef pilot met saniwall Gr10.2231289

Raadsbesluit inzake Proef pilot met de Saniwall GR 10.2231289.

28 april 2010
Nr. 4b.
Proef/pilot met de Saniwall.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het initiatiefvoorstel van de Stadspartij van 8 april 2010
GR 10.2231289;

HEEFT BESLOTEN:

I. een pilot te starten met de Saniwall in plaats van een urilift, bijvoorbeeld in de Papengang of in de Peperstraat;
II. na een periode van een jaar de raad te informeren over het effect van de Saniwall en te bekijken of de Saniwall op meerdere plaatsen in het Groninger uitgaansgebied kunnen worden geplaatst;
III. de urilift, die verwijderd is van de Grote Markt op een andere meer open locatie of later terug naar de Grote Markt herplaatsen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

4 C

INITIATIEFVOORSTEL:

PROEF: WK UITZENDEN OP DE GROTE MARKT

PvdA

Initiatiefvoorstel van de PvdA WK uitzenden op de Grote Markt Gr10.2239170

INITIATIEF VOORSTEL "PROEF: WK-UITZENDING OP DE GROTE MARKT"

Inleiding

Er worden veel grote feesten in gezamenlijkheid gevierd in Groningen, maar uitgerekend het allergrootste volksfeest, het wereldkampioenschap voetbal, ontbreekt in dat rijtje. Dat geeft natuurlijk geen pas voor een grote stad als Groningen die ook grote evenementen als het Glazen Huis succesvol kan hosten. Soortgelijke uitzendingen gaan plaatsvinden in a.o. Arnhem, Nijmegen, Amsterdam, Rotterdam en nog vele andere steden en dorpen. Groningen wil toch niet de uitzondering in negatieve zin zijn? De Grote Markt is de huiskamer van de stad, in elke huiskamer hoort een tv. In dit stuk wordt voorgesteld het WK op bescheiden wijze uit te zenden op de Grote Markt als proef om te zien of dit kan uitgroeien tot een grootschaliger evenement.

Waarom willen we dit?

- De Stadjers willen het.
- Het biedt nieuwe kansen voor de horeca.
- Toeristen komen naar de stad.
- Het is goede stadsmarketing.
- Het kan kostenneutraal of zelfs met winst
- Versterkt wij-gevoel.

Proef met beperkte schaalomvang:

Het moet in deze proefopzet niet gezien worden als een grootschalig op zichzelf staand evenement. Daar kan het in toekomstige edities hopelijk tot uitgroeien. Deze kleinschalige proef is om te ontdekken of dat een goed idee is. Groningen als dé stad waar je voetbal gaat kijken. Het kan onze ondernemers veel extra klandizie opleveren in de toekomst. Het gros van de mensen zal het in deze proef opzet op de "traditionele" wijze het voetbal bekijken, waardoor de impact nu nog bescheiden zal zijn.

Exploitatie:

Dit punt was een obstakel toen een soortgelijk plan dat enkele jaren terug door de Stadspartij werd ingediend. Het zou slechts zijn voor de omzet van de horeca. Wanneer de exploitatie langs de volgende lijnen gebeurt zal het juist een meerwaarde zijn voor de horecaondernemers in Groningen:

Wij stellen voor de exploitatie van dit geheel te gunnen aan (een samenwerking van) horecaondernemers die in het gebied gevestigd zijn waar dit project invloed op zal hebben. Dit om te zorgen dat ze geen klanten verliezen aan dit idee maar juist extra omzet kunnen draaien. We stellen voor dat het college in overleg met de horecaondernemers met een voorstel komt hoe dit praktisch vorm te geven.

Uit contact met enkele horeca-uitbaters rond de Grote Markt bleek dat er enthousiasme was voor deze opzet. De proef zal moeten uitwijzen of dit op een goede manier te organiseren valt met de Groningse horecaondernemers.

Risico's:

Veiligheid:
Ook dit was een obstakel voor het voorstel van de Stadpartij enkele jaren terug: Vanwege de zorgen over veiligheid is juist gekozen voor een kleinschaligere proef. Hierdoor worden grote risico's vermeden en kan aan de hand van de praktijk geëvalueerd kan worden of het ook grootschaliger kan zonder onverantwoorde risico's.

Dit kan in algemene zin daarover gezegd worden: Er is zoals altijd een veiligheidsrisico. In het verleden zijn er echter geen incidenten geweest bij wedstrijden van Oranje. Iedereen is tensiotte voor hetzelfde team. Het algemene veiligheidsrisico wordt daarom vooral bepaald door de drukte (crowdmanagement) die sowieso in de stad zal zijn. Daarvoor geldt dat die niet anders zal zijn dan met andere drukke periodes zoals de KEI-week, waarbij op nog veel grotere schaal gebruik wordt gemaakt van de markt. De dan gebruikelijke veiligheidsmaatregelen kunnen worden genomen. Overigens zal de beperkte schaal van deze proef weinig veranderen aan de bestaande veiligheidssituatie op speeldagen. Bovendien vinden dit soort initiatieven vaker plaats in anders steden door heel Nederland en Europa. Er is geen reden om te denken dat het speciaal voor het gemoedelijke Groningen wel een probleem zal worden. We staan voor de principiële keuze of dit in de toekomst ook in Groningen moet kunnen.

Alcoholgebruik:
De gebruikelijke voorzorgsmaatregelen kunnen eventueel worden genomen gelijk bij andere grote evenementen i.e. geen verkoop van alcohol in glas of blik binnen de Diepenring in supermarkten en slijterijen. Ook hierin zal het niet wezenlijk verschillen van andere activiteiten op de Grote Markt. We laten deze inschatting uiteraard over aan het college. Dit risico zal sowieso bestaan en niet significant groter worden door deze proef.

Kostenneutraal:

Voor wie zijn de kosten en de winst?
De verwachting is dat dit een project is dat in principe met ruime winstmarges kan draaien. We verzoeken het college, in overleg met de betrokken horecaondernemers, met een voorstel te komen voor de financiële uitwerking. Dit is natuurlijk een belangrijk aspect wanneer geëvalueerd zou worden of het voor herhaling vatbaar is.

Techniek:
Voor een idee van de te verwachten kosten hebben we alvast een offerte opgevraagd. De kosten blijven binnen de perken. Als voorbeeld: Deze offerte geeft aan dat de te verwachten kosten voor het plaatsen van een scherm van 5.67 bij 3 meter gedurende *het hele* WK 47.500 euro zijn. Dat is verder all-inclusive, dus plaatsen, verwijderen en geluid zit er allemaal bij in. Dit is ook het formaat scherm wat voorgesteld wordt te gebruiken.

Initiatiefvoorstel van de PvdA WK uitzenden op de Grote Markt Gr10.2239170

Uitzendrechten:
Meer wedstrijden uitzenden kost meer. We zouden graag voorstellen in elk geval de wedstrijden met Oranje erin uit te zenden, de halve finales en ook de finale voor de eventualiteit dat we daar niet in zitten. Verder lijkt het ons dat de exploitant kan aangeven welke overige wedstrijden hij denk uit te kunnen zenden waarbij de kosten terugverdiend worden mits de markt vrij is.

De stichting Videma regelt de uitzendrechten in Nederland. Uit hun tarieven blijkt dat dit bijvoorbeeld 1200 euro per wedstrijd kost als er 2500 mensen kijken. Als we de finale halen zijn de kosten daarvoor dus 8x1200 = 9600 euro.

Politie-inzet:
Dit is het grote voordeel van het houden van een kleinschalige proef: De bescheiden opzet geeft weinig aanleiding extra politie in te zetten bovenop de gebruikelijke inzet tijdens de WK speeldagen van Oranje. Ook dit openbare orde aspect is belangrijk voor de evaluatie achteraf voordat dergelijke vertoningen grootschaliger zullen plaatsvinden. Voor de eerste kleinschalige editie is dit geen grote kwestie.

Reclame:
Er zijn ook baten te verwachten bij deze operatie: Het scherm staat er een maand non-stop omdat dat het meest voordelig is. Daardoor kan het ook aangewend worden om reclame te maken, waarmee inkomsten gegenereerd kunnen worden. Natuurlijk kan de gemeente zelf ook gebruik maken van deze mogelijkheid om promotie te voeren. Zo kan de studentenbevolking bijvoorbeeld opgeroepen worden 'Normaal Ja' te 'Leven in Stad', of mensen met rijbewijzen opgeroepen worden een afspraak te maken als ze het afhalen etc.

Drankverkoop:
De meeste inkomsten zijn natuurlijk uit de consumptieverkoop te verwachten.

Marktdagen:

De hieronder in het rood aangegeven data zijn daardoor problematisch. De meest voor de hand liggende oplossing voor 29-6-2010 is het eerder beëindigen van de marktdag mits Oranje dan speelt natuurlijk. Alleen voor de zaterdag van 19 juni is het echt een probleem, we stellen voor dat het college hiervoor een oplossing probeert te vinden.

Betreffende data: (op de **dikgedrukte data** in elk geval een vertoning)

Poulefase:
14-6-2010 13:30 (ma)
19-6-2010 13:30 (za)
24-6-2010 20:30 (do)

Achtste Finale:
28-6-2010 16:00 (ma) (winst in poule) *of* 29-6-2010 16:00 (di) (tweede in poule)

Kwart Finale:
2-7-2010 16:00 (wo) *of* 3-7-2010 20:30 (vr)

Halve Finale:
6-7-2010 20:30 (di) en 7-7-2010 20:30 (woe)

Om derde en vierde plek:
10-7-2010 20:30 (za)

Finale:
11-7-2010 20:30 (zo)

Initiatiefvoorstel van de PvdA WK uitzenden op de Grote Markt Gr10.2239170

Conclusie:

Vertoningen van voetbalwedstrijden op groot scherm vinden door heel het land plaats. Het is eigenlijk verrassend dat juist in een bruisende stad als Groningen dit nog niet gebeurt. Het is tijd te beginnen dit recht te zetten. Met dit voorstel kan Groningen beginnen met die landelijke trend mee te gaan. Het kan hopelijk uitgroeien tot een evenement waarvoor veel extra mensen naar de stad toe komen, en wat zo de lokale economie stimuleert. Ook kan het goede stadsmarketing worden voor Groningen, waarbij Groningen dé stad wordt waar je EK's en WK's kijkt.

STELT VOOR TE BESLUITEN:

- Verzoekt het college, in samenwerking met horecaondernemers uit de omgeving van de Grote Markt, te zorgen dat zoveel mogelijk wedstrijden van het Nederlands Elftal, de halve finales en de finale tijdens het WK Voetbal uitgezonden worden op een groot scherm op de Grote Markt.
- Verzoekt het college, ook verzoeken van de exploitant voor het uitzenden van overige wedstrijden te vergunnen mits de Grote Markt vrij is, desnoods op een kleiner gedeelte van de markt.
- Na afloop te evalueren of het voor herhaling vatbaar is bij toekomstige eindrondes, bij voorkeur grootschaliger.

Namens de fractie van de Partij van de Arbeid, Randy Martens

Met dank aan *Impress AV - Professionele Audiovisuele Apparatuur* voor informatie over de videotechniek, de uitzendrechten en de kosten daarvan.

Initiatiefvoorstel van de PvdA WK uitzenden op de Grote Markt Gr10.2239170

Raadsbesluit inzake WK uitzenden op de Grote MarktGR 10.2239170.

28 april 2010
Nr. 4c.
WK uitzenden op de Grote Markt.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het initiatiefvoorstel van de PvdA van 16 april 2010
GR 10.2239170;

HEEFT BESLOTEN:

I. het college te verzoeken in samenwerking met horecaondernemers uit de omgeving van de Grote Markt, te zorgen dat zoveel mogelijk wedstrijden van het Nederlands elftal, de halve finales en de finale tijdens het WK Voetbal uitgezonden worden op een groot scherm op de Grote Markt
II. ook verzoeken van de exploitant voor het uitzenden van overige wedstrijden te vergunnen mits de Grote Markt vrij is, desnoods op een kleiner gedeelte van de markt;
III. na afloop te evalueren of het voor herhaling vatbaar is bij toekomstige eindrondes, bij voorkeur grootschaliger.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Ingekomen stukken - Collegebrieven raad 28 april

LIJST VAN ONTVANGEN COLLEGEBRIEVEN VOOR DE RAAD VAN 28 april 2010

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Lange termijn agenda, toezeggingen en moties	31 maart 2010	Via cie. F&V
2.	Evaluatie proef kleine boten	1 april 2010	Via cie. B&V
3.	Bouwplan Chopinlaan	1 april 2010	Via cie. R&W
4.	Rapportage voortgang Persoonlijk Herstel plan	1 april 2010	Via cie. O&W
5.	Wijkpark “De Groene Long” Beijum	1 april 2010	Via cie. B&V
6.	Uitvoering handhaving Wet milieubeheer	1 april 2010	Via cie. B&V
7.	Chippen minicontainers	1 april 2010	Via cie. B&V
8.	Evaluatie oefening Buitenspel	1 april 2010	Via cie. F&V
9.	Rapportage Grondbedrijf	1 april 2010	Via cie. R&W
10.	Vertrouwelijke Collegebrief	6 april 2010	Via cie. B&V
11.	Aanbieden Jaarprogramma duurzaamste stad 2010	6 april 2010	Via cie. B&V
12.	Toezeggingen en moties wethouder Van Schie	7 april 2010	Via cie. O&W
13.	Cd-rom verkeersmaatregelen V&V	8 april 2010	Tkn
14.	Tweede crematorium en aula/koffiekamer	8 april 2010	Via cie. B&V
15.	Inbreng Noord-Nederland verkiezingsprogramma’s	8 april 2010	Via cie. F&V
16.	Revitalisering Groninger Museum	8 april 2010	Via cie. O&W
17.	Evaluatie Goed idee	9 april 2010	Via cie. B&V
18.	Werkzaamheden Parkeergarage Damsterdiep.	9 april 2010	Via cie. B&V
19.	Notitie ‘Één jaar De wijk als werkplaats’.	9 april 2010	Via cie. O&W
20.	Ontwerp bestemmingsplan Campus Augustinus	9 april 2010	Via cie. O&W
21.	Opwaarderen Oosterhaven Z.Z.	9 april 2010	Via cie. B&V
22.	Aanpassing beleidsregels voor horecaterrassen.	12 april 2010	Via cie. W&I
23.	Sleutelprojectrapportage sep-dec 2009	15 april 2010	Via cie. R&W
24.	Eduglas	15 april 2010	Via cie. O&W
25.	Uitbreiding camperplaatsen in Groningen	15 april 2010	Via cie .O&W
26.	Huisvesting dakloze vreemdelingen	15 april 2010	Via cie. O&W
27.	Westpoort, verlegging gasleiding	15 april 2010	Via cie. R&W
28.	Stad in 3D	15 april 2010	Via cie. R&W
29.	Voortgangsrapportages in 2010	16 april 2010	Via cie. F&V
30.	Regionale samenwerkingsafspraken	19 april 2010	Via cie. W&I

Ingekomen stukken - Collegebrieven raad 28 april

	bedrijventerreinen Regio Groningen-Assen		
31.	Afkoop Maatschappelijke banen bij Grand Theater en Liga 68/images	22 april 2010	Via cie. O&W
32.	Meedoen in een voortraject	22 april 2010	Via cie. W&I
33.	Samenwerking	22 april 2010	Via cie. F&V
34.	Vrijwilligerswerk- en mantelzorg	22 april 2010	Via cie. O&W
35.	Inspraak ontwerp fietspad Groningen- Hoogezand	22 april 2010	Via cie. B&V
36.	Ontwerp-bestemmingsplan De Hunze/Van Starkenborgh	22 april 2010	Via cie. R&W
37.	Jaarplan Ebbingekwartier 2010	22 april 2010	Via cie. W&I
38.	Manege Advendo, ultieme poging oplossing	22 april 2010	Via cie.O&W
39.	Pre-advies Saniwall	23 april 2010	Behoort bij agendapunt 4b.
40.	Initiatiefvoorstel: WK uitzenden op Grote Markt	26 april 2010	Behoort bij agendapunt 4c.
41.	Aanbiedingsbrief bij collegeprogramma ‘Progressief met energie’	26 april 2010	Behoort bij agendapunt 2a.
42.	Aanbiedingsbrief bij de Gemeenterekening 2009	27 april 2010	Via cie. F&V

Overige ingekomen stukken

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 28 april 2010

Nr.	Afzender	Ontvangen d.d	Advies/afhandeling
1.	Provincie Groningen: begrotingscirculaire 2011	15 maart 2010	Tkn.
2.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.003/132)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
3.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.015/133)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
4.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.014/131)	24 maart 2010	Tkn (rapport aan college).
5.	Ministerie VROM: circulaire wijziging van de onteigeningswet.	31 maart 2010	Tkn.
6.	Brief van burger: weigering opnemen aangifte politie Groningen	6 april 2010	Tkn (doorgezonden naar bgm ter beantwoording).
7.	Gemeente Winterswijk: Brief gemeenteraad Winterswijk aan Tweede kamer over subsidiëring politieke partijen.	9 april 2010	Tkn.
8.	Vereniging Nederlandse Gemeenten: opschorting GO/OR.	14 april 2010	Tkn.
9.	Voor werkende moeders: lokale wachtlijsten voor kinderopvang en schooltijden.	21 april 2010	Tkn.
10.	Gemeente Menterwolde: Reactie Provinciale Staten RSP-gelden Forum.	22 april 2010	Tkn.
11.	Brief van burger: ‘Struikelstenen’.	22 april 2010	Tkn (brief aan college)
12.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek RO/EZ (10.1.026/174)	22 april 2010	Tkn (rapport aan college)
13.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.009/173)	22 april 2010	Tkn (rapport aan college)
14.	Gemeentelijke Ombudsman: rapport klachtenonderzoek DIA (10.1.013/172)	22 april 2010	Tkn (rapport aan college)

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: RO 10.2214364
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koeriersterweg/Hoofdstation

Groningen, 25 MRT 2010

Aan de raad,

In de staat V 2009 is sprake van een tweetal kredietoverschrijdingen. Het betreft het project Herinrichting Diepenring (kredietoverschrijding van € 44.000,--) en het project OV-as Koeriersterweg/Hoofdstation (kredietoverschrijding € 50.000,--). Beide overschrij-dingen betreffen overschrijdingen van het plankostenkrediet.

In dit voorstel leggen wij u een aanvraag voor, voor aanvullende plankostenkredieten voor beide projecten. Tevens gaan wij in op de achtergrond van deze overschrijdingen.

Herinrichting Diepenring.
De raad heeft op 26 oktober 2008 een plankostenkrediet beschikbaar gesteld van € 250.000,-- voor de uitwerking van de visie op de Diepenring en de Steentilstraat. De overschrijding van de eerdergenoemde € 44.000,-- is het gevolg van een intensief participatieproces met bewoners en klankbordgroepen voor de Diepenring en de Steentilstraat met als gevolg een langere doorlooptijd van de procedure.

Wij vragen u een aanvullend plankostenkrediet van € 130.000,-- waarmee de gesignaleerde kredietoverschrijding, de definitieve vaststelling van de Visie Diepenring en de uitwerking van de Steentilstraat wordt gedekt. De dekking vindt plaats uit incidenteel nieuw beleid 2008 (jaarschijf 2009).

Begrotingswijziging 2010

Betrokken dienst(en)	RO/EZ
Naam voorstel	Aanvullend plankostenkrediet herinrichting Diepenring
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Investering
Tijdsplanning krediet	2009-2011

Pr.gr.	Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05	Verkeer en Vervoer	130.000	130.000	-			-
	Totalen begrotingswijziging	**130.000**	**130.000**	-	-	-	-

SE.4.C

OV-as Koeriersterweg-Hoofdstation.
De raad heeft op 26 maart 2008 een plankostenkrediet beschikbaar gesteld van € 150.000,--. Staat V meldt voor dit project een overschrijding van € 50.000,--. De belangrijkste reden van de overschrijding is dat nadere afwegingen hebben plaatsgevonden over de kwaliteit van de ruimtelijke inpassing van het voorgestelde tracé. Tevens zijn de financiële consequenties van de verschillende opties doorgerekend. Als gevolg van deze ontwikkelingen is de doorlooptijd langer dan gepland en zijn de plankosten daardoor ook meer dan voorzien, gestegen.

Naar verwachting zullen de totale plankosten € 260.000,-- bedragen. Derhalve wordt de raad voorgesteld een aanvullend plankostenkrediet van € 110.000,-- beschikbaar te stellen. De dekking zal plaatsvinden uit de Openbaar Vervoer Voorziening.

Begrotingswijziging 2010

Betrokken dienst(en)	RO/EZ
Naam voorstel	Aanvullend krediet OV-as Koeriersterweg - Hoofdstation
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Investering
Tijdsplanning krediet	2009-2011

Pr.gr.	Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05	Verkeer en Vervoer	110.000		110.000-			110.000-
7.05	Verkeer en Vervoer (VZ Openbaar Vervoer)	110.000-		110.000			110.000
	Totalen begrotingswijziging	-	-	-	-	-	-

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

I. een plankostenkrediet van € 130.000,-- voor de afwikkeling van de Visie Diepenring en de uitwerking van de Steentilstraat beschikbaar te stellen;
II. het aanvullend krediet te dekken uit incidenteel nieuw beleid 2008 (jaarschijf 2009);
III. een aanvullend plankostenkrediet van € 110.000,-- beschikbaar te stellen voor het project OV-as Koeriersterweg-Hoofdstation;
IV. het aanvullend krediet te dekken uit de Openbaar Vervoer Voorziening;
V. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en . . .

28 april 2010.
Nr. 6a.
Aanvullende kredietaanvragen Herinrichting Diepenring en OV-as Koeriersterweg/Hoofdstation

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 maart 2010 GR 10.2217907;

HEEFT BESLOTEN:

I. een plankostenkrediet van € 130.000,-- voor de afwikkeling van de Visie Diepenring en de uitwerking van de Steentilstraat beschikbaar te stellen;
II. het aanvullend krediet te dekken uit incidenteel nieuw beleid 2008 (jaarschijf 2009);
III. een aanvullend plankostenkrediet van € 110.000,-- beschikbaar te stellen voor het project OV-as Koeriersterweg-Hoofdstation;
IV. het aanvullend krediet te dekken uit de Openbaar Vervoer Voorziening;
V. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel inzake BORG-rapportage 2009.Gr10.2212049

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: RO 10.2181449
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Borgrapportage 2009

Groningen, 18 MRT 2010

Aan de raad,

Ieder jaar brengen wij de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte in Groningen in kaart. Met de hulp van meer dan 80 inwoners worden alle facetten van de openbare ruimte beoordeeld, waarna deze worden vergeleken met de kwaliteitsprofielen die door uw raad zijn vastgesteld. De Borgschouw is daarmee een belangrijk middel voor het verwezenlijken van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Immers door dit bewonersoordeel ontstaat inzicht in hoe de kwaliteit van de openbare ruimte door de bewoners wordt beleefd: welke zaken worden als storend ervaren en aan welke aspecten wordt minder zwaar getild. Op korte termijn worden op basis daarvan accenten en prioriteiten in het dagelijks onderhoud bepaald. Daarnaast bepalen we met de algemene tendensen uit deze bewonersschouw of we de beoogde kwaliteit realiseren of dat we bij moeten sturen in de inzet van gemeentelijke middelen in het onderhoud. Het college constateert met waardering dat vele tientallen bewoners jaarlijks betrokken zijn bij het beheer en onderhoud van hun buurt. Het hoopt dat deze inzet ook in de toekomst gewaarborgd wordt.

Ook ontwikkelingen in de samenleving kunnen soms aanleiding zijn om de aanpak van een bepaald aspect aan te passen. Zo wordt in 2010 wijksgewijs het hondenpoepbeleid geïmplementeerd en wordt een speciale monitoring ontwikkeld om een beter beeld te krijgen van de hondenpoepoverlast en de effecten van de nieuwe aanpak.

In de bijgevoegde rapportage vindt u de resultaten van de Borgschouw in 2009, een vergelijking met de scores in de jaren daarvoor en een nadere analyse van de resultaten. Deze gegevens laten zien dat de onderhoudskwaliteit tot 2006 geleidelijk omhoog is gegaan en na 2006 licht is gedaald naar een Borgscore van 88% in 2009. Daarmee zitten we dicht in de buurt van het streefpercentage van 90%, gebaseerd op het gegeven dat bij het cyclisch onderhoudsproces altijd ongeveer 10% van de openbare ruimte aan onderhoud toe zal zijn.
In 2009 wordt stadsbreed in 88% van de gevallen voldaan aan de gewenste kwaliteit. Daarmee is de totaalscore 1% lager dan die van 2008.

SE.4.C

Een uitsplitsing van het stedelijk gemiddelde in 2009 leidt tot de volgende scores per facet:

- verhardingen: 86%
- groen: 87%
- meubilair: 90%
- oevers: 83%
- schoon: 89%

Het gewogen gemiddelde van 88% is het resultaat van alle beoordelingen samen, waarbij onderdelen die veel voorkomen natuurlijk ook zwaarder meetellen in het totaal. Naast de schouwresultaten wordt ook nog een aantal andere indicatoren voor de onderhoudskwaliteit in beeld gebracht. Zo zijn voor de verhardingen de resultaten van de technische inspectie in het rapport opgenomen en worden voor het schoonhouden van de stad ook de scores van de professionele schouw gepresenteerd. In verband met seizoensfluctuaties in dit kortcyclische werk wordt hiervoor 4 keer per jaar een meting gedaan. Uit deze laatste metingen blijkt een stabilisatie vanaf 2006.

Tenslotte wordt de ontwikkeling van de onderhoudsmeldingen gepresenteerd. Het aantal onderhoudsmeldingen is ten opzichte van 2008 gestegen met 11%. Voor verkeersvoorzieningen wordt dit veroorzaakt door toevoeging van meldingen over de verkeersinrichting. De toename van meldingen over verharding en groen lijkt aan te sluiten bij een lichte daling in de borgscore.
In de Milieudienstmeldingen is sprake van een daling, onder andere door minder meldingen over storingen in de ondergrondse containers en een andere registratie van meldingen over containerpasjes.

De schouwresultaten van 2009 zijn voor ons hulpmiddel om te bepalen waar en op welke (zwakkere) onderdelen binnen de onderhoudsprogrammering extra accenten nodig zijn. Voor herstel van de oevers wordt momenteel een (meerjarige) inhaalslag uitgevoerd en aan groen en verhardingen op de hoofdstructuren willen we ook in 2010 extra aandacht geven. Verder willen we doorgaan met de onderhoudsinzet in het asfalteren van fietspaden en wordt meer aandacht geschonken aan de kwaliteit van het straat- en parkmeubilair. Tenslotte willen we de burgerschouw van ecologisch beheerde gebieden verder uitwerken.

In de jaren tot en met 2006 is – met behulp van de inzet van extra middelen – de onderhoudskwaliteit geleidelijk gestegen naar het niveau dat door uw raad is vastgesteld. Voor het continueren van dit niveau wordt vanaf 2007 volstaan met de inzet van minder middelen in het onderhoud. De schouwresultaten van 2009 laten een lichte daling zien ten opzichte van de onderhoudskwaliteit in 2006. In 2010 zal duidelijk moeten worden of deze tendens zich doorzet of dat de doorgevoerde efficiency-maatregelen voldoende effect gaan sorteren om een verdere daling te voorkomen.

Het huidige onderhoudsbudget bestaat nog voor 1,5 miljoen euro uit incidentele middelen. De mogelijkheid om het onderhoudsniveau in de komende jaren op peil te houden, is afhankelijk van de beschikbaarheid van deze middelen na 2010.

Gelet op het vorenstaande en onder overlegging van de bijbehorende stukken stellen wij u voor te besluiten:

I. de Borgrapportage 2009 vast te stellen;
II. het gewenste kwaliteitsniveau van het onderhoud (Borg-kwaliteitsprofielen) in 2010 gelijk te laten aan dat van 2009.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L. J. (Leo) Bosdijk.

BIJLAGE

BORG-rapportage 2009

Samenvatting.
Vanaf 2001 wordt het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur volgens de Borgsystematiek (Beheer Openbare Ruimte Groningen) uitgevoerd. Volgens van tevoren door de raad vastgestelde kwaliteitsprofielen (zie bijlage 2) wordt de inzet in het onderhoud bepaald. Ieder jaar wordt vervolgens getoetst in hoeverre wordt voldaan aan deze kwaliteitsprofielen.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit tot 2006 geleidelijk omhoog is gegaan. In 2006 werd gemiddeld stadsbreed het streefpercentage van 90 % (voldoet aan Borg) gehaald. In de jaren daarna hebben we ingezet op behoud van die kwaliteit met de inzet van minder middelen (- 1,7 miljoen euro structureel). Uit de Borgschouwen van de jaren 2007 t/m 2009 blijkt nu dat er sprake is van een lichte daling (- 2 %) van de onderhoudskwaliteit ten opzichte van 2006. In 2010 zal duidelijk moeten worden of deze tendens zich doorzet of dat de doorgevoerde efficiencymaatregelen voldoende effect gaan sorteren om een verdere daling tegen te gaan.
Het huidige onderhoudsbudget bestaat nog voor 1,5 miljoen euro uit incindentele middelen. Als continuering daarvan na 2010 niet mogelijk is, dan leidt dat in de komende jaren tot een verdere verlaging van het onderhoudsniveau van de stad.

In 2009 wordt stadsbreed in 88 % van de gevallen voldaan aan de gewenste kwaliteit. Daarmee is de totaalscore ten opzichte van 2008 (met 1 %) licht gedaald. Een nadere analyse leert dat dit voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt doordat op hoofdstructuren de ambitie "hoog onderhoudsniveau" vaak nog niet wordt gehaald.

Een uitsplitsing van het stedelijk gemiddelde in 2009 leidt tot de volgende scores per facet:

- verhardingen: 86%
- groen: 87%
- meubilair: 90%
- oevers: 83%
- schoon: 89%

Voor verhardingen, groen en meubilair is dit een lichte daling ten opzichte van de schouw in 2008. Oevers en schoon laten daarentegen een lichte verbetering zien.
Binnen het facet groen is dit jaar voor het eerst het ecologisch groen apart in de borgschouw beoordeeld. Dit leidde tot een stadsbrede score van 78 %. Bij de evaluatie werd duidelijk dat de schouwers voor een goede beoordeling van dit aspect nog meer informatie nodig hebben.

Voor het schoonhouden van de stad worden naast de borgschouw ook de scores van de professionele schouw gepresenteerd. Uit deze metingen blijkt een stabilisatie vanaf 2006.
In 2009 is de bestrijding van onkruiden op verharding geëvalueerd, een uitgebreide rapportage hierover lag medio februari voor in de raad. Uit de evaluatie blijkt ondermeer dat een meerderheid van de stadjers tevreden is over het schoonhouden van hun woonomgeving en tegen het gebruik van chemische middelen is. Verder wordt bevestigd dat de ambitie in het groeiseizoen niet altijd wordt gehaald en dat de gemiddelde kwaliteit de laatste 3 jaren stabiel is. Ondermeer door het inpassen van thermische methoden van bestrijding en het toepassen

van onkruidarme ontwerpen van de openbare ruimte kunnen mogelijk verbeteringen worden bereikt.
Ontwikkelingen in de samenleving kunnen soms aanleiding zijn om de aanpak en de schouw van een bepaald onderdeel aan te passen. Zo wordt in 2010 wijksgewijs het hondenpoepbeleid geïmplementeerd en wordt een speciale monitoring ontwikkeld om een beter beeld te krijgen van de hondenpoepoverlast en de effecten van de nieuwe aanpak.

Het aantal onderhoudsmeldingen bij Stadsbeheer is ten opzichte van 2008 gestegen met 11%. Voor verkeersvoorzieningen wordt dit veroorzaakt door een completere registratie. Bij verharding en groen lijkt dit aan te sluiten bij een lichte daling in de borgscore.
In de milieudienstmeldingen is sprake van een daling van het aantal meldingen met 10%.

Op basis van de schouwresultaten zijn voor 2010 doelstellingen geformuleerd om de zwakkere onderdelen te verbeteren. Stadsbreed gaat het dan om:

- Continueren van de verhoogde inzet op hoofdstructuren (met name gras en trottoirs);
- Continueren van de onderhoudsinzet in het programma "asfaltering fietspaden"
- Verdere uitwerking ecologische schouw (instructie en aanduiding gebieden);
- Extra aandacht voor straat- en parkmeubilair;
- Continueren van de aanpak van zware beschoeiingen;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

Raadsvoorstel inzake BORG-rapportage 2009.Gr10.2212049

1. Inleiding.

Vanaf 2001 wordt het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur volgens de Borgsystematiek (Beheer Openbare Ruimte Groningen) uitgevoerd. Volgens van tevoren vastgestelde kwaliteitsprofielen wordt de inzet in het onderhoud bepaald. Ieder jaar wordt vervolgens getoetst met een voornamelijk door burgers uitgevoerde Borgschouw, in hoeverre wordt voldaan aan deze kwaliteitsprofielen. Deze door burgers uitgevoerde schouw vormt zo een belangrijk middel in het realiseren van burgerparticipatie in het onderhoud van de stad. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. Stadsbeheer rapporteert jaarlijks over de stand van zaken aangaande BORG. Daarbij wordt verslag gedaan over de gerealiseerde kwaliteit en tevens worden de kwaliteitsprofielen en doelen voor het volgende jaar voorgesteld.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2001 (78 %) tot 2006 (90 %) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88 % in 2009.
Het jaarlijkse onderhoudsbudget bestaat voor een bedrag van 1,5 miljoen euro uit incidentele middelen waarvan continuering na 2010 vooralsnog onzeker is.
Behoud van de onderhoudskwaliteit in de jaren na 2010 vergt minimaal continuering van deze middeleninzet. Temeer omdat voor een eventuele aanpak van incidentele knelpunten de reserves in de onderhoudsbegroting ook geen soulaas meer bieden, omdat deze in de afgelopen jaren zijn uitgeput.

In deze nota zijn de resultaten van de Borgschouw 2009 opgenomen. Er wordt kort ingaan op de Borgsystematiek (voor een uitgebreidere beschrijving zie bijlage 1) en er is informatie opgenomen over

- De analyse van de BORG schouw;
- De klachten/meldingen in 2009;
- De doelstellingen voor 2010.

2. BORG.

Het Beheerplan Openbare Ruimte Groningen (BORG) is een systematiek waarmee voor beheer een effectieve inzet van middelen wordt gewaarborgd. Hiervoor zijn de gewenste kwaliteitsprofielen (zeer hoog, hoog, basis en laag) vastgesteld. Voor het begrip van deze systematiek wordt hier een korte beschrijving gegeven. Bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving van de systematiek.

De kenmerken van BORG zijn:

- *kwaliteitsprofielen*, vastgesteld door de gemeenteraad (bijlage 2). In de kwaliteitsprofielen wordt onderscheid gemaakt in de facetten van de openbare ruimte (rijwegen, beplanting enz.) en de functie van het gebied (woonwijk, bedrijventerrein enz.) waarin die onderdelen zich bevinden.
- *de borgschouw* die de werkelijkheid toetst aan het afgesproken kwaliteitsniveau. Deze schouw vindt plaats in juni en wordt grotendeels uitgevoerd door burgers. Daarnaast worden voor het facet "schoon" ook nog kwartaalmetingen uitgevoerd. Alleen afgaan op de jaarlijkse borgschouw zou voor dit facet namelijk een te eenzijdig beeld van de kwaliteit opleveren. In deze rapportage informeren wij u over de resultaten van de borgschouw én de kwartaalmetingen voor het facet "Schoon".
- *het programma stadsbeheer* met daarin de onderhoudsprojecten die het komende jaar zullen worden uitgevoerd.

3. Schouw 2009.

Voor een goede beoordeling van de onderhoudsstaat van de stad wordt ieder jaar beoordeeld of de beoogde kwaliteit wordt gehaald. Dit wordt op 3 manieren in beeld gebracht. Ten eerste vinden er technische inspecties plaats door specialisten. Ten tweede worden er ieder jaar 4 professionele metingen gedaan van het facet schoon. Vanwege de seizoensinvloeden is voor dit facet gekozen voor een kwartaalmeting op 140 locaties in de stad. Tenslotte vindt voor alle heel- en schoonfacetten van de openbare ruimte een Borgschouw plaats. In 2009 vond deze plaats in de periode mei tot en met juli. In deze schouw wordt getoetst of het gestelde kwaliteitsdoel daadwerkelijk is gehaald.

Bewonersparticipatie.

Evenals in de jaren daarvoor werd de schouw grotendeels uitgevoerd door burgers. Van de 93 schouwers waren 85 burgers van onze stad. De Borgschouw is daarmee een belangrijk middel voor het verwezenlijken van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Immers door dit bewonersoordeel ontstaat inzicht in hoe de kwaliteit van de openbare ruimte door de bewoners wordt beleefd: welke zaken worden als storend ervaren en aan welke aspecten wordt minder zwaar getild. Op basis van de trends daarin worden accenten en prioriteiten in het dagelijks onderhoud bepaald. Daarnaast wordt met de algemene tendensen uit deze bewonersschouw bepaald of we de beoogde kwaliteit realiseren. Grotere afwijkingen kunnen aanleiding zijn om bij te sturen in de inzet van gemeentelijke middelen in het onderhoud.

Ecologie.

In 2005 is besloten ook de ecologische gebieden onder te brengen in de Borg systematiek. Daarbij valt op dat de term 'kwaliteit' in ecologie een heel andere is dan bij de andere facetten. Gaat het bij de andere facetten over netheid en verzorging, bij ecologie gaat het veel meer om de verscheidenheid van planten en dieren die in een bepaald gebied voorkomen. Dat maakt het lastig om deze kwaliteit door burgers te laten beoordelen. Omdat ecologie echter een steeds belangrijker plaats inneemt in het beheer, is in 2009 een methode ontwikkeld om ook dit facet in de schouw te beoordelen. Daarnaast is voor de ontwikkeling van de totale ecologische kwaliteit een monitoring opgezet, waarbij eens in de 5 jaar (ecologische kwaliteit ontwikkelt zich langzaam) door specialisten wordt beoordeeld hoe de verschillende biotopen zich ontwikkelen in relatie tot de gewenste doelsoorten in de verschillende gebieden.

3.1 Behaalde resultaten.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verschillende facetten en de onderdelen daarvan in 2009 hebben gescoord. Van ieder facet is aangegeven welk deel voldeed aan de gestelde kwaliteitsdoelen. Ter vergelijking zijn tussen haakjes de scores uit 2008 vermeld.

FACET/ onderdeel	% voldoet aan de kwaliteitsambitie	
	2009	(2008)
TOTALE STAD (gewogen gemiddelde)	**88**	**(89)**
Verharding (gewogen gemiddelde)	**86**	**(87)**
Rijbaan	*90*	*(88)*
Trottoir	*84*	*(85)*
Fietspad	*83*	*(85)*
Wegmarkering	*85*	*(89)*
Groen (gewogen gemiddelde)	**87**	**(89)**
Beplanting	*84*	*(88)*
Gras	*85*	*(85)*
Bomen	*92*	*(92)*
Meubilair (gewogen gemiddelde)	**90**	**(93)**
Speelvoorzieningen	*88*	*(96)*
Wijkobjecten	*90*	*(90)*
Verlichting	*95*	*(96)*
Straatmeubilair	*79*	*(87)*
Bebording	*90*	*(93)*
Oever (gewogen gemiddelde)	**83**	**(82)**
Zware oeverbescherming	*78*	*(74)*
Oever	*84*	*(87)*
Schoon (gewogen gemiddelde)	**89**	**(88)**
Onkruid in verharding	*79*	*(74)*
Zwerfvuil op verharding	*91*	*(90)*
Zwerfvuil in groen	*90*	*(89)*
Drijfvuil	*87*	*(83)*
Graffiti	*94*	*(92)*
Hondenpoep	*94*	*(94)*

In het algemeen kan worden gesteld dat we tevreden kunnen zijn indien 90 % op of boven de gestelde kwaliteitsambitie scoort. Omdat onderhoud een cyclisch proces is, zullen er altijd onderdelen zijn die niet voldoen (ca. 10%) en die in de eerstvolgende onderhoudsronde aan de beurt komen.

Over de hele linie is de score met "88 % voldoet aan de Borg-norm" 1 % lager dan die van de vorige 2 jaar.

3.2 Schouwresultaten per facet.

Op basis van de schouwresultaten van 2008 waren voor 2009 doelstellingen geformuleerd om de zwakkere onderdelen te verbeteren. De belangrijkste daarvan waren:

- Verbetering van de scores bij trottoirs en gras op de hoofdstructuren;
- Inlopen van het uitgesteld onderhoud verhardingen;
- Aanpak van het klein ongemak op verhardingen;
- Uitwerken van de ecologische beoordeling;
- Evalueren van de aanpak van onkruiden in verharding;
- Verdere uitvoering aanpak zware oeverbeschermingen;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

Uit de schouwresultaten van 2009 blijkt in hoeverre we deze doelstellingen hebben kunnen verwezenlijken:

Algemeen.
Voor een deel van de structuurelementen (hoofdstructuren, binnenstad) hebben we als kwaliteitsambitie het niveau 'hoog' gedefinieerd. Uit de schouw van 2009 blijkt dat deze hoge ambitie in veel gevallen met name op de hoofdstructuren niet wordt gerealiseerd. Op de hoofdstructuren voldoen we in 65 % van de gevallen aan Borg.

Verharding voldoet in 86 % van de waarnemingen aan de gewenste kwaliteit en is daarmee ten opzichte van 2008 met 1 % gedaald.
Deze daling doet zich voor in alle onderdelen van dit facet met uitzondering van de rijbanen. Deze laatste zijn 2 % gestegen en voldoen aan de 90 % norm. Fietspaden en trottoirs blijven daarbij achter met respectievelijk 83 en 84 %. De score op fietspaden valt lager uit dan wij hadden verwacht omdat deze door asfaltering in het algemeen een stuk zijn verbeterd.
Verbetering van de score van trottoirs is in 2009 vooral gezocht in de hoofdstructuren. Onze inzet om daar meer plaatselijke reparaties uit te voeren heeft zich (nog) niet vertaald in een hogere waardering door de schouwers.
In het algemeen geldt dat met deze score op verharding de kleine verlaging van vorig jaar (-2 %) zich voortzet.

Naast de burgerschouw wordt op een aantal aspecten ook een professionele inspectie gedaan. De inspectie van verhardingen leidt tot cijfers die goed zijn te vergelijken met de Borgschouw. Om de kwaliteitsontwikkeling goed in beeld te houden, presenteren wij hier ook de resultaten van de inspectie in 2009. Het gaat hier om de score "voldoende", onderscheiden naar asfalt en elementenverharding (tegels, klinkers).

Resultaten professionele inspectie verhardingen 2009

	Asfalt	Elementen
	% voldoende	% voldoende
Rijbanen	98	77
Fietspaden	100	87
Trottoirs	95	82
Totaal	98 (gewogen gemiddelde)	80 (gewogen gemiddelde)

De totaalscore op asfalt ziet er in deze inspectieresultaten goed uit en is gelijk aan die van 2007 (het jaar waarin hetzelfde gebied is geïnspecteerd), de score op elementenverharding laat

ten opzichte van 2007 een daling zien van 4 % en vormt daarmee een bevestiging van de algemene daling van de Borgscore op verhardingen.
De inspectie laat ook een kwaliteitsdaling zien in de rijbanen (elementenverharding) terwijl de borgscore ten opzichte van 2007 op dit onderdeel nog gelijk blijft, vermoedelijk wordt dit veroorzaakt doordat de professionele beoordeling diepgaander is dan die van burgerschouw.

De score voor *groen* is met 2 % gedaald naar 87 %. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een lagere score op beplanting. Voor een deel wordt dit veroorzaakt doordat de schouwers ecologisch groen beoordelen als traditioneel groen. Een betere informatievoorziening op dit punt is nodig dus. Gras en bomen scoren gelijk aan 2008. De extra inzet op gras in de hoofdstructuren (o.a. singels) heeft nog niet geleid tot de beoogde hogere borgscore. In 2008 is gestart met een proefsgewijze inzet van extra maatregelen op de singels. De kwaliteit van het gras heeft daar veel te lijden van de intensieve betreding. Gedurende een aantal jaren gaan we monitoren of en tegen welke kosten hier toch een hoge onderhoudskwaliteit is te realiseren. In 2009 wordt deze proef uitgebreid naar het groen bij de A-kerk en Martinikerkhof.
De kwaliteit van bomen blijft met 92% duidelijk boven de Borgdoelstelling van 90 %.

Bijzondere aandacht was er in de schouw voor het *ecologische* groen. In de schouw van 2009 is dit voor het eerst apart beoordeeld en bij de schouwinstructie in het voorjaar is hieraan speciale aandacht gegeven. In de meeste stadsdelen was de score op dit onderdeel redelijk tot goed: 83 % in Oude Wijken tot 95 % in Noord West. De score in Noorddijk viel echter met 67 % tegen en dit maakt dat het stedelijk gemiddelde uitkomt op 78 %. Uit de evaluatie met de schouwers bleek dat vaak nog onvoldoende duidelijk is aan welk beeld het ecologische groen moet voldoen. Een aandachtspunt bij de instructie voor volgend jaar dus.

Meubilair is weliswaar 3% gedaald maar voldoet nog steeds aan de Borgdoelstelling (90%). Met name speelvoorzieningen en straat- en parkmeubilair worden lager beoordeeld dan in voorgaande jaren.

Bij oevers is een lichte verbetering zichtbaar (+ 1 %) die met name ontstaat bij de beoordeling van de zware oeverbeschoeiingen (+ 4 %). De aanpak van de achterstanden bij de kademuren en zware beschoeiingen lijkt hier effect te hebben op de algehele kwaliteit.

Ook de *schooncomponent* laat een lichte stijging zien (+ 1 %), in 89 % van de beoordelingen wordt voldaan aan de borgdoelstelling. Deze stijging doet zich in meer of mindere mate voor bij alle onderdelen van de schooncomponent. De in 2009 voorgenomen evaluatie van de aanpak van onkruiden in verharding is uitgevoerd.
De gunstige score op het onderwerp hondenpoep lijkt in strijd te zijn met het feit dat dit één van de grootste ergernissen van burgers is. Hierbij moet worden opgemerkt dat het schouwen op de verharding plaats vindt en hondenpoep op bijvoorbeeld speelveldjes veelal niet zal worden opgemerkt. Voor een goede monitoring van het onlangs ontwikkelde hondenpoep-beleid wordt dan ook een nieuwe schouwmethodiek ontwikkeld. Hiermee zal vanaf 2011 ook informatie beschikbaar komen over de ontwikkeling op dit onderwerp.

3.3 Meerjarige ontwikkeling van de kwaliteit per facet.

In onderstaande grafiek is weergegeven hoe de resultaten van alle facetten zich in de loop van de afgelopen 6 jaar hebben ontwikkeld.

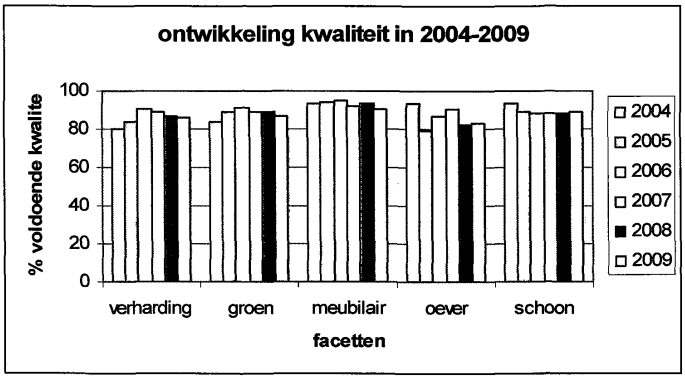

De onderdelen verharding, groen en meubilair laten in de eerste 3 jaren een gestaag stijgende lijn zien. De inzet van extra middelen in het Groenuitvoeringsplan, Teerbemind, Schoon, Heel, Veilig en het bomenstructuurplan hebben in die periode hun vruchten afgeworpen. Vanaf 2007 wordt met behulp van minder middelen ingezet op behoud van de bereikte kwaliteit. In de jaren 2007 en 2008 is dat grotendeels gelukt en blijft de kwaliteitsdaling beperkt. De scores in 2009 laten zien dat de kwaliteitsdaling op deze onderdelen zich echter langzaam voortzet. Hoewel de daling op deze onderdelen in dit jaar nog beperkt blijft tot ca 2 % ten opzichte van 2006, tekent zich wel geleidelijk neergaande lijn af.

Op het onderdeel schoon lijkt het behoud van kwaliteit wel te lukken. Mede als gevolg van extra inzet in de onkruidbestrijding is in het laatste jaar zelfs sprake van een lichte stijging. Daarnaast kenmerkt het facet 'Schoon' zich door kortcyclische schommelingen. Een frequentere meting van de ontwikkeling van het aspect 'Schoon' door het jaar heen treft u aan onder 3.5.

De score op oeverbeschoeiing laat door de jaren een wisselend beeld zien. De aanpak van de achterstanden bij zware oeverbeschermingen verklaart mogelijk de recente stijging van de kwaliteit.

3.4 Schouwresultaten per stadsdeel.

Hieronder wordt per stadsdeel ingegaan op de opvallendste zaken uit de Borgschouw.

Binnenstad.
De score in de Binnenstad was vorig jaar sterk gedaald naar 78 %. In 2009 lijkt dit met 84% weer op een normaal niveau te zitten.
Het groen is met 2 % gedaald naar 88 %. Dit wordt met name veroorzaakt door de magere score op gras en beplanting. Door de hoge gebruiksintensiteit op het weinige groen in de Binnenstad ontstaat veel slijtage. Door een intensieve aanpak van bijvoorbeeld het gras op de singels, proberen we dat te verhelpen. Bomen vormen de belangrijkste groenelementen in de Binnenstad, deze halen met 95 % een mooie score.
Het meubilair scoort in de Binnenstad slechter dan in de andere stadsdelen. Oorzaak hiervan is het hogere ambitieniveau in de Binnenstad dat blijkbaar nog niet overal wordt gehaald. Een aandachtspunt voor de komende periode dus.

Ook de oevers scoren met 77 % niet goed, dit wordt vooral veroorzaakt door de score op de zware oeverbeschermingen. Het werk hieraan is nog in volle gang en zal dan ook pas in een volgende schouw tot uiting kunnen komen.
Het schoonfacet stijgt van 74 naar 83 %. De aanpak van graffiti lijkt hierin resultaat te hebben met een stijging van 4 %.
De onkruiden op verharding scoren een magere 68 %. Hoewel de vele obstakels in de binnenstad het schoonmaken vaak bemoeilijken, hebben we de indruk dat dit aspect in werkelijkheid toch een redelijk niveau laat zien.

Oude wijken.
De gemiddelde score in Oude Wijken is gestegen van 89 naar 90 % en voldoet daarmee voor het hele stadsdeel aan de Borgambitie. De facetten groen, meubilair, oevers en schoon scoren allemaal 91 %. Verharding blijft daar met 89 % iets bij achter maar is ten opzichte van vorig jaar wel met 1 % gestegen. Bij groen valt de lage score bij gras op (79%). Een mogelijke verklaring hiervoor is het gebruik van gazons voor de opslag van materialen bij de vele projecten die in dit stadsdeel spelen.
Voor de hoofdstructuren geldt dat de hogere ambitie over het algemeen nog niet wordt gerealiseerd.

Zuid.
Nadat de gemiddelde score in dit stadsdeel vorig jaar fors was gestegen, is er nu sprake van enige teruggang (van 90 naar 88 %).
Het groen voldoet in 90 % van de waarnemingen aan de Borgkwaliteit en met name de bomen komen met 94 % goed uit de bus.
Meubilair scoort met 89 % alleszins redelijk, het onderdeel parkmeubilair blijft daarbij achter ten opzichte van de andere onderdelen.
De score op oevers valt met 81 % tegen, maar ligt nog steeds duidelijk boven de score van 2007 (74 %).
Het schoonfacet is met 88 % gelijk gebleven aan vorig jaar.
De scores van verhardingen zijn gezakt naar 84 % en daarmee weer terug op het niveau van 2007. Deze daling doet zich voor bij zowel rijbanen als fietspaden en trottoirs.

Noord West (incl. Hoogkerk).
De gemiddelde score in Noord West is opnieuw licht gedaald en komt nu uit op 89 %. Op bijna alle facetten is de score in Noord West hoger dan het stedelijk gemiddelde. De laagste score geldt voor verharding en die komt met 86 % overeen met het stedelijk gemiddelde. Ten opzichte van vorig jaar is de kwaliteit van de verharding opnieuw licht gedaald. Dit geldt met name voor de rijbanen en de fietspaden.

Noorddijk.
Noorddijk is met een totaalscore van 88 % gelijk gebleven aan 2008.
De score op groen is met 1 % gedaald naar 83 % en is daarmee de laagste van de stad. Belangrijkste oorzaak hiervoor is de lagere score op beplanting. In een aantal gevallen heeft dit te maken met het niet herkennen van ecologisch groen.
Het meubilair ligt met 91 % net boven de kwaliteitsambitie en de score bij oevers is met 83 % gelijk aan het stedelijk gemiddelde. Het schoonfacet laat ten opzichte van 2008 een verbetering zien (van 88 naar 90 %). Een omgekeerde ontwikkeling is zichtbaar bij verhardingen: van 91 naar 88 %. Met name de trottoirs laten een achteruitgang zien.

3.5 Kwartaalmetingen Schoonaspect.

In tegenstelling tot de overige facetten is schoonmaken een kortcyclische klus, waarbij de kwaliteit door de seizoenen (sterk) kan variëren. Om die reden is het nodig om dit kortcyclische werk vaker te schouwen. Dit gebeurt op basis van steekproeven 4 keer per jaar waardoor rekening wordt gehouden met de seizoensinvloeden. Dit laatste is voor het facet schoon een belangrijke toegevoegde waarde, zodat we beide schouwsystematieken naast elkaar blijven gebruiken. In onderstaande grafiek is de kwartaalinformatie uit de professionele schouw verwerkt op stedelijk niveau.

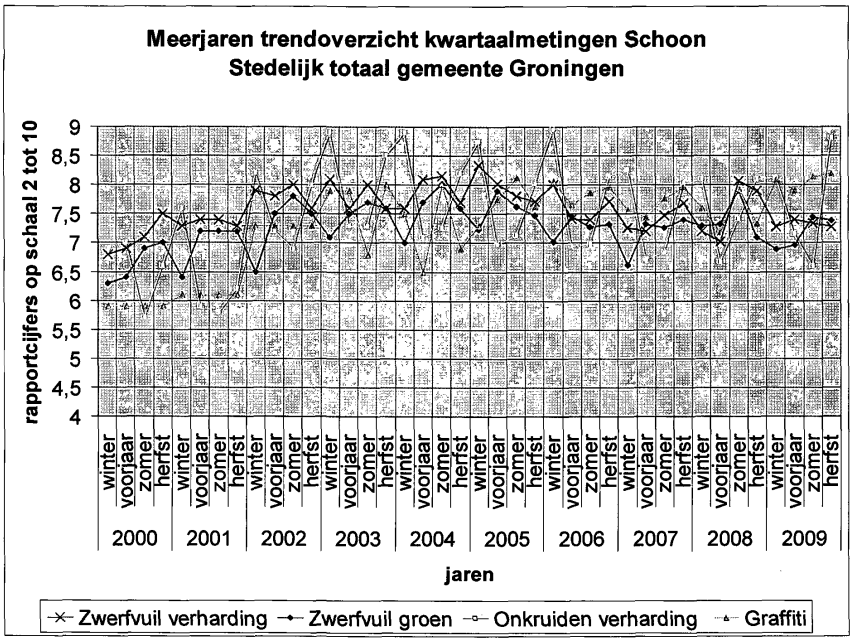

In bovenstaande grafiek wordt duidelijk dat de trend op stedelijk niveau sinds 2002 voor de schoonaspecten een redelijk stabiele algemene indruk geeft rondom de 7 á 7,5. De scores in het voorjaar komen in het algemeen overeen met de resultaten van de jaarlijkse Borgschouw. Wel is het zo dat de netheid van de stad de laatste jaren meer en meer onder druk komt te staan. Oorzaken hiervan zijn het intensiever gebruik van de stad, meer obstakels op het voetpad, meer verkeer op de wegen en andere autonome ontwikkelingen op het vlak van het afval, klimaat, evenementen, ecologie enz. Dit alles legt een stevige druk op het netjes houden van de stad bij gelijkblijvende inzet. Dit speelt ongetwijfeld mee bij het gegeven dat we niet altijd onze schoonheidsambities realiseren op de structuurelementen waar deze 'hoog' horen te zijn: hoofdstructuur, binnenstad, winkelcentra.

In 2009 is de bestrijding van onkruiden op verharding geëvalueerd, een uitgebreide rapportage hierover lag medio februari voor in de raad. Uit de evaluatie blijkt ondermeer dat een meerderheid van de stadjers tevreden is over het schoonhouden van hun woonomgeving en tegen het gebruik van chemische middelen is. Verder wordt bevestigd dat de ambitie in het

groeiseizoen niet altijd wordt gehaald en dat de gemiddelde kwaliteit de laatste 3 jaren stabiel is. Ondermeer door het inpassen van thermische methoden van bestrijding en het toepassen van onkruidarme ontwerpen van de openbare ruimte kunnen mogelijk verbeteringen worden bereikt.

4. Meldingen

Meldingen van bewoners zijn voor ons een belangrijk hulpmiddel om gebreken in de openbare ruimte op het spoor te komen en zo de noodzakelijke reparaties te kunnen uitvoeren. Immers in een stad met 180.000 inwoners kunnen wij onmogelijk alles zelf voortdurend in de gaten houden.
Het loket Beheer en Verkeer (RO/EZ Stadsbeheer) en de balie Reiniging (Milieudienst) zijn zowel telefonisch als via het e-loket benaderbaar en vormen daarmee een belangrijke schakel tussen de stadjers en de gemeente op het terrein van de fysieke leefomgeving. De loketten sluizen de vragen en/of meldingen door naar de verantwoordelijke dienst, afdeling, medewerker en volgen en coördineren de meldingen daar waar nodig.

Doel van het loket is de burgers een gemakkelijke, logische en transparante ingang te geven. En dat op een klantgerichte manier. Dit houdt in dat burgers zo veel mogelijk direct te horen krijgen wat er met hun vraag en/of melding gebeurt en wanneer dat gebeurt.

Via het e-loket van de Gemeente Groningen kunnen burgers op een digitale kaart meldingen doen en zien welke meldingen er in zijn of haar straat open staan.

In onderstaande tabellen en grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal meldingen – een indicatie van de onderhoudskwaliteit – door de jaren heen in beeld gebracht. Omdat de centrale registratie van meldingen over het facet "schoon" bij de milieudienst met ingang van 2006 is gestart, hebben we deze in aparte tabellen gepresenteerd.

Onderstaande tabel laat het totale aantal meldingen zien voor Stadsbeheer per stadsdeel per jaar. In 2009 zijn er totaal 8218 meldingen geregistreerd. Ten opzichte van 2008 is dit een stijging van 11%. De grootste stijging is te zien in stadsdeel Zuid en betreft daar met name groen, verhardingen en afval. Bij de verharding lijkt dit aan te sluiten bij de lagere Borgscore, de andere twee onderdelen laten zich niet echt verklaren.

4.1 Tabel: 'Historie van het aantal meldingen voor Stadsbeheer per stadsdeel'

	Centrum	**Oude Wijken**	**Zuid**	**Noordwest/ Hoogkerk**	**Noorddijk**	**Ten Boer**	**Totaal**
2002	1716	1033	2960	2004	3252	-	10965
2003	1640	926	2441	1519	2418	-	8944
2004	880	1461	2455	1297	2345	-	8438
2005	608	1284	1990	1169	2091	-	7142
2006	485	983	1403	1043	1695	-	5609
2007	458	1006	1665	1200	2039	315	6683
2008	558	1226	1736	1372	2104	419	7415
2009	**518**	**1380**	**2221**	**1258**	**2376**	**465**	**8218**
% t.o.v. 2008	-7%	+13%	+28%	-8%	+13%	+11%	+11%

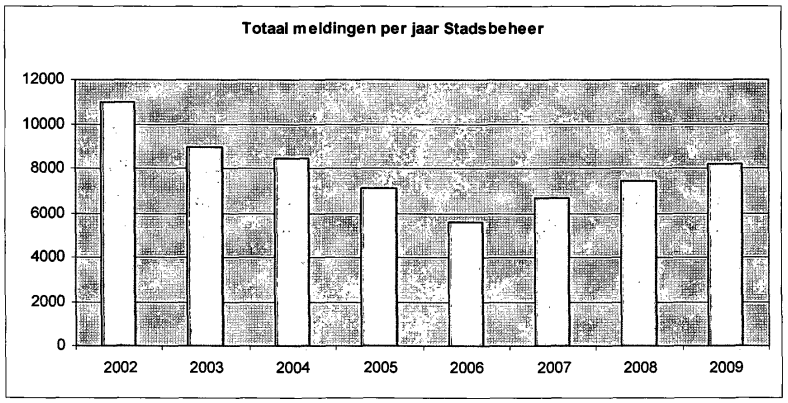

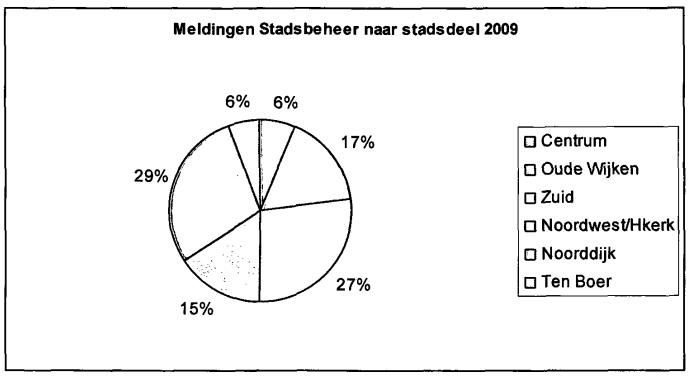

4.2 Tabel: 'Aard van de meldingen Stadsbeheer'

▼Aard melding / jaar ►	2005	2006	2007	2008	2009	% t.o.v. 2008
Diversen	316	193	165	308	537	+74%
Groen en recreatievoorzieningen	1592	1531	1619	1602	1739	+9%
Huishoudelijke afvalstromen	657	89	84	74	205	+177%
Openbare afvalstromen	777	415	409	412	592	+44%
Openbare verlichting/VRI	838	832	1598	1853	1823	-2%
Riolering	473	467	652	497	466	-6%
Verkeer en verkeersvoorzieningen	263	268	307	397	484	+22%
Parkeerbeheer	-	319	275	362	400	+10%
Waterbeheersing/kunstwerken	119	70	103	104	91	-13%
Wegen	1719	1425	1471	1806	1881	+4%
Totaal	*7142*	*5609*	*6683*	*7415*	*8218*	*+11%*

4.3 Tabel: 'Aard van de meldingen Stadsbeheer per stadsdeel'

	Centrum		Oude Wijken		Zuid		Noordwest Hoogkerk		Noorddijk		Ten Boer	
	2008	*2009*	*2008*	*2009*	*2008*	*2009*	*2008*	*2009*	*2008*	*2009*	*2008*	*2009*
Diversen	24	11	51	114	63	129	60	78	96	162	51	43
Groen en recreatievoorz.	48	47	208	221	309	402	320	300	634	686	78	83
Huishoudelijk afvalstromen	2	4	11	24	10	100	12	3	32	52	6	22
Openbare afvalstromen	19	14	52	91	51	155	64	28	205	284	20	20
Openbare verlichting/VRI	212	188	291	346	542	558	398	329	397	399	3	3
Riolering	43	33	72	61	98	111	106	76	130	143	46	42
Verkeer en verkeersvoorz.	44	65	71	95	103	141	65	77	72	77	34	29
Parkeerbeheer	24	24	106	105	103	98	80	83	48	77	0	13
Waterbeheersing/kunstwerken	3	3	19	12	15	18	9	16	39	23	18	19
Wegen	139	129	345	311	442	509	258	268	451	473	163	191
TOTAAL	**558**	**518**	**1226**	**1380**	**1736**	**2221**	**1372**	**1258**	**2104**	**2376**	**419**	**465**

Diversen
Het aantal meldingen onder de categorie diversen is gestegen. Hierbij gaat het om meldingen en vragen van meer algemene aard die via email en het eloket zijn binnengekomen. Tevens zijn er een aantal nieuwe subcategorieën toegevoegd die leiden tot de stijging, zoals meldingen over abri's en oud- en nieuw schade.

Groen en recreatievoorzieningen
Het aantal meldingen groen en recreatievoorzieningen is licht gestegen. Deze stijging is voornamelijk waarneembaar in de stadsdelen Zuid en Noorddijk. Noorddijk heeft de laagste Borg score groen in de stad en eveneens het hoogste aantal meldingen over groen.

Huishoudelijke afvalstromen
Het aantal meldingen is gestegen van 74 stuks in 2008 tot 205 stuks in 2009. Deze stijging komt bijna volledig uit stadsdeel Zuid (plus 90 stuks).

Openbare afvalstromen
Het aantal meldingen is gestegen tot 592 stuks in 2009. Deze stijging is voornamelijk waarneembaar in de stadsdelen Zuid en Noorddijk.

Openbare verlichting:
Het aantal meldingen openbare verlichting 2009 is met 2% ten opzichte van 2008 licht afgenomen.

Riolering
Het aantal rioleringsmeldingen voor 2009 is met 6% gedaald ten opzichte van 2008 (2008 ten opzichte van 2007 met 24%). In de stadsdelen Zuid en Noorddijk zijn juist meer meldingen gedaan.

Verkeer en verkeersvoorzieningen:
Vanaf 2009 worden alle meldingen voor de de afdeling Verkeer en Vervoer geregistreerd in Magic. Dit leidt tot een stijging in alle stadsdelen (behalve Ten Boer). In 2009 waren er 202 meldingen aangaande onderhoud van verkeersvoorzieningen (verkeersborden, markeringen, invalideparkeer-plaatsen e.d.).

Wegen:

Het aantal meldingen over Wegen kent ten opzichte van 2008 een stijging van 4% welke voornamelijk wordt veroorzaakt in de stadsdelen Zuid, Noordijk en Ten Boer. In de stadsdelen Zuid en Noorddijk sluit dit aan op de lagere Borg score voor verharding.

4.4 Tabel: 'Historie van het aantal meldingen per stadsdeel Milieudienst'

	Centrum	Oude Wijken	Zuid/Ten Boer	Noord West	Noorddijk	De Marne	Centraal	Totaal
2006	380	1163	1819	904	1093	-	471	5827
2007	1563	900	1740	1055	1340	50	9673	16387
2008	1301	992	1887	1217	1245	81	7430	14312
2009	1385	822	1854	1195	1399	28	6151	12834

Het totale aantal geregistreerde meldingen in 2009 voor de Milieudienst is met 10% gedaald ten opzichte van 2008.

4.5 Tabel: 'Aard van de meldingen Milieudienst'

▼Aard melding / jaar ►	2006	2007	2008	2009	% t.o.v. 2008
Diversen	207	320	434	337	-22%
Groen	185	145	107	124	16%
Huishoudelijke afvalstromen	4449	14539	12245	10663	-13%
Openbare afvalstromen	637	1008	1057	1177	11%
Riolering	-	-	20	16	-20%
Wegen	349	375	449	516	15%
Totaal	***5827***	***16387***	***14312***	***12833***	-10%

De categorie Huishoudelijke afvalstromen (o.a. containers en pasjes) is met 13% gedaald ten opzichte van 2008. Hiervan betreft 5% minder meldingen van storingen aan ondergrondse containers. Daarnaast is er vanaf 2008 een verschuiving van meldingen over defecte of verloren pasjes via de telefoon naar meldingen via internet; deze worden niet meer in magic geregistreerd. Het aantal meldingen openbare afvalstromen is gestegen met 11%. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door meer geregistreerde meldingen zwerfvuil op verharding en fietswrakken.

5. Kwaliteitsniveau en doelstellingen 2010.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit tot 2006 geleidelijk omhoog is gegaan. In 2006 werd gemiddeld stadsbreed het streefpercentage van 90 % (voldoet aan Borg) gehaald.
Omdat in de jaren 1997 t/m 2006 de kwaliteit met het beschikbare budget geleidelijk is verhoogd, zijn wij ervan uit gegaan dat voor het vasthouden van die kwaliteit met een lager budget kan worden volstaan.
Met ingang van 2007 zijn de budgetten voor beheer in zijn totaliteit verlaagd met 3,7 miljoen euro. Met incidenteel beschikbaar gestelde middelen in de jaren daarna (2 miljoen per jaar) is deze verlaging deels gecompenseerd. De resterende verlaging (1,7 miljoen) is deels ingevuld met efficiencymaatregelen (0,7 miljoen) en is daarnaast vertaald in een beperkter programma voor het langcyclisch onderhoud aan wegen en groen.
Met dit per saldo 1,7 miljoen lagere budget hebben wij de afgelopen jaren ingezet op behoud van de onderhoudskwaliteit.

Bij de behandeling van de begroting 2007 en daaropvolgende jaren werd deze ambitie om de bereikte onderhoudskwaliteit te behouden, ook door de raad uitgesproken.

Uit de Borgschouwen van de jaren 2007 t/m 2009 blijkt nu dat er sprake is van een lichte daling (- 2 %) van de onderhoudskwaliteit ten opzichte van 2006. In 2010 zal duidelijk moeten worden of deze tendens zich doorzet of dat de doorgevoerde efficiencymaatregelen voldoende effect gaan sorteren om een verdere daling tegen te gaan.

Wij stellen dan ook voor het gewenste Borg- kwaliteitsniveau voor 2010 gelijk te laten zijn aan dat van 2009.
(In bijlage 2 zijn de gewenste kwaliteitsniveaus per structuurelement in een matrix weergegeven.)

Doelstellingen.
Op basis van de schouwresultaten zijn doelstellingen geformuleerd, om de zwakkere onderdelen te verbeteren:

- Continueren van de verhoogde inzet op hoofdstructuren (met name gras en trottoirs);
- Continueren van het programma "asfaltering fietspaden";
- Verdere uitwerking ecologische schouw (instructie en aanduiding gebieden);
- Extra aandacht voor straat- en parkmeubilair;
- Continueren van de aanpak van zware beschoeiingen;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

Bijlage 1.

Beschrijving van de systematiek en onderdelen van BORG (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen).

Borgsystematiek

BORG staat voor Beheerplan openbare ruimte Groningen. In dit beheerplan is vastgelegd met welke kwaliteit we de openbare ruimte van de stad willen onderhouden, hoe we dit toetsen en hoe we tot een onderhoudsprogramma komen. Hiervoor is een systeem ontwikkeld, de zogeheten borgsystematiek.
De borgsystematiek bevat twee belangrijke aspecten: het gewenste kwaliteitsniveau en de jaarlijkse schouw.

Procesmatig werkt dit als volgt:

Beheerplan Openbare Ruimte Groningen	Borg-Systematiek	1.	Het gewenste kwaliteitsniveau staat vast (raadsbesluit).
		2.	De werkelijkheid wordt hieraan getoetst door middel van een schouw de zogeheten borgschouw.
	Opstellen en Uitvoeren Onderhouds-Programma	3.	De schouwresultaten worden naast het kwaliteitsniveau gelegd.
		4.	De schouwresultaten worden geanalyseerd en gerapporteerd.
		5.	De analyse wordt gebruikt bij de opstelling van de onderhoudsprogramma's voor het volgende jaar.
		6.	Het onderhoudsprogramma wordt uitgevoerd, inmiddels zijn we een jaar verder en wordt de volgende schouw uitgevoerd.

Deze notitie is de afronding van stap 4.

Kwaliteitsniveau

Sinds 2001 hanteert de gemeente Groningen een systematiek die inzichtelijk maakt welke kwaliteit in de openbare ruimte wordt nagestreefd. Om deze kwaliteit meetbaar te maken zijn er 4 verschillende kwaliteitsniveau's vastgesteld te weten: laag, basis, hoog en zeer hoog.
In de stad is er een grote verscheidenheid aan openbare ruimte. Zo zijn er trottoirs, groenvoorzieningen, speelplekken, verkeersborden, bruggen, etc. Al met al zijn er 21 onderdelen benoemd die ondergebracht zijn in 8 facetten.

Voorbeeld: de onderdelen rijbanen, trottoirs, en fietspaden vormen samen het facet verharding.

Ook op functies is er onderscheid te maken: woonwijken, winkelcentra, bedrijventerreinen etc. Er worden 6 functies onderscheiden.
De kwaliteit van de openbare ruimte is afhankelijk gemaakt van deze twee factoren; over wat voor element hebben we het en wat is de functie van het gebied?

voorbeelden:
- *de bruggen in de woonwijken worden op een basisniveau onderhouden.*
- *de verharding in de binnenstad wordt op een hoog niveau onderhouden.*

Het gehele overzicht staat in bijlage 3. Deze matrix is in 2001 vastgesteld door de raad en nadien nog enkele keren als gevolg van bezuinigingen of amendementen in geringe mate gewijzigd.
Hiermee is een instrument ontstaan dat voor wat betreft de openbare ruimte:
- de kwaliteit eenduidig vastlegt;
- aangeeft welke kwaliteit de burgers waar mogen verwachten;
- (politieke) sturingsmogelijkheden geeft aan de kwaliteit.

Het kiezen voor een hogere kwaliteit brengt vanzelfsprekend ook hogere kosten met zich mee om deze keuze waar te maken.

Borgschouw

Om te toetsen in hoeverre aan de kwaliteit wordt voldaan wordt er geschouwd. De bestaande kwaliteit wordt dan vergeleken met de kwaliteit die er volgens de afspraak zou moeten zijn, het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Door het samenvoegen van alle waarnemingen van één facet binnen één stadsdeel kunnen we procentueel het resultaat laten zien. Dit kan natuurlijk ook voor de hele stad.

De Borgschouw wordt grotendeels (ca 90 %) uitgevoerd door burgers van de stad. Na een (opfris)instructie wordt de schouw in ongeveer 70 % van alle wijken uitgevoerd. In het jaar daarna wordt opnieuw 70 % geschouwd waardoor een overlap ontstaat van ongeveer 20 %.
De resultaten worden gebruikt voor beleidsvorming en het onderhoudsprogramma van volgende jaren. Hierdoor neemt de invloed van de burger op de onderhoudstoestand van de stad toe, uiteraard binnen de kwalitatieve randvoorwaarden (kwaliteitsniveaus) die door de Raad zijn vastgesteld.

Tijdens de schouw wordt in de verschilende functionele gebieden van de stad (woonwijken, winkelcentra enz) beoordeeld welk onderhoudsniveau de verschillende facetten hebben. De resultaten daarvan worden vergeleken met het kwaliteitsniveau dat in die gebieden wordt nagestreefd.

Bijlage 2 Kwaliteitsmatrix BORG

Beheermatrix versie jan. 2009	Hoofd structuur	Binnenstad		Woonwijken		Bedrijven terreinen	Stedelijke en bovenstedelijke voorzieningen	Grote groen en recreatiegebieden			Stedelijke Ecologische Structuur
onderdeel	radialen, belangrijke ov-lijnen wijkontsluitingswegen, hoofdfietsstructuren	voetgangers / winkelgebieden	overige	ontmoetingsplaatsen (de belangrijkste wijkcentra)	overige	bedrijventerreinen, industrieterreinen en kantorenparken	Hoofdstation, RUG/Zernike, Gron. Museum, Stadsschouwburg, 'd Oosterpoort, Martinihal	begraafplaatsen	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (Dengen (De Held, St.gew.park Noorddijk, Dwarsdijksterbos	Noorderplantsoen	
Verharding	Hoog	hoog	hoog	Hoog	basis	basis	hoog	basis	basis	hoog	
Verlichting	Hoog	hoog	hoog	Basis	basis	basis	basis	basis	basis	hoog	
Straatmeubilair en bebording	Hoog	hoog	hoog	Hoog	basis	hoog	hoog	basis	hoog	hoog	
Groen	Hoog	zeer hoog	zeer hoog	Basis	basis	basis	hoog	basis	basis	hoog	
Bomen	Hoog	hoog	basis	Basis	basis	basis	hoog	basis	basis	hoog	
Speelvoorzieningen	Basis	basis	basis	Basis	basis	basis	basis		basis	hoog	
Kunstwerken c.a.	Basis	hoog	hoog	Basis	basis	laag	basis		basis	hoog	
Schoonmaken c.a.	Hoog	hoog	hoog	Hoog	basis	basis	hoog	basis	basis	hoog	
Ecologie	Basis	laag	laag	Laag	basis	laag	laag	basis		zeer hoog	zeer hoog

Raadsbesluit inzake Borgrapportage 2009 GR 10.2212049.pdf

28 april 2010.
Nr. 6b.
Borgrapportage 2009

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2010
GR 10.2212049;

HEEFT BESLOTEN:

I. de Borgrapportage 2009 vast te stellen;
II. het gewenste kwaliteitsniveau van het onderhoud (Borg-kwaliteitsprofielen) in 2010 gelijk te laten aan dat van 2009.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel inzake Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand.Gr10.2212050

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: RO 10.2141927
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand

Groningen, 1 8 MRT 2010

Aan de raad,

In de fietsnota "Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010" heeft uw raad in totaal € 340.000,-- beschikbaar gesteld voor de kwaliteitsverbetering van een aantal bestaande fietsvoorzieningen, dit betrof met name asfaltering van tegelfietspaden. Van dit bedrag is € 40.000,-- beschikbaar gesteld voor de asfaltering van het fietspad Klaprooslaan en voor de verbreding van het fietspad tussen Hoendiep en Eelderbaan. Echter deze twee projecten kunnen nu niet worden uitgevoerd omdat er problemen zijn ontstaan bij de uitvoering.

Het fietspad tussen de Klaprooslaan en de Pioenstraat kent op dit moment een tegelverharding. Onder de verharding liggen veel kabels en leidingen. Voor reparatie en onderhoud is het noodzakelijk dat nutsbedrijven bij deze kabels en leidingen kunnen. Bij een asfaltverharding is dit niet mogelijk en om die reden stellen we voor af te zien van asfaltering van dit fietspad.

Het fietspad tussen het Hoendiep en de Eelderbaan is over een lengte van 150 meter vrij smal. Daarom waren we voornemens dit fietspad te verbreden en opnieuw te asfalteren. Langs het fietspad staan knotwilgen. Nu blijkt dat verbreding van dit fietspad betekent dat de bomen gekapt of verplaatst moeten worden. Daarom stellen we ook hier voor om af te zien van verbreding van dit fietspad. Overigens is het fietspad wel opnieuw geasfalteerd waardoor de kwaliteit aanmerkelijk is verbeterd.

Op 25 november 2009 heeft uw raad, bij raadsbesluit nr. 6m, voor de aanleg van het fietspad Groningen – Hoogezand-Sappemeer een planvoorbereidingskrediet van € 52.000,-- beschikbaar gesteld. Dit krediet blijkt niet toereikend te zijn om de te maken kosten in de ontwerpfase te dekken. De voor de berekening van de kosten van planontwikkeling en besteksvoorbereiding gehanteerde normstelling blijkt voor een project van deze relatief geringe omvang te krap. De gesprekken met het waterschap en de gemeente Hoogezand vergen meer uren dan voorzien en de bestekvoorbereiding vraagt ook om meer inzet in verband met de specifieke civieltechnische aspecten in dit gebied. Wij vragen u dan ook om het planvoorbereidingskrediet te verhogen met € 40.000,-- tot een bedrag van € 92.000,--.

SE.4.C

Vanwege het niet asfalteren van het fietspad Klaprooslaan en het niet verbreden van het fietspad tussen Hoendiep en Eelderbaan ontstaat een vrijval van € 40.000,--. We stellen nu voor deze kosten ten laste te brengen van de fietsnota "Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010", onderdeel "Fietspad Hoogezand-Groningen".

Begrotingswijziging 2010

Betrokken dienst(en)	RO/EZ
Naam voorstel	Extra budget fietspad Groningen - Hoogezand
Incidenteel / Structureel	Incindenteel
Soort wijziging	Exploitatie

Pr.gr.	Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05	Verkeer en vervoer	40.000		40.000-		40.000	-
	Totalen begrotingswijziging	**40.000**	-	**40.000-**	-	**40.000**	-

In 2009 zijn o.a. niet bestede middelen "fietsnota" (nieuw beleid) ten gunste van de reserve nieuw beleid gebracht. Derhalve nu een wijziging om een onttrekking te doen aan de reserve nieuw beleid.

Wij stellen u voor te besluiten:

I. de asfaltering van het fietspad Klaprooslaan en de verbreding van het fietspad tussen Hoendiep en Eelderbaan vanuit de nota "Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010" te laten vervallen;
II. de € 40.000,-- die hiermee gemoeid zou zijn te laten vrijvallen;
III. deze vrijval van € 40.000,-- in te zetten als aanvullende dekking voor de kosten van het fietspad Groningen-Hoogezand;
IV. voor de planontwikkeling en besteksvoorbereiding van fietspad Groningen-Hoogezand een aanvullend plankostenkrediet van € 40.000,-- beschikbaar te stellen.
V. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand GR 10.2212050. . . .

28 april 2010.
Nr. 6c.
Extra budget fietspad Groningen-Hoogezand

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2010
GR 10.2212050;

HEEFT BESLOTEN:

I. de asfaltering van het fietspad Klaprooslaan en de verbreding van het fietspad tussen Hoendiep en Eelderbaan vanuit de nota "Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010" te laten vervallen;
II. de € 40.000,-- die hiermee gemoeid zou zijn te laten vrijvallen;
III. deze vrijval van € 40.000,-- in te zetten als aanvullende dekking voor de kosten van het fietspad Groningen-Hoogezand;
IV. voor de planontwikkeling en besteksvoorbereiding van fietspad Groningen-Hoogezand een aanvullend plankostenkrediet van € 40.000,-- beschikbaar te stellen.
V. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2211109
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde.

Groningen, 25 MRT 2010

Aan de raad,

Meerschap Paterswolde.
Het Meerschap Paterswolde is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Haren, Tynaarlo en Groningen. De doelen van het Meerschap zijn: bevordering van de recreatie, natuurbescherming en landschapsverzorging van het Paterswoldsemeer en directe omgeving. Het Meerschap heeft als taken beheer en onderhoud. De begroting is daarop afgestemd, maar biedt geen ruimte voor nieuwe investeringen of groot onderhoud. Het negatief saldo van het Meerschap bedraagt in de begroting 2010 € 730.000,--. De deelnemende gemeenten vullen dit tekort aan volgens een vaste verdeelsleutel. Groningen draagt 70% bij, dit is € 511.000,-- in 2010.

Het belang van het Paterswoldsemeergebied voor de stad is zeer groot. Het is een belangrijk recreatiegebied voor dagrecreatie (Hoornseplas, het meer zelf, fiets- en wandelroutes, horeca). De druk op het gebied is de laatste decennia sterk toegenomen, zowel de recreatiedruk als de verkeers- en parkeerdruk. Om deze druk in de toekomst op te kunnen vangen zijn investeringen in het gebied nodig.

TRIP-project.
Het project Toeristisch-recreatieve infrastructuur Paterswoldsemeergebied (TRIP) is een pakket maatregelen voor verbetering van de voorzieningen rond het Paterswoldsemeer. Het gaat om investeringen rond de Hoornseplas, nieuwe speelvoorzieningen, een zeil-voorziening voor mindervaliden, verbreden van de Nijdam, uitvoering masterplan Kaap Hoorn en herinrichten van de sluis.
De investeringen zijn noodzakelijk om de voorzieningen in het gebied op peil te houden, zeker gezien de verwachte groei van het aantal bezoekers. Zonder de maatregelen loopt de attractiviteit van het gebied terug en zal de recreatieve functie afnemen. De aanpak van de sluis is urgent vanwege de slechte bouwkundige staat. Er is sprake van groot achterstallig onderhoud.

SE.4.C

Kosten en financiering.
De totale kosten van het project zijn € 4.600.000,--. Het project loopt van juli 2009 t/m juni 2012. Het Meerschap heeft voor dit project een beroep gedaan op verschillende fondsen en overheden. Er is in principe subsidie toegekend uit het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO). Andere bijdragen zijn toegekend door het Meerschap zelf, de provincie Groningen, de Regiovisie Groningen-Assen, het Programma Landelijk Gebied en zeilvereniging VWDTP aan de Meerweg.
Van de drie in het Meerschap deelnemende gemeenten hebben Tynaarlo en Haren al een toezegging voor cofinanciering gedaan.
De gemeente Groningen wordt gevraagd € 1.122.384,-- bij te dragen (70% van de gevraagde bijdrage van de drie gemeenten). In de begroting 2010 is een bedrag van € 270.000,-- opgenomen (blz. 238: nieuw beleid). Wij stellen u voor dat bedrag vrij te geven voor het project TRIP.
Wij stellen u voor het resterende bedrag van € 852.384,-- te dekken uit de vrijval van middelen BWS 2010 als voorbeslag op het rekeningresultaat 2010. De BWS-regeling (Besluit Woninggebonden Subsidies) van VROM is opgeheven. De gemeente ontvangt daarvoor van VROM een afkoopsom. We verwachten dat in het boekjaar 2010 een bedrag van ca. € 2.300.000,-- zal vrijvallen uit de afkoop BWS 2010. Een deel van dat bedrag (€ 852.384,--) kan ingezet worden als cofinanciering voor het Meerschapsproject.

Urgentie.
Als Groningen niet meedoet, zal de EFRO-subsidie komen te vervallen en zullen ook de andere toezeggingen worden ingetrokken. Het project kan dan niet doorgaan. De EFRO-subsidie is toegezegd door de bestuurscommissie EZ van het SNN (Samenwerkingsverband Noord Nederland), waar de wethouder van EZ van Groningen in zit. Uitstel van de beslissing van Groningen betekent verdere uitstel van het project. Voor de sluis wordt de situatie dan problematisch. Pas op basis van een besluit van uw raad zal de bestuurscommissie de EFRO-bijdrage definitief toezeggen en komen ook de andere partners hun toezegging na.

Begrotingswijziging 2010
Cofinanciering EFRO subsidie meerschap Paterswolde

Betrokken dienst(en)	BSD, OCSW en ROEZ
Naam voorstel	Cofinanciering EFRO subsidie meerschap Paterswolde
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	Raad
Incidenteel / Structureel	I
Soort wijziging	Exploitatie
Tijdsplanning krediet	n.v.t.

Pr.gr.	Financiele begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
6.20	Openluchtrecreatie	1.122		-1.122			-1.122
9.03	nieuw beleid meerschap			0		270	270
7.03	Particulier woningverbetering	-852		852			852
	Totalen begrotingswijziging	**270**	**0**	**-270**	**0**	**270**	**0**

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

I. in te stemmen met een bijdrage van € 1.122.384,-- als co-financiering voor het project Toeristisch-recreatieve infrastructuur Paterswoldsemeergebied;

II. de bijdrage voor € 270.000,-- te dekken uit de post die hiervoor is opgenomen in de begroting 2010 en voor € 852.384,-- uit de vrijval van middelen BWS 2010 (Besluit Woninggebonden Subsidies) als voorbeslag op het rekeningresultaat 2010;

III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde GR . . .

28 april 2010.
Nr. 6d.
Co-financiering EFRO-subsidie Meerschap Paterswolde

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 maart 2010
GR 10.2217908;

HEEFT BESLOTEN:

I. in te stemmen met een bijdrage van € 1.122.384,-- als co-financiering voor het project Toeristisch-recreatieve infrastructuur Paterswoldsemeergebied;
II. de bijdrage voor € 270.000,-- te dekken uit de post die hiervoor is opgenomen in de begroting 2010 en voor € 852.384,-- uit de vrijval van middelen BWS 2010 (Besluit Woninggebonden Subsidies) als voorbeslag op het rekeningresultaat 2010;
III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2201447
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van VMBO West

Groningen, 18 MRT 2010

Aan de raad,

Begin 2009 hebben wij u geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot de nieuwe schoolgebouwen voor het VMBO in het noordoosten en westen van onze stad. Sindsdien is weer een aantal forse stappen gezet.
Naast het voorleggen van een rapportage over de voortgang bij beide projecten betekent een en ander dat wij u thans verzoeken een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen voor de bouw van de VMBO in West. Een kredietverstrekking die past binnen de ramingen die wij u begin dit jaar hebben voorgelegd uitkomend op een totale investering in het VMBO van afgerond 38 miljoen euro.

In het navolgende lichten wij achtereenvolgens toe:
1. voortgang VMBO-boulevard Noordoost;
2. voortgang VMBO West;
3. financieel totaaloverzicht;
4. begrotingswijziging.

1. Voortgang VMBO-boulevard Noordoost.
In het raadsvoorstel van begin 2009 zijn wij uitvoerig ingegaan op de ontwikkelingen in Noordoost tot dan toe. Daarbij zijn wij specifiek ingegaan op de twee nieuwe gebouwen (het sportgebouw en het schoolgebouw), de bouwkosten, het overall omgevingsplan, de bewonersbetrokkenheid, de procedures, het tijdspad en maatregelen met betrekking tot duurzaamheid.

a. Aanleg Parkeerterrein.
Vlak voor de zomer is gestart met de aanleg van het parkeerterrein. Het was de bedoeling dit terrein met een totale capaciteit van 300 parkeerplaatsen in één keer in halfverharding aan te leggen. Echter, de aanleg kon slechts gedeeltelijk worden gerealiseerd, omdat een aantal bewoners bezwaar had aangetekend tegen de verleende kapvergunningen. Na afwikkeling van de bezwaarschriften in september en oktober kon alsnog de andere helft van het parkeerterrein aangelegd worden. Ook kon de bouwweg en een bouwopslag voor de bouw van het sportgebouw en het schoolgebouw worden gerealiseerd.

SE.4.C

b. Aanbestedingen.
In het voorjaar zijn de aanbestedingsprocedures gestart voor het sportgebouw (openbaar met voorselectie) en het schoolgebouw (Europees). Om tijdsverlies te voorkomen zijn de procedures voor voorselecties parallel uitgevoerd aan de uitwerking van de laatste bestekstukken en de afwikkeling van bouwvergunningen. Eind september hebben de feitelijke aanbestedingen plaatsgevonden. Overeenkomstig de verwachtingen hebben beide aanbestedingen geresulteerd in aanneemsommen binnen de financiële kaders van begin 2009. Dit impliceert dat het taakstellende aanbestedingsvoordeel opgenomen in de financiële totaalopstelling is gerealiseerd.
Gegeven de nog lopende procedures kon niet direct aansluitend aan de aanbesteding tot gunning worden overgegaan (zie c. bouwtraject).

c. Bouwtraject.
Overeenkomstig de planning zijn de bouwvergunningen 2e fase [1] in de zomer verleend. De bouwvergunningen 1e fase waren reeds in het voorjaar verstrekt. Tegen deze bouwvergunningen liepen reeds enkele bezwaren.
Na behandeling door de bezwaarschriftencommissie hebben wij in augustus de bestreden bouwvergunningen – overeenkomstig het advies van de commissie – in stand gelaten.
In het kader van archeologisch onderzoek zijn enkele proefsleuven gegraven overeenkomstig de daarvoor geldende richtlijnen. Daaruit is gebleken dat er geen archeologische sporen en/of indicatoren zijn gevonden.
De bouw is eind 2009 van start gegaan. Hoewel het tijdspad door tijdverlies ten gevolge van de procedures krap is geworden, wordt verwacht dat de bouw op onderdelen dusdanig versneld kan worden dat het schoolgebouw toch in het voorjaar van 2011 kan worden opgeleverd.
De schoolbesturen hebben dan nog voldoende tijd voor de inhuizing, zodat met ingang van het schooljaar 2011/2012 het nieuwe gebouw in gebruik kan worden genomen.

d. Inrichting omgeving.
Het globale inrichtingsplan van bureau Mien Ruijs dat wij u hebben getoond bij de presentatie van de ontwerpen van het schoolgebouw en het sportgebouw is basis geweest voor de grondwerkzaamheden voor het parkeerterrein en de aanleg van de bouwweg.

Bij alle werkzaamheden wordt nagegaan hoe we zo duurzaam mogelijk te werk kunnen gaan[2].
Het doorontwikkelen van het inrichtingsplan is recentelijk weer opgepakt. Bijgaand treft u een tekening van de laatste stand van zaken (bijlage 1). Het totale ontwerp wordt opgedeeld in zes of zeven deelgebieden. De deelgebieden die grenzen aan de woonwijk worden in detail uitgewerkt in samenspraak met de direct aanwonenden.

---

[1] Bouwvergunningen 1e fase hebben betrekking op de ruimtelijke inbedding, planologische beoordeling en welstandsbeoordeling; bouwvergunningen 2e fase hebben alleen betrekking op het constructieve en installatietechnische deel van bouwwerken.

[2] De betonnen buiselementen van het "te slopen" moerriool zijn hergebruikt als duikers. Bij de fundering van het parkeerterrein is gebruik gemaakt van gebroken klinkers. Het zandcunet onder het oude hoofdveld van de FC Lewenborg is gescheiden van de graszoden ontgraven en het zand is hergebruikt.

e. Kunst.
Voorts zal in het kader van de ontwikkeling van de (V)MBO-boulevard ook een kunstuiting een plek krijgen. Onder begeleiding van het CBK: de afdeling KOS (kunst op straat), is een kunstcommissie gevormd waarin, naast het CBK, ook een vertegenwoordiging zit van leerkrachten en leerlingen. Immers, het gaat om een kunstuiting bij de scholen. Voorts participeert het bureau Mien Ruys en wordt zorggedragen voor afstemming met BRTArchitecten. Het CBK heeft een groslijst van mogelijke kunstenaars voorgelegd waaruit door de kunstcommissie één kunstenaar is geselecteerd. De kunstenaar heeft zich in een aantal sessies laten inspireren door leerlingen vanuit het (V)MBO en is er naar onze mening in geslaagd vooral ook door de combinatie met ICT-mogelijkheden een aansprekend en eigentijds ontwerp te maken. Een omschrijving en impressie van het Voorlopig ontwerp – bestaande uit drie afzonderlijke "krukken met krukjes" – treft u bijgaand aan (bijlage 2).
De totale kosten voor de realisering van het kunstobject bedragen € 140.000,--. Daarvan wordt € 80.000,-- gefinancierd uit het Kunst op Straat budget (RO/EZ); € 60.000,-- wordt ten laste gebracht voor het budget voor de omgeving van de (V)MBO-boulevard (OCSW).

Tot slot merken wij op dat de extra ondersteuning van het traject – waarvoor u in maart incidentele middelen beschikbaar heeft gesteld – zijn vruchten afwerpt en dat de medezeggenschapsraden van beide schoolbesturen positief over de plannen hebben geadviseerd. Al met al zijn wij tevreden over de vorderingen met betrekking tot de realisering van de VMBO Noordoost.

2. Voortgang in West.
In het raadsvoorstel van maart 2009 hebben wij aangegeven dat de bestemmingsplanprocedure om de locatie Sportpark Vinkhuizen II te benutten voor deze onderwijsvoorziening in gang was gezet. Over de ontwikkelingen sindsdien delen wij u het volgende mee.

a. Bestemmingsplanprocedure.
De bestemmingsplanprocedure verloopt voorspoedig. In een vroegtijdig stadium hebben wij het overleg met de verschillende betrokkenen en de wijkorganisaties gestart. Bij de opstelling van het plan is hun inbreng meegenomen. Begin oktober hebben wij het concept-bestemmingsplan voor inspraak vrij gegeven.
Tijdens de inspraakperiode zijn er geen bijzonderheden naar voren gekomen. Wij gaan er vanuit dat wij het plan in het voorjaar 2010 ter vaststelling aan u kunnen voorleggen.

b. Ontwerp.
Parallel aan het bestemmingsplantraject is het ontwerptraject voor de nieuwe VMBO-school gestart. De Christelijke Scholengemeenschap Groningen – die optreedt als bouwheer – heeft het Programma van Eisen opgesteld. De vormgeving van dit programma door de architect in het voorlopig ontwerp is naar onze mening een uitstekende doorvertaling van de doelen die de schoolbesturen en de gemeente gezamenlijk hebben beoogd met de convenanten "Kennis om te delen".
Bijgaand treft u een presentatie aan van het ontwerp (bijlage 3).

c. Maatregelen met betrekking tot duurzaamheid.
Net als bij de VMBO Noordoost is het ook bij déze nieuwe school ondenkbaar dat er geen rekening zou worden gehouden met onze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid.
In het raadsvoorstel van maart 2009 zijn wij uitvoerig ingegaan op de duurzaamheid van de nieuwbouw in Noordoost. In feite gaat het bij de VMBO in West net zo.
De visie van waaruit ook de CSG de nieuwbouw realiseert, sluit volledig aan bij het gestelde in maart. Er is wel een niet onbelangrijk verschil. In West zijn er in tegenstelling tot de in Noordoost voorgeschreven langgerekte hoofdvorm geen dwingende eisen met betrekking tot de hoofdvorm van het gebouw. Vandaar dat er mede vanuit duurzaamheidsoverwegingen gekozen is voor een heel compacte vorm, waardoor de verhouding oppervlakte – schil zeer gunstig is.
Concreet zijn voorts de volgende herkenbare maatregelen voorzien:

- Gebalanceerde ventilatie.
- Daglichtafhankelijke armaturen en aanwezigheidsdetectie.
- Warmte-koude-opslag.
- Sedumdak en infiltratie regenwater in omgeving.
- Materiaalkeuze voor hergebruikt materiaal.
- Optimale daglicht toetreding.

In het kader van de uitwerking van VO naar DO zullen deze maatregelen nog uitgebreid en verder toegesneden worden. Al met al wordt er door de CSG West een nieuwe VMBO gerealiseerd die op de thema's "schone en frisse school" en "duurzaamheid" volledig in overeenstemming is met de gemeentelijke doelstellingen.
Tot slot is nog vermeldenswaardig dat de positionering van het gebouw zodanig is dat er voor de bouw geen enkele boom behoeft te worden gekapt. Hooguit zal voor een goede ontsluiting één of hooguit enkele bomen moeten worden verwijderd. Wel zal de onderbegroeiing opgeschoond moeten worden om openheid en zicht op het nieuwe schoolgebouw te krijgen.

d. Bouwkosten.
De totale bouwkosten van de nieuwe VMBO inclusief twee gymzalen worden geraamd op afgerond 10,2 miljoen euro inclusief BTW.
In onderstaand overzicht zijn deze kosten onderverdeeld naar een aantal kostensoorten.

	Totaal
Bouwkundige+installatietechnische kosten	5.638
Maatregelen duurzaamheid	926
Totaal kale bouwkosten	6.564
Overige kosten (honoraria, terrein, leges, etc.)	1.706
Totaal	8.270
Tweede gymzaal, bouw plus inrichting (*)	916
Totaal schoolgebouw inclusief gymzalen VMBO West	9.186
Grondgebonden kosten	1.000
Totaal realisatiekosten VMBO West	**10.186**
(*) Beschikbaar gesteld i.h.k.v. Programma 2010 Onderwijshuisvesting	

De totale bouwkosten zijn overeenkomstig het raadsvoorstel van maart 2009 met dien verstande dat de kosten van een tweede gymzaal zijn toegevoegd.
De middelen voor deze tweede gymzaal zijn beschikbaar gesteld in het kader van het Programma 2010 Onderwijshuisvesting overeenkomstig de normbedragen voor gymzalen.
Bij raadsbesluit van 25 maart 2009 is een eerste krediet van 1,2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de voorbereidingskosten van de VMBO West.
De dekking voor het resterende krediet van 8,070 miljoen euro (10,186 miljoen minus 1,2 miljoen en minus 0,916 miljoen – 2e gymzaal) wordt gevonden binnen het totaal van de middelen, die beschikbaar zijn en komen voor de VMBO-huisvesting in het kader van "Kennis om te delen".

e. Relatie voortgang afbouw Sportpark Vinkhuizen II.
Voor de realisatie van de nieuwe VMBO in West zal het Sportpark Vinkhuizen II bijtijds verlaten moeten zijn. Daartoe is kort na de zomer van 2009 gestart met de bouw van nieuwe club- en kleedaccommodatie voor de Groninger Boys. Deze nieuwbouw ligt op schema. Vanaf de tweede helft van februari kan de vereniging aan de slag gaan met de inhuizing op de nieuwe plek, zodat rond 1 maart het oude gebouw en het gehele Sportpark Vinkhuizen II vrij gegeven kan worden voor de nieuwe functie.
In de periode maart t/m juni kunnen nog noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd zoals een beperkte sanering, archeologisch onderzoek en sloop.

f. Procedures en tijdspaden.
Binnenkort wordt het definitief ontwerp vastgesteld en het traject voor het verkrijgen van de bouwvergunning gestart. Dit traject kan parallel verlopen met de verdere afwikkeling van het bestemmingsplan.
De aanbesteding zal vervolgens in het voorjaar worden opgestart, waarbij de CSG overeenkomstig de regelgeving daar waar nodig een Europese procedure zal volgen.
Een en ander is er op gericht het werk medio 2010 te kunnen gunnen, zodat in het najaar van 2011 de nieuwbouw in gebruik kan worden genomen.

3. Financieel totaaloverzicht.
Tot nog toe hebben wij bij elke stap in het traject voor de nieuwe huisvesting van het VMBO een totaaloverzicht gepresenteerd van de financiële stand van zaken.
Hoewel er ten opzichte van onze laatste rapportage slechts marginale wijzigingen zijn, hechten wij er aan dat ook nu weer te doen.

LASTEN			DEKKING		
Zuid		**606**	**Gemeente**		
Noordoost			Inzet structureel budget	14.465	
Kunstgrasvelden	989		Opbrengst panden	7.700	
Omgeving	4.584		Vrijval Kapitaallasten afstoten panden	1.000	
Schoolgebouw (incl. Star Numan)	15.516		Tweede kunstgrasveld Lewenborg	500	
Schoolboulevard	580		Star Numan via programma	4.498	
Sportgebouw	3.883		Tweede gymzaal West via programma	916	
totaal		**25.552**	Duurzaamheidsimpuls	1.200	
West			Vrijval struct. budget 2007 -2011	2.134	
Grondgebonden kosten	1000		totaal		**32.413**
Schoolgebouw (incl. 1 gymzaal)	8.270		**Schoolbestuurlijk bijdragen**		
Extra gymzaal	916		Voortgezet Onderwijs	3.331	
totaal		**10.186**	MBO	1.100	
Diversen			totaal		**4.431**
Verrekenbare BTW	910-		**Risicobuffer**		**1.200-**
Prijsontwikkelingen	82				
totaal		**828-**			
Totaal Investeringslasten		**35.516**	**Totaal ter dekking Kapitaallasten**		**35.644**
Voorfinanciering / kapitaallasten	2.817		Vrijval struct. budget 2007 - 2011	2.817	
Overige incidentele lasten	677		Vrijval struct. budget 2007 - 2011	549	
Totaal exploitatielasten 2007 - 2011		**3.494**	totaal		**3.366**
Totaal lasten		**39.010**	**Totaal dekking**		**39.010**

Ten opzichte van de financiële opstelling van maart 2009 zijn er twee belangrijke wijzigingen, te weten:

1. bij de lasten en de dekking is 0,916 miljoen euro toegevoegd in verband met de tweede gymzaal bij de VMBO West;
2. het in maart opgenomen taakstellende aanbestedingsvoordeel van 0,3 miljoen euro is gerealiseerd. Daarmee blijven we binnen de gestelde budgettaire randvoorwaarden

In bijlage 4 treft u een gedetailleerde uitwerking van dit overzicht aan. Daarbij is naast elkaar gezet de financiële situatie in maart 2009 en de huidige situatie.
De totale lasten zijn door de toevoeging van de tweede gymzaal (0,9 miljoen euro) gestegen naar 39 miljoen euro.

4. Begrotingswijziging.
Tot en met december 2009 zijn kredieten beschikbaar gesteld tot in totaal een bedrag van afgerond 26,4 miljoen euro. In bijlage 5 is daarvan een overzicht gegeven. Met het thans gevraagde krediet van afgerond 8,070 miljoen euro voor de bouw van de nieuwe VMBO in West en daarbij komende grondgebonden kosten komt de totale kredietverstrekking op afgerond 34,5 miljoen euro.

De bouw van de nieuwe VMBO in West wordt hiermee mogelijk gemaakt.

Begrotingswijziging 2010 VMBO West							
Betrokken dienst(en)		OCSW					
Naam voorstel		Voortgang VMBO Oost en krediet VMBO West					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)							
Incidenteel / Structureel		Structureel					
Soort wijziging		Investeringen					
Tijdsplanning kredieten		2010-2011					
Financiele begrotingswijziging (exploitatie)	**I/S**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Toevoeging reserve**	**Onttrekking reserve**	**Saldo**
6.04 Onderwijshuisvesting	I	0		0		0	0
Totalen begrotingswijziging		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Financiele begrotingswijziging (investeringen)	**I/S**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**			
VMBO West	I	8.070		-8.070			
Noordwest bijdrage schoolbesturen	I		918	918			
Totaal investeringskredieten		**8.070**	**918**	**-7.152**			

Gelet op het vorenstaande en onder overlegging van de bijbehorende stukken, stellen wij u derhalve voor te besluiten:

I. een krediet beschikbaar te stellen van € 8.070.000,-- voor de nieuwe VMBO in West;
II. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Bijlage 1

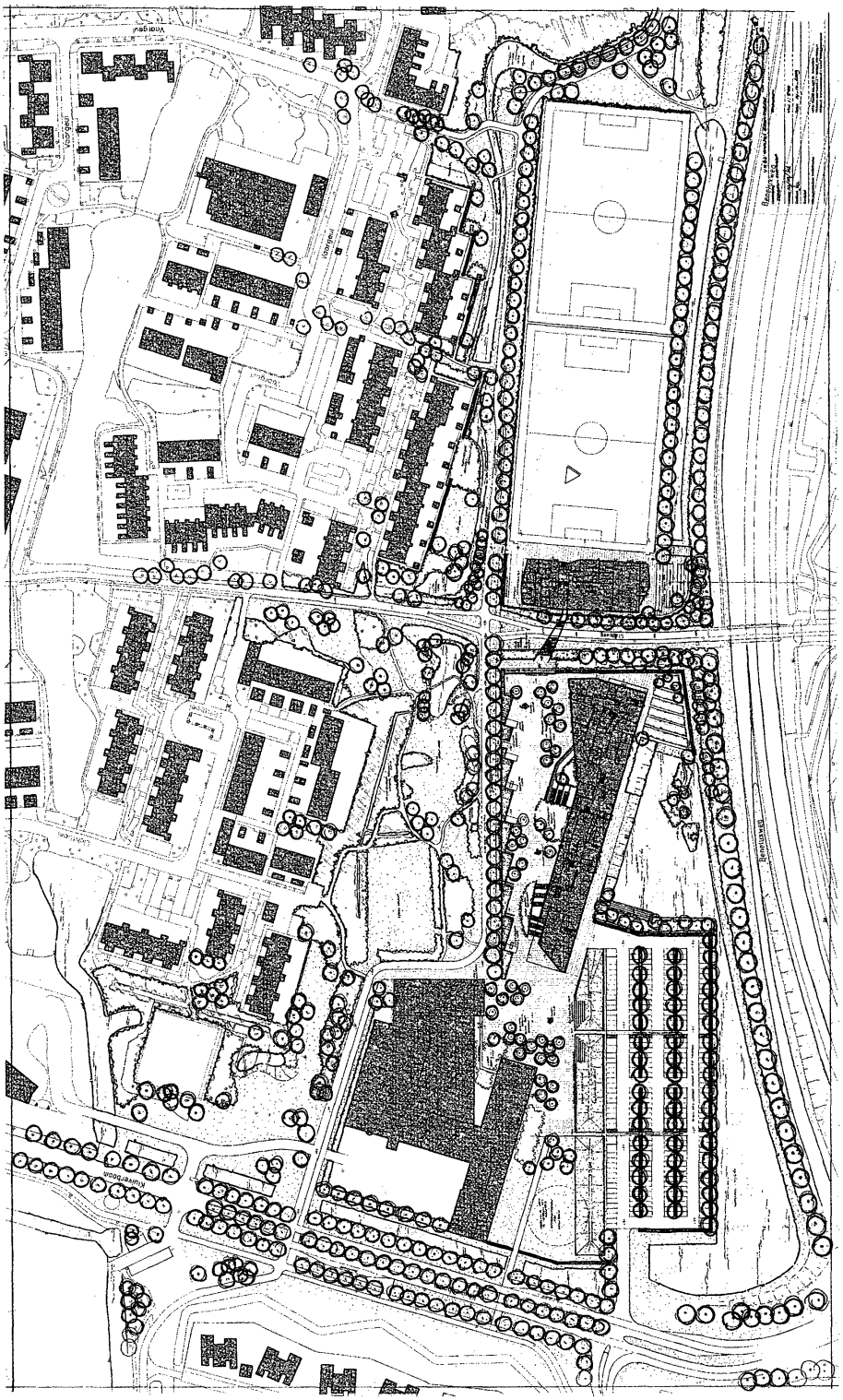

bijlage 2

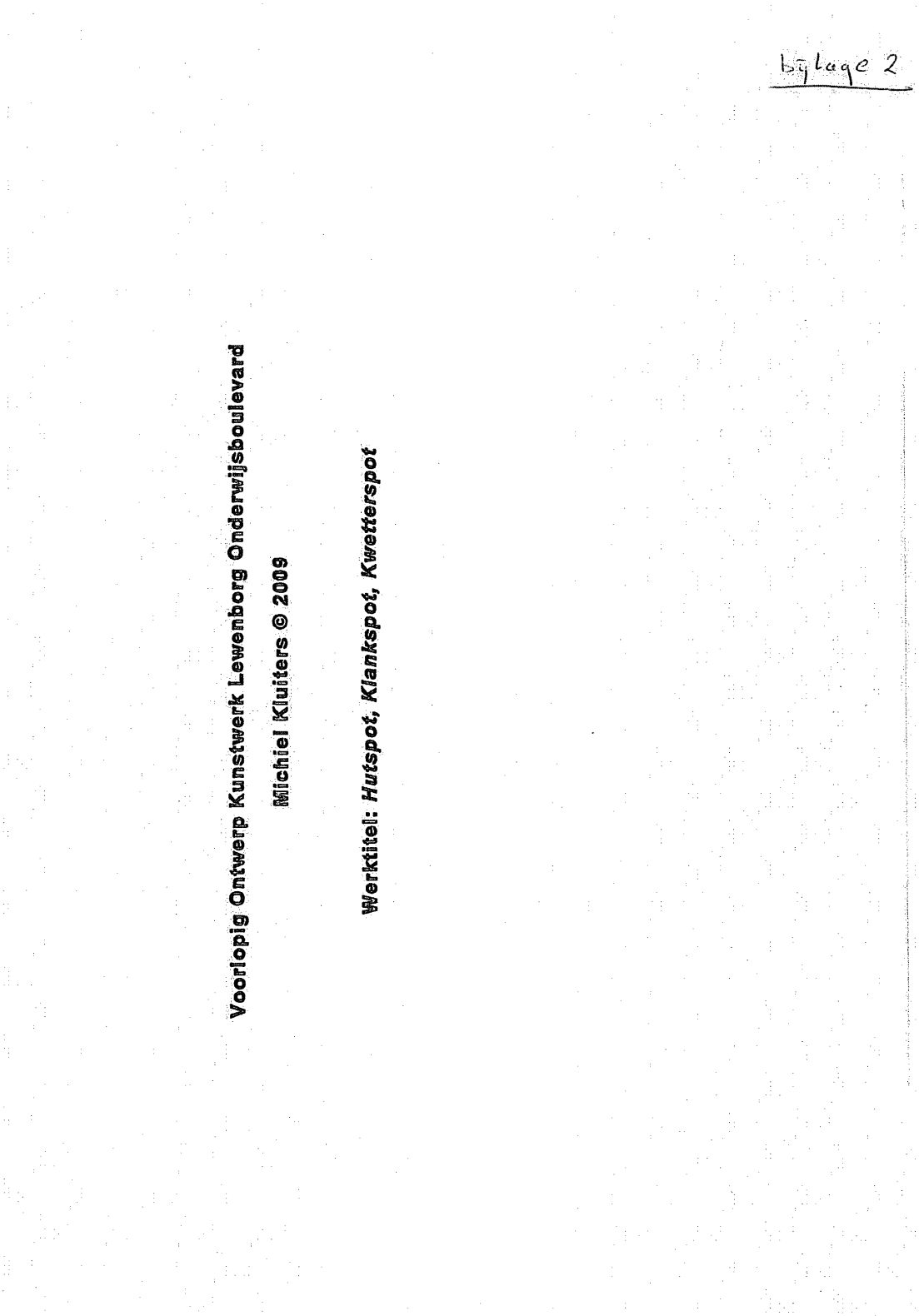
Voorlopig Ontwerp Kunstwerk Lewenborg Onderwijsboulevard
Michiel Kluiters © 2009
Werktitel: Hutspot, Klankspot, Kwetterspot

Voorlopig ontwerp / Lewenborg Onderwijsboulevard / Michiel Kluiters / 23-09-2009

Werktitel: *Hutspot, Klankspot, Kwetterspot*

Motivatie:

Ik heb een werk bedacht wat de onderlinge contactvorming tussen de leerlingen van de verschillende scholen op een ongedwongen manier zal stimuleren.
Het idee is om op drie plekken, verspreid over het langgereekte schoolplein een ruimte te creëren waar leerlingen kunnen samenkomen en gebruik kunnen maken van een speciale internet faciliteit.
Het idee is om drie WIFI-hotspots aan te leggen met een zeer kort bereik (een straal van 5 tot 10 meter). In het centrum van iedere WIFI zone staat een object. Om gebruik te maken van de internet faciliteit moet men zich dus bij het object ophouden.

Ieder object bestaat uit een serie van 12 krukjes en één sterk uitvergroot krukje. Het grote krukje vormt door zijn schaalvergroting een soort afdakje.
Hieronder en omheen staan de kleine krukjes vrij willekeurig opgesteld.
De vormgeving en verhoudingen van de kleine en de grote krukjes zijn volledig identiek, alleen zijn de 3 grote krukjes in beton uitgevoerd en de (36) kleine krukjes uitgevoerd in gegalvaniseerd staal. Zowel de kleine als de grote krukjes zullen op een vaste plek op het plein worden geborgd.

Vanuit een zoekproces kwam ik op deze eenvoudig ogende archetypische vorm.
Ik heb voor de vorm van het krukje gekozen om een aantal belangrijke redenen:

1. De vorm doet nog denken aan de soort attributen die je in een flipperkastspel kunt tegen komen.
(Het idee van een schoolplein als flipperkast vormde het vertrekpunt voor dit voorlopige ontwerp.)
2. Het is zowel groot als klein een vrij eenvoudige toch spannende functionele vorm, die je goed kunt herhalen/ in serie kunt tonen. De drie grote krukjes vormen ook weer een serie.
3. Vanuit een overleg met Buro Mien Ruys kwam naar voren dat cirkelachtige vormen goed zouden werken in samenspel met het totaalontwerp van het plein. (Ik gaf aan dat ik met cirkels wilde werken omdat het een mooie open vorm is met een centrum en een straal.)
4. De context; het werk krijgt in combinatie met de specifieke plek (waar onderwijs wordt genoten) een interessante lading; denk maar aan 'de leerstoel' in combinatie met het beeld van een serie kleine krukjes onder één groot krukje.
5. Het is dankzij deze vorm haalbaar geworden om binnen het bescheiden budget toch drie afzonderlijke plekken te verwezenlijken die volume en uitstraling hebben.
6. Het functioneert goed als afdak (groot krukje) en als zitobject (klein krukje).

In het centrum van iedere plek komt een soort put in de grond. In deze put wordt een WIFI Acces point geplaatst. De put zal het signaal zodanig dempen dat het bereik maximaal tussen de 5 en 10 meter zal zijn. Tevens is de apparatuur hierdoor veilig onder de grond opgeborgen.

Er is dus toegang tot het internet bij iedere plek. Iedere 'hotspot' heeft en eigen inlogscherm met een bepaalde 'hoofdfunctie. De 3 hotspots hebben zo ieder een andere naam gekoppeld aan de functie; 'Hutspot', 'Klankspot' en 'Kwetterspot'. (Het idee achter de inlogschermen en functies worden verderop beschreven)

Op een zelfde plek waar normaliter bij een design meubelstuk een merkje te vinden is, zit er onderop de betonnen krukjes een 'microsoft tag' en de naam van de hotspot, waardoor je kunt zien om welke hotspot het gaat en je eventueel met je 'tag scanner 'op je telefoon kunt inloggen.

Ik ga er vanuit dat men voornamelijk met een GSM toestel (mobieltje) gebruik zal gaan maken van de verschillende hotspots.
De vormgeving en resolutites van de inlogschermen worden hier op afgestemd.

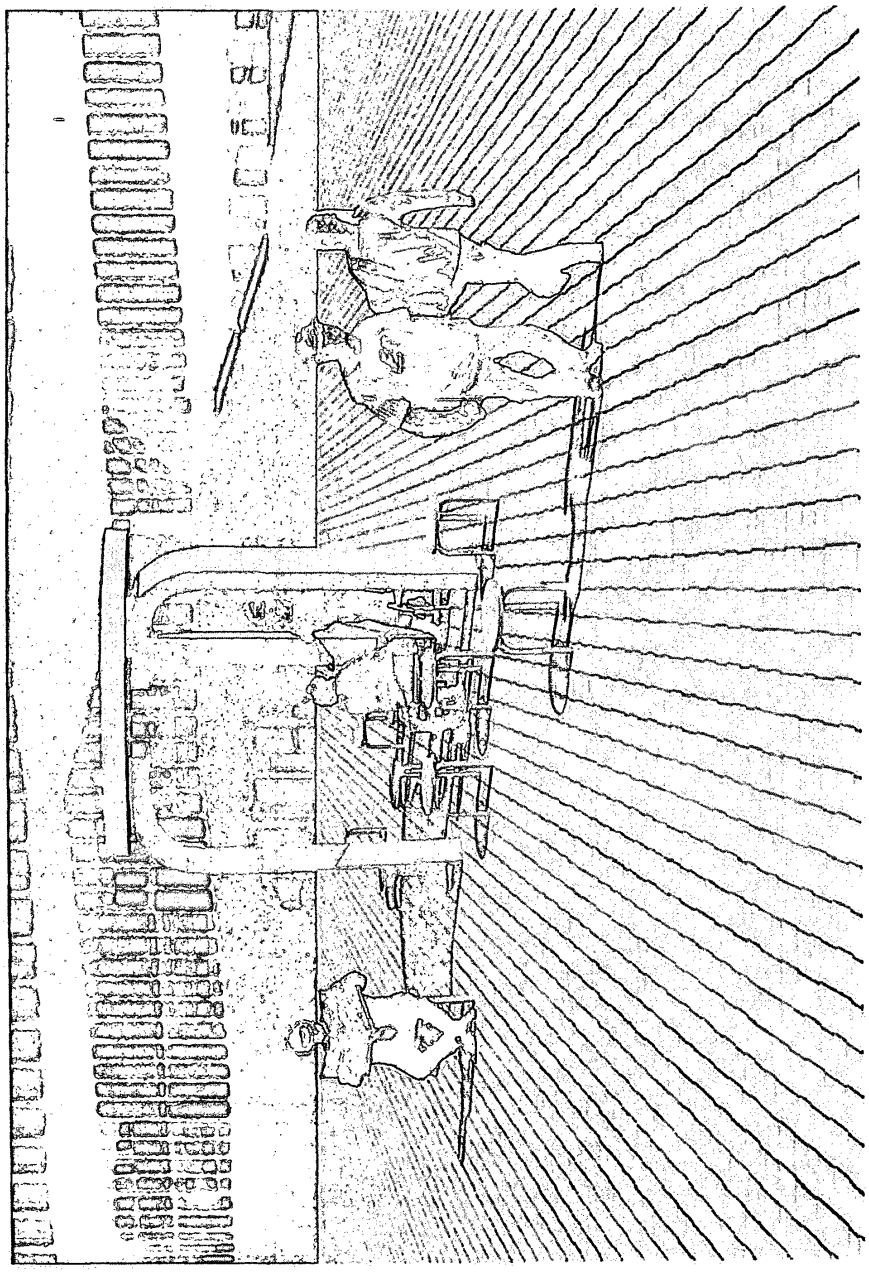

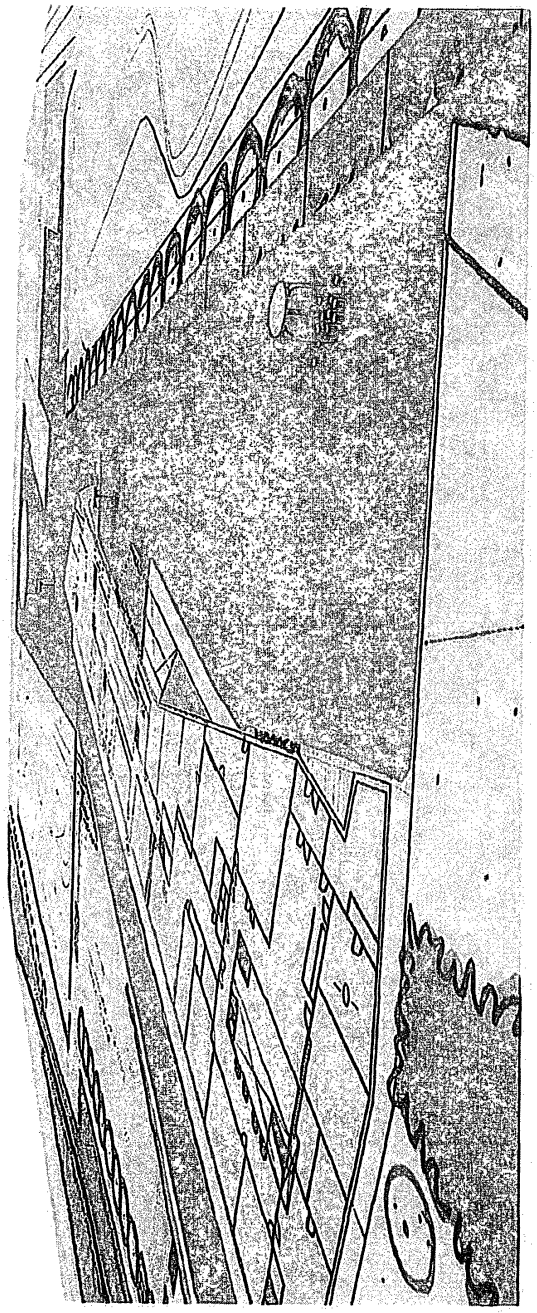

Bijlage 3

SP architecten

Nieuwbouw Augustinuscollege
VMBO West Groningen

VOORLOPIG ONTWERP

d.d. 17 november 2009

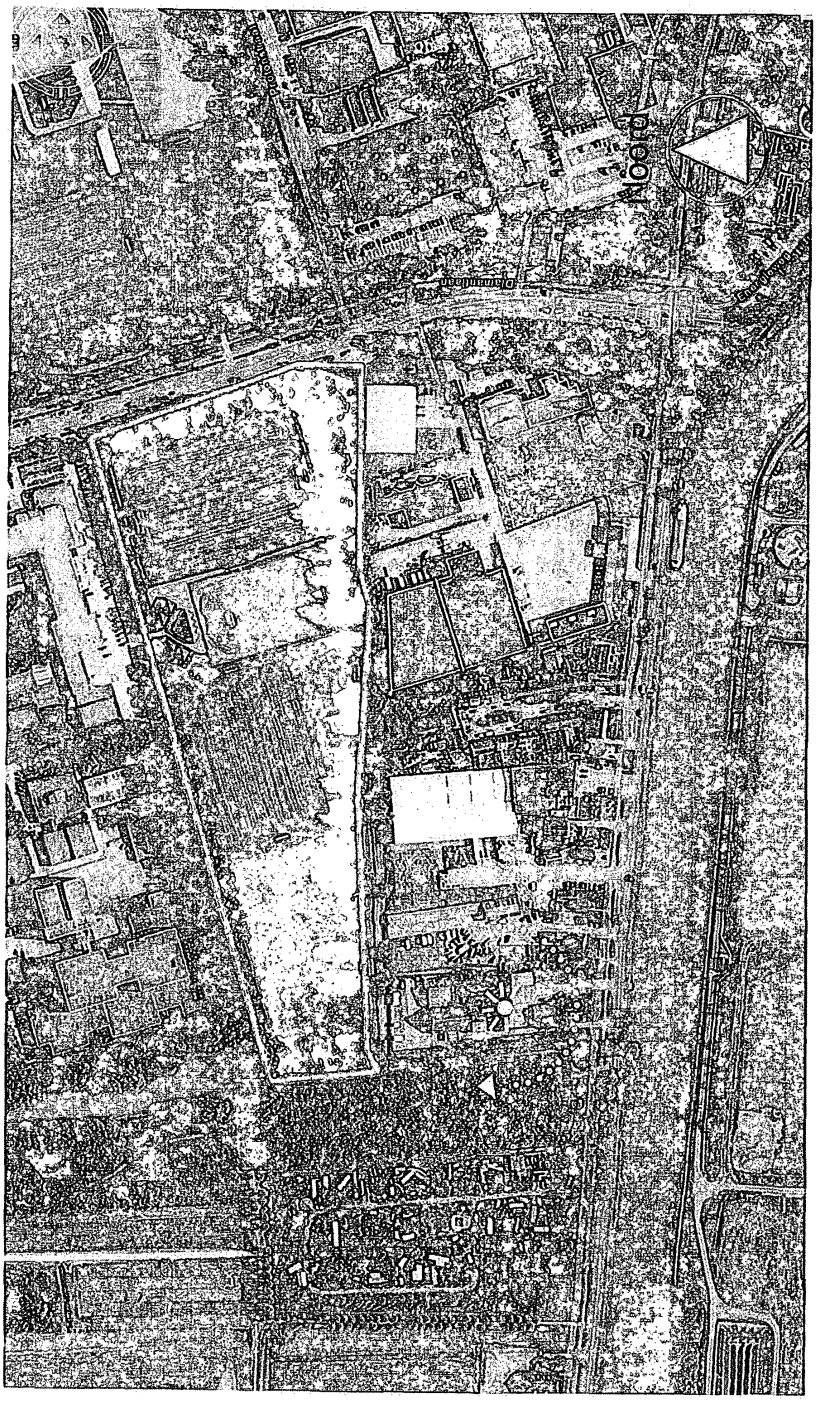

Locatie Diamantlaan Groningen

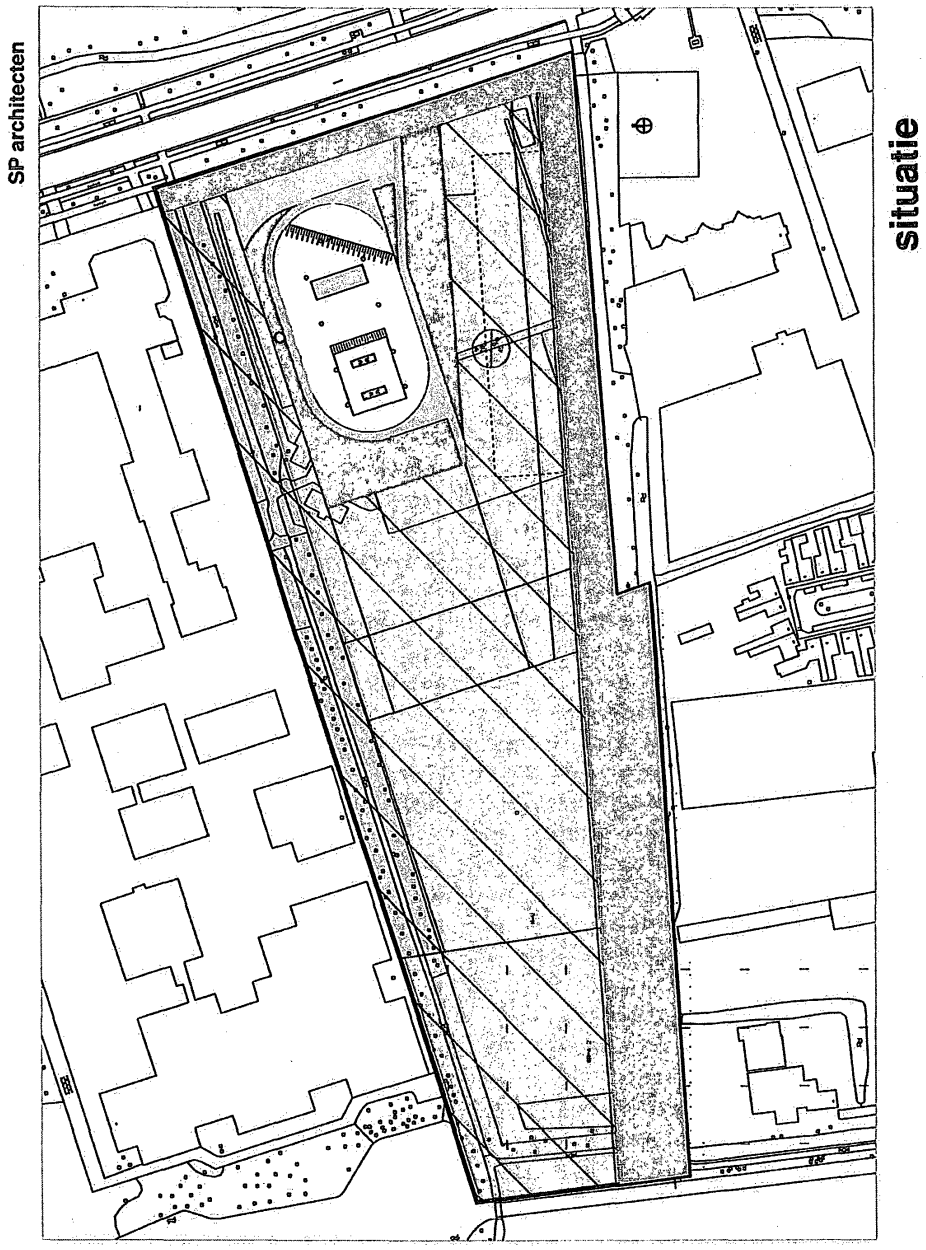
SP architecten
situatie

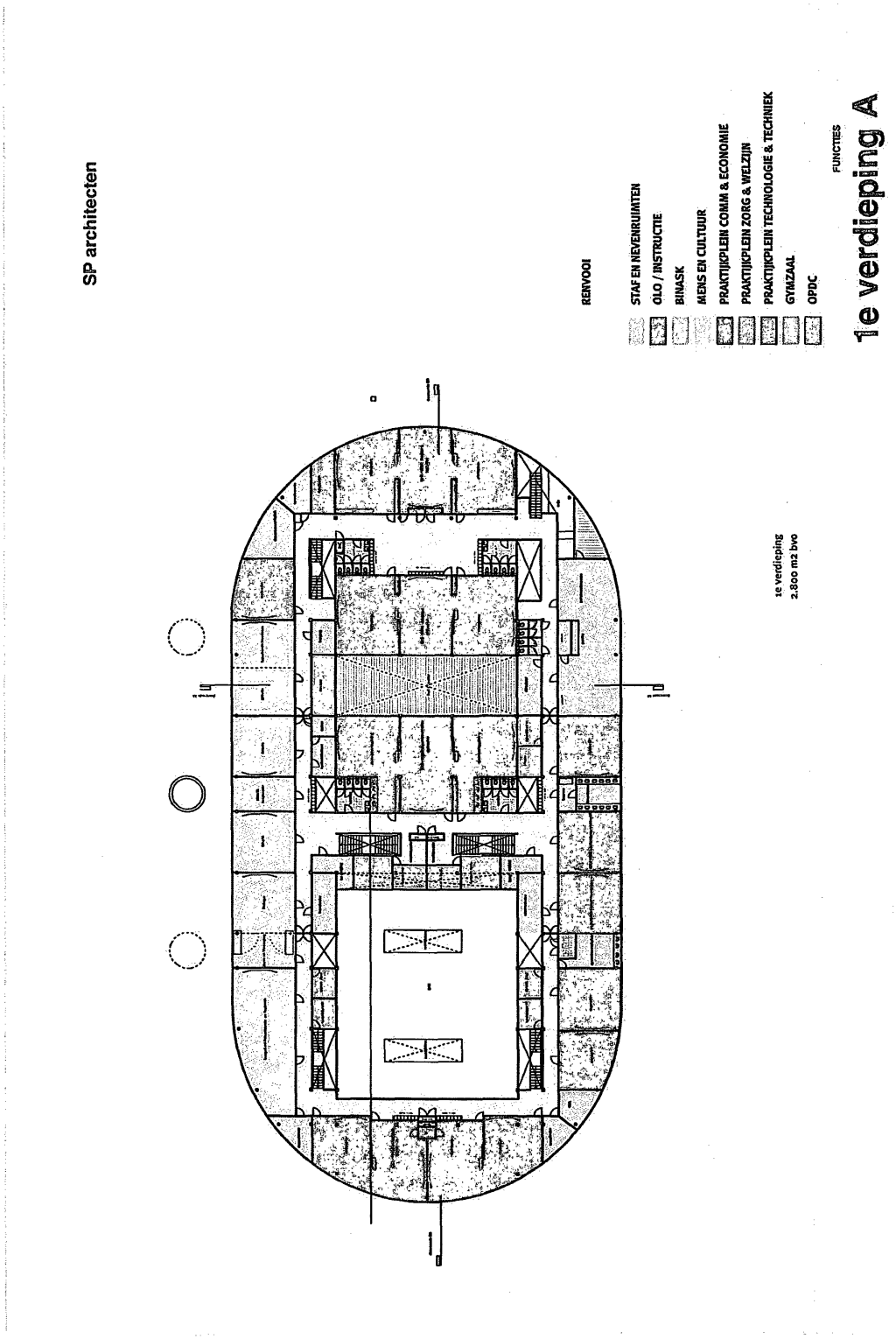
SP architecten
1e verdieping A
FUNCTIES
OPDC
GYMZAAL
PRAKTIJKPLEIN TECHNOLOGIE & TECHNIEK
PRAKTIJKPLEIN ZORG & WELZIJN
PRAKTIJKPLEIN COMM & ECONOMIE
MENS EN CULTUUR
BINASK
OLO / INSTRUCTIE
STAF EN NEVENRUIMTEN
RENVOOI
1e verdieping
2.800 m2 bvo

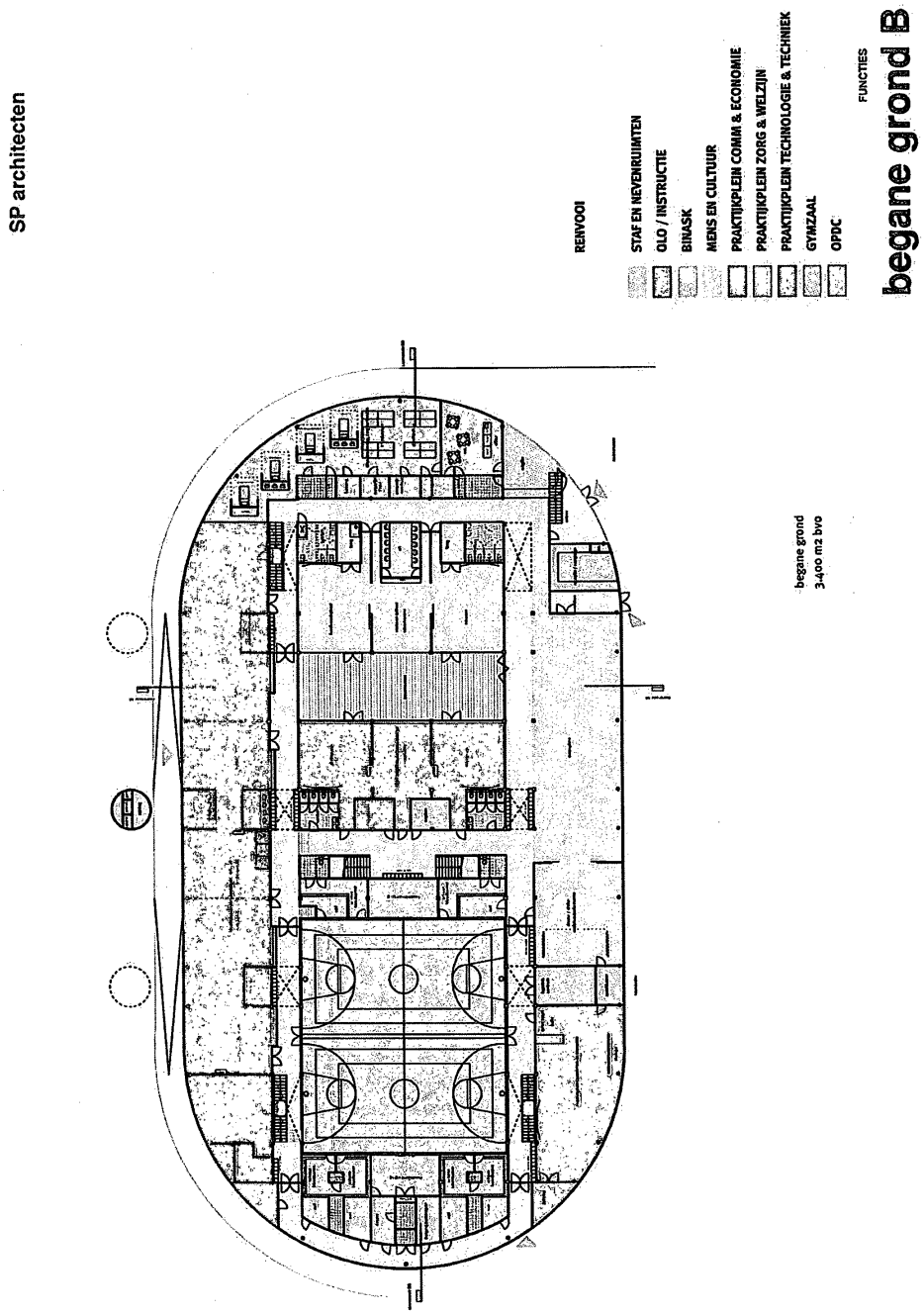
SP architecten
RENVOOI
STAF EN NEVENRUIMTEN
OLO / INSTRUCTIE
BINASK
MENS EN CULTUUR
PRAKTIJKPLEIN COMM & ECONOMIE
PRAKTIJKPLEIN ZORG & WELZIJN
PRAKTIJKPLEIN TECHNOLOGIE & TECHNIEK
GYMZAAL
OPDC
FUNCTIES
begane grond B
begane grond
3.400 m2 bvo

SP architecten

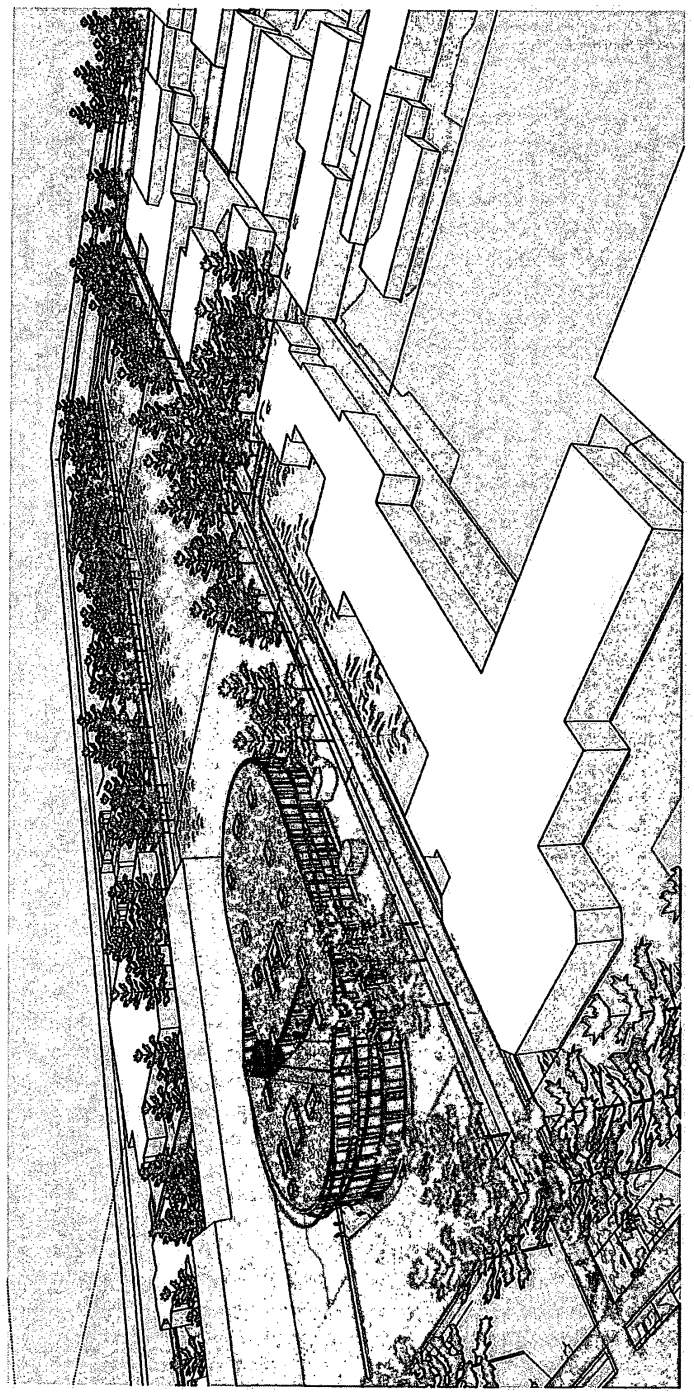

impressie

SP architecten

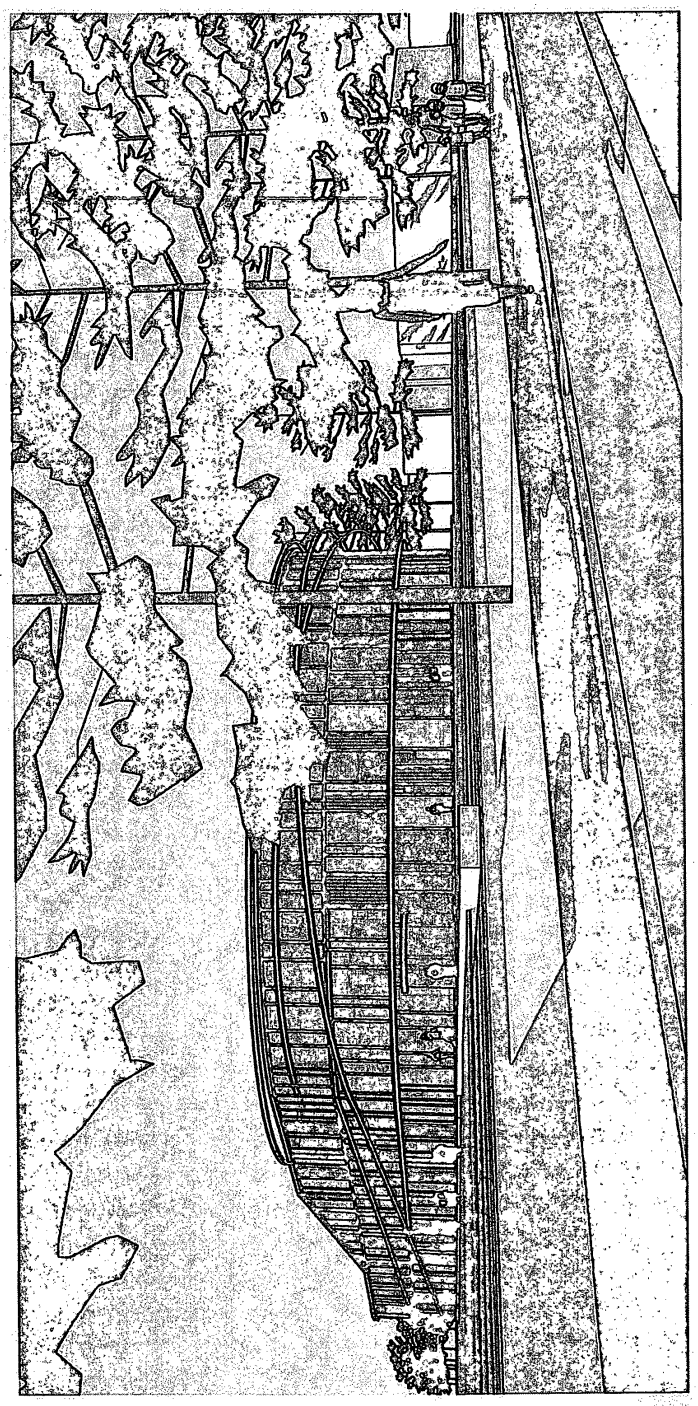

impressie

SP architecten

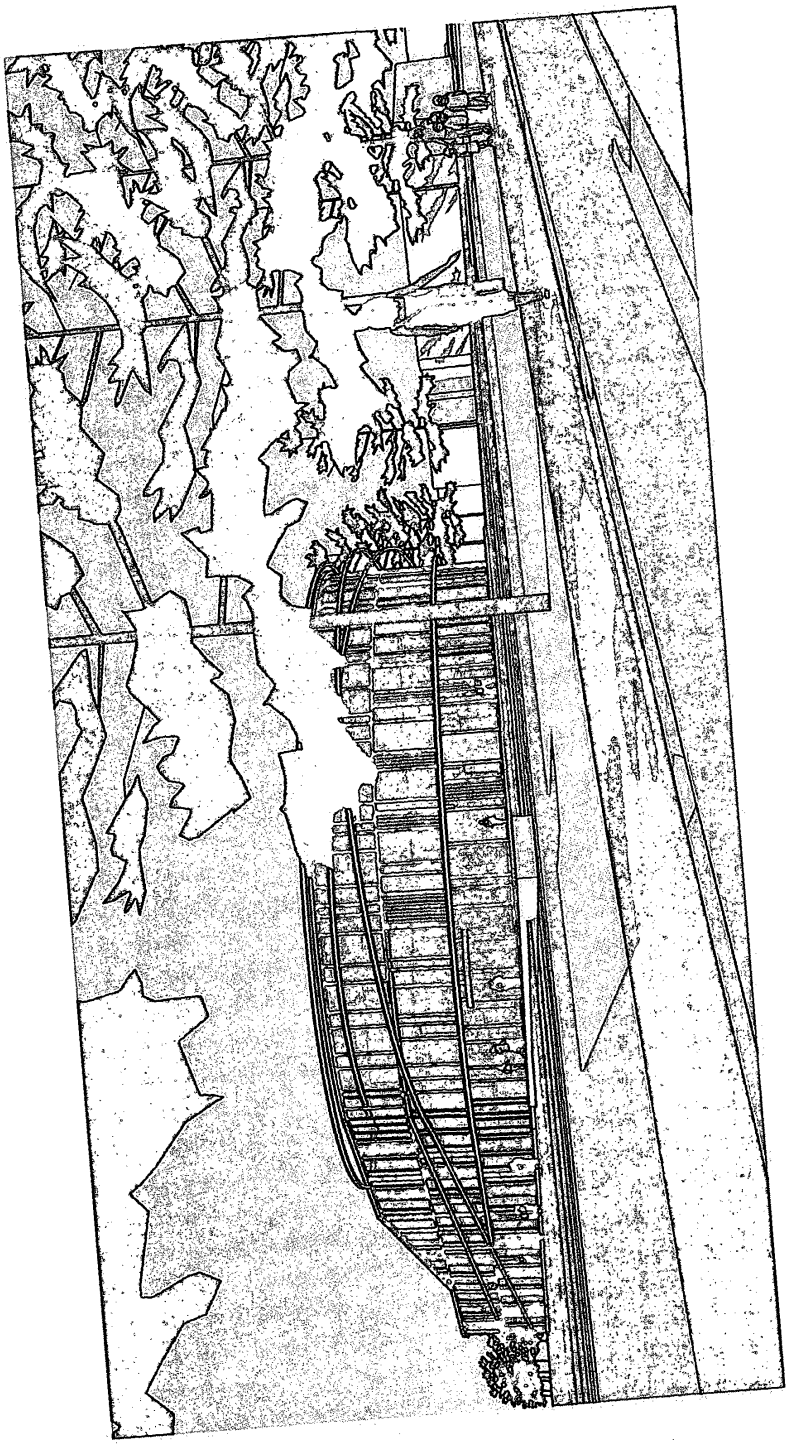

impressie

SP architecten

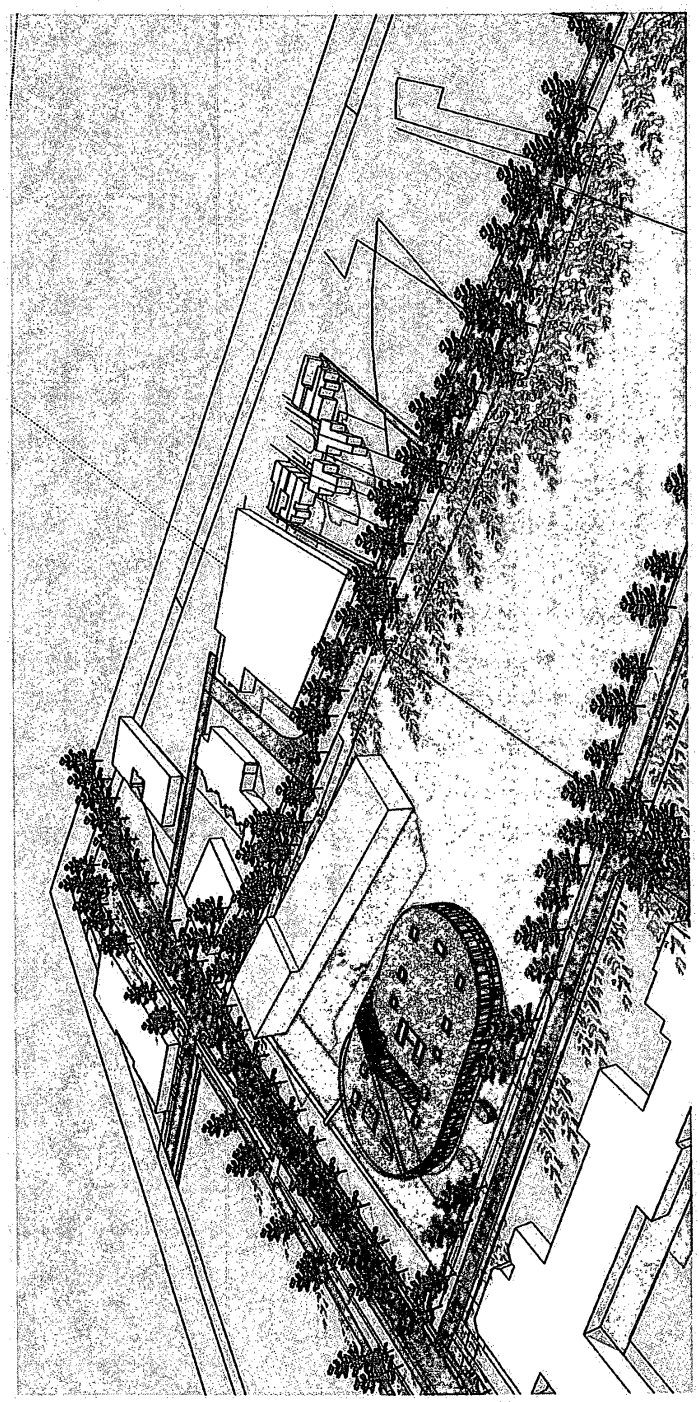

impressie

Bijlage 4 bij Raadsvoorstel VMBO januari 2010

tabel 1

Financiële Ontwikkeling maart 2009 naar januari 2010

In onderstaande tabellen is het verband gelegd tussen de in maart 2009 gegeven cijfers over de uitgaven en inkomsten en de thans voorliggende cijfers.

Tabel 1geeft alle mutaties met betrekking tot de uitgaven resulterend in het bedrag dat - rekeninghoudend met de verrekenbare BTW - financieel gedekt moet worden.

In Tabel 2 worden alle mutaties weergegeven met betrekking tot de inkomsten en dekkingsmogelijkheden.

TABEL 1

Uitgaven maart 2009 -> januari 2010 (alle bedragen incl. btw)			Cijfers maart 2009	Cijfers januari 2010	Opm.
ZUID					
Totaal Zuid			**606**	**606**	
NOORDOOST					
1.	Stedenbouwkundig plan		4.092	4.092	
	Brug naar Sportgebouw over Oude stadsweg		200	200	
	Verlegging Essentleidingen		100	100	
2.	Kunstgrasvelden		1.181	1.181	
3.	Sportgebouw	gymzalen VMBO	3.853	3.753	(1)
		accommodatie FC Lewenborg			
		gymzaal Star Numan			
4.	Schoolgebouw	VMBO	10.266	10.066	(2)
		Star Numan	3.540	3.540	
		schoolboulevard	580	580	
5.	Duurzaamheid	Sportgebouw	130	130	
		School VMBO	1.430	1.430	
		School Star Numan	480	480	
Totaal Noordoost			**25.852**	**25.552**	
WEST					
1.	Grondgebonden kosten		1.000	1.000	
2.	VMBO	school	7.344	7.344	
		gymzaal			
		2e gymzaal inclusief inrichting		916	(3)
3.	Duurzaamheid	school + gymzaal	926	926	
Totaal West			**9.270**	**10.186**	
Bijkomende kosten					
1.	Verrekenbare BTW		910-	910-	
2.	Ingeschatte prijsontwikkeling 2007 - 2010/2011		82	82	
3.	Taakstelling aanbesteding		300-	-	(4)
Totaal bijkomende kosten			**1.128-**	**828-**	
TOTAAL INVESTERINGSLASTEN			**34.600**	**35.516**	
1.	Algemene kosten		549	677	(5)
2.	Kosten voorfinanciering e.d.		2.817	2.817	
TOTAAL LASTEN			**37.966**	**39.010**	

Wijzigingen ten opzichte van maart 2009	
(1)	Verlaging met 0,1 miljoen in verband met realisering taakstellende aanbestedingsresultaat
(2)	Verlaging met 0,2 miljoen in verband met realisering taakstellende aanbestedingsresultaat
(3)	Toevoeging 2e gymzaal inclusief inrichting overeenkomstig besluitvorming in het kader van programma onderwijshuisvesting 2010.
(4)	Taakstellende aanbesteding is gerealiseerd
(5)	Incidentele lasten zijn hoger o.a. i.v.m. omvangrijke procedures met bijkomende proceskosten

Bijlage 5

Overzicht Beschikbaar Gestelde Kredieten

Tot op heden zijn er kredieten voor de huisvesting VMBO met inbegrip van en de realisatie van de (V)MBO-boulevard (incl. de daaraan gekoppelde nieuwe huisvesting praktijkonderwijs) beschikbaar gesteld van in totaal 26,4 miljoen euro, te weten:

- **juni 2006:**
  een krediet van 1,8 miljoen euro voor:
  - de opstelling van het Stedenbouwkundig Plan (0,3 miljoen) en
  - het Sportpark Lewenborg (1,5 miljoen);
- **maart 2007:**
  een krediet van 600 duizend euro voor de eenmalige regeling voor de aanpassing van bestaande gebouwen;
- **november 2007:**
  een krediet van 4,2 miljoen euro voor:
  - interne grondtransactie (1 miljoen),
  - voorbereidingen en uitvoering bouwrijp maken (1,6 miljoen),
  - de voorbereiding en aanleg van 2e kunstgrasveld (0,5 miljoen),
  - de voorbereiding voor de bouw van de gymzalen als onderdeel van het multifunctionele sportgebouw (0,2 miljoen) en
  - de voorbereiding voor de bouw van de nieuwe VMBO-school (0,9 miljoen);
- **december 2007:**
  een krediet van 0,1 miljoen voor de voorbereidingskosten voor de nieuwbouw voor Star Numan (programma 2008 onderwijshuisvesting)
- **december 2008**
  een krediet van 2,9 (programma 2009 onderwijshuisvesting) voor:
  - de nieuwbouw voor Star Numan 1e tranche (2 miljoen)
  - de derde gymzaal inclusief inrichting in noordoost in relatie tot de nieuwbouw voor Star Numan (0,9 miljoen)
- **maart 2009:**
  een krediet van 14,4 miljoen euro voor:
  - de bouw van de VMBO-school (11,2 miljoen) in noordoost,
  - het sportgebouw (2 miljoen) in noordoost en
  - de voorbereiding voor in de nieuwe VMBO-school in west (1,2 miljoen)
- **december 2009:**
  een krediet van 2,4 miljoen (programma 2010 onderwijshuisvesting) voor:
  - de nieuwbouw van Star Numan 2e tranche (1,5 miljoen) en
  - de 2e gymzaal inclusief inrichting bij VMBO west (0,9 miljoen)

Raadsbesluit inzake Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van . . .

28 april 2010.
Nr. 6e.
Voortgang VMBO Noordoost en krediet ten behoeve van VMBO West

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2010
GR 10.2212048;

HEEFT BESLOTEN:

I. een krediet beschikbaar te stellen van € 8.070.000,-- voor de nieuwe VMBO in West;
II. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2201467
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Uitvoering Rijks duurzaamheid regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs.

Groningen, 18 MRT 2010

Aan de raad,

Inleiding.
Het kabinet heeft in het kader van het aanvullend coalitieakkoord impulsmiddelen voor de scholenbouw opgenomen. Dit is goed voor de bouwsector en zeker voor het onderwijs. In het onderdeel subsidieregeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs heeft het Rijk € 847.454,-- incl. BTW beschikbaar gesteld ten behoeve van de gemeente Groningen. Hiermee kan de gemeente Groningen een impuls geven ter verbetering van het binnenmilieu en het energieverbruik van de scholen binnen haar gemeentegrenzen. Voorwaarde is dat de gemeente hierbij 40% co-financiering verzorgt. Dit bedrag van € 564.969,-- is eerder door u beschikbaar gesteld in het kader van het programma onderwijshuisvesting 2010. Hiermee komt het totale te besteden bedrag op € 1.412.423,-- incl. BTW.

Achtergrond.
In het streven naar duurzame schoolgebouwen past het om te investeren in thermische maatregelen om te komen tot een lager energieverbruik en beter binnenklimaat.

€ 1.412.423,-- is een groot bedrag, maar onvoldoende om alle scholen in één keer geheel duurzaam aan te pakken. De gemeente Groningen heeft de diverse schoolbesturen in de werkgroep huisvesting onderwijs (WHO-overleg) gevraagd projecten aan te dragen, welke in aanmerking zouden kunnen komen voor de subsidieregeling. De schoolbesturen hebben een selectie gemaakt van 25 scholen waarvoor per school een Energie en Binnenmilieuadvies (EBA) is opgesteld en bij de gemeente is aangeleverd. Met de resultaten van de EBA-rapportages is het mogelijk een vergelijking te maken tussen de projecten/scholen onderling. Het totale bedrag uit de EBA-rapportages overschrijdt het budget van de regeling inclusief bijdrage van de gemeente flink. Er moesten dus keuzes worden gemaakt.

SE.4.C

Het EBA advies is te verdelen in de volgende categorieën:
A: Isolatie en CV-installatie.
B: Luchtbehandeling.
C: Zonwering en verlichting.
D: Bijzondere omstandigheden.

Selectie projecten.
Alleen al met categorie A: glasisolatie, dakisolatie, CV-installatie is een investeringstotaal van ruim € 1,4 miljoen euro inclusief bijbehorende bijzonder omstandigheden en de kosten van de EBA's mee gemoeid (incl. 60% subsidie en 40% eigen bijdrage gemeente). Op 9 december 2009 is in overleg met de betrokken schoolbesturen besloten om voor de categorie A maatregelen de subsidie aan te vragen. Met deze maatregelen wordt zowel een energiebesparing als verhoging van het thermisch comfort bereikt. Dit is een pragmatische keuze en verdient zichzelf weer terug, maar betekent niet dat de andere categorieën niet belangrijk worden geacht.

Over de aanvraag is overleg gevoerd met de schoolbesturen in het OOGO. Er is voor gekozen om een maximaal effect uit deze regeling te halen door voorrang te geven aan "slechte" gebouwen volgens de voorwaarden van het ministerie. Bij brief van 1 februari 2010 heeft het ministerie besloten deze subsidie-aanvraag volledig toe te kennen. De subsidie wordt uitgekeerd aan de gemeente. Op grond van de Algemene subsidie-verordening zal het beschikbare bedrag worden verdeeld onder de betrokken school-besturen die zelf juridisch eigenaar van de betreffende schoolgebouwen zijn. De schoolbesturen zijn opdrachtgever voor de duurzaamheidmaatregelen aan de schoolgebouwen. De voorwaarde voor de uitvoering is dat het project uiterlijk 31 december 2010 is afgerond.

Voortgezet onderwijs.
Voor het voortgezet onderwijs is ook een regeling tot verbetering van het binnenklimaat opgesteld. Scholen zijn in deze regeling de aanvragers. Ook hier wordt uitgegaan van co-financiering van 40%. Deze bijdrage wordt gedaan door de schoolbesturen. De bijdrage van het Rijk wordt rechtstreeks overgemaakt naar de schoolbesturen.

Financiën.
De co-financiering is al door de raad vastgesteld in het programma onderwijs-huisvesting 2010. De raming van het ministerie voor de co-financiering valt binnen het daarvoor bestemde bedrag. Het project moet uiterlijk 31 december 2010 zijn afgerond. Voor de besteding van de bijdrage van het Rijk is een begrotingswijziging noodzakelijk. De subsidie van het Rijk ad. € 847.454,-- dient, als incidenteel budget, te worden toegevoegd door de raad aan de begroting onderwijshuisvesting 2010.

Begrotingswijziging 2010 Onderwijshuisvesting

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	Uitvoering binnenklimaat Primair onderwijs
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Exploitatie
Tijdsplanning kredieten	

Financiele begrotingswijziging (exploitatie)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
6.04 Onderwijshuisvesting	I	847	0	-847	0	0	-847
6.04 Onderwijshuisvesting	I	0	847	847	0	0	847
Totalen begrotingswijziging		**847**	**847**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voorstel.

Op grond van het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

I. een bedrag van € 847.454,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Rijks duurzaamheid regeling "verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009" dit bedrag wordt gedekt door de subsidie die hiervoor wordt ontvangen vanuit het Rijk;

II. de gemeentebegroting 2010 te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester, de secretaris,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel. drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Uitvoering Rijks duurzaamheid regeling verbetering . . .

28 april 2010.
Nr. 6f.
Uitvoering Rijks duurzaamheid regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 maart 2010
GR 10.2212051;

HEEFT BESLOTEN:

I. een bedrag van € 847.454,-- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Rijks duurzaamheid regeling "verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009" dit bedrag wordt gedekt door de subsidie die hiervoor wordt ontvangen vanuit het Rijk;
II. de gemeentebegroting 2010 te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2194629
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum

Groningen, 12 APR 2010

Aan de raad,

Bij de oprichting van de scholen in Beijum in de jaren '80 werd er vanuit gegaan dat enkele scholen alleen voor de opvang van leerlingen in de pieksituatie noodzakelijk waren. Dat gold ook voor de 1e Openbare Montessorischool. Het Rijk stelde dan ook bekostiging beschikbaar voor semi-permanente huisvesting (duur circa 15 jaar).
De 1e Openbare Montessorischool te Beijum was daarom ook gehuisvest in een semi-permanent gebouw gelegen aan de Wibenaheerd 358. Vanwege het semi-permanente karakter werd het terrein, waarop de school stond, op basis van de destijds vigerende regelgeving gehuurd.

Uw raad heeft besloten om deze school bekostiging te geven voor permanente nieuwbouw (Programma 2005). In deze bekostiging is geen krediet beschikbaar gesteld voor grondkosten. Op dat moment was nog niet bekend waar de 1e Openbare Montessorischool gerealiseerd zou worden. Om de school op de nieuwe locatie in de dijk te kunnen realiseren zijn kosten voor het bouwrijp maken en herinrichten van het perceel meegenomen in de raming van de totale grondkosten (inclusief interne overdracht). De totale kosten zijn € 610.000,--.

Nu de bouw gerealiseerd en de planvorming rondom de school bekend is (hoeveelheid m2 grond), stellen wij voor om de terreingrenzen voor onderwijsgebruik vast te stellen.
Het terrein wordt in beheer gegeven bij de Stichting Openbaar Onderwijsgroep Groningen.

Financieel.
Voor de grond waarop de school nu staat worden tot dusver huurkosten betaald tot een bedrag van € 23.000,-- (prijspeil 2010). Aangezien de bouw van de school gereed is en de planvorming rondom de school bekend, kan de grondtransactie gedaan worden. Het gaat om een eenmalige investering van € 610.000,--. Volgens de BBV wordt niet meer op grond afgeschreven. De jaarlijkse rentelasten van de investering bedraagt € 23.000,--. Financieel gezien is deze transactie kostenneutraal.

Op grond van vorengenoemde stellen wij uw raad voor een krediet beschikbaar te stellen voor de interne overdracht van het perceel grond onder de Montessorischool (zie bijlage). De rentelasten voor deze interne overdracht worden gedekt uit de vrijval van de huurkosten.

SE.4.C

Vooruitlopend op de omzetting van huur naar eigendom van de kavel zijn kosten gemaakt voor terreininrichting en het bouwrijp maken. Deze kosten maken nu onderdeel uit van deze kredietaanvraag. Strikt genomen had uw raad voor dit onderdeel van de te maken kosten eerst het krediet beschikbaar moeten stellen, Om de realisatie van het project echter niet in gevaar te brengen én in de wetenschap dat de kapitaallasten gedekt kunnen worden uit de vrijvallende huurlasten hebben wij gekozen om in de geest van het raadsbesluit 2005 te handelen.

Begrotingswijziging 2010 grondaankoop Montessorischool

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	Grondaankoop Montessorischool
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	
Incidenteel / Structureel	Structureel
Soort wijziging	Investeringen
Tijdsplanning kredieten	2010

Financiele begrotingswijziging (exploitatie)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
6.04 Onderwijshuisvesting (huurlasten)	S			0		0	0
Totalen begrotingswijziging		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiele begrotingswijziging (investeringen)	I/S	Lasten	Baten	Saldo
Grondaankoop terrein Montessorischool	I	610		-610
	I		0	0
Totaal investeringskredieten		**610**	**0**	**-610**

Wij stellen u voor te besluiten:

I. een bedrag van 610 duizend euro beschikbaar te stellen voor de interne overdracht en herinrichting van het perceel grond behorende bij de 1e Openbare Montessorischool aan de Wibenaheerd 24 te Groningen;

II. de kapitaallasten te dekken uit de vrijval van huurkosten van het terrein op de oude locatie;

III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester, de secretaris,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel. drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te . . .

28 april 2010.
Nr. 6g.

Interne overdracht grond 1e Openbare Montessorischool te Beijum

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 april 2010,
GR 10.2232988;

HEEFT BESLOTEN:

I. een bedrag van 610 duizend euro beschikbaar te stellen voor de interne overdracht en herinrichting van het perceel grond behorende bij de 1e Openbare Montessorischool aan de Wibenaheerd 24 te Groningen;
II. de kapitaallasten te dekken uit de vrijval van huurkosten van het terrein op de oude locatie;
III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel inzake herbenoeming lid Adviescommissie voor Sport.Gr10.2247710

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2200396
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Herbenoeming lid Adviescommissie voor de Sport

Groningen, 22 APR 2010

Aan de raad,

Op grond van artikel 2 van de Verordening Commissie voor de Sport worden leden van de Adviescommissie voor de Sport benoemd voor een periode van 4 jaar.
Herbenoeming is mogelijk met dien verstande, dat een aaneengesloten zittingsduur maximaal 8 jaar is.

Voor de heer G.R. Dijksma is de eerste periode van vier jaar per 1 juli 2009 beëindigd.
De heer Dijksma is voorzitter van de Adviescommissie voor de Sport en is bereid een tweede periode zitting te nemen in de Adviescommissie voor de Sport.
Wij stellen dan ook voor om de heer Dijksma te herbenoemen voor een periode van vier jaar en wel tot 1 juli 2013.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten de heer G.R. Dijksma met terugwerkende kracht per 1 juli 2009 te herbenoemen als lid van de Adviescommissie voor de Sport voor de periode van vier jaar.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.L. (Leo) Bosdijk.

SE.4.C

Raadsvoorstel inzake aanvullend investeringskrediet 2009.Gr10.2247715pdf

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: DI 10.2240472
Registratienummer : GR 10. 2247715
Ingekomen op : 22 APR 2010

Onderwerp: Aanvullend investeringskrediet 2009

Groningen, 22 APR 2010

Aan de raad,

Jaarlijks heeft de Dienst Informatie en Administratie (DIA) een investeringskrediet beschikbaar voor routinematige investeringen op het gebied van ICT. Dit krediet bedroeg voor 2009 2.713 duizend euro en is door de gemeenteraad beschikbaar gesteld bij het vaststellen van de begroting 2009.

In 2009 heeft een overschrijding op dit investeringskrediet plaatsgevonden van 211 duizend euro waarvoor de gemeenteraad gevraagd wordt een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen om deze overschrijding weg te nemen.

De overschrijding wordt veroorzaakt door extra dienstverlening van de CIO voor het inrichten van werkplekken binnen de gemeente Groningen. De inrichting van deze werkplekken houdt verband met onvoorziene uitbreidingen en vervangingen van ICT-voorzieningen op de werkplek. Met deze extra dienstverlening was geen rekening gehouden bij het opstellen van de begroting 2009 en dus het opstellen van het investeringskrediet ICT 2009 van de DIA.

De overschrijding van het investeringskrediet leidt in 2009 niet tot een overschrijding van de gebudgetteerde kapitaallasten (rente en afschrijving). Dit komt omdat een belangrijk deel van de investeringen op een laat moment in het jaar zijn gedaan en dus leiden tot geringe kapitaallasten. Uiteraard zullen in 2010 de kapitaallasten wel toenemen, waarvoor bij de eerste voortgangsrapportage nog een begrotingswijziging aan de raad zal worden voorgelegd. De hogere kapitaallasten zullen worden doorberekend aan de verschillende diensten van de gemeente Groningen, waarvoor budget beschikbaar is.

Uiteraard is de toereikendheid van het investeringskrediet ICT 2009 in 2009 meerdere malen beoordeeld, onder andere bij het opstellen van de tussentijdse rapportages en de zomerbrief van de DIA. Hierbij is ook de extra dienstverlening voor het inrichten van de werkplekken aan de orde geweest. De combinatie van onzekerheid over het verloop van overige investeringen binnen het krediet in de tweede helft van 2009 en een reeks van overschotten op dergelijke investeringskredieten in de afgelopen jaren leidde tot de overweging om niet vooraf de raad al een voorstel voor een aanvullend investeringskrediet voor te leggen.

2247715

SE.4.C

Als gevolg van het verbeterd begrotingsbeheer en het vaststellen van het meerjaren-investeringsplan voor ICT worden de investeringskredieten ICT met ingang van 2009 scherper geraamd en worden geen ramingen opgenomen voor onvoorziene omstandigheden. In die gevallen dat het investeringsverloop afwijkt van het beschikbaar gestelde investeringskrediet zal dit opnieuw aan de raad worden voorgelegd.

Wij stellen u voor te besluiten:
een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 211 duizend euro voor het investeringskrediet ICT investeringen 2009.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

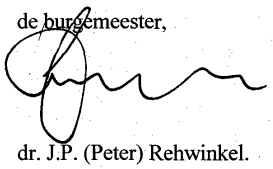

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

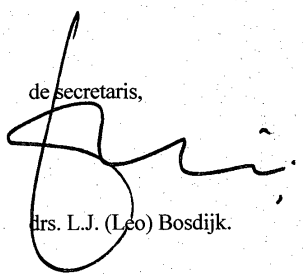

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Aanvullend investeringskrediet 2009GR 10.2247715.

28 april 2010.
Nr. 6i.

Aanvullend investeringskrediet 2009

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 april 2010,
GR 10.2247715;

HEEFT BESLOTEN:

een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 211 duizend euro voor het investeringskrediet ICT investeringen 2009.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2009-2010
Ons kenmerk: OS 10.2249959
Registratienummer : GR 10.
Ingekomen op :

Onderwerp: Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009

Groningen, 28 APR 2010

Aan de raad,

Kimkiel.
In het raadsvoorstel van het onderwijsprogramma 2006 hebben wij uw raad gevraagd een netto krediet van 421.000 euro beschikbaar te stellen voor vervangende nieuwbouw voor de Kimkiel. Wij verkeerden in de veronderstelling dat de opbrengst rechtreeks ingezet kon worden ter dekking van het project. Daarom hebben wij het verschil tussen 2.2 miljoen euro en 1.8 miljoen euro als krediet (421.000 euro) aangevraagd. In dat voorstel hadden wij echter 2.2 miljoen euro (bruto investering) aan moeten vragen in plaats van 421.000 euro. Het gevolg hiervan is dat de administratieve verwerking van de opbrengst van het bestaande gebouw niet helemaal conform de richtlijn van BBV werd uitgevoerd. De opbrengst had in een beklemde reserve moeten worden gestort zodat de kapitaallasten hiermee betaald kunnen worden. Met de beoordeling van het project vanuit BBV is, formeel gezien, sprake van kredietoverschrijding. Binnen de onderwijshuisvesting is de investering wel volledig gedekt. De juiste verwerking van het krediet willen wij nu door de raad vaststellen zodat wij daarmee voldoen aan de richtlijn van de BBV. Daarom verzoeken wij uw raad 1.8 miljoen euro beschikbaar te stellen.

Meerpaal.
In het programma 2006 is een bedrag van 106.000 euro beschikbaar gesteld voor het realiseren van een speellokaal. Tijdens de beoordeling van de aanvraag van het schoolbestuur is een fout ingeslopen bij de toepassing van de norm-vergoeding. Hierdoor was een lager bedrag toegekend dan waar het schoolbestuur recht op had. In het voorstel heeft de raad het lagere bedrag vastgesteld in het jaarprogramma 2006. Ná de vaststelling door de raad was de foutieve beoordeling geconstateerd en moest aan het schoolbestuur het juiste bedrag worden vergoed. Het ging om een bedrag van 106.000 euro. Voor dit bedrag (106.000 euro) verzoeken wij uw raad om een krediet beschikbaar te stellen. De kapitaallasten van dit krediet worden gedekt uit het budget onderwijshuisvesting.

Overige projecten.
Bij diverse projecten (7 in totaal) is er sprake van kleine overschrijdingen. Een groot deel daarvan betreft onderwijshuisvesting. In totaal gaat het om een bedrag van 160.000 euro. Een deel van de overige 3 overschrijdingen wordt met een voorziening verrekend conform raadsbesluit en een deel betreft routine investeringen die inmiddels is geactiveerd. De voornamelijke oorzaak van de eerste 7 projecten is de algemene jaarlijkse prijsstijging. De verordening van onderwijshuisvesting verplicht de gemeente de prijsstijging te vergoeden. Aangezien de oorspronkelijke kredieten niet meer toereikend zijn, ontstaan bij een aantal projecten overschrijdingen. Om die overschrijding op te heffen, verzoeken wij uw raad 160.000 euro als aanvullend krediet beschikbaar te stellen. De kapitaallasten daarvan worden voor een groot deel gedekt uit het budget onderwijshuisvesting. De rest wordt gedekt uit sportaccommodatie.

Opheffen onrechtmatigheid.
De onrechtmatigheid in de jaarrekening als gevolg van de kredietoverschrijding van projecten wordt met vorenstaande acties opgeheven als uw raad aanvullende kredieten daarvoor beschikbaar stelt.

Begrotingswijziging 2010 correctie overschrijding jaarrekening 2009 Kimkiel en Meerpaal

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	overschrijding Kimkiel en Meerpaal in de jaarrekening 2009
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	
Incidenteel / Structureel	Structureel
Soort wijziging	Investeringen
Tijdsplanning kredieten	2010

Financiele begrotingswijziging (exploitatie)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
6.04 Onderwijshuisvesting	S			0		0	0
Totalen begrotingswijziging		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiele begrotingswijziging (investeringen)	I/S	Lasten	Baten	Saldo
Bruto investering Kimkiel	S	2.200		-2.200
Netto investering Kimkiel (krediet 2006)	S	-421	0	421
Aanvullend krediet Meerpaal	S	106	0	-106
Aanvullend krediet overige projecten	S	160	0	-160
Totaal investeringskredieten		**2.045**	**0**	**-2.045**

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

I. een bedrag van 1.8 miljoen euro beschikbaar te stellen als aanvullend krediet ten behoeve van de Kimkiel;
II. een bedrag van 106.000 euro beschikbaar te stellen als ophoging van het eerder beschikbaar gestelde bedrag ten behoeve van de Meerpaal;
III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsbesluit inzake Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij . . .

28 april 2010.
Nr. 6j.

Correctieoverschrijding Kimkiel en Meerpaal bij jaarrekening 2009

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2010,
GR 10.2252349;

HEEFT BESLOTEN:

I. een bedrag van 1.8 miljoen euro beschikbaar te stellen als aanvullend krediet ten behoeve van de Kimkiel;
II. een bedrag van 106.000 euro beschikbaar te stellen als ophoging van het eerder beschikbaar gestelde bedrag ten behoeve van de Meerpaal;
III. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 28 april 2010.

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling. dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.